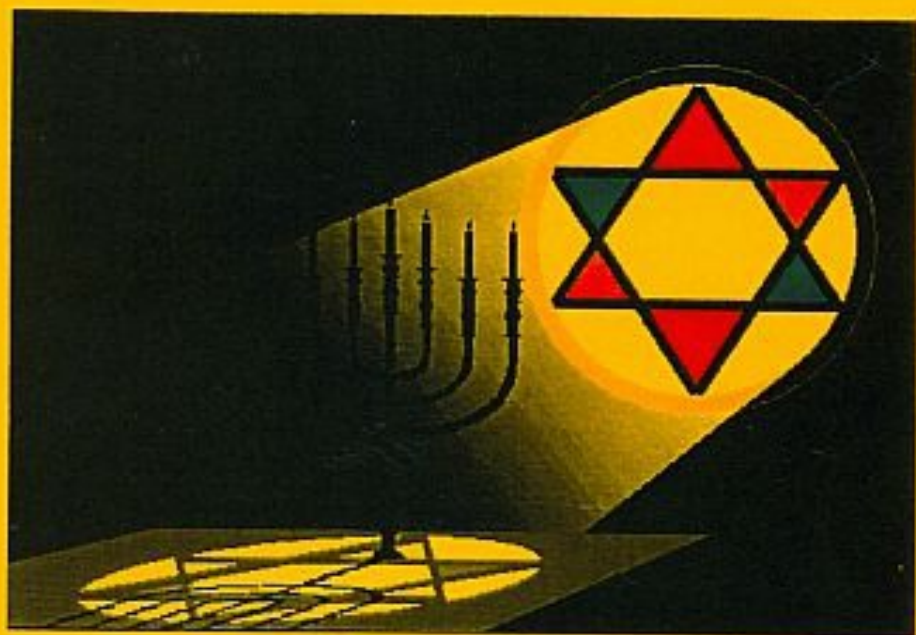

WAS JEZUS DE JOODSE MESSIAS?

ds. H.G. Koekkoek

© 2001 Stichting Het Licht des Levens
Alphen aan den Rijn

BELANGRIJKE NOOT VOOR DE LEZER: Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op een andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 70700 71 3

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

ArtScroll Tanach Series

Boek van Henoch

Encyclopedia Judaica

Jewish New Testament Commentary – David H. Stern

Judaica Press Books of the Bible – Rabbi A.J. Rosenberg

Mashiach, Who, what, why, how, where, when? – Rabbi Chaim
Kramer

Messias, De – Rabbi Nathan Peter Levinson

Midrash Rabbah

Soncino Books of the Bible – Rabbi Dr. A. Cohen

Talmoed

The Real Messiah? – Rabbi Aryeh Kaplan

The Torah Anthology, Yalkut Me'Am Lo'ez – Rabbi Yaakov Culi
en Rabbi Shmuel Yerushalmi

When Moshiach Comes – Rabbi Yehudah Chayoun

With Perfect Faith – Prof. J. David Bleich

Zohar

1. WIE WAS JEZUS?

Meer dan 2000 jaar geleden werd in het land Israël een kind geboren, dat een totale omwenteling teweeg zou brengen in het religieuze leven van een groot deel van de wereldbevolking. Zijn moeder was een Joodse vrouw, Mirjam geheten, of, zoals zij later door christenen genoemd wordt: Maria. Zij woonde in Nazareth, maar was op het moment van de geboorte terug in de stad waar haar familie oorspronkelijk vandaan kwam: Bethlehem. Zij was namelijk een nakomeling van koning David.

Het kind dat in het Joodse land in deze Joodse stad uit een Joodse moeder geboren werd, was ook een Jood. Hij kreeg de naam Jeshoea, of zoals de christenen hem noemen: Jezus. Hij was een wettige erfgenaam van koning David en zou, als het koningschap hersteld zou worden, aanspraak kunnen maken op de troon. De dynastie van David zou dan hersteld zijn.

Dit kind woonde in een Joodse stad en in een Joods land. Hij kreeg een joodse opvoeding. Op sabbat ging hij naar de synagoge. Hij werd rabbijn en was vaak in de tempel. In zijn toespraken richtte hij zich alleen tot mensen van zijn eigen volk. Het Joodse land, dat heilig voor hem was, heeft hij nooit verlaten. Hij hield zich volledig aan de joodse wet. Hij was de beroemdste en meest geliefde rabbijn in heel Israël. Vanuit het hele land kwamen mensen naar Hem toe om naar Hem te luisteren of om genezing te ontvangen. De andere rabbijnen constateerden met verbijstering: *“Zie, de gehele wereld loopt Hem na.”* (Johannes 12:19)

Toch was er later iets vreemds met hem. Joden lijken te denken, dat Jeshoea de “Jezus van de christenen” is en de christenen lijken te denken, dat Jezus “niets met het jodendom” te maken heeft.

Als gevolg hiervan hebben veel christenen zich niet eens verdiept in de Joodse achtergrond van de Heer die zij dienen. Natuurlijk

weten zij, dat Hij van Joodse oorsprong is, maar het lijkt wel, of zij dit zo snel mogelijk willen vergeten. Het lijkt wel, alsof zij teksten uit de Bijbel, die Jezus laten zien als iemand die een boodschap had voor het volk Israël, zo snel mogelijk willen veranderen in iemand, die een boodschap had voor de kerk.

Als Mattheüs schrijft: *“Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het die Zijn volk zal redden van hun zonden.”* (Mattheüs 1:21), staat hier heel duidelijk, dat Jezus voor zijn eigen volk Israël gekomen was. Hij was gekomen als hun Verlosser. Erkennen de christenen dit ook, of wordt er in de kersttijd iets anders gepredikt?

De Here Jezus Zelf zei eens: *“Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.”* (Mattheüs 15:24) Jezus was niet gekomen voor de Grieken en de Romeinen, maar alleen voor het volk Israël. Kunnen christenen met die boodschap leven? En denk eens aan wat Petrus tegen Joodse mensen zei: *“Komt dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd worden, opdat er tijden van verademing mogen komen van het aangezicht des Heren, en Hij de Christus, die voor u (dat waren de Joden!) tevoren bestemd was, Jezus, zende...”* (Handelingen 3:19,20)

De vraag die wij ons moeten stellen is: “Kennen wij de Bijbelse Jezus? En wie is de Bijbelse Jezus?” Natuurlijk kennen wij Jezus als degene die in het Joodse land met een aantal discipelen rondreisde, die wonderen deed en mooie toespraken hield. Wij kennen Hem ongetwijfeld als degene die op Golgotha aan een kruis stierf en drie dagen later uit de dood verrees. En hopelijk kennen wij Hem ook als de Redder en de Heer van ons leven. Maar kennen wij Hem ook zoals de Bijbel Hem laat zien: een Jood, die van Godswegen met een bijzondere opdracht voor het Joodse volk gekomen was? Kennen wij Hem als degene die de Messiaanse verwachting van de Joden en de rabbijnen vervulde? Zijn wij er eigenlijk wel van overtuigd, dat de oude Zacharias en de oude Simeon, twee heilige Joodse mannen, niet dachten aan een leider

voor de christelijke kerk, toen zij van Jezus en Zijn komst hoorden, maar dat zij onder inspiratie van de Heilige Geest konden zeggen, dat deze Jezus de vervulling was van de hoop en de verwachting van de Joden? Zijn wij ervan overtuigd, dat zij hier dachten aan de vervulling van de leer van de rabbijnen, en over wat de rabbijnen – op grond van de Bijbel – over de toekomstige Messias geleerd hadden?

Luister naar de Bijbel: *“En zijn vader Zacharias werd vervuld met de Heilige Geest en profeteerde, zeggende: Geloofd zij de Here, de God van Israël, want Hij heeft omgezien naar Zijn volk (dat is Israël) en heeft het (dat is Israël) verlossing gebracht, en heeft ons (dat is Israël) een hoorn des heils opgericht, in het huis van David, zijn knecht, gelijk Hij gesproken heeft door de mond zijner heilige profeten van oudsher om ons (Israël) te redden van onze vijanden en uit de hand van allen, die ons haten...”* (Lucas 1:67-71)

“En zie, er was een man te Jeruzalem, wiens naam was Simeon, en deze man was rechtvaardig en vroom, en hij verwachtte de vertroosting van Israël, en de Heilige Geest was op hem.” (Lucas 2:25) De vertroosting die hij verwachtte, was niets anders dan de vervulling van de belofte van de komst van de Joodse Messias!

Beide mannen zagen door de Heilige Geest, dat Jezus speciaal voor het volk Israël gekomen was.

Terug naar de bron

Dit boek is geschreven zowel voor gewone mensen, die niet van moeilijke citaten houden, alsook voor hen die een zekere theologische kennis hebben en graag willen weten, waar bepaalde citaten terug te vinden zijn. Om die reden is geprobeerd de citaten steeds zo duidelijk mogelijk weer te geven en de bronvermeldingen ook in verstaanbare taal te geven.

De gewone lezer, die wel kennis wil nemen van de inhoud van dit

boek, maar geen belangstelling heeft voor alle namen van rabbijnen en rabbijnse literatuur, doet er verstandig aan, die bij het lezen gewoon over te slaan en alleen te lezen, wat zij schrijven. Hij heeft dan een begrijpelijk boek, dat hem meeneemt naar de tijd dat de Here Jezus op aarde was en hem vertelt, wat men juist in die tijd verwachtte van de Messias. Hij ziet dan wat Zacharias en Simeon, door de Heilige Geest geleid, bedoelden. Hij ziet dan steeds beter, hoe de Here Jezus juist dit rabbijnse beeld vervulde. Hij ziet dan steeds meer in, dat het Nieuwe Testament niet een boek is, dat de leer van de rabbijnen bestrijdt, maar dat het juist laat zien, hoe hier in vervulling gaat wat de rabbijnen leerden.

Zo gaan wij terug naar de bron, zeker als wij zien, dat de Bijbel duidelijk maakt, dat Jezus Zelf ook een rabbijn was. Hij kende de rabbijnse leer. Terwijl veel christenen menen, dat Jezus de rabbijnse leer afwees, vertelt de Bijbel, dat Hij de rabbijnse leer juist bij de mensen aanpreef. Hij wees de levenswijze van een aantal leiders af, maar beval de leer van de rabbijnen aan, zoals wij in dit boek zullen aantonen.

Ook Paulus was een rabbijn, die als een rabbijn over Jezus geschreven heeft. Zelfs Petrus deed uitspraken, die voor christenen soms onbegrijpelijk lijken, terwijl zijn uitspraken echter volkomen in overeenstemming met de rabbijnse leer waren. Zo gaan wij in dit boek op ontdekkingsreis en gaan wij terug naar de bron van ons geloof.

2. EEN GROOT PROBLEEM

Meer dan 1900 jaar geleden werd de tempel van Jeruzalem verwoest. Hoewel de Joden daarvoor ook al uitkeken en verlangden naar de komst van de Messias, is het verlangen naar Zijn komst sinds de verwoesting van de tempel alleen maar versterkt. Dit verlangen is zo wezenlijk, dat de Talmoed de Joden de vraag voorhoudt, of zij wel ernstig uitgekeken hebben naar de tijd van de Messiaanse verlossing. De Talmoed stelt die vraag, omdat het een opdracht voor de Joden is om verlangend naar de komst van de Messias uit te zien.

Het verwachten van de Messias was voor velen vaak zo sterk, dat zij leefden in de hoop dat zij echt Zijn komst zouden meemaken. Zo gaat er het verhaal van een bekende rabbijn, die, als hij op reis was, in een apart koffertje altijd een nieuw kledingstuk meenam. Op de vraag waarom hij altijd dat kledingstuk bij zich had, antwoordde hij, dat het bedoeld was om aan te trekken, zodra de Messias er zou zijn.

De laatste generatie van Joden die nog in ballingschap zijn (die dus niet in het eigen land wonen), noemen zij “de hielen van de Messias”. In deze periode kunnen de Joden horen en voelen dat de Messias in aantocht is. In deze tijd, zo zeggen zij, “*staat Hij achter onze muur, kijkend door de vensters, spiedend door de traliën.*” (Hooglied 2:9) De Messias staat dus al achter de muur voor hen die nog in de vreemde landen wonen. De mensen zien Hem nog niet, maar Hij ziet hen al wel. En Hij komt spoedig. “*Zie, daar komt hij, springend over de bergen, huppelend over de heuvelen.*” (Hooglied 2:8)¹ Hij zal echter komen op een moment, dat de mensen Hem niet verwachten (Talmoed, Sanhedrin 97a). Hoewel de Joden Hem elke dag dienen te verwachten, zal Zijn komst hen toch nog overvallen!

¹ Zie het Het Hooglied van God en Israël, ISBN 978 90 70700 53 9 (e-Book) of

In zijn boek “The Real Messiah? A Jewish Response to Missionaries” schrijft rabbijn Aryeh Kaplan, dat de eerste christenen meenden, dat zij de wederkomst van Jezus zouden meemaken. Toen Zijn komst uitbleef, maakten zij er van, aldus de rabbijn, dat Hij na 1000 jaar zou terugkomen. Toen Hij ook op dat tijdstip niet terugkwam, hebben zij ervan gemaakt, dat Hij “eens” zal wederkomen. Het is waar, dat de christenen de Here Jezus eerder verwacht hadden. Maar... staan zij daarin niet precies naast de Joden? De Joden meenden ook dat bijna 2000 jaar geleden de Messiaanse tijd begonnen was en zij leven ook nog steeds zonder Messias.

Wederzijdse verwarring

Er blijkt een grote verwarring te bestaan tussen christenen en Joden als er gesproken wordt over de Here Jezus en de Messias. De christenen belijden, dat de Here Jezus hun Heiland is. De Joden verwachten de Messias. Zij zeggen, dat de Here Jezus de Messias niet is en de Messias niet kan zijn. De Joden zeggen, dat de Messias nog moet komen, terwijl de christenen zeggen, dat hun Heiland al gekomen is. Veel christenen menen, dat de Here Jezus helemaal niets met de Joodse Messias te maken heeft. Wát een verwarring!

Veel christenen begrijpen niet, waarom de Joden de Here Jezus niet aanvaardden. De Joden begrijpen niet, waarom de christenen met alle geweld hun “de christelijke Jezus” willen opdringen. Zij hebben geen behoefte aan de Here Jezus en hebben Hem ook niet nodig, zo zeggen zij. Ook zeggen zij, dat zij het jodendom toch ook niet aan de christenen opdringen. Daarom begrijpen zij niet dat gedurende vele eeuwen de christenen met alle geweld het christelijk geloof aan de Joden wilden opdringen.

In dit boek willen wij heel serieus nadenken over de vraag wie de

Here Jezus is en wat Hij wel of niet met de Joodse Messias te maken heeft. Als wij dat doen, willen wij nu eens heel serieus luisteren naar wat de Joden zelf zeggen. Wat de christenen zeggen, zal u waarschijnlijk wel bekend zijn. In dit boek willen wij niet de christelijke leer aan de Joden opdringen. Wij willen heel belangstellend en serieus luisteren naar de Joodse geleerden. Wij zullen hen ook op geen enkele wijze belachelijk maken en hen geen Jezus opdringen, die niet overeenkomt met het Joodse geloof. Met grote eerbied, liefde en respect voor de Joden en hun rabbijnen zullen wij heel serieus naar hen luisteren. Het zou mooi zijn, als Joden en christenen beiden hierdoor een Bijbelser beeld van de Here Jezus zouden krijgen.

Bij het nadenken over deze zaken, dienen wij ons ervan bewust te zijn, dat in het jodendom bepaalde zaken net zo liggen als in het christendom. Terwijl de Joden denken dat de christenen allemaal hetzelfde zijn in hun geloof, denken de christenen, dat de Joden allemaal hetzelfde geloven.

De werkelijkheid is echter geheel anders. Zoals er heel grote verschillen zijn tussen de christenen, van rechtzinnig tot vrijzinnig, van liberaal tot orthodox, van reformatorisch tot evangelisch, zo zijn er in het jodendom ook heel grote verschillen. Zoals wij bij de christenen niet te rade zouden gaan bij liberalen of vrijzinnigen, zo doen wij dit bij de Joden ook niet. In onze studie luisteren wij naar de leer van de Bijbelgetrouwe rabbijnen. Wij luisteren dus niet naar allerlei afwijkende stromingen in het jodendom om te horen wat zij over de Messias zeggen. Wij luisteren naar de rabbijnen, die nog steeds dezelfde leer brengen als in de tijd van de Bijbel het geval was.

In onze studie gaan wij geen moeilijke problemen uit de weg. Wij willen zelfs serieus naar de Joden luisteren als dit betekent, dat wij in de war gebracht lijken te worden in onze leer over de Here Jezus. Schrikt u niet. Dit betekent niet, dat wij onze leer over de Here Jezus zullen dienen te veranderen. Het betekent wel, dat wij

een geheel nieuwe dimensie aan de leer over de Here Jezus zullen toevoegen. Deze nieuwe dimensie wordt aan de Bijbel getoetst. Uw visie op de Here Jezus wordt daardoor niet kleiner of armer, maar juist groter en rijker. Hierdoor zult u de Here Jezus beter leren kennen en allerlei teksten uit de Bijbel beter gaan verstaan.

Wat heeft Jezus met “de Messias” te maken?

Een belangrijke vraag is, wat de Here Jezus met de Joodse Messias te maken heeft. Wij kijken bij het antwoord op deze vraag eerst naar de gangbare mening van de Joden. Vervolgens kijken wij naar de gangbare mening onder de christenen.

De meeste Joden menen, dat zij geen enkele boodschap hebben aan de christenen met hun christelijke Jezus, zoals zij het kunnen zeggen. Als zij ooit met christenen in gesprek raken over Jezus, dan wijzen de rabbijnen de Joden er op, dat de christenen een Jezus hebben, die absoluut niet beantwoordt aan het beeld dat de rabbijnen door de eeuwen heen gehad hebben van de Messias. Zij wijzen hen er op, dat in de joodse leer de Messias geen redder is, die de individuele mensen komt redden van hun zonden. Als de christenen Jesaja 53 citeren en wijzen op de lijdende Knecht des Heren, dan wijzen de rabbijnen de Joden er op, dat het in Jesaja 53 niet gaat over het lijden van de Messias, maar dat het daar gaat over het lijden van het Joodse volk. Het Joodse volk heeft door de eeuwen heen immers op een afschuwelijke wijze geleden.²

² Jesaja 44:21 “*gij zijt mijn knecht, Israel*”

Als de christenen de Joden wijzen op Zacharia 12:10 (“*Zij zullen hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben*”), dan zeggen de rabbijnen, dat dit beeldende taal is, waarin gezegd wordt, dat de heidenen God Zelf als het ware doorstoken hebben. God vereenzelvigt zich dan met het Joodse volk, dat door de heidenen doorstoken werd. Zoals Jesaja zegt: “*In al hun benauwdheid was*

ook Hij benauwd...” (Jesaja 63:9), zo zal God Zich ook vereenzelvigen met het doorstoken volk. Tegelijkertijd wijzen de rabbijnen er soms toch ook op, dat de geleerden van de Talmoed (in Sukkah 52a) gezegd hebben, dat het hier gaat over de Messias, die als “de Zoon van Jozef” bekend zal worden. Het volk Israël zal wenen, omdat Messias de Zoon van Jozef gedood is. Ook hierop komen wij later terug.

Toch zeggen de rabbijnen meestal alleen, dat de Joden dan zullen opzien tot God en dat het juist de heidenen waren, die God kwaad probeerden te doen. Dan zullen de mensen van Israël wenen om hem. Die “hem” zijn de geslagenen van het volk Israël, die gepersonifieerd worden in de strijdende Messias. Op deze strijdende Messias komen wij later in dit boek terug.

De rabbijnen in onze tijd zeggen ook vaak, dat de Messias niet komt om verzoening te doen voor de zonden van de Israëlieten. Nee, Hij komt om de Joodse ballingen vanuit de gehele wereld in Israël bijeen te brengen en Zijn rijk van vrede en gerechtigheid te stichten. Hij komt om de wereld te veranderen, zodat er vrede zal zijn en de aarde vol zal zijn van de kennis des Heren.

Hierbij wordt onder andere gewezen op de volgende teksten:

“Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk, doordat hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De ijver van de HERE der heerscharen zal dit doen.” (Jesaja 9:6)

“Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des HEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.” (Jesaja 11:9)

De meeste christenen hebben ook een vreemde opvatting over Jezus en het jodendom. Terwijl de Here Jezus Zelf tegen niet-Joden zei, dat het heil uit de Joden is (Johannes 4:22), proberen veel christenen de Here Jezus en het heil juist los te maken van het jodendom.

Wij hebben – zo denken veel christenen – de Joden toch helemaal niet nodig om te weten wie de Here Jezus is? Wij weten beter dan de Joden hoe en wat Hij is, denken velen. Veel christenen menen, dat Jezus beslist niet de Joodse Messias was en dat het dus geen enkele zin heeft om naar de Joden en hun rabbijnen te luisteren. Ja, een aantal christenen vindt zelfs, dat de Joden geestelijk volkomen verblind zijn en niets van de Bijbel weten of begrijpen. Deze mensen menen, dat het daarom dwaas is om ook maar enige aandacht aan de Joodse leer te besteden.

Deze mensen vergeten, dat het christendom begonnen is als een beweging binnen het jodendom, zoals het boek Handelingen laat zien. Zij vergeten, dat Jezus een Jood was, die eerst met twaalf Joodse mannen (die nog geen christenen waren!) door het Joodse land reisde en hen de Joodse wet leerde verstaan. Jezus leerde hen over de God van Abraham, Izaäk en Jakob. Jezus leerde hun de wet van Mozes beter verstaan en toepassen. Christenen lezen bijvoorbeeld vaak Mattheüs 5 verkeerd en denken, dat de Here Jezus daar de wet van Mozes veroordeelde. In Mattheüs 5 zien wij juist, dat hij de leer van “*de ouden*” (zie Mattheüs 5:21) veroordeelde en de wet van Mozes toepaste op Zijn discipelen. De Bijbel leert zelfs heel nadrukkelijk, dat de Here Jezus de wet van Mozes volkomen vervuld heeft (Mattheüs 5:17). Ook lezen wij in Mattheüs 23:3, dat de Here Jezus zei, dat **de leer** van de rabbijnen absoluut betrouwbaar was en gehoorzaamd diende te worden. Hij wees er echter op, dat **de levenswandel** van de schriftgeleerden niet in overeenstemming was met hun leer en dat de mensen de schriftgeleerden niet moesten volgen in hun levenswandel. In gehoorzaamheid aan de Here Jezus zullen ook wij luisteren naar de leer van de rabbijnen.

Wat betekent “Here Jezus Christus”?

In de Bijbel lezen wij, dat de Here Jezus “Christus” genoemd

wordt. Er zijn mensen die menen, dat Zijn voornaam “Jezus” was en dat Zijn achternaam “Christus” was. Dat is echter een grote vergissing. “Jezus” is Zijn Naam en vertelt dus hoe Hij heet. “Christus” vertelt wat Hij is. “Heer” of “Here” is de vertaling van het woord dat “mijnheer” betekent. Wij spreken dus eigenlijk over “mijnheer Jezus”, of “mijnheer Jezus, die de Christus is”. Hoewel het voor sommige christenen zeer oneerbiedig klinkt, dat zowel God de Vader als de Here Jezus “mijnheer” genoemd worden, toch is dat in de Bijbel het geval. De goden van de heidenen werden – als het mannelijke goden waren – ook “heer” genoemd. Zo was het ook “mijnheer Baäl”.

Voor wij verder gaan, moeten wij u nog wijzen op de verschillende manieren waarop het woord “Heer” of “Here” in onze vertaling voorkomt.

- Als er “**Heer**” of “**Here**” staat (dus alleen een hoofdletter H en verder kleine letters), dan is het de vertaling van het woord “mijnheer”. Bij de Here Jezus gaat het over “Heer” of “Here” met alleen de H als hoofdletter. (In het Nieuwe Testament kan het ook nog een andere betekenis hebben, maar die laten wij nu even buiten beschouwing.)
- Als er echter **HERE** (met allemaal hoofdletters) staat, staat er in het Hebreeuws de **Naam** van God: JHWH. Dat is de Naam van God, die niet ijdel gebruikt mag worden. In het Hebreeuws wordt deze Naam “JHWH” alleen met medeklinkers geschreven. Er is geen absolute zekerheid hoe deze Naam uitgesproken dient te worden. Waarschijnlijk als “Jahweh”. Omdat de Naam van God niet ijdel gebruikt mocht worden (zoals Exodus 20:7 zegt: “*Gij zult de **Naam** van de **HERE**, uw God, niet ijdel gebruiken, want de **HERE** zal niet onschuldig houden wie Zijn **Naam** ijdel gebruikt.*”) spraken de Joden deze Naam niet uit, maar vervingen hem door het Hebreeuwse woord “Adonai”, dat “Heer” betekent. Vandaar dat in onze vertaling nog steeds “**HEER**” of

“HERE” staat, als in het Hebreeuws de letters JHWH staan.

Opmerking: Het Nederlands Bijbelgenootschap verklaart op zijn website:

In navolging van de Septuaginta geven bijna alle latere vertalingen van de Bijbel, oude en moderne, de godsnaam JHWH weer met ‘Heer’, ‘Here’ of ‘Heere’. Maar dat is ook de Nederlandse vertaling van het woord adonai dat ook als naam voor God voorkomt in het Oude Testament. Om duidelijk te maken wanneer het een vertaling is van JHWH worden **vaak** hoofdletters gebruikt: ‘HEER’, ‘HERE’ of ‘HEERE’.

Wilt u meer zekerheid over de juiste betekenis van de aanduiding Heer of HEER, Here of HERE, dan doet u er goed aan een oude Bijbel NBG51 te raadplegen of de Staten Vertaling.

Wij weten waar de Naam “Jezus” vandaan kwam. Namens God had de engel Gabriël aan Maria bekend gemaakt, dat haar Zoon de Naam “Jezus” moest hebben (Lucas 1:31). Ditzelfde had de engel in een droom tegen Jozef gezegd (Mattheüs 1:21). Maar waar komt het woord “Christus” vandaan?

Het woord “Christus” is de vertaling van het Griekse woord “christos”. Dit woord komt in de Griekse vertaling van het Oude Testament voor, evenals in het Grieks van het Nieuwe Testament. Dit Griekse woord is weer de vertaling van het Hebreeuwse woord “Mesjiach”, dat bij ons vertaald wordt als “Messias”. Het is verdrietig, dat de vertalers indertijd besloten hebben om niet het Hebreeuwse (Bijbelse!) woord “Messias” steeds in onze Bijbel bij de Naam van de Here Jezus te plaatsen, maar gekozen hebben voor een Grieks-heidens woord: Christus. Mede hierdoor is de kerk het zicht op Jezus als de Joodse Messias kwijtgeraakt en hebben velen gemeend, dat Jezus wel bij de kerk hoorde, maar niet bij de Joden.

De “Gezalfde”

Het Hebreeuwse woord “Mesjiach” betekent “Gezalfde”. Dit woord wordt in de Bijbel gebruikt voor mensen, die op een bijzondere wijze door God “gezalfd” waren voor een bepaald werk, dat voor Hem verricht moest worden. Zo wordt het gebruikt voor koningen en hogepriesters die in Zijn dienst staan. Heel in het bijzonder wordt het echter gebruikt voor één persoon, die er nog niet was en die in later tijden zou komen. Hij zou door God gezalfd worden voor een heel bijzondere taak en een heel bijzonder werk. Deze gezalfde zou Gods “Gezalfde” of, zoals het heet: Gods “Messias” zijn. Als christenen geloven wij, dat hiermee de Here Jezus bedoeld is. De Joden menen echter, dat hiermee de Here Jezus niet bedoeld kan zijn. Wij zullen nog zien, waarom zij menen, dat de Here Jezus onmogelijk de Messias kan zijn.

Schrik overigens niet: God had niet aangekondigd dat de Messias een groot werk voor God in de christelijke Kerk of Gemeente zou doen, maar dat Hij dit werk voor God te midden van het Joodse volk zou doen. Vandaar, dat u van de Here Jezus duidelijk leest, dat Hij verklaarde, dat Hij niet gekomen was voor de heidenen, maar alleen voor de verloren schapen van het huis van Israël! *“Hij echter antwoordde en zei: Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israël.”* (Mattheüs 15:24)

In het Oude Testament leest u heel duidelijk, dat God beloofd had, dat er Iemand zou komen als Zijn Gezalfde. *“De koningen der aarde scharen zich in slagorde en de machthebbers spannen samen tegen de HERE en Zijn gezalfde.”* (Psalm 2:2) Hoewel hier in eerste instantie met *“Zijn gezalfde”* (de “Messias” in het Hebreeuws) de koning bedoeld wordt, blijkt ook volgens de rabbijnen duidelijk, dat Psalm 2 een profetische Psalm is, waarin met “de Gezalfde” de komende Messias bedoeld wordt. Tevens blijkt, dat Hij door God gezalfd is. Hij is de Messias, die van God komt en door God gezonden is.

Een bijzondere profetie van Daniël

De profeet Daniël heeft een opmerkelijke uitspraak gedaan.

“Weet dan en versta: vanaf het ogenblik, dat het woord uitging om Jeruzalem te herstellen en te herbouwen tot op een gezalfde, een vorst, zijn zeven weken; en tweeënzestig weken lang zal het hersteld en herbouwd blijven, met plein en gracht, maar in de druk der tijden. En na de tweeënzestig weken zal een gezalfde worden uitgeroeid, terwijl er niets tegen hem is; en het volk van een vorst die komen zal, zal de stad en het heiligdom te gronde richten, maar zijn einde zal zijn in de overstroming; en tot het einde toe zal er strijd zijn: verwoestingen, waartoe vast besloten is.” (Daniël 9:25,26)

Daniël rekent uit dat van het moment van de opdracht tot herbouw van de tempel, dat is na de Babylonische ballingschap, tot aan het moment dat een gezalfde zal worden gedood, 69 weken (7 en 62) verstreken zullen zijn. Deze “weken” zijn perioden van zeven jaar en bestrijken dus een tijd van 69×7 jaar = 483 jaar. Hiermee komen wij vanaf de opdracht tot herbouw van de tempel in de vijfde eeuw vóór Christus tot omstreeks het jaar 30. Dit was het jaar waarin de Here Jezus stierf “terwijl er niets tegen hem was...” zoals Daniël 9:26 dit zegt. Onder andere hieruit blijkt voor ons als christenen, dat de Here Jezus in de Bijbel “de Gezalfde”, “de Messias” genoemd wordt.

De Messias in het Nieuwe Testament

Ook in het Nieuwe Testament lezen wij, dat de Here Jezus “de Gezalfde” genoemd wordt. Het woord Messias is nu vertaald weergegeven. “Hij nu, die ons met u bevestigt in **de Gezalfde** en ons heeft gezalfd, is God.” (2 Corinthe 1:21)

“En de zevende engel blies de bazuin en luide stemmen klonken in de hemel, zeggende: het koningschap over de wereld is gekomen aan

onze Here en aan **zijn Gezalfde**, en Hij zal als koning heersen tot in alle eeuwigheden.” (Openbaring 11:15)

*“En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: nu is verschenen het heil en de kracht en het koningschap van onze God en de macht van **zijn Gezalfde**; want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is nedergeworpen.”*
(Openbaring 12:10)

In het Grieks van het Nieuwe Testament is zelfs enkele keren het Hebreeuwse woord “Messias” opgenomen, om ons duidelijk te laten zien, dat de Here Jezus de Joodse Messias is. Het staat ook in een beschrijving van Joodse mensen, die duidelijk spreken over de Joodse Messias. *“Deze vond eerst zijn broeder Simon en zei tot hem: wij hebben gevonden de **Messias**, wat betekent: **Christus**.”*
(Johannes 1:42)

*“De vrouw zei tot Hem: ik weet, dat de **Messias** komt, die **Christus** genoemd wordt; wanneer die komt, zal Hij ons alles verkondigen.”*
(Johannes 4:25)

U ziet, dat in beide teksten ter wille van de niet-Joden, die dit zouden lezen en die het Hebreeuwse woord “Messias” niet zouden kennen, het Griekse woord “Christus” erbij geschreven is, opdat zij weten wat de bedoeling is. U ziet ook, dat de Heilige Geest ons door de schrijvers van de Bijbel laat weten, dat de Here Jezus gezien moet worden als de Joodse Messias! Juist nu dit ook in het Nieuwe Testament staat, betekent dit overduidelijk, dat de christenen niet mogen proberen om een scheiding te maken tussen Jezus en het Joodse volk. Zij horen onlosmakelijk bij elkaar!

“Christus” betekent “Messias”

Als wij dit weten, mogen wij er niet aan voorbij gaan, dat het gehele Nieuwe Testament doorlopend spreekt over **“Jezus**

Christus". In het Grieks van het Nieuwe Testament staat het anders. Daar staat: "**Jezus de Christus.**" Hier wordt dus steeds gezegd, dat Jezus **de Messias** is. Bedenk, dat het woord "Messias" geen betekenis heeft in de christelijke kerk. Het is een Joods woord, dat verwijst naar het jodendom en naar de Joodse Messias. Doorlopend zegt het Nieuwe Testament dus, dat Jezus de Joodse Messias is. Terwijl de meeste Joden Jezus niet aanvaarden als de Joodse Messias, is het verdrietig om te moeten constateren, dat de meeste christenen tegen de Bijbel ingaan en Jezus isoleren van het jodendom. Terwijl de Bijbel Hem doorlopend toont als de Joodse Messias, zeggen deze christenen, dat Jezus niet de Joodse Messias is.

In de optiek van de verschillende stromingen binnen het christendom mag Jezus alles zijn, als Hij maar niet de Joodse Messias is. Zo mag de ene theoloog Hem een revolutionair noemen en mag de andere theoloog Hem een mislukt vrijheidsstrijder noemen. Alles mag in de kerk van Hem gezegd worden, de grootste leugens mogen op deze manier over Hem verkondigd worden, als Hij maar los gemaakt wordt van het jodendom. Al deze mensen vergeten, dat de Here Jezus voor ons als christenen als Heiland, Redder, Zaligmaker, Verzoener, Verlosser, enz. getoond wordt, maar nooit als de "**christelijke**" Messias. "**Messias**" is Zijn **Joodse identiteit**.

Jezus was een Rabbijn

Als wij het Nieuwe Testament openen, ontdekken wij op de eerste bladzijde al, dat Jezus hier als de Joodse Messias getoond wordt. Hij leefde niet in Griekenland of Rome. Hij was geen filosoof. Hij sprak niet met de Griekse wijsgeren. Hij reisde niet naar Egypte en Syrië. Als Kind zat Hij al te midden van de Joodse geleerden in de tempel. Hij sprak in de synagogen van de Joden. Hij gaf onderwijs in de tempel van Jeruzalem. Hij voerde disputen met de rabbijnen,

zoals de gewoonte was in die dagen. Ja, Hij genoot zelfs officiële erkenning als rabbijn. Hij was een rabbijn te midden van Zijn eigen volk. Zelfs de grote geleerde, Nicodemus, erkende, dat Jezus een groot rabbijn in Israël was. Ook Zijn discipelen erkenden Hem als rabbijn. Als rabbijn met leerlingen reisde Hij door het land.

Nergens wordt Hij “de Koning van de wereld” of “de Koning van de Kerk” genoemd. Steeds wordt gezegd, dat Hij de “Koning der Joden” en de “Koning van Israël” is! Wij geven u een opsomming van teksten, om u dit te laten zien.

- “En Petrus antwoordde en zei tot Jezus: **Rabbi**, het is goed, dat wij hier zijn, laten wij drie tenten opslaan, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een.” (Marcus 9:5)
- “En Petrus herinnerde het zich en zei tot Hem: **Rabbi**, zie de vijgenboom, die Gij vervloekt hebt, is verdord.” (Marcus 11:21)
- “En hij kwam en trad terstond op Hem toe en zei: **Rabbi**, en kuste Hem.” (Marcus 14:45)
- “Maar Jezus keerde Zich om en zag, dat zij Hem volgden, en Hij zei tot hen – Wat zoekt gij? Zij zeiden tot Hem: **Rabbi** (wat, vertaald, wil zeggen: Meester), waar houdt Gij verblijf?” (Johannes 1:38,39)
- “Natanaël antwoordde Hem: **Rabbi**, Gij zijt de Zoon van God, Gij zijt **de Koning van Israël!** (Johannes 1:50)
- “Nicodemus kwam des nachts tot Hem en zei tot Hem: **Rabbi**, wij weten, dat Gij van God gekomen zijt als leraar; want niemand kan die tekenen doen, welke Gij doet, tenzij God met Hem is.” (Johannes 3:2)
- Zie ook nog Johannes 4:31; 6:25; 9:2; 11:8.

Vóór Zijn komst was al aangekondigd, dat Hij zou komen om Zijn eigen volk (de Joden) te redden van hun zonden³. Hij had een Joodse moeder. Hij woonde in het Joodse land. Hij sprak de Joodse taal: het Hebreeuws. Hij hield Zich aan de Joodse wet, dat is

de Torah, de wetten van de Bijbel. Ook al lijkt het alsof Hij soms de wetten overtrad (met name de sabbatswetten), Hij heeft deze wetten nooit overtreden!

[3](#) *Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het die zijn volk zal redden van hun zonden. (Mattheüs 1:21)*

Direct als het Nieuwe Testament zijn boodschap begint, is dat met de mededeling, dat het gaat over Jezus, die de Christus, dat is: de Messias is! “*Geslachtsregister van Jezus Christus* [letterlijk staat er dus: geslachtsregister van Jezus de Messias!], *de zoon van David, de zoon van Abraham.*” Het Nieuwe Testament opent met de mededeling, dat hier aangetoond gaat worden, dat Jezus de Messias is en dat Hij een nakomeling is van zowel Abraham als David!

3. WAAROM TREDEN DE JODEN NIET TOE TOT HET CHRISTENDOM?

In Joodse kring wordt al 2000 jaar nagedacht over de Persoon van Jezus. Joden werden geconfronteerd met het christelijk geloof en werden vaak gedwongen om tot het christendom toe te treden. Vaak nodigden de christelijke theologen de rabbijnen uit om zich te verantwoorden waarom zij niet in Jezus geloofden. Nu in onze tijd – met name door bewegingen als “Jews for Jesus” – nadrukkelijk getracht wordt om Joden voor Jezus te winnen, hebben verschillende rabbijnen opnieuw op papier gezet, waarom zij geen christenen zijn en waarom zij niet in Jezus geloven.

Rabbi Aryeh Kaplan wijst er op, dat de Joden bijna 2000 jaar lang het christendom afgewezen hebben – het was niet voor Joden – en dat het juist de Bijbelgetrouwe Joden waren, die dit deden en dat zij daar goede redenen voor hadden. Natuurlijk is hij zich ook bewust – zoals hij schrijft – dat het christendom met een Jood begonnen is en dat Jezus als een trouwe Jood leefde. Ook wijst hij er op, dat Paulus een rabbijn was, die nota bene gestudeerd had bij één van de grootste Joodse geleerden: rabbi Gamaliël.

De “leer” van Paulus

Rabbi Kaplan heeft het christendom en het Nieuwe Testament terdege bestudeerd. Hij noemt als enkele bijzondere kenmerken uit de leer van Paulus het volgende:

Paulus heeft de mensen onderwezen, dat Jezus de Joodse Messias was, Die tevoren aangekondigd was door de Joodse profeten en verwacht werd door het Joodse volk. Hij is de

Zoon van God en is – net als iedere zoon – één met Zijn Vader.

Paulus heeft de mensen geleerd, dat zij vanaf de zonde van Adam zondaren zijn en daardoor verloren. Paulus heeft er op gewezen, dat de Torah – de wet van God – de mensen niet kan redden, omdat de geboden van de wet te moeilijk voor de mensen zijn. Zij kunnen zich er niet aan houden. Paulus heeft bekendgemaakt, dat de enige weg om aan de straf van de hel te ontkomen, is geloven in de Here Jezus. Paulus heeft hen er zelfs op gewezen, dat alle geboden van de wet in feite vervangen zijn door één nieuw gebod: liefde. Rabbijn Kaplan gebruikt echter een verkeerd woord. De wet is niet **vervangen** door de liefde, maar **samengevat** in de liefde. Overigens is dit laatste in overeenstemming met de joodse leer en de Bijbel zelf: de gehele wet kan worden samengevat in liefde voor God en liefde voor de naaste!

Paulus heeft er op gewezen (zie vooral Romeinen 9-11), dat de Joden het uitverkoren volk van God zijn. Paulus heeft er op gewezen, dat het feit dat je een Jood bent, niet betekent, dat je daardoor tot het ware Israël behoort en behouden bent. Paulus heeft er op gewezen, dat alleen als je Jezus als Messias aanvaardt, je behoort bij het ware Israël en voor eeuwig behouden bent.

Joodse bezwaren tegen deze leer

Joodse mensen hebben grote moeite met deze leerstellingen uit het Nieuwe Testament. In de eerste plaats wijzen zij er op, dat Jezus nooit de Messias kan zijn, omdat Hij niet voldoet aan de beschrijving, die de Bijbel in het Oude Testament van de Messias geeft, terwijl Hij Zelf soms ook gezegd heeft, dat Hij niet deed, wat de Bijbel in het Oude Testament van de Messias gezegd had. Wij komen hier later nog uitvoeriger op terug.

Joden hebben grote moeite met de leer dat Jezus “de Zoon van God” zou zijn en aan God gelijk zou zijn. Zij weten dat de christenen belijden slechts één God te aanbidden. Toch vinden zij, dat de christenen er drie Goden op na houden: **de Vader, de Zoon en de Heilige Geest**. De eerlijkheid gebiedt ons, dat de christenen er zelf voor gezorgd hebben, dat de Joden dit van de christenen denken. De christenen hebben de Joden beschuldigd “Godsmoordenaars” te zijn, waardoor de christenen Jezus niet tekenden als “de Zoon van God”, maar als God (de Vader) Zelf, zodat het haast moest lijken, alsof er na het kruis alleen nog maar een dode God was!

De Joden wijzen er op, dat de profeten de Messias niet beschrijven als “de Zoon van God”, maar als een mens, die een groot leider en leraar zal zijn.

De Joden wijzen er op, dat de mens geschapen is naar het beeld en de gelijkenis van God en daarom in staat moet zijn om een echt heilig en rechtschapen leven te leiden. De Bijbel vertelt ons van grote mannen en vrouwen Gods, die heilig en rechtvaardig voor God waren, die met God wandelden en wier leven de Here God volkomen toegewijd was. Ze worden soms zelfs “onberispelijk” genoemd. Dat zien wij niet alleen bij Henoch, maar ook bij Noach en Abraham, bij Job en bij Zacharias en Elisabeth. Er staat echter tegenover, dat Genesis 5:1 vertelt, dat alle nakomelingen nu beelddraggers van Adam geworden zijn, wat betekent dat zij beelddraggers van de zondige Adam geworden zijn. Pas door de wedergeboorte, die het werk van de Heilige Geest is, worden mensen een nieuwe schepping⁴ en worden zij weer echt beelddraggers van God!

⁴ Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen. (2 Corinthe 5:17)

De Joden wijzen er op dat het niet geloofwaardig is om te denken dat God de mens Zijn wet zou geven, erbij zou zeggen dat de mens hierdoor naar de volmaaktheid moest streven, terwijl God wist dat

de mens het toch niet kon. Voor Joden is het onmogelijk te denken, dat God een wet zou geven, die de mens toch niet kon gehoorzamen. Ook wijzen zij er op, dat in het Messiaanse rijk de Torah, de wet van God, vanuit Jeruzalem over de gehele wereld verspreid zal worden. Dan moet die wet toch goed zijn? Paulus zegt toch ook dat de wet heilig en goed is?⁵

⁵ *Zo is dan de wet heilig, en ook het gebod is heilig en rechtvaardig en goed.*
(Romeinen 7:12)

De Joden wijzen er op, dat het onmogelijk is je in te denken, dat als God nadrukkelijk gezegd heeft, dat Hij een eeuwig verbond met het letterlijke Israël gesloten heeft, dat God dit verbond zou verbreken. God zou dan net zo onbetrouwbaar zijn als een mens kan zijn.

Een ernstige fout in onze vertaling

Hier moeten wij een aantekening maken bij een verschrikkelijke fout in de NBG51-vertaling in ons Nieuwe Testament. De apostel Paulus schrijft in Romeinen 11:11,12 het volgende:

*“Ik vraag dan: zij (de Joden) zijn toch niet zo gestruikeld, dat zij wel vallen moesten? Volstrekt niet! Door **hun val** is het heil tot de heidenen gekomen, om hen tot naijver op te wekken. Betekent nu **hun val** rijkdom voor de wereld en hun tekort rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid!”* (NBG51)

*Maar nu vraag ik weer: ze zijn toch niet gestruikeld om ten val te komen? Dat in geen geval, maar **door hun overtreding** konden de heidenen worden gered en daarop moesten zij afgunstig worden. Maar als **hun overtreding** al een rijke gave voor de wereld is en hun falen een rijke gave voor de heidenen, hoeveel rijker zal dan de gave zijn wanneer zij zich allen hebben bekeerd.* (NBV)

Deze woorden (let wel, het gaat om de vertaling NBG51) moeten

blijkbaar een bijzondere bemoediging (van de vertalers!) voor de christenen zijn. Hier wordt ons voorgehouden welk een zegen er voor ons, niet-Joden, ontstaan is als gevolg van het feit, dat de Joden niet alleen gestruikeld zijn, maar dat zij definitief gevallen zijn.

Deze woorden, zoals zij nu in onze NBG51-vertaling staan, zijn echter een wijziging in de belofte van God, zoals Hij die in het Oude Testament gegeven had. God had immers gezegd, dat de Joden nooit als volk door Hem afgeschreven zouden worden. Romeinen 11:11,12 zeggen ons nu in onze vertaling, dat God het volk Israël toch afgeschreven heeft en dat het heil nu bij de heidenen berust. Hoe kan dit?

Heeft Paulus dit echt geschreven? Heeft Paulus de joodse leer losgelaten en is hij anders gaan denken?

In dit gedeelte worden enkele bijzondere woorden gebruikt. Het eerste is het Griekse woord *ptaioo*, dat “**struikelen**” en “stoten” betekent, zoals het in Romeinen 9:32 gebruikt is. Figuurlijk betekent dit stoten: “Ergeren”.

Het tweede Griekse woord is *piptoo*, dat “**neervallen**”, “te gronde gaan”, “omkomen” en “sneuvelen” betekent. Het betekent, **dat je neervalt en voor altijd blijft liggen. Herstel en opstaan zijn niet meer mogelijk.**

Het derde Griekse woord is *paraptooma*, dat “misdaad”, “zonde(val)”, “fout”, “**overtreding**” en “**misstap**” betekent. Het is in Romeinen 11:11,12 als “hun val” vertaald. Dit is absoluut een verkeerde vertaling! De NBV vertaalt het terecht met “**overtreding**”.

De apostel Paulus heeft letterlijk het volgende gezegd: “Ik vraag dan: zij (de Joden) zijn toch niet gestruikeld, opdat zij vallen zouden? Volstrekt niet! Door hun overtreiding is het heil tot de heidenen gekomen, om hen tot naijver op te wekken. Betekent nu

hun overtreding rijkdom voor de wereld en hun tekort rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid!” (Romeinen 11:11,12)

Terwijl de NBG51-vertaling zegt, dat zij zowel gestruikeld als gevallen zijn, schrijft Paulus letterlijk, dat zij wel gestruikeld, maar **niet** gevallen zijn! Het is waarschijnlijk een gevolg van christelijk antisemitisme, dat deze tekst met opzet verkeerd vertaald is! Trouwens, niet alleen in Nederland is het verkeerd vertaald. Dat is in meer talen gebeurd.

Wat Paulus werkelijk schreef

Als wij de boodschap van Paulus over deze zaak samenvatten, zien wij:

1. Israël heeft zich **gestoten**, geërgerd aan de Messias⁶. Wij zullen later zien, of deze gedachte in strijd is met de Joodse leer, of juist in overeenstemming is met de leer van de rabbinen.

⁶ *Zij hebben zich gestoten aan de steen des aanstoots, gelijk geschreven staat: Zie, Ik leg in Sion een steen des aanstoots en een rots der ergernis, en wie op hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen.* (Romeinen 9:32,33)

1. Israël is over de Messias **gestruikeld** (Romeinen 11:11).
2. Israël is **niet** door de Messias **ten val** gekomen (Romeinen 11:11).
3. Israël is **wel tot zonde** gekomen door de Here Jezus te verwerpen, maar deze zonde betekent niet, dat zij nu definitief door God verworpen zijn. Hun overtreding is juist voor niet-Joden tot een zegen geworden (Romeinen 11:12).

Christelijke struikelblokken voor de Joden

Voor Joden is de vraag “hoe word ik behouden?” een vreemde vraag. Zij zijn niet gewend zo’n vraag te stellen. Joden vragen: “Hoe kan ik God dienen en hoe moet ik leven om Zijn geboden te houden?” Toch blijkt, dat de vraag voor een aantal Joden ook een wezenlijke vraag is, die hen vaak voor een groot probleem stelt.

Joden menen, dat veel dogma’s van de christenen, dichter bij het heidendom liggen, dan bij het jodendom van de Bijbel. Naarmate in de eerste tijd van het christendom er meer heidense invloeden in de kerk binnenslopen, werd het voor de Joden steeds moeilijker zich bij de christenen aan te sluiten. Wij zullen moeten erkennen, dat wij heel mooi klinkende geloofsbelijdenissen hebben, maar dat daar best de nodige vraagtekens bij gezet kunnen worden. Als één van de geloofsbelijdenissen (die van Nicea) bijvoorbeeld zegt, dat Jezus **“God uit God en licht uit licht”** is, klinkt dat heel vroom, maar de uitdrukking kan niet teruggevoerd worden naar de Bijbel. De uitdrukking is helaas uit het heidendom afkomstig! Zo kan ook niet in de Bijbel teruggevonden worden, dat Jezus is **“nedergedaald ter helle”**. Dat is puur onbijbels. Hij is nedergedaald in het dodenrijk, maar niet in de hel! Onbijbelse uitdrukkingen in onze geloofsbelijdenissen zijn er daarom medeschuldig aan, dat Joden zich niet konden vinden bij de christenen.

De grootste struikelblokken voor de Joden zijn echter christenen die zeggen, dat Jezus “God” is en dat de Torah, de wet, een tijdelijke inzetten was en nu niet meer geldig zou zijn.

De gedachte, dat de Koning der koningen, dus God de Vader, op aarde rondgelopen zou hebben en door Romeinen gegeseld en aan een kruis zou zijn geslagen en gestorven zou zijn en in een graf gelegd zou hebben, is voor Joden Godslasterlijk.

Wie eerlijk en serieus naar de Joden luistert, moet hier toch toegeven, dat deze leerstellingen inderdaad erg vreemd klinken. Wij moeten dan toch toegeven, dat het dwaas geweest is van de

kerk om over “Godsmoord” te spreken en niet consequent over Jezus als “de Zoon van God” te spreken?

Wie eerlijk en serieus naar de Joden luistert, moet toch toegeven, dat het ondenkbaar is, dat God een waardeloze wet zou hebben gegeven?

Wie eerlijk en serieus naar de Here Jezus en naar de apostel Paulus luistert – anders gezegd: wie eerlijk en serieus naar de Heilige Geest luistert – moet toch toegeven, dat Gods wet heilig en goed is⁷, dat de Here Jezus niet gekomen is om deze wet af te schaffen⁸, maar juist deze wet volkomen gehoorzaamd heeft? Hij werd besneden en er werd voor Hem een offer in de tempel gebracht⁹. Hij droeg de voorgeschreven kleding, met kwasten en gebedsriemen¹⁰. Hij hield Zich volkomen aan de opdrachten die Zijn hemelse Vader in de wet gegeven had.

⁷ *Zo is dan de wet heilig, en ook het gebod is heilig en rechtvaardig en goed.*
(Romeinen 7:12)

⁸ *Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen.* (Matteüs 5:17)

⁹ *En toen acht dagen vervuld waren, zodat zij Hem moesten besnijden, ontving Hij ook de naam Jezus, die door de engel genoemd was, eer Hij in de moederschoot was ontvangen. En toen de dagen hunner reiniging naar de wet van Mozes vervuld waren, brachten zij Hem naar Jeruzalem om Hem de Here voor te stellen, gelijk geschreven staat in de wet des Heren: Al het eerstgeborene van het mannelijke geslacht zal heilig heten voor de Here, en om een offer te brengen overeenkomstig hetgeen in de wet des Heren gezegd is, een paar tortelduiven of twee jonge duiven.* (Lucas 2:21-24)

¹⁰ *En zie, een vrouw, die reeds twaalf jaren aan bloedvloeiingen leed, kwam van achteren tot Hem en raakte de kwast van zijn kleed aan.* (Mattheüs 9:20)

Wie de Here Jezus erkent als de Zoon van God, moet toch weten, dat het onmogelijk is, dat de Here Jezus kritiek zou hebben op de wet, die Zijn eigen hemelse Vader gegeven had!

De leer van de kerk is voor de rabbijnen aanleiding geweest om een drastisch oordeel uit te spreken over hen, die vanuit het jodendom overgaan tot het christendom. Christenen kunnen wel menen dat zij superieur zijn aan de Joden en dat de Joden een

onvolledig geloof hebben, de Joden wijzen de christenen er op, dat zij een geloof en een leer hebben die op een aantal punten op geen enkele wijze op de Bijbel teruggebracht kan worden, ook niet op het Nieuwe Testament. De kerk kan op geen enkele wijze de heidense invloeden die in de kerk zijn binnengekomen op grond van de Bijbel verdedigen. Wij zullen moeten toegeven, dat de kerk in de loop der eeuwen van Gods weg is afgedwaald. Ieder zal daarom in zijn persoonlijk leven de afgoderij dienen af te leggen en met een waar en getrouw hart God moeten dienen.

De rabbijnen leren, dat wie als Jood tot het christendom overgaat voor eeuwig verloren is en voor eeuwig verwijderd wordt van het aangezicht van God. Christendom is immers afgoderij! De rabbijnen leren, dat je als Jood liever je leven moet geven, dan overgaan tot het christendom. Er is echter hoop voor de Jood, die tot het christendom is overgegaan. Als hij het christendom – en dus Jezus – loslaat en terugkeert in de schoot van het jodendom, zal God hem vergeving schenken en zal hij het echte leven weer ontvangen, zo zeggen de rabbijnen. Wij zullen later zien, of het geloof in Jezus echt strijdig is met de Joodse leer.

Een verkeerd beeld

Zoals christenen soms een verkeerd beeld hebben van wat Joden geloven, zo hebben Joden soms ook een verkeerd beeld van wat christenen geloven. Zoals christenen verkeerde conclusies kunnen trekken uit de Joodse lectuur, zo kunnen Joden verkeerde conclusies trekken uit christelijke lectuur. Zo ook vergeet de ene groep soms, dat de mensen van de andere groep onderling van mening kunnen verschillen en niet allemaal hetzelfde geloven.

In Joodse kring wordt soms gedacht dat Mirjam (Maria), de moeder van Jezus, niet uit het huis van David afkomstig was. Jezus zou dan geen nakomeling van David zijn. Hij zou de Messias dan niet kunnen zijn. Het feit, dat Jezus Zich openbaarde in

nederigheid (Mattheüs 20:28) als de lijdende Messias, zoals de rabbijnen ook over de Messias spreken, zoals wij later zullen zien, blijkt Joden soms de gedachte te geven, dat de ogen van de christenen gesloten zijn voor een Messias, die ook komt om te heersen, voor wie alle koningen zich zullen nederbuigen, terwijl alle volkeren hem zullen dienen. (Psalm 72:11) Zij menen soms, dat de christenen ook de volgende tekst naast zich neer gelegd hebben. *“Zijn heerschappij zal zich uitstrekken van zee tot zee, en van de Rivier tot de einden der aarde.”* (Zacharia 9:10)

Terwijl protestantse christenen al niets begrijpen van de heiligen en de beelden in de rooms katholieke kerken, is dit voor de Joden nog veel onbegrijpelijker. Terwijl de meeste katholieken zullen zeggen, dat zij de beelden alleen hebben om zich een beeld te vormen van degenen om wie het gaat, zoals protestanten de plaatjes in de kinderbijbel hebben, zijn er toch protestanten die menen, dat katholieken tot beelden bidden.

Zo scheren de Joden vaak alle christenen over één kam door te zeggen, dat de meerderheid van de christenen in hun kerken beelden van goud en zilver, hout en steen aanbidden.

4. WAAROM JEZUS VOLGENS DE JODEN DE MESSIAS NIET KAN ZIJN

De Joden wijzen om verschillende redenen Jezus af. Hij kan volgens hen de Messias niet zijn, omdat de christenen dingen van Hem zeggen, die volgens de Joden in strijd zijn met de Bijbel en omdat de Here Jezus niet gedaan heeft wat de Messias zou doen. Zij wijzen Hem dus af om Zijn persoon en om Zijn werk of daden. Hoewel wij eerlijk naar de Joden willen luisteren en hen gelijk geven waar zij gelijk hebben, moeten wij hier toch ook enkele kanttekeningen plaatsen, omdat de Joodse Bijbel zelf ons antwoord geeft op hun bezwaren.

Hoort Jezus bij God?

Als het gaat om Zijn **persoon**, wijzen de Joden ons er op, dat Jezus volgens de christenen deel uitmaakt van de Godheid en gezien wordt als de Zoon van God. De Joden bezien de “drie-eenheid” als een onbijbelse leer. Zij vinden, dat de christenen drie Goden aanbidden. Zij wijzen er op, dat zij in hun geloofsbelijdenis dagelijks verklaren, dat God één is. “**Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!**” (Deuteronomium 6:4) Daarom heeft God ook geen Zoon, zo zeggen de Joden.

Het Nieuwe Testament bevestigt de leer van het Oude Testament, namelijk dat God “één” is:

“En één der schriftgeleerden, tot Hem (Jezus) komende, hoorde, dat zij met elkander redetwisten, en overtuigd, dat Hij hun goed geantwoord had, vroeg hij Hem: welk gebod is het eerste van alle? Jezus antwoordde: het eerste is: hoor, Israël, de Here, onze God,

de Here is één, en gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht.” (Marcus 12:28-30)

De Here Jezus citeerde dus de Joodse geloofsbelijdenis en bevestigde, dat God één is! Ook Jacobus zei: “*Gij gelooft, dat God één is? Daaraan doet gij wel...*” (Jacobus 2:19)

Het is voor de Joden een enorm obstakel dat Jezus zou behoren tot de Godheid. Het geloof in een drie-enig God staat voor de Joden gelijk aan afgoderij. De woorden van Deuteronomium 6:4 (“*Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!*”) zijn de eerste woorden die een Joods kind leert en het zijn de laatste woorden die een Jood op zijn sterfbed uitspreekt. Het zijn de woorden die hij dagelijks tegenkomt als hij kijkt naar de “mezoerah” (een kokertje) aan de deurposten van zijn huis of als hij kijkt naar de “tefillien” (de gebedsriemen). Juist deze tefillien vertellen hem, dat het geloof in de eenheid van God gebonden is op zijn hart en op zijn verstand.

Het is voor de Joden tevens een probleem, dat Jezus “Gods Zoon” genoemd wordt. Dit hoeft echter geen probleem te zijn. De Bijbel noemt het gehele volk Israël ook “Gods zoon”. “*Dan zult gij tot Farao zeggen: zo zegt de HERE: Israël is Mijn eerstgeboren zoon; daarom zeg Ik u: laat **Mijn zoon** gaan, opdat hij Mij diene; zoudt gij echter weigeren hem te laten gaan, dan zal Ik uw eerstgeboren zoon doden.*” (Exodus 4:22,23) “*Toen Israël een kind was, heb Ik het liefgehad, en uit Egypte heb Ik **Mijn zoon** geroepen.*” (Hosea 11:1) Dit lezende kan het toch niet echt een groot bezwaar zijn als Jezus ook de Zoon van God zou zijn?

Het feit dat Maria door rooms katholieken “de moeder van God” genoemd wordt en dat de Joden, vanwege de dood van Jezus “Godsmoordenaars” genoemd zijn door de kerk, is – begrijpelijk – een enorme belemmering voor Joden om ooit iets gemeen te kunnen hebben met het christendom. De eerlijkheid gebiedt ons

meteen te erkennen, dat ook wij ons nadrukkelijk en met grote stelligheid distantiëren van dit soort uitspraken!

Bracht Jezus vrede op aarde?

Als het gaat om Zijn **werk of daden**, wijzen de Joden de Here Jezus af, omdat Hij niet gedaan en gebracht heeft, wat de Messias zou doen en zou brengen. De profeten hadden aangekondigd, dat de Messias een nieuwe tijd op aarde zou brengen, waarin werkelijke **vrede op aarde** zou zijn:

“En Hij (de Messias) zal richten tussen volk en volk en rechtspreken over machtige natiën. Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren.” (Jesaja 2:4)

“Dan zal Ik de wagens uit Efraim en de paarden uit Jeruzalem tenietdoen, ook de strijdboog wordt tenietgedaan; en hij (de Messias) zal de volken vrede verkondigen, en zijn heerschappij zal zich uitstrekken van zee tot zee, en van de Rivier tot de einden der aarde.” (Zacharia 9:10)

Ook al zongen de engelen bij Zijn geboorte over “vrede op aarde”, er was bij Zijn komst en tijdens Zijn leven geen vrede op aarde. Tot op de dag van vandaag is de vrede die Jezus had moeten brengen niet op aarde!

De Here Jezus heeft dit vredelijk niet gebracht. Hij heeft zelfs gezegd, dat Hij niet gekomen was om vrede op aarde te brengen, maar het zwaard. *“Meent niet, dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want Ik ben gekomen om tweedracht te brengen tussen een man en zijn vader en tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder.” (Mattheüs 10:34,35)* Hiermee heeft de Here Jezus – zoals de Joden zeggen –

bewezen, dat Hij de Messias niet is!

Als er ergens op aarde een volk is, dat weet, dat er nog steeds geen vrede op aarde is, dan is dat het Joodse volk. Terwijl zij niets liever willen dan in vrede leven met hun Arabische- en Palestijnse burens, lijkt het haast onmogelijk om tot vrede te komen. Als Jezus de Vredevorst zou zijn, waarom heeft Hij dan nog geen vrede gebracht in het Midden-Oosten?

De Joden wachten nog steeds op de komst van een Messias, die de lang verwachte vrede in het Midden-Oosten zal brengen. Zij wachten op een groot leider, die godsdienstig en politiek een groot man zal zijn en die via de moderne communicatiemiddelen de gehele wereld zal beïnvloeden en de gehele wereld zal terugbrengen tot God.

Bracht Jezus liefde op aarde?

De profeten hadden aangekondigd, dat bij de komst van de Messias er niet alleen werkelijke vrede en blijdschap op aarde zouden komen, maar ook **eenheid onder de mensen, liefde en waarheid, grote kennis van God en van Zijn Woord, terwijl alle boosheid, haat en afgoderij weggedaan zouden worden.**

Christenen zeggen meestal, dat deze beloften in het hart van de mens vervuld worden, maar zelfs in de harten van de mensen kun je geen volkomen vrede en blijdschap, liefde en eenheid vinden. Wij moeten erkennen, dat juist ook onder de christenen veel liefdeloosheid en gescheidenheid is. Van deze profetieën is niets verwezenlijkt bij de komst van de Here Jezus, waardoor – zoals de Joden opnieuw zeggen – bewezen is, dat Hij de Messias niet was! Zie opnieuw Mattheüs 10:34,35.

De christenen brachten niet de boodschap van vrede, maar van het zwaard. Zij predikten de liefde, maar zaaiden dood en verderf. Het zijn juist de christenen geweest die op grote schaal onschuldig

bloed vergoten hebben. Ook aan de handen van het voorgeslacht van ons, Nederlanders, kleeft veel (slaven)bloed! Het christelijke Duitsland vermoordde zes miljoen Joden...

Toen de Kruisvaarders in 1215 Jeruzalem binnentrokken, was het eerste wat zij deden: alle Joden bijeendrijven in de centrale synagoge en hen verbranden. De Joden hebben in de levens van de christenen niets gezien dat wees op vrede en liefde. Dit is een ernstige aanklacht tegen het christendom!

Er zijn christenen die zeggen, dat de Here Jezus vrede en eenheid op aarde zal brengen als Hij wederkomt. De Joden wijzen er dan op, dat de profeten niets gezegd hebben over een wederkomst van de Messias. Tevens laten zij weten, dat als de Here Jezus dan bij Zijn wederkomst de profetie zal vervullen, zij zullen wachten tot dat moment. Het is dan vroeg genoeg om Jezus als Messias te aanvaarden.

Bij deze bezwaren moeten wij de Joden volmondig gelijk geven. De Here Jezus heeft niet alles gebracht wat in het Oude Testament beloofd was.

Twee belangrijke vragen

Daarnaast willen wij stilstaan bij twee belangrijke opmerkingen die de Joden maken. Het gaat om de vraag of het in overeenstemming met het jodendom is om een middelaar te hebben en het gaat om de vraag, of de Bijbel een lijdende Messias kent. Veel Joden menen, dat het antwoord op beide vragen “nee” is. Maar... is hun antwoord in overeenstemming met de leer van de rabbijnen? Wij zullen belangstellend luisteren naar wat de rabbijnen over deze zaken leren.

Hebben de Joden een middelaar nodig?

De Joden wijzen er op, dat de Here Jezus in het christelijk geloof de plaats van “Middelaar” gekregen heeft en dat gebeden van christenen “in de Naam van Jezus” tot God gezonden worden. De Joden wijzen er op, dat zij geen Middelaar hebben en dat zij geen Middelaar nodig hebben om tot God te kunnen naderen. Zij bidden direct tot hun hemelse Vader en hebben daar Jezus niet voor nodig. Zij zijn het niet eens met de uitspraak van de Here Jezus, dat Hij de enige Weg tot de Vader zou zijn (Johannes 14:6).

Kent de Bijbel een lijdende Messias?

De Joden wijzen er op, dat het Oude Testament niet spreekt over een Messias die zal lijden en sterven, maar dat het Oude Testament spreekt over een Messias die als Koning zal regeren over de gehele aarde (zie onder andere Psalm 72:8)[11](#). Een gezeselde en gekruisigde Messias past niet in het beeld dat het Oude Testament, volgens de Joden, schetst. Zij wijzen er op, dat het in Jesaja 53 niet gaat over de Messias, maar over het lijdende volk Israël. Ook zou de Messias niet op een geestelijke of figuurlijke wijze de zonden uit de wereld bannen. Hij zou ervoor zorgen, dat de mensen echt geen zonden meer zouden doen. Jezus heeft hierin gefaald, zo zeggen de Joden. De uitspraak van de Here Jezus, dat “Zijn koninkrijk niet van deze wereld was” (Johannes 18:36) staat haaks op de boodschap van de profeten, die gezegd hebben, dat het koninkrijk van de Messias de gehele wereld zou omvatten.

[11](#) *Hij heerse van zee tot zee, van de Rivier tot de einden der aarde.*

Wij zouden nog een groot aantal tegenwerpingen kunnen noemen. Al deze tegenwerpingen worden vanzelf duidelijk, als wij bezien wat de Joden van de Messias en van de gebeurtenissen bij Zijn komst verwachten.

5. HEBBEN WIJ EEN ANTWOORD?

Wij hebben gezegd, dat wij eerlijk naar de Joden willen luisteren. Door echt naar hen te luisteren, kunnen wij heel veel van hen leren, zoals u nog zult zien.

De tegenwerpingen die de Joden maken, nemen wij ook echt serieus. Wij willen Bijbelgetrouwe christenen zijn en ons niet scharen onder dat deel van de kerk dat behoorlijk heidens beïnvloed is. Daardoor hebben wij mogelijk een antwoord op de tegenwerpingen die de Joden tegen ons maken. En als wij geen antwoord hebben, willen wij daar eerlijk naar zoeken. Het zou weleens kunnen zijn, dat wij een antwoord krijgen als wij luisteren naar de rabbijnen!

Is God niet meer dan één Persoon?

Wij kijken eerst naar de geloofsbelijdenis uit Deuteronomium 6:4, zoals de Joden deze dagelijks citeren. Hier staat, dat God “één” is. Wat betekent dit?

Er zijn in het Hebreeuws twee woorden voor “één”: echad en jachied.

Echad wordt gebruikt voor een **samengestelde eenheid**, waarbij meerderen toch “één” zijn. Wij geven enkele voorbeelden uit de Bijbel. **Morgen en avond** vormen **één** dag (Genesis 1:5). **Man en vrouw** zijn **één** vlees (Genesis 2:24), toch zijn man en vrouw twee personen!

Jachied wordt gebruikt voor een **enkelvoudige eenheid**, waarbij het dus gaat om een absolute eenheid. Nu kan het ook als “enige” vertaald worden. Hierdoor blijkt duidelijk, dat het om een enkelvoudige dus absolute eenheid gaat. Wij geven ook hiervan enkele voorbeelden. *“En Hij zei: neem toch uw zoon, uw enige...”*

(Genesis 22:2) *“Toen Jifta naar Mispa, naar zijn huis kwam, zie, zijn dochter ging hem tegemoet met tamboerijnen en reidansen. Zij was zijn enig kind; behalve haar had hij zoon noch dochter.”*
(Richteren 11:34)

Het Hebreeuwse woord voor “één”, dat in Deuteronomium 6:4 gebruikt wordt, is “echad”. Het wil zeggen, dat het over een samengestelde eenheid gaat. Er zijn meerderen in de Godheid, die met elkaar een eenheid vormen. Er zijn dus niet verschillende goden, die je van elkaar kunt scheiden. Er is een Godheid, waarin een samengestelde eenheid gezien wordt. Is dit een Bijbelse gedachte?

De Hebreeuwse Bijbel spreekt over God in het meervoud

De Bijbel zelf spreekt in de Hebreeuwse taal over God in het meervoud. Dat zien wij niet alleen bij het gebruik van het woord **Elohiem**, dat eigenlijk “goden” betekent, maar ook aan de manier waarop de woorden er omheen soms gebruikt worden, namelijk in het meervoud! In Jozua 24:19 staat: *“Hij is een heilig God”*. Het woord “heilig” staat in het Hebreeuws in het meervoud, waardoor duidelijk gemaakt wordt, dat het om heilige Goden gaat!

In Psalm 149:2 staat in het Hebreeuws: *“Israël verheuge zich in zijn Makers.”* Wie wordt met deze “Makers” bedoeld? Niemand anders dan God! “Makers” staat in het meervoud. Er wordt hier over God in het meervoud gesproken! Ook in de hierna volgende teksten zien wij dit. In Prediker 12:1 staat in het Hebreeuws: *“Gedenk dan uw Scheppers.”* Wie wordt of worden met deze “Scheppers” bedoeld? God! Zo ook in Jesaja 54:5, waar in het Hebreeuws staat: *“Want uw man is uw Makers.”* Met deze “man” wordt niet een mens bedoeld, maar God, als de “Man van Israël”. In al deze teksten zien wij dus, dat de Bijbel over God in het meervoud

spreekt. Hoewel er slechts één God is, openbaart deze God Zich toch in meerdere Personen!

Daarnaast kennen wij de teksten waarin steeds in verband met God over “ons” (dus: in het meervoud en niet in de “pluralis majestatis”, zoals men ons wil doen geloven) gesproken wordt. “Laat **ons** mensen maken...” (Genesis 1:26,27) “De mens is geworden als **onzer** een.” (Genesis 3:22) “Laat **ons** neerdalen...” (Genesis 11:7), enz.

Dit feit wordt op meerdere plaatsen verder uitgewerkt. In Psalm 45:8 wordt over twee personen in de Godheid gesproken. “*Gij hebt gerechtigheid lief en haat goddeloosheid; daarom heeft, o God, uw God U gezalfd met vreugdeolie boven uw metgezellen.*” De ene Persoon in de Godheid heeft de andere Persoon in de Godheid met olie gezalfd. Dit maakt duidelijk, dat de “Gezalfde”, de “Messias” niet alleen door God de Vader tot Messias gezalfd is, maar Zelf ook deel uitmaakt van de Godheid!

Zo ook de volgende tekst, die in onze vertaling als volgt luidt: “*Doch over het huis van Juda zal Ik Mij ontfermen, en hen verlossen als de HERE, hun God. Maar Ik zal hen niet verlossen door boog of zwaard of oorlogstuig, door paarden of door ruiters.*” (Hosea 1:7) In het Hebreeuws staat er iets heel anders. Daar staat: “Doch over het huis van Juda zal Ik (dat is: God) Mij ontfermen, en hen verlossen **door** de HERE, hun God. Maar Ik zal hen niet verlossen door boog of zwaard of oorlogstuig, door paarden of door ruiters.” Op deze wijze vertaalt ook de Statenvertaling. In dit vers zegt de ene Persoon van de Godheid, dat Hij Israël zal verlossen door de andere Persoon van de Godheid!

God spreekt tot God

Nog een bijzonder voorbeeld vinden wij in het boek der Psalmen. “*Van David. Een Psalm. Aldus luidt het woord des HEREN tot*

mijn Here: zet u aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten.” (Psalm 110:1) Degene die hier spreekt is de HERE. Met hoofdletters geschreven betekent het, dat hier in het Hebreeuws JHWH staat, dat is de Naam van God. Degene die spreekt is dus God de hemelse Vader. Tot wie spreekt Hij? Hij spreekt tot degene die “de heer van David” is en die gezeten is aan de rechterhand van de hemelse Vader. Wie is dat? Dat is de Messias, die wacht op het moment, waarop Hij het koningschap mag aanvaarden. De Messias was dus in de hemel en zou vanuit de hemel naar de aarde komen!

Het is niet slechts een christelijke gedachte om te menen, dat het in Psalm 110:1 gaat over de Messias. Rabbi Shmuel Yerushalmi citeert in Me’am Lo’ez rabbi Judan die in de naam van rabbi Acha bar Haninah gezegd heeft, dat in de toekomst de Heilige God zal zitten met de Messias aan Zijn rechterhand en Abraham aan Zijn linkerhand. Abrahams gezicht zal dieprood worden. Hij zal zeggen: “Mijn nakomeling is aan Uw rechterhand en ik ben aan Uw linkerhand.” De heilige God zal hem kalmeren en zeggen: “Jouw nakomeling is aan je rechterhand en Ik ben (ook) aan je rechterhand.” Dit is de betekenis van “... *Uw rechterhand ondersteunde mij, Uw nederbuigende goedheid maakte mij groot.*” (Psalm 18:36)

Rabbi Avrohom Chaim Feuer (in ArtScroll Tanach Series – Psalm 110) schrijft, dat Sforno gezegd heeft, dat deze Psalm (Psalm 110) opgedragen is aan de toekomstige Koning-Messias, die aan Gods rechterhand is, terwijl de dienstdoende engelen aan Gods linkerhand zijn. (Rabbijn Ovadiah Sforno leefde van 1470 – 1550. Hij was één van de grootste Joodse commentatoren uit Italië.)

De rabbijnen vertalen Psalm 110:1 enigszins anders dan wij doen. Zij vertalen hem als volgt: “De HERE zei: Mijn meester, zit aan Mijn rechterhand totdat Ik je vijanden tot je voetbank gemaakt heb.” De rabbijnen wijzen er op, dat met “Mijn Meester” de Messias bedoeld is. De gemeente van Israël noemt de Messias

“mijn Meester”, aldus rabbi Shmuel Yerushalmi.

Wij noemen nog een kort gedeelte uit Jesaja. *“Hoor naar Mij, Jakob, Israël, mijn geroepene. Ik ben dezelfde, Ik ben de eerste, ook ben Ik de laatste; ook heeft Mijn hand de aarde gegrondvest en Mijn rechterhand heeft de hemelen uitgebreid. Roep Ik hen, zij staan daar tezamen...*

Nadert tot Mij, hoort dit: van de aanvang af heb Ik niet in het verborgene gesproken; ten tijde dat het geschiedt, ben Ik daar. En nu heeft de Here HERE mij met Zijn Geest gezonden. Zo zegt de HERE, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben de HERE, uw God, die u leert, opdat het u welga; die u de weg doet betreden, die gij moet gaan.” (Jesaja 48:12,13,16,17)

In deze verzen is iemand aan het woord, die vertelt, dat de Here HERE (JHWH, dus: God de Vader) Hem gezonden heeft. Maar Hijzelf is de eerste en de laatste en Hij heeft hemel en aarde geschapen. Hij moet zelf dus ook tot de Godheid behoren. Degene die spreekt kan dus niemand anders zijn dan de Messias, die deel uitmaakt van de Godheid.

Het Shema – de Joodse geloofsbelijdenis

Nu wij het toch over JHWH, de Naam van God hebben, verwijzen wij u ook naar de Zohar, een commentaar op de boeken van Mozes met verwijzing naar de Joodse mystiek. Dit zal veel christenen kunnen afschrikken, terwijl het voor een aantal Joden toch een belangrijk commentaar is. In het deel Bo 43b wordt geschreven over de belangrijkheid van het “Shema”, de Joodse geloofsbelijdenis: *“Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is een!”* (Deuteronomium 6:4)

De Zohar wijst er op, dat in de Joodse geloofsbelijdenis sprake is van HERE – God – HERE. Twee keer wordt de Naam JHWH (bij ons vertaald als HERE) genoemd en één keer Elohenoe (bij ons

vertaald als God). Dan wijst de Zohar er op, dat hier drie keer achter elkaar over God gesproken wordt en wel op twee verschillende manieren. De Zohar zegt dan letterlijk: “En deze drie zijn één. Hoe kunnen de drie Namen één zijn? Alleen door middel van het geloof: in de visie van de Heilige Geest, alleen doordat de verborgen ogen gaan zien...” Na een voorbeeld van vuur, lucht en water gegeven te hebben, vervolgt de Zohar: “Zo is het ook met het mysterie van de drievoudige Goddelijke openbaring, die geopenbaard worden door JHWH, Elohenoe, JHWH – drie gestalten die toch een eenheid vormen.”

God en de Engel des HEREN

Wie meer studie maakt, ontdekt, dat de Bijbel vaker laat zien, dat God Zich openbaart in de vorm van verschillende persoonlijkheden. Wij wijzen u op de volgende geschiedenis:

“En de Engel des HEREN trof haar aan bij een waterbron in de woestijn, bij de bron aan de weg naar Sur. En Hij zei: Hagar, slavin van Sarai, vanwaar komt gij en waarheen gaat gij? En zij zei: ik ben op de vlucht voor mijn meesteres Sarai. En de Engel des HEREN zei tot haar: keer naar uw meesteres terug en verneder u onder haar hand. En de Engel des HEREN zei tot haar: Ik zal uw nageslacht zeer talrijk maken, zodat het vanwege de menigte niet geteld kan worden. Voorts zei de Engel des HEREN tot haar: zie, gij zijt zwanger, en zult een zoon baren, en hem Ismaël noemen, want de HERE heeft naar uw ellende gehoord. Hij zal een wilde ezel van een mens zijn; zijn hand zal tegen allen zijn en de hand van allen tegen hem, en hij zal ten aanschouwen van al zijn broederen wonen. Toen noemde zij de Naam des HEREN, die tot haar gesproken had: Gij zijt een God des aanzien; want, zeide zij, heb ik hier ook omgezien naar Hem, die naar mij ziet?” (Genesis 16:7-13)

Let er nu op, dat de Engel des HEREN aan Hagar verscheen en dat Hagar deze Engel des HEREN even later God Zelf noemde. Zij

noemde de Naam van JHWH en zei: “Gij zijt een God des aanzien.” Hiermee bevestigt de Bijbel, dat de Engel des HEREN ook deel uit maakt van de Godheid en dat Hij een andere gestalte of openbaringsvorm is dan God die niemand kan zien.

Een ander voorbeeld: “En Jakob zegende Jozef en zei: **God**, voor wiens aangezicht mijn vaderen Abraham en Izaäk gewandeld hebben; **God**, die mij als herder geleid heeft, mijn leven lang tot op deze dag; **de Engel**, die mij verlost heeft uit alle nood, zegene deze jongelingen, zodat in hen mijn naam en die van mijn vaderen Abraham en Izaäk voortleven en zij in menigte mogen toenemen in het land.” (Genesis 48:15,16) Jakob maakt duidelijk, dat “de Engel” ook tot de Godheid behoort.

“Toen kwam de Engel des HEREN en zette zich neer onder de terebint te Ofra, eigendom van de Abiezriet Joas, terwijl diens zoon Gideon bezig was in de wijnpers tarwe uit te kloppen om die voor de Midjanieten in veiligheid te brengen. **De Engel des HEREN verscheen hem** en zei tot hem: de HERE is met u, gij dappere held. **Toen wendde de HERE Zich tot hem en zei:** ga heen in deze uw kracht en verlos Israël uit de greep van Midjan. Ik zend u immers? **Maar hij zei tot Hem: och, HERE,** waarmee zal ik Israël verlossen? Zie, mijn geslacht is het geringste in Manasse en ik ben de jongste van mijn familie.

En de HERE zei tot hem: Ik ben met u, daarom zult gij Midjan verslaan als was het een man.” (Richteren 6:11,12,14-16)

Degene die tot Gideon sprak wordt hier afwisselend “**de HERE**” en “**de Engel des HEREN**” genoemd. Dit maakt duidelijk, dat de Engel des Heren niet zo maar een van de belangrijkste engelen is, maar dat hij de bode van Jahweh is, wat ook de Hebreeuwse betekenis van het woord is. Hij is die Persoon in de Godheid, die als bode naar de mensen kwam. Toch mag niet gedacht worden, dat er geen verschil is tussen beiden. Zacharia schreef: “**Toen nam de Engel des HEREN het woord en zei: HERE der heerscharen,**

hoelang nog zult Gij zonder erbarmen zijn over Jeruzalem en over de steden van Juda, waarop Gij nu reeds zeventig jaren toornig zijt?” (Zacharia 1:12) Als de Engel des Heren kan spreken tot de HERE, is er duidelijk onderscheid tussen beiden.

De HERE, de Engel en de Geest

Nog een laatste voorbeeld. Als de profeet Jesaja spreekt over wat God gedaan heeft bij de uittocht uit Egypte, spreekt hij over drie verschillende Personen, die tezamen als Godheid voor het volk Israël zorgden. Om het duidelijk te tonen, zullen wij dit in het volgende citaat vetgedrukt weergeven.

*“Ik zal de gunstbewijzen des **HEREN** vermelden, de roemrijke daden des **HEREN**, naar alles wat de **HERE** ons heeft gedaan en naar de grote goedheid jegens het huis Israëls, welke Hij het betoond heeft naar zijn barmhartigheid en naar zijn vele gunstbewijzen. Hij zei: zij zijn toch Mijn volk, kinderen, die niet trouweloos worden, en Hij werd hun tot een Verlosser. In al hun benauwdheid was ook Hij benauwd, en **de Engel Zijns aangezichts heeft hen gered**. In zijn liefde en in zijn mededogen **heeft Hij zelf hen verlost** en Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van ouds. Maar zij waren wederspannig en bedroefden **Zijn heilige Geest**; daarom veranderde Hij voor hen in een vijand. Hij zelf streed tegen hen. Maar Hij dacht aan de dagen van ouds, aan Mozes, aan zijn volk. Waar is Hij, die de herders zijner kudde voerde uit de wateren? Waar is Hij, die **Zijn heilige Geest** in hun binnenste gaf? Die zijn luisterrijke arm aan de rechterhand van Mozes deed gaan, die voor hen de wateren kliefde om Zich een eeuwige Naam te maken; die hen deed gaan door de waterdiepten? Evenmin als een paard in de woestijn struikelden zij; als aan het vee, dat afdaalt in de vallei, gaf de **Geest des HEREN** hun rust. Zo hebt Gij uw volk geleid om U een luisterrijke naam te maken.” (Jesaja 63:7-14)*

In deze verzen is sprake van **JHWH**, van **de Engel van JHWH** en van **de Heilige Geest**. Duidelijk blijkt, dat alle drie met de God van de Bijbel te maken hebben en met God verbonden zijn. Omdat zowel de HERE als de Engel des HEREN tot de Godheid behoren, kan er van beiden gezegd worden dat zij het volk Israël verlost hebben. Er is in de Hebreeuwse Bijbel dus duidelijk sprake van God, die Zich in meerdere Personen openbaart. God is inderdaad één, maar Hij openbaart Zich wel in meerdere Personen.

De Naam van God en de Naam van de Messias

Ten slotte wijzen wij u op een belangrijke uitspraak in de Midrash Rabba (Klaagliederen I. 16, § 51). Op de vraag, wat de naam van de Koning-Messias zal zijn, antwoordt rabbi Abba ben Kahana, dat zijn naam “de Heer” zal zijn. Hij verwijst dan naar de woorden van Jeremia, die sprekend over de tijd van de Messias, waarin Juda behouden zal worden en Israël veilig zal wonen, zegt: *“En dit is zijn naam, waarmee men hem zal noemen: **de HERE** is onze gerechtigheid.”* (Jeremia 23:6) Midrash Rabba zegt hier dus, dat de Messias dezelfde Naam zal hebben als God de Vader: “De HERE”, dat is de weergave van Gods Naam “JHWH”.

Rabbi Levi voegt er als voorbeeld aan toe: “Het is goed als een gebied dezelfde naam heeft als zijn koning, en de naam van zijn koning gelijk is aan de naam van zijn God.” Hierbij citeert hij de volgende tekst: *“En de naam der stad zal voortaan zijn: **de HERE** is aldaar.”* (Ezechiël 48:35).

De Talmoed zegt, dat wij in deze tekst de letters ShMH niet moeten lezen als “shamah” (dat is: daar of aldaar), maar als “shemah” (dat is: zijn naam), waardoor het slot van deze tekst moet luiden: “De HERE zal zijn naam zijn.” Ten slotte wijst ook rabbi Levi er op, dat de naam van de koning (dat is: de Messias) gelijk zal zijn aan de naam van God, zoals Jeremia 23:6 duidelijk maakte.

De rabbijnen hebben dus nadrukkelijk geloofd, dat de Messias een duidelijke en onlosmakelijke band met God zou hebben, ja, dat Hij dezelfde Naam als God de Vader zou hebben en op die manier dus één zou zijn met God. Ja, de Messias zou deel uitmaken van de Godheid. Het was dus niet godslasterlijk of in strijd met het wezen van de Messias toen Jezus zei: *“Ik en de Vader zijn een.”* (Johannes 10:30)

Is er al vrede en harmonie op aarde?

Bij het tweede bezwaar dat de Joden inbrengen, namelijk het feit dat de Here Jezus geen vrede en eenheid gebracht heeft, moeten wij de Joden volmondig gelijk geven. De Here Jezus heeft niet gebracht wat in Tenach (de christenen noemen dit: “het Oude Testament”) beloofd was. Wij geloven, dat Hij dit alsnog zal doen bij Zijn wederkomst. Ik begrijp, dat het in Joodse ogen lijkt alsof de christenen een soort “uitvlucht” gevonden hebben door te spreken over een eerste komst en een tweede komst van de Here Jezus. Is dit een onoverkomelijk bezwaar? Neen. De Joden zitten zelf ook met het probleem, hoe bepaalde teksten met elkaar in overeenstemming gebracht kunnen worden, zoals wij later in dit boek nog zullen zien. Het feit, dat de christenen met dezelfde problemen worstelen, mag voor Joden daarom geen onoverkomelijk bezwaar zijn!

Maar... de wederkomst van Jezus was niet een mooi bedachte oplossing van de discipelen, nadat Jezus gestorven was en dus geen koning geworden was. Het was geen noodgreep of kunstgreep om zo een oplossing te vinden voor het feit dat Jezus geen koning geworden was en toch de Messias moest zijn. Jezus zelf had gezegd dat Hij zou lijden en sterven. Jezus Zelf had Zijn wederkomst aangekondigd, zie Mattheüs 24.

Kent het jodendom geen Middelaar?

Het derde bezwaar gaat over de Middelaar. Is de persoon van een middelaar in het Oude Testament onbekend en kenden de Joden geen middelaar? Hoort een middelaar niet bij het jodendom?

Het zijn de rabbijnen zelf die ons wijzen op het feit, dat God in de tijd van het Oude Testament vele middelaars heeft ingeschakeld in Zijn dienst en dat God zelfs niet zonder middelaars kon en wilde werken!

Samuël H. Dresner citeert in zijn boek “The Tzaddik” (The Doctrine of the Tzaddik According to the Writings of Rabbi Yaakov Yosef of Polnoy) rabbi Yaakov Joseph of Polnoy, waar deze de middelaar als volgt beschreef:

“Een middelaar staat tussen de hemel en de aarde in. Zijn relatie is tweeledig. Aan de ene kant is hij het middel door wie de hemel de aarde bereikt. Aan de andere kant is hij het middel waardoor de mensen de hemel bereiken. Hij brengt de hemel naar de aarde en laat de aarde naar de hemel rijzen.”

Rabbi Yaakov Joseph van Polnoy wees er op, dat het de Tzaddik (de Rechtvaardige) is, die als middelaar kan fungeren. Hij opent de hemel en deelt aan anderen mee, wat hij van de hemel ontvangen heeft. Als middelaar zorgt hij ervoor, dat de mensen de hemel kunnen bereiken.

Wij komen in Tenach (het Oude Testament) verschillende “middelaars” tegen. De eerste middelaar was **Mozes**. Daarnaast komen wij de **priesters** en de **hogepriester** tegen als middelaars, evenals de **profeten** en de **koningen uit het huis van David**. Zelfs de **engelen** worden in de Bijbel als middelaars genoemd. Dit is niet een Nieuw Testamentische “nieuwe leer”, maar een waarheid die reeds in het Oude Testament geopenbaard is en die juist bij de Joden veel bekender is dan bij de christenen. Christenen weten vaak niets af van de middelaarfiguur uit het Oude Testament.

Joden weten maar al te goed, op grond van het Oude Testament, dat hun voorvaders niet zelf tot God konden naderen en dat zij een middelaar tussen God en hen nodig hadden.

Mozes en de engelen als middelaars

De eerste middelaars die wij in de Bijbel tegenkomen zijn Mozes en de engelen. Toen God de wet gaf, had Hij weliswaar “de tien geboden” Zelf op stenen tafelen met Zijn eigen vinger geschreven, maar Hij kwam de wet en deze stenen tafelen niet Zelf bij het volk afleveren.

Het eerste wat God in de hemel deed, was deze stenen tafelen aan de engelen ter hand stellen, opdat de engelen ze weer aan Mozes zouden geven, waarna Mozes de wet aan het volk moest overhandigen. Hier komen wij twee middelaars tegen: de engelen zijn middelaars tussen God en Mozes; Mozes is middelaar tussen Gods engelen en het volk.

De Bijbel geeft hierover een rijk en gevarieerd verslag. De eerste melding hebben wij in het tweede boek van de Bijbel. In de joodse leer zijn de volgende teksten hierbij van groot belang: Exodus 20:18-20 en Deuteronomium 5:1-5; 33:1,2. Wij citeren wat Mozes tegen het volk zei: ***“Ik stond te dien tijde tussen de HERE en u om u het woord des HEREN mede te delen, want gij vreesdet voor het vuur en gij kwaamt de berg niet op.”*** (Deuteronomium 5:5)

Stefanus wees de mensen op het feit, dat de engelen middelaars waren tussen God en Mozes (en het volk). ***“Gij, die de wet ontvangen hebt op beschikking van engelen...”*** (Handelingen 7:53) Ook rabbi Paulus wees hier op. ***“Waartoe dient dan de wet? Om de overtredingen te doen blijken is zij erbij gevoegd, totdat het zaad zou komen, waarop de belofte sloeg, en zij is op last van God door engelen in de hand van een middelaar gegeven. Een middelaar is niet de vertegenwoordiger van één; God echter is één.”*** (Galaten

3:19,20)

Ja, de rabbijnen kenden zowel Mozes als de engelen als middelaars bij de wetgeving!

Toen het volk met het gouden kalf gezondigd had, bleek heel duidelijk de middelaarsrol van Mozes. God zei tegen Mozes:

“Nu dan, laat Mij begaan, dat Mijn toorn tegen hen ontbrande en Ik hen vernietige, maar u zal Ik tot een groot volk maken. Toen zocht Mozes de gunst van de HERE, zijn God, en hij zei: waarom, HERE zou Uw toorn ontbranden tegen Uw volk, dat Gij uit het land Egypte hebt geleid met grote kracht en met een sterke hand?

Waarom zouden de Egyptenaren zeggen: tot hun onheil heeft Hij hen uitgeleid om hen te doden in de bergen en hen van de aardbodem te vernietigen? Laat uw brandende toorn varen en heb berouw over het onheil, waarmede Gij uw volk bedreigt. Denk aan Abraham, Izaäk en Israël, Uw dienaren, aan wie Gij gezworen hebt bij Uzelf en tot wie Gij gesproken hebt: Ik zal uw nakomelingschap vermenigvuldigen als de sterren des hemels en dit gehele land, waarover Ik gesproken heb, zal Ik aan uw nakomelingschap geven, om het voor altoos te bezitten.

En de HERE kreeg berouw over het kwaad, dat Hij gezegd had Zijn volk te zullen aandoen.” (Exodus 32:10-15)

“De volgende dag zei Mozes tot het volk: gij hebt een grote zonde begaan, maar nu zal ik opklimmen tot de HERE, misschien zal ik voor uw zonde verzoening bewerken. Toen keerde Mozes tot de HERE terug en zei: ach, dit volk heeft een grote zonde begaan, want zij hebben zich een gouden god gemaakt. Maar nu, vergeef toch hun zonde. En zo niet, delg mij dan uit het boek dat Gij geschreven hebt.” (Exodus 32:30-32).

Verder sprak Mozes regelmatig met God in de tent der samenkomst ten behoeve van het volk en was hij de middelaar tussen God en het volk. Zo gaf God Zijn boodschap via Mozes aan het volk. Trouwens, God Zelf had bij de Sinaï al gezegd, dat het

volk niet dichtbij Hem mocht komen en het volk had later gezegd, dat het niet direct naar God kon luisteren en dat zij Mozes als middelaar nodig hadden! (Exodus 19:21; 20:19)

Sterven voor een ander kan verzoening brengen

Bij Exodus 32:30-32 kwamen wij bij de gedachte, dat iemand kan sterven voor een ander en zo de straf voor die ander kan dragen. Mozes was bereid te sterven en de straf voor het volk te dragen. Er zijn meer voorbeelden in de Bijbel, waarin wij dit zien. Wij geven een opmerkelijk voorbeeld.

*“Er was in de dagen van David een hongersnood gedurende drie jaren achtereen; en David zocht het aangezicht des HEREN. **De HERE zei: op Saul en op zijn huis rust een bloedschuld**, omdat hij de Gibeonieten gedood heeft. Toen riep de koning de Gibeonieten en zei tot hen: ...wat kan ik voor u doen en **waarmee kan ik verzoening bewerken**, opdat gij het erfdeel des HEREN zegent? Toen zeiden de Gibeonieten tot hem: ...De man die ons wilde vernietigen en die het erop toelagde ons te verdelgen, zodat wij nergens in het gebied van Israël zouden kunnen voortbestaan, laat ons uit zijn zonen zeven mannen gegeven worden, opdat wij hen ophangen voor de HERE, in het Gibeon van Saul, de uitverkorene des HEREN. En de koning zei: ik zal hen geven.*

Maar de koning spaarde Mefiboset, de zoon van Jonathan, de zoon van Saul, vanwege de eed bij de HERE, die hen, David en Jonathan, de zoon van Saul, verbond.

Toen nam de koning de beide zonen van Rispa, de dochter van Aija, die zij Saul gebaard had, Armoni en Mefiboset¹², en de vijf zonen van Merab, de dochter van Saul, die zij Adriel, de zoon van de Mecholatiet Barzillai, gebaard had, en gaf hen over aan de Gibeonieten. Dezen hingen hen op, voor het aangezicht des HEREN, op de berg. Die zeven vielen tezamen en werden ter dood gebracht in de eerste dagen van de oogst, in het begin van de gersteoogst... Men

*deed alles wat de koning had geboden, en **hierna ontfermde God Zich over het land.***” (2 Samuël 21:1-3,5-9,14)

12 Dit is niet de eerder genoemde Mefiboset de zoon van Jonathan, maar Mefiboset de zoon van Saul.

Nog een opmerkelijk voorbeeld van de dood van een mens die verzoening teweegbrengt voor de schuldige mens, zien wij in het volgende voorbeeld.

*“Indien iemand een ander onvoorziens, zonder vijandschap, gestoten of zonder opzet enig voorwerp naar hem geworpen heeft, of achteloos een steen, waardoor iemand zou kunnen sterven, op hem heeft laten vallen, zodat hij stierf, terwijl hij hem niet vijandig gezind was noch zijn kwaad zocht, dan zal de vergadering krachtens deze bepalingen recht spreken tussen degene die gedood heeft, en de bloedwreker; en de vergadering zal de doodslager uit de hand van de bloedwreker bevrijden, en de vergadering zal hem naar de vrijstad doen terugkeren, waarheen hij gevlucht was, waar hij wonen zal **tot de dood van de hogepriester**, die men met de heilige olie gezalfd heeft.*

Want in de vrijstad zal hij moeten wonen tot de dood van de hogepriester, en na de dood van de hogepriester zal de doodslager naar het land zijner bezitting mogen terugkeren.” (Numeri 35:22-25,28)

De Talmoed (Makkoth 11b) maakt bij deze tekst duidelijk, dat het niet de ballingschap in de vrijstad is die de schuldige verzoening brengt, maar dat hij alleen verzoening ontvangt door de dood van de hogepriester! De Talmoed zegt, dat zelfs als de hogepriester sterft, direct nadat het vonnis geveld is, dat de man dan al meteen vrij is en niet eens meer naar de vrijstad behoeft terug te keren. Zoals de hogepriester tijdens zijn leven door zijn dienst verzoening voor de zonden van het volk bewerkte, zo bracht hij door zijn dood verzoening voor de man die een ander gedood had.

Wie deze teksten ziet, hoeft het daarom niet vreemd te vinden, dat Jesaja 53 vertelt, dat de Messias door Zijn sterven ook verzoening brengt voor de zonden van zijn volk. Dit is niet een onjoodse gedachte, maar volkomen Joods en Bijbels.

De priesters als middelaars

De volgende middelaar bij het Joodse volk was de priester. De priester was het die de Israëliet assisteerde als hij zijn offer aan God kwam brengen en hem zo voor God bracht. Waarom mocht de mens niet zonder priester zijn offerdier in de tempel brengen? Waarom kon hij niet voor de deur van het heiligdom gaan staan en direct tegen God zeggen welke zonde hij gedaan had? Waarom moest hij dit tegen een priester zeggen?

Waarom mocht de zondaar niet zelf het bloed van het offerdier opvangen en het bij het altaar brengen? Waarom mocht de zondaar niet zelf het offerdier in stukken snijden, schoonmaken, zouten en de delen op het altaar brengen? Waarom mochten alleen de priesters dit doen?

Waarom mocht de zondaar niet zelf zijn eigen verzoening bewerken? Waarom had hij hierbij de priester nodig? Waarom had hij dus een middelaar nodig?

Het antwoord, zo zeggen de rabbijnen, staat in Jesaja 59:1-3:

“Zie, de hand des HEREN is niet te kort om te verlossen, en Zijn oor niet te onmachtig om te horen; maar uw ongerechtigheden zijn het, die scheiding brengen tussen u en uw God, en uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij niet hoort. Want uw handen zijn met bloed bezoedeld en uw vingers met ongerechtigheid; uw lippen spreken leugen, uw tong prevelt onrecht.”

De mens kan vanwege zijn zonden niet voor het aangezicht van God verschijnen. De mens had de priester nodig, opdat de priester

hem voor het aangezicht van God vertegenwoordigde!

Elke dag kwam een priester met het reukwerk bij het reukaltaar in het Heilige om daar zijn gebeden ten behoeve van het volk tot God op te zenden. Zo stond hij voor de voorhang en sprak tot God, die achter de voorhang Zijn Woning had.

Waarom mocht de mens niet zelf in het heiligdom komen om daar voor Gods aangezicht te verschijnen en zelf zijn gebeden aan de Almachtige te brengen? Hij had een middelaar nodig, omdat hij een zondaar was. Hij kon niet in het heilige komen. Hij kon niet bij God komen. Hij had een priester nodig, opdat de priester hem voor het aangezicht van God vertegenwoordigde!

Nog duidelijker zien wij het bij de middelaarsrol van de hogepriester op de Grote Verzoendag, Jom Kipoer. Eenmaal per jaar ging de hogepriester namens het volk en als middelaar tussen God en het volk met het bloed der verzoening naar het Heilige der Heiligen om daar verzoening voor het volk te bewerken. Hij was de enige van het volk die – slechts eenmaal per jaar – voor God mocht naderen om het bloed der verzoening bij God te brengen, waardoor de vrede van God op het volk kon blijven rusten.

Waarom konden de Israëlieten niet zelf het Heilige der Heiligen binnengaan?

Hun zonden beletten hun dat.

Wij zien hier de priester die de zegen aan het volk gaf als middelaar. De priester is degene die de mens de zegen van God doorgeeft. Waarom gaf God niet direct Zijn zegen aan Zijn volk? Waarom moest dit via de priesters gebeuren? In dit verband wijzen wij er op, dat de uitdrukking “de priesterzegen” misleidend en dus fout is. In Numeri 6:24-27 gaat het niet over de “priesterzegen” maar over “de zegen van God”. Het zijn en waren niet de priesters die zegenden. God zegende. De priesters waren slechts de kanalen waardoor Gods zegen tot Zijn volk kwam.

“De HERE zegene u en behoede u; de HERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.

*Zo zullen zij Mijn Naam op de Israëlieten leggen, en **Ik zal hen zegenen.**”* (Numeri 6:24-27)

Saadiah Gaon (die leefde van 882-942) heeft gezegd, dat “de heerlijkheid des Heren” (kevod ha-Shem, dat is de Shekinah) in de tijd van de profeten functioneerde als een middelaar tussen God en de mens.

Realiseer u, dat deze voorbeelden van de middelaarsfunctie in het Oude Testament voorbeelden zijn die de rabbijnen zelf ons gegeven hebben. Terwijl zij bij de Here Jezus zeggen, dat zij geen middelaar nodig hebben om tot God de Vader te naderen, wijzen de rabbijnen er zelf met nadruk op, dat de figuur van de middelaar in de tijd van het Oude Testament reeds onmisbaar was!

Kent de Bijbel een lijdende Messias?

De Joden zullen niet over het hoofd mogen zien, dat zij zelf de teksten die over de Messias spreken ook niet allemaal op één Persoon kunnen toepassen.

Hoewel zij soms zeggen, dat Jesaja 53 gaat over het volk Israël, weten de rabbijnen maar al te goed, dat de Bijbel duidelijk spreekt over het lijden van de Messias. Daarom zitten de rabbijnen ook met de vraag, hoe er een oplossing gevonden moet worden voor het feit, dat de Messias komt om te **lijden** en komt om te **heersen**; op aarde **geboren wordt** en **met de wolken des hemels** komt, enz. De rabbijnen hebben hiervoor een heel mooie oplossing gevonden: **er komen twee Messiassen; één om te lijden en één om te regeren.** Deze leer lijkt voor de christenen op het eerste gezicht wat vreemd. Als wij hem later bestuderen, zal blijken, dat het om iets heel moois gaat.

Er zijn verschillende meningen:

In hun ernst om duidelijk te maken, dat de lijdende Jezus nooit de Joodse Messias kan zijn, gaat een aantal rabbijnen tegen de oude vertrouwde Joodse (rabbijnse) leer in door te zeggen, dat de Joden alleen een koning Messias verwachten, een koning-Messias die vrede brengt. Jesaja 53 is in hun leer niet van toepassing op de Messias, maar op het Joodse volk. Deze mening wordt regelmatig door rabbijnen verkondigd, als zij zich verdedigen tegen de christelijke leer.

Van oudsher hebben de rabbijnen echter gezien, dat er in de Bijbel gesproken wordt over het lijden van de Messias en over de heerlijkheid van de Messias. Zoals christenen de twee facetten van de Messias een plaats gegeven hebben door te spreken over de eerste komst en de wederkomst van de Here Jezus, zo hebben de rabbijnen gesproken over twee verschillende Messiassen: één die komt om te lijden en één die komt in koninklijke heerlijkheid.

Er zijn zelfs rabbijnse berichten waarin gedacht wordt, dat er één Messias zal zijn, de Messiaanse koning, die zowel zal lijden als zal heersen. Dit zou dan volledig op de Here Jezus van toepassing kunnen zijn.

Wij komen later op verschillende feiten terug.

6. GEDACHTEN OVER DE MESSIAANSE TIJD

Ik sprak eens met een orthodoxe rabbijn over de vraag, wat hij verwachtte dat er zou gebeuren als de Messias zou komen. Zijn gezicht begon te stralen en hij ging mij vertellen over een heel nieuwe situatie op aarde, waarin absolute vrede en heerlijkheid van God over de mensen zouden komen en de mensen in opperst geluk en grote welvaart zouden leven. Maar bovenal keek hij ernaar uit, dat God dan weer duidelijk aanwezig zou zijn op aarde, Zijn heerlijkheid de mensen zou omstralen en Zijn Woord in de harten van de mensen gevonden zou worden.

Er zijn echter ook rabbijnen, die in een bepaalde beeldspraak over de Messiaanse tijd spreken. Zij doen dit in de vorm van allegorieën. Dit betekent, dat wij hun verhalen niet letterlijk moeten nemen. Het moeilijke voor ons, als niet-Joden, is te bepalen, waar deze rabbijnen in beeldspraak spreken en waar zij vertellen wat zij echt letterlijk zo geloven. In hun mededelingen lopen beeldspraak en letterlijkheid soms dwars door elkaar heen. Dat doen wij hierna dan ook even.

In de gedachten van deze rabbijnen, zal het Messiaanse rijk een heel bijzondere tijd brengen. Zij verwachten een leven dat niet meer beperkt zal zijn door tijd en ruimte, een wereld waarin je je kunt verplaatsen zonder last te hebben van al die ellendige files en verkeersopstoppen. Zelfs in de supermarkt hoef je niet meer te wachten, als je wilt afrekenen. Iedereen zal voldoende geld hebben om te kopen en te betalen. Er zal geen armoede meer bestaan, zodat er ook geen bedelaars en zwervers meer zullen zijn. Wij zullen allemaal rijk zijn en aan niets gebrek hebben. Alles wat ons hart begeert, kunnen wij krijgen.

In die tijd zal er geen luchtverontreiniging meer zijn en geen gat in

de ozonlaag. Het water en de grond zullen niet meer vervuild zijn. Wij zullen geen last meer hebben van extreme hitte of kou. De temperatuur zal steeds aangenaam en behaaglijk zijn. Er zullen geen orkanen en alles verwoestende stormen meer zijn, geen vloedgolven en geen overstromingen. De regen zal in voldoende mate neerkomen, maar niet op de plek waar jij van de zon wilt genieten. Je hoeft ook niet meer bang te zijn dat je huid in de zon zal verbranden, terwijl je ook geen angst voor huidkanker hoeft te hebben.

Ziekten zullen in die tijd uitgebannen zijn¹³. Geen hartkwalen en geen kanker, geen griep en geen verkoudheid, geen Aids en geen TBC, geen reuma en geen spierziekten. Geen verwondingen, kneuzingen en breuken.

¹³ *Dan zullen de ogen der blinden geopend en de oren der doven ontsloten worden...*
(Jesaja 35:5)

Trouwens, je hoeft geen lange tijd meer in de keuken te staan om een maaltijd te bereiden. Je bepaalt wat je wilt eten en je maaltijd is er. Zelfs je kleding kun je gewoon in je eigen maat als het ware van de bomen plukken. De druiven zullen in die tijd zo groot zijn als kippeneieren. Rabbi Gamaliël wees er al op, dat deze dingen niet het gevolg zouden zijn van een verandering van de natuurwetten, maar door de grote vooruitgang van de technologie tot stand zouden komen. Het betekent niet, dat de kleding dan letterlijk aan de bomen zal groeien – het is beeldspraak – maar dat de technologie zo hoog ontwikkeld is, dat het net is alsof de kleding zó van de boom geplukt is en je voedsel zo maar je kamer binnenkomt. De Messias zou immers komen in de tijd van ongekende wetenschappelijke kennis, zo had Daniël voorspeld¹⁴. Die kennis zou zo groot zijn, dat volgens de leer van rabbi Eleazar, de Messiaanse tijd zou aanbreken als de mensheid de kennis, macht en mogelijkheid had om zichzelf te vernietigen. Die tijd is nu aangebroken!

¹⁴ *Maar gij, Daniel, houd de woorden verborgen, en verzegel het boek tot de*

eindtijd; velen zullen onderzoek doen, en de kennis zal vermeederen. (Daniël 12:4)

De mensen zullen in die tijd helemaal anders met elkaar omgaan. Er zal geen jaloezie en geen haat meer zijn. Mensen zullen elkaar niet onheus bejegenen en elkaar niet naar het leven staan. Er zal geen boosheid en geen angst meer zijn. Mensen zullen elkaar liefhebben en in vrede en harmonie met elkaar leven. De mensheid zal een grote eenheid vormen.

Het voorbeeld voor de Messiaanse tijd

Deze rabbijnen kijken onder andere naar de tijd dat het volk Israël uit Egypte onderweg was naar het beloofde land. Gedurende veertig jaar reisden zij door de woestijn en genoten zij van een heel bijzonder leven. Het brood kwam “van boven”, dat is het manna, dat in de Bijbel “brood der engelen” genoemd wordt¹⁵. Het wordt ook “brood uit de hemel” genoemd¹⁶. God zorgde zelfs op een bijzondere wijze voor hun vleesvoorziening. De Israëlieten hoefden maar te vragen en het vlees kwam zomaar aanvliegen: een overvloed aan gevogelte: de kwakkels. Er was zoveel gevogelte, dat de vogels een dagreis ver naar alle kanten rondom de legerplaats lagen, ongeveer twee ellen hoog boven de grond.

¹⁵ *Brood der engelen at ieder, Hij zond hun teerkost tot verzadiging. (Psalm 78:25)*

¹⁶ *Zij vroegen, en Hij deed kwakkeken komen, met brood uit de hemel verzadigde Hij hen. (Psalm 105:40)*

“En des avonds kwamen kwakkeken opzetten en overdeken de legerplaats; en des morgens was er een dauwlaag rondom de legerplaats.” (Exodus 16:13) “Toen stak er een wind op, door de HERE gezonden; die voerde kwakkeken aan van de zee en strooide ze uit over de legerplaats, zodat zij een dagreis ver naar alle kanten rondom de legerplaats lagen, ongeveer twee ellen hoog boven de grond.” (Numeri 11:31).

Er waren zoveel kwakkeken, dat het volk de hele dag en een hele

nacht en de hele volgende dag nodig had om alle kwakkels te verzamelen. *“Toen maakte het volk zich op, die gehele dag en de gehele nacht en de gehele volgende dag, en verzamelde de kwakkels (die het minst had, verzamelde tien homer) en zij spreidden deze wijd uit, rondom de legerplaats.”* (Numeri 11:32, zie ook Psalm 105:40). God zorgde dus op een bovennatuurlijke wijze voor brood en vlees. Maar er was meer.

Waar kwam in de woestijn hun drinkwater vandaan? Het werd geleverd door een speciale rots, die gedurende de reis met de Israëlieten meereisde, zo zegt de apostel Paulus in 1 Corinthe 10:4:

... en allen dezelfde geestelijke drank dronken, want zij dronken uit een geestelijke rots, welke met hen medeging, en die rots was de Christus.

Het feit dat hier over “geestelijk” gesproken wordt, betekent niet, dat het figuurlijk gesproken een rots was die met hen meereisde, want ze aten ook geen figuurlijk brood. Het wil zeggen, dat zowel het brood als de rots en het water tevens een geestelijke betekenis voor ons hebben.

En hoe was het gesteld met hun schoenen en hun kleding? Waar moesten ze gedurende die veertig jaar nieuwe schoenen en nieuwe kleding kopen? Dat was niet nodig, want het versleet niet! *“Veertig jaar liet Ik u door de woestijn trekken; de klederen die gij droegt zijn niet versleten, evenmin als de schoenen aan uw voeten.”* (Deuteronomium 29:5)

Nog een vraag: hoeveel mensen moesten ziek achterblijven, als het volk weer op reis ging naar de volgende halteplaats? Hoeveel ernstig zieken konden dan de reis niet meemaken en moesten achterblijven om eenzaam in de woestijn te sterven? Dit is nooit gebeurd. God had beloofd, dat hen geen ziekten zouden treffen, omdat Hij hun Heelmeester was:

Terwijl hij zeide: Indien gij aandachtig luistert naar de stem van de

*Here, uw God, en doet wat recht is in zijn ogen, en uw oor neigt tot zijn geboden en al zijn inzettingen onderhoudt, zal Ik u geen enkele van de kwalen opleggen, die Ik de Egyptenaren opgelegd heb; **want Ik, de Here, ben uw Heelmeester.** (Exodus 15:26).¹⁷*

¹⁷ Voor uitleg van deze tekst, zie **GENEZING DOOR HET KRUIS? Is de genezing van het lichaam in de verzoening op Golgotha inbegrepen?** door ds. H.G. Koekkoek, gedrukt (ISBN 978 90 70700 55 3) en als e-Book (ISBN 978 90 70700 66 9) verkrijgbaar.

De Israëlieten hebben toen een heel bijzondere tijd meegemaakt; een tijd waarin God op een bijzondere wijze voor hen zorgde. Nu kijken zij uit naar een soort herhaling van die tijd, waarin God opnieuw op een heel bijzondere wijze voor hen zal zorgen en zij opnieuw een tijd zullen hebben, waarin het hen aan niets zal ontbreken en zij in grote vreugde, vrede, voorspoed, geluk en welvaart kunnen leven.

Deze wereld lijkt op dit moment voor velen nog ver weg. Toch komt een aantal gegevens uit deze verwachting heel snel naderbij. Honderd jaar geleden hadden de mensen ook niet kunnen denken, dat wij met de auto naar ons werk zouden gaan en per vliegtuig met vakantie zouden gaan. Niemand had kunnen denken, dat mensen naar de maan zouden gaan en weer naar de aarde zouden terugkeren. Niemand had kunnen denken, dat wij mobiel over de gehele wereld zouden kunnen bellen, dat wij via de TV de gebeurtenissen in de gehele wereld kunnen zien – en wel op hetzelfde moment waarop ze gebeuren. Niemand had kunnen denken, dat wij eens met computers zouden werken en dat deze zoveel mogelijkheden zouden hebben. Niemand had kunnen denken, dat wij kant en klaar maaltijden in de supermarkt zouden kunnen halen en die met de magnetron in een paar minuten op temperatuur zouden kunnen brengen. Honderd jaar geleden kon niemand zich dit indenken. Maar... vijftig jaar geleden konden de mensen zich dit ook nog niet indenken! In een korte tijd kan er dus ineens heel erg veel veranderen. En deze veranderingen

komen in een steeds sneller tempo. Het moet daarom mogelijk zijn, dat er op korte termijn heel veel op aarde gaat veranderen!

Herhaling van het leven in de hof van Eden

De teksten waarop deze rabbijnen zich baseren zijn onder andere de volgende:

“Gij zult wonen in het land dat Ik uw vaderen gegeven heb; gij zult Mij tot een volk zijn en Ik zal u tot een God zijn. Ik zal u van al uw onreinheden verlossen, Ik zal het koren roepen en het vermeerderen, en geen hongersnood over u brengen. Ja, Ik zal de vrucht van het geboomte en de opbrengst van het veld vermeerderen, opdat gij niet meer de smaad van hongersnood te dragen krijgt onder de volken.

Zo spreekt de Here HERE: wanneer Ik u reinig van al uw ongerechtigheden, zal Ik de steden weer bevolken en zullen de puinhopen herbouwd worden; het verwoeste land zal weer worden bewerkt, in plaats van een woestenij te zijn voor het oog van iedere voorbijganger. En men zal zeggen: dit land dat verwoest was, is geworden als de hof van Eden; de steden die, verwoest en vernield, in puin lagen, zijn weer versterkt en bewoond.

Dan zullen de volken die om u heen overgebleven zijn, weten, dat Ik, de HERE, herbouwd heb wat vernield was en beplant heb wat verwoest was. Ik, de HERE, heb het gesproken en Ik zal het doen.”
(Ezechiël 36:28-30,33-36)

Het feit dat in bovenstaande teksten gesproken wordt over de hof van Eden, maakt duidelijk, dat verwacht mag worden, dat er in het komende Messiaanse rijk weer een leven zal zijn, zoals Adam en Eva dit hadden toen ze net door God geschapen waren en zich bevonden in de hof van Eden. Hier was het leven goed en harmonieus. Adam en Eva waren weliswaar de enige mensen, maar deze mensen leefden in liefde en vrede met elkaar. Er waren geen wilde dieren. Alle dieren – ook de dieren die nu roofdieren

zijn – waren tam. Er waren geen doornen en geen distels. Die kwamen immers pas later als gevolg van de straf van God op de zonde van de mens (Genesis 3:17-19). De hele wereld – mens, plant en dier – leefde in volledige vreugde en harmonie. Die situatie verwachten de Joden terug als de Messias op aarde zal zijn en God het gehele land Israël zal maken zoals de hof van Eden vroeger was.

Een aantal rabbijnen gelooft zelfs, dat wij de volgende teksten letterlijk moeten nemen. *“Te dien dage zal het geschieden, dat de bergen van jonge wijn zullen druipen en de heuvelen van melk zullen vloeien en alle beken van Juda van water zullen stromen; een bron zal ontspringen uit het huis des HEREN en zal het dal van Sittim drenken.”* (Joël 3:18)

“Zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat de ploeger zich aansluit bij de maaier en de druiventreder bij hem die het zaad strooit; dan zullen de bergen druipen van jonge wijn en al de heuvelen daarvan overvloeien.” (Amos 9:13) Deze rabbijnen menen, dat hier niet bedoeld wordt, dat er veel wijngaarden op de bergen zullen zijn en veel runderen op de heuvelen, maar dat er letterlijk wijn van de bergen naar beneden zal komen.

Het zal een tijd zijn, waarin de mensen alleen nog de God van hemel en aarde zullen dienen. Dat betekent, dat de andere godsdiensten zullen ophouden te bestaan. Er zullen geen boeddhisten en geen animisten meer zijn, maar ook geen islamieten en geen christenen. U leest het goed: de kerk zal er ook niet meer zijn!

In die tijd zal de Messias de belangrijkste op aarde zijn. Hij zal niet alleen over het land en het volk van Israël regeren, maar over de gehele wereld. Dan zullen de Messias en de Israëlieten een licht voor de niet-Joden in de wereld zijn. Zie Jesaja 42:6; 49:6; 51:4; 60:3. Zoals God in Genesis 1 twee lichten schiep: een grotere en een kleinere (de zon en de maan) zo zullen er in het Messiaanse

rijk twee lichtbronnen zijn: de Messias en Israël.

De Messias zal grote wonderen en tekenen verrichten. Terwijl Mozes al een groot aantal wonderen verrichtte, zal de Messias, die veel groter is dan Mozes, veel meer en veel grotere wonderen doen. De mensen op aarde zullen hierdoor tot volledige erkenning komen, dat God de enig ware God is. Het gevolg is, dat de gehele aarde vervuld zal zijn van de kennis van God¹⁸.

¹⁸ *Men zal geen kwaad doen noch verderfstichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des Heren, zoals de wateren de bodem der zee bedekken. (Jesaja 11:9)*

Net als bij de uittocht uit Egypte

De rabbijnen geloven, dat er in zekere zin een herhaling komt van de uittocht uit Egypte, maar dan veel groter en rijker. *“Weid uw volk met uw staf, de schapen van uw erfdeel... als in de dagen van ouds. Evenals in de dagen, toen gij uittoogt uit het land Egypte, zal Ik hem wonderen doen zien. De volken zullen het zien en beschaamd worden, beroofd van al hun kracht; zij zullen de hand op de mond leggen, hun oren zullen doof worden. Zij zullen stof lekken als een slang, als kruipende dieren der aarde; zij zullen bevend uit hun burchten komen, sidderend zullen zij komen tot de HERE, onze God, en zij zullen voor U vrezen.” (Micha 7:14-17)*

Nu weten wij, dat God Zelf gezegd heeft, dat de terugkeer van de twaalf stammen naar het beloofde land in de eindtijd – waarvan wij geloven, dat die periode begonnen is – groter zou zijn dan de uittocht uit Egypte. De rabbijnen bedoelen echter, dat zoals de uittocht uit Egypte, alsmede de reis naar en de intocht in het beloofde land met grote wonderen gepaard gingen, dit ook in het laatst der dagen het geval zal zijn. De Messias, die de laatste profeet zal zijn, is immers degene die de grote vervulling is van de eerste profeet, Mozes (vgl. Deuteronomium 18:17,18) Hij is – zoals wij later zullen zien – het tegenbeeld en de vervulling van Mozes,

de eerste profeet. De Messias zal een nieuwe wet geven en grote wonderen doen. Hij zal het volk leiden en hen Gods heiligdom op aarde (de tempel) geven, zoals Mozes hun de tabernakel gaf.

Zoals de Egyptenaren de Israëlieten overlaadden met geschenken, wat in feite een betaling was voor wat zij van hen gestolen hadden door hen als slaven te laten werken, zo zullen ook de volken in het laatst der dagen doen. De volkeren zullen de Joden terugbetalen voor alles wat zij in de voorbije eeuwen van hen gestolen hebben. Niet alleen is er in de Tweede Wereldoorlog ongelooflijk veel van hen gestolen, ook de Joden die uit de omringende landen naar Israël terugkeerden, moesten daar alles achterlaten. Ook alles wat in perioden van vervolging van hen gestolen is, zullen de volken aan Israël moeten terugbetalen.

“De zonen uwer verdrukkers zullen deemoedig tot u komen, aan uw voeten zullen al uw versmaders zich neerwerpen en zij zullen u noemen: de stad des HEREN, het Zion van de Heilige Israëls. Terwijl gij eertijds verlaten waart en gehaat, zodat niemand door u heentrok, zal Ik u stellen tot een eeuwige praal, tot een vreugde voor geslacht op geslacht. En gij zult de melk der volken zuigen, ja koninklijke borsten zuigen, en gij zult weten, dat Ik, de HERE, uw Redder ben en uw Verlosser, de Machtige Jakobs. Voor koper zal Ik goud brengen, voor ijzer zilver, voor hout koper, voor stenen ijzer.”
(Jesaja 60:14-17)

Dit betekent, dat wat de Joden voor de waarde van “koper” moesten achterlaten in de landen waarheen ze verdreven waren of waaruit zij gevlucht zijn, zij voor de waarde van goud vergoed zullen krijgen en wat zij voor de waarde van ijzer achterlieten zullen zij voor de waarde van zilver vergoed krijgen. De vele landen der wereld, die de Joden geplunderd hebben, zullen in de Messiaanse tijd de Joden vergoeding betalen voor alles wat zij in vroegere tijden van de Joden geroofd hebben.

7. HOE DENKEN DE JODEN OVER DE MESSIAS?

Ons woord Messias is afgeleid van het Hebreeuwse woord ha-mashi'ach, dat “de gezalfde” betekent in de zin van: de gezalfde koning. Hoewel de hogepriester ook een gezalfde was, verwijst het woord Messias niet naar een gezalfde priester, maar naar een gezalfde koning.

De Messias is niet zo maar een gezalfde koning. De Joden dachten en denken bij de Messias aan een toekomstige koning, die een nakomeling van David zal zijn en over bijzondere gaven en bekwaamheden, die God hem gegeven heeft, zal beschikken. In de tijd van de Romeinse overheersing, dat is dus ook de tijd waarin de Here Jezus op aarde was, gingen de Joden ervan uit, dat de Messias hen zou bevrijden van het Romeinse juk der overheersing, waarna hij als koning zou regeren. Alle Joden die over de gehele wereld verspreid waren, zouden dan naar het land der vaders terugkeren.

Terwijl het Nieuwe Testament ons duidelijk maakt, dat veel Joden van die tijd de Here Jezus hielden voor de Messias, terwijl de discipelen dit ook meenden en het gehele Nieuwe Testament vol staat met mededelingen, dat Jezus de Christus, de Messias is, moeten wij constateren, dat naar onze begrippen de persoon van de Messias in het Oude Testament eigenlijk niet duidelijk aangekondigd en beschreven wordt. In welke tekst van het Oude Testament lezen wij letterlijk, dat er een Messias zal komen? In welke tekst lezen wij hoe Hij zal zijn en wat Hij zal doen? Het antwoord is: het Oude Testament zwijgt in feite hierover, als wij echt duidelijke antwoorden op deze vragen willen hebben. De gedachten over de komst en de Persoon van de Messias, zoals deze bij de Joden leefden en zoals zij in het Nieuwe Testament hun

vervulling hebben gekregen, komen op het eerste gezicht niet duidelijk uit het Oude Testament voort. Hiermee bedoelen wij niet, dat de Here Jezus niet een aantal oudtestamentische profetieën vervuld zou hebben. Dat heeft Hij zeker. Maar deze profetieën gingen niet over de vraag of er een Messias aangekondigd was en hoe Hij zou zijn. Deze profetieën gingen over andere zaken, zoals wat Hij zou doen en wat Hij zou teweegbrengen.

Nergens in het Oude Testament vinden wij een duidelijke tekst die zegt: “Eens zal de Messias komen.” Nergens wordt duidelijk gezegd hoe Hij zal heten, hoe Hij er uit zal zien, waar Hij zal wonen, waaraan Hij te herkennen zal zijn, wat Hij zal doen, enz. Het Oude Testament is in feite nogal zwijgzaam over de komende Messias. Het Oude Testament spreekt veel over de komende **redding**, maar erg weinig en vaag over de komende **Redder**. Als het Oude Testament over Hem spreekt, is het voornamelijk in “beelden”.

Drie bijzondere teksten

Er zijn drie zinspelingen in het begin van de Bijbel, die ons vertellen, dat er “Iemand” zal komen, die een heel bijzondere persoonlijkheid zal zijn. Deze zinspelingen vertellen echter niet, dat zij gaan over een komende Messias. Het woord “Messias” wordt hierbij in het geheel niet gebruikt.

De eerste toespeling op een bijzonder Iemand vinden wij bij Jakob. Hij zei:

“De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn.” (Genesis 49:10)

Het woord dat bij ons als “**Silo**” weergegeven is, kan ook vertaald worden als “**laatste rust**” of “**uiteindelijke rust**”. Zowel de

Targoem Onkelos als de Targoem Jonathan associëren “Silo” met de Messias. (Een Targoem is een vertaling van Tenach, dat is het Oude Testament in het Aramees.) Deze tekst maakt al in bedekte termen duidelijk, dat er eens Iemand zal komen, die rust en vrede zal brengen en niet alleen heerser zal zijn over Zijn eigen volk, Israël, maar over alle volken op aarde.

De tweede toespeling op een bijzonder Iemand vinden wij bij Bileam. Hij zei:

“Ik zie hem, maar niet nu; ik schouw hem, maar niet van nabij; een ster gaat op uit Jakob, een scepter rijst op uit Israël, en verbrijzelt Moabs slapen, en verplettert alle zonen van Set.”
(Numeri 24:17)

De hiervoor genoemde Targoem Onkelos deelt mee, dat het hier opnieuw gaat over de komende Messias. Zijn komst zal zijn als een ster die opgaat en Hij zal de vijanden van Israël oordelen.

De derde toespeling vinden wij bij Mozes.

“Dan zal de HERE, uw God, in uw lot een keer brengen en Zich over u erbarmen; Hij zal u weer bijeenbrengen uit al de volken, naar wier gebied de HERE, uw God, u verstrooid heeft. Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, de HERE, uw God, zal u vandaar bijeenbrengen en vandaar halen.” (Deuteronomium 30:3,4)

Hoewel Mozes hier niet over een persoon spreekt, zijn deze woorden altijd opgevat als een toespeling op de zegeningen, die de Messias zal brengen. Terwijl hier al gewezen wordt op het feit, dat het volk Israël eens over de gehele aarde verstrooid zal worden, wordt tevens meegedeeld, dat de komende Messias hen zal terugbrengen naar het land der vaders.

Het ontstaan van de Messiasverwachting

Er zijn enkele tijden in Israëls geschiedenis aan te wijzen, waarin wij een ontstaan en een bepaalde ontwikkeling zien van de verwachting van een persoonlijke Messias.

In de eerste periode werden de mensen zich bewust, dat de persoon van de **Messias verbonden zou zijn aan het “huis” van David**. De Messias zou een nakomeling van David zijn.

In de tweede periode werden de mensen zich bewust dat – ook al was de dynastie van David tot een einde gekomen en zat er geen nakomeling van David meer op de troon – **God eens de dynastie van David zou herstellen**.

In de derde periode werden de mensen zich bewust, dat het niet alleen om de komst van een bijzondere nakomeling van David ging, maar **dat deze nakomeling een heel bijzondere tijd zou inluiden**. De mensen gingen zich nu meer bewust worden van de grote zegen die over het volk, ja over de gehele wereld zou komen bij de komst van de Messias.

Wij werken deze drie perioden verder uit.

De eerste periode

De eerste periode is de tijd van David zelf. David was gezalfd en was nu “een gezalfde des Heren”, dat wil zeggen dat hij de Here toegewijd was. Dit was in de zalving openbaar geworden. De zalving wees dus niet alleen naar de mensen over wie hij koning werd, maar wees juist ook naar God, die David aan Zichzelf verbond en hem de opdracht tot het koningschap gegeven had.

Op het hoogtepunt van zijn koningschap werden de mensen zich ervan bewust, dat God David en zijn nakomelingen gekozen had om tot aan het eind der tijden koning over Israël te zijn, waarbij God hem (in zijn nakomelingen) ook de heerschappij over de heidenen gegeven had. In de eerste periode werden de mensen

zich er dus van bewust, dat het koningschap van David geen einde zou kennen en dat het zou voortduren tot aan het eind der tijden.

Dit wordt in het bijzonder gebaseerd op de volgende woorden uit de Bijbel:

“Zo zegt de HERE der heerscharen: Ik heb u (dat is David) gehaald uit de weide van achter de schapen, om vorst te zijn over Mijn volk, over Israël en Ik ben met u geweest overal waar gij gegaan zijt. Al uw vijanden heb Ik voor u uitgeroeid. Ook zal Ik u een grote naam maken gelijk die van de groten der aarde. Ik zal een plaats bepalen voor Mijn volk, voor Israël, en het planten, zodat het op zijn eigen plaats kan wonen, zonder dat het meer opgeschrikt wordt en boosdoeners het onderdrukken zoals vroeger, sedert de tijd dat Ik richters over Mijn volk Israël aangesteld heb. Ik zal u rust geven van al uw vijanden.

Ook kondigt de HERE u aan: de HERE zal u een huis bouwen. Wanneer uw dagen vervuld zijn en gij bij uw vaderen te ruste zijt gegaan, dan zal Ik uw nakomeling, uw eigen zoon, na u doen optreden, en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal Mijn Naam een huis bouwen, en Ik zal zijn koninklijke troon voor immer bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn. Wanneer hij ongerechtigheid bedrijft, zal Ik hem tuchtigen met een roede der mensen en met slagen der mensenkinderen. Maar Mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, zoals Ik haar heb doen wijken van Saul, die Ik voor uw aangezicht heb weggedaan. Uw huis en uw koningschap zullen voor immer bestendig zijn voor uw aangezicht, uw troon zal vast staan voor altijd.” (2 Samuël 7:8-16; zie ook 22:44-51; 23:1-3,5 en Psalm 2)

De tweede periode

In de tijd van de koningen David en Salomo was er één rijk. Toen de twee verschillende rijken Juda en Israël ontstonden, begon de

tweede periode. Na Salomo ontstond een scheuring, waardoor in het tienstammenrijk Israël vanaf dat moment al geen koning uit het huis van David meer op de troon zat. Het Tweestammenrijk Juda had nog wel een koning uit het huis van David.

De tweede periode is vervolgens de tijd waarin eerst de tien stammen in ballingschap zijn gegaan en daarna de twee stammen. Nu was er in het geheel geen koning uit het geslacht van David meer.

In deze periode van Messiaanse ontwikkeling werden de mensen zich ervan bewust dat, ook al was het koningschap van David eerst gedeeltelijk (alleen voor de tien stammen) en later geheel (ook voor de twee stammen) beëindigd, Davids dynastie toch weer hersteld zou worden. De mensen gingen leven met de hoop en de verwachting, dat Davids koningschap eens hersteld zou worden over zowel de twee als de tien stammen. Hierbij zou Davids nakomeling ook weer koning worden over de omliggende volken.

*“Te dien dage zal Ik de **vervallen hut van David weder oprichten**, Ik zal haar scheuren dichten en wat daarvan is ingestort, overeind zetten; Ik zal haar herbouwen als in de dagen van ouds, opdat zij beërven de rest van Edom en van al de volken over wie Mijn Naam is uitgeroepen, luidt het woord van de HERE, die dit doet... Ik zal een keer brengen in het lot van Mijn volk Israël: verwoeste steden zullen zij herbouwen en bewonen; wijngaarden zullen zij planten en de wijn ervan drinken; boomgaarden zullen zij aanleggen en de vrucht daarvan eten. Dan zal Ik hen planten in hun grond, en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit de grond die Ik hun gegeven heb, zegt de HERE, uw God.” (Amos 9:11,12, 14,15)*

*“En het zal te dien dage geschieden, dat de volken de **wortel van Isai** zullen zoeken, die zal staan als een banier der natiën, en zijn rustplaats zal heerlijk zijn.” (Jesaja 11:10)*

“Daarna zullen de Israëlieten zich bekeren, en de HERE, hun God,

zoeken, en **David, hun koning**, en bevende komen tot de **HERE** en tot Zijn heil, in de dagen der toekomst.” (Hosea 3:5)

De derde periode

De derde periode is de tijd van en na de ballingschap. Het Joodse rijk was geen zelfstandige staat meer. Het zag er ook niet naar uit, dat het spoedig weer een zelfstandige staat zou worden. Nu gaan Gods profeten spreken over een herstel van het rijk en van het koningschap van David – een herstel dat pas in de verre toekomst zal plaats hebben.

In de derde periode van Messiaanse ontwikkeling komen wij met name bij Jesaja terecht. Bij hem werd het accent verschoven van de **tijd** van Davids Messiaanse regering die levenslang zou zijn, naar de **kwaliteit** van de toekomstige koning en zijn rijk. Het fundament van zijn regering zal gerechtigheid zijn. Hij zal beroemd zijn vanwege zijn ijver naar gerechtigheid en ten slotte zal hij charismatisch begaafd zijn met een groot gevoel voor goed en kwaad en voor het in praktijk brengen van de gerechtigheid. Zijn komst zal een heel bijzondere periode in de wereld inluiden, waarin de mensen grote welvaart en voorspoed zullen meemaken. Wij noemen enkele belangrijke profetieën over die tijd.

“Doch er zal geen donkerheid wezen voor het land dat in benauwdheid was. Zoals Hij (God) in het verleden smaad bracht over het land van Zebulon en over het land van Naftali, zo brengt Hij in de toekomst eer over de weg der zee, de overzijde van de Jordaan, de landstreek der heidenen. Het volk dat in donkerheid wandelt, ziet een groot licht; over hen die wonen in een land van diepe duisternis, straalt een licht. Gij hebt het volk vermenigvuldigd, zijn vreugde groot gemaakt; het verheugt zich voor uw aangezicht als met de vreugde bij de oogst, zoals men juicht bij het verdelen van de buit. Want het juk dat het drukte, en de stang op zijn schouder, de roede van zijn drijver, hebt Gij verbroken als op Midjansdag.

*Want elke schoen die dreunend stamp, en elke mantel, in bloed gewenteld, zal verbrand worden, een prooi van het vuur. **Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredenvorst. Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk, doordat hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De ijver van de HERE der heerscharen zal dit doen.***” (Jesaja 8:23-9:7)

“Laten Moabs verdrevenen bij u vertoeven, wees hun een toevlucht tegen de verwoester. Wanneer het gedaan is met de verdrukker, de vernieling voltooid is, de verwoesters uit het land verdwenen zijn, dan zal op goedertierenheid een troon worden gevestigd en in getrouwheid zal daarop in Davids tent zetelen één, die recht en die het recht zoekt en die zich haast gerechtigheid te oefenen.” (Jesaja 16:4,5)

“En er zal een rijtje voortkomen uit de tronk van Isai en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht dragen. En op Hem zal de Geest des HEREN rusten, de Geest van wijsheid en verstand, de Geest van raad en sterkte, de Geest van kennis en vreze des HEREN; ja, Zijn lust zal zijn in de vreze des Heren. Hij zal niet richten naar hetgeen Zijn ogen zien, noch rechtspreken naar hetgeen Zijn oren horen; want Hij zal de geringen in gerechtigheid richten en over de ootmoedigen des lands in billijkheid rechtspreken, maar Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds en met de adem Zijner lippen de goddeloze doden. Gerechtigheid zal de gordel Zijner lendenen zijn en trouw de gordel Zijner heupen.

Dan zal de wolf bij het schaap verkeren en de panter zich nederleggen bij het bokje; het kalf, de jonge leeuw en het mestvee zullen tezamen zijn, en een kleine jongen zal ze hoeden; de koe en de berin zullen samen weiden, haar jongen zullen zich tezamen nederleggen, en de leeuw zal stro eten als het rund; dan zal een

zuigeling bij het hol van een adder spelen en naar het nest van een giftige slang zal een gespeend kind zijn hand uitstrekken. Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des HEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.

En het zal te dien dage geschieden, dat de volken de wortel van Isaï zullen zoeken, die zal staan als een banier der natiën, en zijn rustplaats zal heerlijk zijn.

En het zal te dien dage geschieden, dat de HERE wederom Zijn hand opheffen zal om los te kopen de rest van Zijn volk, die overblijft in Assur, Egypte, Patros, Ethiopië, Elam, Sinear, Hamat en in de kustlanden der zee.

En Hij zal een banier opheffen voor de volken, en de verdrevenen van Israëel verzamelen en de verstrooide dochters van Juda vergaderen van de vier einden der aarde.” (Jesaja 11:1-12)

Hoeveel Messiassen verwachten de Joden?

In de begintijd van de Bijbelse geschiedenis werd steeds in min of meer bedekte termen gesproken over iemand die van grote betekenis zou zijn. De vraag kon gesteld worden, of iedere aankondiging over dezelfde persoon ging, of dat er meerdere Messiassen zouden komen. Hier komen wij bij een heel belangrijke vraag, die later in dit boek vaker aan de orde zal komen.

Als wij het boek van de profeet Zacharia bekijken, zien wij, dat er bij hem sprake is van twee “Messiassen”, namelijk: de **priesterlijke Messias** (dat is de **hogepriester** Jozua) en de **koninklijke Messias** (dat is de **prins** Zerubbabel)!

“Toen zei hij: zij zijn de twee gezalfden (dat is: zij zijn de twee Messiassen!) die voor de HERE der ganse aarde staan.” (Zacharia

4:14) In het boek van Zacharia wordt veel gesproken over de komst van de Messias en over wat Hij zal doen. Voor het eerst wordt er naast de **Messias als Zoon van David** ook gesproken over de **Messias als Zoon van Aäron**.

Vanuit rabbijns standpunt is het niet vreemd, dat hier de priester en de koning – dat zijn de stam van Levi en de stam van Juda – met elkaar verbonden worden. Midrash Rabbah (Genesis) wijst er op, dat Salomo, die de eerste tempel bouwde, uit de stam van Juda was en dat Zerubbabel, die de tweede tempel bouwde, ook uit de stam van Juda was. De Messias, ook uit de stam van Juda, zal de derde tempel bouwen. Maar in de tempel was de priester uit de stam van Levi aan het werk. De Messias zal ook eenmaal aan de tempel verbonden zijn; hij zal er Zijn troon hebben. Zo staan Juda en Levi, koning en priester naast elkaar. Zo kan er sprake zijn van de koninklijke Messias en de priesterlijke Messias.

Nu begrijpt u, hoe de Hebreeënbrief kan zeggen, dat Messias-Jezus priester, ja hogepriester is. *“Wij hebben een grote priester over het huis Gods.”* (Hebreeën 10:21)

In de Dode-Zeerollen van de Essenen wordt het nog opmerkelijker. De Essenen waren een Joodse sekte. Hun naam betekent: de vromen. Zij leefden in Qumran bij de Dode Zee. In deze Dode-Zeerollen wordt niet alleen gesproken over een **koninklijke Messias** en een **priesterlijke Messias**, maar ook over een derde persoon, die de **profetische Messias** blijkt te zijn. Deze profetische Messias is de profeet van de laatste dagen. Sterker nog: de Essenen spraken over de komende gezalfde **hogepriester**, die zij “de Messias van Aäron” noemden, en over de komende gezalfde heerser, die zij “de Messias van Israël” noemden.

In het boek van de Makkabeeën vinden wij ook een verwijzing naar de verwachting van een profetische Messias in de eindtijd.

“En koning Demetrius bevestigde hem in het hogepriesterschap en hield vriendschap met hem en deed hem grote eer aan, want hij

*vernam, dat de Romeinen de gezanten der Joden met eer gehoord hadden en een verbond met hen gemaakt en ze in hun bescherming genomen hadden en dat het Joodse volk en hun priesters bewilligd hadden, dat Simon hun **vorst en hogepriester** zou zijn voor altoos, zolang tot God hun **de rechte profeet** verwekken zou.” (1 Makkabeeën 14:38-41)*

De hier genoemde Simon zou **zowel vorst** (koning) **als hogepriester** zijn. Dit was hiervoor onmogelijk geweest. Een vorst kwam uit de stam van Juda en een priester uit de stam van Levi. Nu wordt een combinatie gemaakt en is de man die op dat moment de Gezalfde (de Messias!) is, zowel koning als priester. Dit mag zo blijven, totdat de eindtijdprofeet zal komen. Met deze eindtijdprofeet is de komende Messias bedoeld.

Op dit punt aangekomen, zien wij iets bijzonders. De leer van de christenen, dat de Here Jezus zowel koning, priester als profeet is, is niet strijdig maar juist in overeenstemming met een bepaalde gedachtegang binnen het jodendom. Ook in het jodendom heeft men bij de Messias gedacht aan koning, priester en profeet. Maar... meenden de Joden, dat het hierbij om één of om meerdere personen zou gaan?

Twee Messiassen

Het zal u bekend zijn, dat de Joden in ieder geval als Messias “**de Zoon van David**” verwachten. Zij verwachten Hem aan het eind der tijden als **Koning op de troon van David**. Als Hij komt, zal het Messiaanse vrederijk aanbreken. Hij wordt zowel “**Zoon van David**” als “**Messias Zoon van David**” genoemd. De verwachting is, dat Hij de grote zegeningen die de profeten aangekondigd hebben, teweeg zal brengen. Hij zal zowel koning, profeet, richter en strijder, als leraar van de Torah (de wet) zijn. Hij zal de vijanden van Israël verslaan en de verstrooide Israëlieten vanuit de gehele wereld in het land der vaders bijeenbrengen. Hij zal niet

alleen een nationaal en politiek doel nastreven, maar ook een geestelijk doel. Hij zal het van God afgedwaalde volk bij God terugbrengen en hen met God verzoenen! Vervolgens zal Hij een periode van grote geestelijke en natuurlijke gelukzaligheid teweegbrengen.

De verwachting is, dat de Messias door Zijn gebeden het volk met God zal verzoenen. Hoewel vaak ontkend wordt dat Jesaja 53 op de Messias zou slaan (in de leer van een aantal rabbijnen gaat het in Jesaja 53 over het lijdende volk Israël), is het een feit, dat in het jodendom gesproken wordt over de lijdende Messias, die zelfs een melaatse Messias genoemd wordt. De Talmoed vertelt (in Sanhedrin 98b) dat Zijn lijden een verzoening voor Israël teweegbrengt. De Talmoed zegt letterlijk:

“De rabbijnen zeggen: Zijn Naam (dat is dus de Naam van de Messias) zal zijn ‘de melaatse geleerde (leraar)’, zoals geschreven staat: ‘Voorzeker heeft hij onze zorgen (leed en verdriet) gedragen, en onze smarten weggedragen; wij echter hielden hem voor een melaatse, een door God geslagene en verdrukte.’” (Jesaja 53:4) In onze vertaling zijn sommige woorden enigszins anders vertaald. Onze vertaling luidt: *“Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte.”* De Talmoed maakt dus duidelijk, dat de Zoon van David niet alleen zou komen om te regeren, maar ook om te lijden en om door Zijn lijden Zijn volk met God te verzoenen.

Het woord “geplaagde” in de Nederlandse vertaling betekent niet “getreiterde”, maar “iemand op wie DE PLAAG rust”. “De plaag” is in het Bijbels spraakgebruik de melaatsheid. De Joodse vertaling is duidelijker dan onze vertaling.

Op dit punt aangekomen is het goed er op te wijzen, dat de leer van de christenen, dat de Messias ook een lijdende Messias is en ook gekomen is om Zijn volk met God te verzoenen, opnieuw in

overeenstemming is met de leer van het jodendom! Dit betekent, dat de grote rabbijn Sja' oel, wiens naam wij gewend zijn om als Paulus of Saulus uit te spreken, een echt Joodse boodschap doorgaf, toen hij uitlegde (wat in de evangeliën niet vermeld was!), dat het lijden van Jezus tot doel had: de verzoening van het volk met God (zie bijvoorbeeld 2 Corinthe 5:18,19)[19](#).

[19](#) *En dit alles is uit God, die door Christus ons met Zich verzoend heeft en ons de bediening der verzoening gegeven heeft, welke immers hierin bestaat, dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was, door hun hun overtredingen niet toe te rekenen, en dat Hij ons het woord der verzoening heeft toevertrouwd.*

Naast deze Messias Zoon van David verwachten de Joden een tweede Messias. Deze tweede Messias is veel minder bekend. Veel Joden weten zelf ook niet, dat hun rabbijnen deze tweede Messias verwachten.

Deze tweede Messias wordt zowel “Zoon van Jozef” als “Messias Zoon van Jozef” genoemd. Omdat “Jozef” hier model staat voor de stam van Jozef, wordt deze Messias ook wel “Zoon van Efraïm” genoemd. Deze Messias zal eerder komen dan de Zoon van David. Er is dus een duidelijke volgorde: eerst komt de Zoon van Jozef en later komt de Zoon van David. Deze Zoon van Jozef komt ook met een heel andere taak dan de Zoon van David. Hij zal ook niet het Messiaanse rijk meemaken. Hij zal voorbereidend werk verrichten voor de komst van de Zoon van David. Hij zal ook niet regeren, maar sterven in de strijd tegen de Romeinen. Het is juist deze Messias, die onvoorstelbaar veel overeenkomsten vertoont met Jezus van Nazareth.

Overigens moeten wij er op wijzen, dat er niet één in alle opzichten gelijklopende “leer” over beide Messiassen bij de rabbijnen is. Zoals er in het christendom verschillende stromingen zijn, zo is dit ook het geval in het jodendom. Zo zijn er rabbijnen die gezegd hebben, dat er twee Messiassen komen: de Zoon van Jozef en later de Zoon van David. Er zijn ook rabbijnen die gezegd hebben, dat als de Joden het waard zijn, Messias de Zoon van

David zal komen, maar als zij het niet waard zijn, zal Messias de Zoon van Jozef komen. Wie er komt, hangt dan af van de trouw of ontrouw van het volk Israël.

8. MESSIAS DE ZOON VAN JOZEF

De Encyclopedia Judaica vermeldt, dat de oudste vermelding over de komst van een Messias als de Zoon van Jozef in het “Boek van Henoch” staat als een zinspel op Deuteronomium 33:17, waar wij Mozes’ zegen voor Jozef hebben. In dit hoofdstuk lezen wij:

“Dit is de zegen, waarmee Mozes, de man Gods, de Israëlieten voor zijn sterven gezegend heeft.

Van Jozef zei hij: ...de eersteling zijner runderen is zijn trots en diens horens zijn horens van een woudos; daarmee zal hij de volken stoten, alle einden der aarde. Dit zijn de tienduizenden van Efraïm en dit zijn de duizenden van Manasse.” (Deuteronomium 33:1,13,17)

In verband met Jozefs nakomelingen wordt gesproken over een speciaal rund, dat de eerste van alle runderen zal zijn. Het zal duidelijk zijn, dat met dit rund niet een echt dier bedoeld wordt, maar dat hier een beeld gebruikt wordt, net zoals er soms over “het Lam” gesproken wordt.

In de korte brief van Judas wordt ook verwezen naar de profeet Henoch en naar uitspraken die hij gedaan heeft. Deze uitspraken staan in het zogenoemde “Boek van Henoch”. Van het Boek van Henoch zoals wij het nu nog hebben, wordt echter aangenomen, dat het niet door Henoch zelf geschreven is, maar dat het ontstaan is in de tijd van de Makkabeeën (ongeveer 160 voor Christus). Het is dan een van de oudste niet-Bijbelse Joodse “eindtijd” boeken. In dit boek wordt in hoofdstuk 90 gesproken over het volk Israël als over “de schapen” en over God als “de Heer der schapen”. Wij zouden zeggen: het gaat over de Herder en Zijn schapen.

Vervolgens is er sprake van twee bijzondere dieren: een var en een lam (Henoch 90:37,38). Een var kennen wij ook als een vaars, dat is een jong rund dat niet ouder dan twee jaar is. Deze beide dieren zijn beelden van twee Messiaanse figuren, die in de eindtijd zullen

optreden. Dit alles moet duidelijk maken, dat er twee Messiassen zullen komen: de ene zal komen als een rund en de andere zal komen als een lam. De Messias die getekend wordt als een rund zal Messias de Zoon van Jozef zijn, terwijl de Messias die getekend wordt als een lam Messias de Zoon van David zal zijn.

In de Zohar staat de volgende passage: **“De trouwe Herder zei: in de komende tijd zullen er weeën zijn bij de vrouw die moet baren... zij zal twee Messiassen baren... in die tijd zal de Slang de wereld verlaten.”**

Naast het feit dat de komst van Messias de Zoon van Jozef in eerste instantie gevonden is in het Boek van Henoch tezamen met de zegenwoorden van Mozes die hij tot Jozef gesproken heeft, is er ook nog het leven van Jozef. Zoals David in zijn leven een heenwijzing was naar de komende Zoon van David, zo was Jozef in zijn leven een heenwijzing naar Messias de Zoon van Jozef.

Het leven van Jozef als beeld

Als christenen spreken wij over Jezus' eerste komst, waarbij Hij in overeenstemming met een aantal profetieën een belangrijk werk verricht heeft en spreken wij over Zijn wederkomst, waarbij Hij opnieuw in overeenstemming met een aantal profetieën een belangrijk werk zal verrichten. In grote lijnen komt het er op neer, dat wij Hem in Zijn eerste komst zien om te lijden en in Zijn wederkomst om als Koning in heerlijkheid te regeren. Terwijl wij als christenen spreken over een eerste en een tweede komst, spreken de Joden over twee verschillende Messiassen.

In de Talmoed (Sukkah 52a) wordt gesproken over Messias Zoon van Jozef en wordt van Hem verteld, dat Hij vermoord zal worden, waardoor de Joden ernstig om Hem zullen wenen, zoals staat in Zacharia 12:12. *“Het land zal een rouwklacht aanheffen, alle geslachten afzonderlijk; het geslacht van het huis van David*

afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk, het geslacht van het huis van Natan afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk.” De Talmoed voegt hier de volgende tekst aan toe: *“Zij zullen mij aanschouwen, omdat zij hem doorstoken hebben, en zij zullen over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind.”* (Zacharia 12:10) Let er op, dat de Joodse vertaling enigszins verschilt met onze vertaling. De letterlijke vertaling vanuit het Hebreeuws luidt: *“Zij zullen **op Mij zien** die zij doorstoken hebben en zij zullen voor Hem rouwen, zoals men voor een enig kind rouwt.”* Hier lijkt God Zich in zekere zin te vereenzelvigen met de doorstoken Messias. Vreemd genoeg staat deze tekst wel op deze manier vertaald in de Joodse Bijbel en niet in de christelijke vertaling.

Om de Persoon van Messias Zoon van Jozef te kunnen begrijpen, moeten wij u eerst meenemen in een rabbijnse Bijbelstudie. Deze Messias Zoon van Jozef wordt zo genoemd als een herinnering aan Jozef en omdat Hij een nakomeling van Jozef, de zoon van Rachel, zal zijn. De moeder van Jozef had indertijd een bijzondere profetie over Jozef uitgesproken. *“Toen gedacht God Rachel, en God verhoorde haar; Hij opende haar schoot, en zij werd zwanger en baarde een zoon. Toen zei zij: God heeft mijn smaad weggenomen; en zij gaf hem de naam Jozef, zeggende: moge de HERE mij er nog een andere zoon bijvoegen. Nadat Rachel Jozef gebaard had, zei Jakob tot Laban: laat mij vertrekken, opdat ik naar mijn geboorteplaats en mijn land ga.”* (Genesis 30:22-25)

In dit gedeelte wordt in het Hebreeuws een opmerkelijke woordspeling gebruikt. Er staat:

- (God) heeft weggenomen = ASAPH
- zij noemde hem = JOSEPH
- moge Hij bijvoegen = JeSEPH

Het eerste woord (asaph) betekent eigenlijk: verzamelen. Als Rachel op dit moment alleen gedacht had aan het feit, dat God haar

verdriet, smaad, vernedering en ongenade ingezameld had, had zij haar zoon Asaph genoemd. En u weet, dat Asaph een gewone Joodse naam is. Rachel gaf haar zoon echter een andere naam. Deze naam was wel verbonden aan “Asaph”, maar was toch meer. Door de naam “Jozef” te gebruiken, zond Rachel eigenlijk een gebed op tot God, waarin zij Hem vroeg om haar nog een zoon te geven, zodat er nog een zoon toegevoegd of bijgevoegd zou worden.

Op dit moment keek Rachel terug naar het verleden en zei: *“De Here heeft mijn smaad weggenomen.”* Rachel keek ook naar de toekomst en zei: “Nóg een zoon!” Werd haar wens vervuld bij de geboorte van Benjamin? Neen, zeggen de rabbijnen. Rachel dacht niet aan een broertje voor Jozef. Zij sprak met deze woorden in feite een profetie uit. Met deze “zoon” sprak zij niet over een broer van Jozef, maar over een bijzondere zoon van Jozef: **Messias Zoon van Jozef**, die in de eindtijd zou komen.

De grote betekenis van Jozef voor Israël

Mogelijk meende u hiervoor, dat vers 25 uit Genesis 30 niet geciteerd hoefde worden. Toch is wat hier geschreven is, juist van groot profetisch belang. Hier staat, dat na de komst (de geboorte) van Jozef (beeld van de komende Messias Zoon van Jozef), Jakob (Israël) uit zijn ballingschap naar het beloofde land terugkeerde. De komst (geboorte) van Jozef was het sein om naar het land der belofte terug te keren. Deze Jozef is zo belangrijk, dat als later de geschiedenis van Jakob beschreven zal worden, deze beschrijving begint met Jozef! Genesis 37:2 luidt letterlijk: *“Dit is de geschiedenis van Jakob: Jozef...”* Niet Ruben, de oudste, is bepalend voor de geschiedenis van Jakob, maar Jozef.

De rabbijnen wijzen er op, dat alle kinderen van Jakob geboren zijn, omdat Jakob eerst Rachel (de moeder van Jozef) liefhad. Hij had Rachel lief, wilde met haar trouwen, maar kreeg Lea en

verwekte kinderen bij Lea. Jozefs moeder was zó de oorzaak van de geboorte van al Jakobs kinderen! Zo bestaat heel Israël vanwege Jakobs liefde voor Jozefs moeder, Rachel.

Verder was het Jozefs komst (geboorte) die het sein was om naar het eigen land terug te keren. In overdrachtelijke zin kan gezegd worden, dat Jozef het gezin van Jakob uit Paddan-Aram leidde.

Ten slotte was het Jozef die in een tijd van hongersnood zijn broers uit Kanaän naar Egypte haalde en daar voor hen zorgde.

Jakobs (Israëls) geschiedenis was zo verweven met de geschiedenis van **Jozef**, dat wij een groot aantal opmerkelijke feiten zien:

1. beiden werden geboren uit een moeder die eerst onvruchtbaar was,
2. beiden werden door hun broer(s) gehaat,
3. beiden hadden broers die hen wilden doden,
4. beiden waren herder,
5. beiden verlieten het beloofde land,
6. beiden trouwden in een vreemd land,
7. beiden kregen kinderen in dat vreemde land,
8. beiden hadden bijzondere dromen,
9. beiden stierven in Egypte en werden daar gebalsemd,
10. beiden werden toch in Israël begraven.

In deze opsomming zien wij een grote overeenkomst tussen Jozef en Jakob, maar ook een grote overeenkomst tussen Jozefs Zoon, Messias Zoon van Jozef en het volk Israël. Beiden, zowel deze Messias als het volk Israël zouden in een tijd van groot lijden terechtkomen.

In zijn boek “When Moshiach comes” geeft rabbi Yehudah Chayoun bijzonder veel informatie over Messias Ben Joseef, zoals Messias de Zoon van Jozef genoemd wordt. Daarnaast wordt ook in een aantal andere boeken veel informatie verschaft over deze Messias. Wij geven hierna een beschrijving over wat de rabbijnen

verwachten van de Persoon en het werk van Messias de Zoon van Jozef.

In Zacharia 1:20,21 zien de rabbijnen ook de beide Messiassen tezamen. Hier lezen wij: *“Vervolgens deed de HERE mij vier smeden zien. Toen vroeg ik: wat komen dezen doen? En hij zei: dat waren dus de horens die Juda zo verstrooid hebben, dat niemand zijn hoofd kon opheffen; maar zij zijn gekomen om hen te verschrikken, om neer te slaan de horens van de volken, die hun horen hebben verheven tegen het land Juda, om het te verstrooien.”* Het woord dat bij ons vertaald is als “smeden” kan beter vertaald worden als “vakman” of “werkman” (zoals in Jesaja 41:7). Wij kunnen het in onze taal goed weergeven met het woord “bouwvakker”. Er wordt iemand mee bedoeld, die een gebouw neerzet.

Een aantal rabbijnen meent, dat met deze vier “bouwvakkers” de volgende personen bedoeld worden:

1. Messias Zoon van Jozef
2. Messias Zoon van David
3. Elia en
4. de rechtvaardige priester

In het bijzonder worden de beide Messiassen “vaklieden” genoemd, omdat zij zullen werken aan de herbouw van de tempel. Elia had in vroeger tijden ook reeds als een vakman gewerkt, namelijk toen hij het altaar op de Karmel bouwde of oprichtte. Ook in de Talmoed (Sukkah 52b) wordt deze uitleg gegeven, waarbij tevens vermeld staat, dat onder de rechtvaardige priester verstaan dient te worden: Melchizedek, de koning-priester.

Zowel Messias Zoon van Jozef als Messias Zoon van David zullen dus werken aan de herbouw van de tempel. Terwijl ook veel christenen geloven, dat de Here Jezus bij Zijn wederkomst zal werken aan de bouw van de tempel zoals Ezechiël deze

aangekondigd heeft, is het opmerkelijk, dat ook de Here Jezus sprak over het feit, dat Hij “de tempel” in drie dagen zou bouwen! Zie Johannes 2:19-21.

Namen van Messias de zoon van Jozef

Messias de Zoon van Jozef heeft een aantal namen gekregen van de rabbijnen. Zij noemen Hem in de eerste plaats dus “**Ben Joseef**” (Zoon van Jozef). Ook noemen zij Hem “**Ben Ephraïm**” (Zoon van Efraïm) en “**Ben Manasse**” (Zoon van Manasse).

Hij wordt ook wel Nechemjah ben Chushiel (Nehemia de zoon van Husiel) genoemd.

Hij heeft nog een aantal opmerkelijke namen:

- *de Heelmeester*
- *de Steun, de Helper, de Trooster*
- *de Levensredder*
- *de Verpleger*
- *de Heiland*
- *de Messias van de niet-Joden*

Zoals Jozef eens de redder van de niet-Joden was, zo zal deze Messias ook de Redder van de niet-Joden zijn

Volgorde

Ben Joseef zal eerst komen. Hij zal volgens een aantal rabbijnen de (derde) tempel bouwen. Andere rabbijnen menen echter dat Messias de Zoon van David de tempel zal bouwen. Daarna zal “Ben David” (de Zoon van David) Zich openbaren. De Zoon van Jozef zal dus een “voorloper” van de Zoon van David zijn. Hij zal het volk voorbereiden op de komst van de Zoon van David en de weg der verlossing voorbereiden.

Strijd van Messias “Ben Jozef”

Messias de Zoon van Jozef zal ten strijde trekken tegen Edom en de koning van Edom verslaan. Edom is een ander woord voor Rome. Deze Messias zal de kroon van de koning van Edom dragen. Hij zal in de gehele wereld beroemd worden. Hij zal de tempelschatten die de Romeinen gestolen hebben opeisen. Hij zal ze in Rome gaan halen. Tezamen met het Joodse volk zal Hij vanuit Galilea naar Jeruzalem terugkeren, dit veroveren en er feestelijk binnentrekken. De Joden zullen Messias Zoon van Jozef volgen, waar Hij ook gaat. Opmerkelijk is, dat een groot rabbijn gezegd heeft, dat een nakomeling van Jozef (als Messias Zoon van Jozef) door het Woord van God zal opstaan, waarna de mensen Hem “Messias” zullen noemen. Hij zou Zijn werk in Galilea beginnen.

De koning van Egypte zal zich verbinden en samenwerken met Messias Zoon van Jozef. De omliggende (Arabische) volken zullen door Hem verwoest worden. De gehele wereld zal Hem vrezen.

Zijn sterven en opstanding

Deze Messias Zoon van Jozef zal veel moeten lijden. Ten slotte zal Hij in de strijd tegen Rome sterven. Sommige rabbijnen zeggen, dat Hij in de strijd tegen Gog van Magog gedood zal worden. Vervolgens zullen de Joden uitwijken naar de woestijn en hier gedurende 41 dagen wenen om de dood van de Messias. Dit wenen wordt beschreven in Zacharia 12:10,11:

*“Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen Hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en **over Hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind**, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene. Te dien dage zal in Jeruzalem de rouwklacht groot zijn.”*

Het lichaam van Messias Zoon van Jozef zal buiten de poort van Jeruzalem geworpen worden, maar de dieren en de vogels zullen Zijn lichaam niet aanraken. Het Joodse volk zal wanhopig zijn en een luide jammerklacht tot God richten.

Er wordt ook verteld, dat Messias Zoon van Jozef door Armelius, de valse Messias die wij de antichrist noemen, gedood zal worden. Waarom krijgt Armelius de gelegenheid om Messias Zoon van Jozef te doden? De rabbijnen geven hierop het volgende antwoord: hierdoor moeten de harten van de ontrouwe Joden tot verbreking komen en zullen zij gaan zeggen: “Degene op Wie wij onze hoop gevestigd hadden is gedood. Er is geen andere redding voor ons.”

Hij zal echter opstaan uit de dood. Als de aartsengel Michaël op de grote sjofar zal blazen en God de doden zal doen opstaan, zullen Messias Zoon van David en Elia de profeet tezamen Messias Zoon van Jozef uit de doden opwekken. Volgens sommige rabbijnen zullen de Joden pas in Messias Zoon van David geloven, nadat Messias Zoon van Jozef uit de doden opgewekt zal zijn.

Jezus als Messias de Zoon van Jozef

Als wij het Nieuwe Testament lezen – nadat wij kennis genomen hebben van de rabbijnse Messiasverwachting met betrekking tot de Zoon van Jozef – vallen wij van de ene verbazing in de andere. Hier moet de vraag gesteld worden of dit alles allemaal op toeval berust, of dat wij hierin de hand van God mogen zien. Wat zien wij?

Als het geslachtsregister van Jezus gegeven wordt, wordt iets heel bijzonder verteld. Hoe heette de man van Maria? Terwijl er een keuze kon zijn uit een groot aantal namen, heet de man van Maria uitgerekend “Jozef” en wordt Jezus regelmatig **“Ben Joseef”**, “de Zoon van Jozef” genoemd. ***“Jozef, de man van Maria, uit wie Jezus geboren is, die de Messias genoemd wordt.”*** (Mattheüs 1:16) Hier

wordt de Messias al meteen getoond als de Zoon van Jozef.

Natuurlijk weten wij, dat de Joden gewend waren om iemands afkomst te vermelden, door hem “de zoon van” te noemen. Zo zou Jezus “Jeshoea ben Joseef” (Jezus de Zoon van Jozef) genoemd kunnen worden. Mogelijk zal dit ook vaak gebeurd zijn. Maar... het gaat nu om de wijze waarop de Bijbel dit weergeeft.

Terwijl het Nieuwe Testament de nadruk legt op het feit, dat Jezus door een wonder Gods mens geworden is en dat Maria wel Zijn moeder was, maar Jozef niet Zijn vader, is het opmerkelijk, dat Hij regelmatig **“de Zoon van Jozef”** genoemd wordt. Als de Bijbel hiermee bedoelt te zeggen, dat Jezus toch gewoon een Zoon van Jozef is, ontkracht de Bijbel meteen het wonder van Jezus’ Goddelijke afkomst. Dat kan dan toch eigenlijk niet de bedoeling zijn. Of... laat de Bijbel zien, dat de mensen in Jezus’ tijd Hem hielden voor Messias Zoon van Jozef? Wij geven enkele voorbeelden.

*“Filippus vond Natanaël en zei tot hem: wij hebben Hem gevonden, van wie Mozes in de wet geschreven heeft en de profeten, Jezus, **de zoon van Jozef**, uit Nazareth.”* (Johannes 1:46) “De Zoon van Jozef” is de vertaling van “Ben Joseef”, de naam van de eerste Messias. Dat Natanaël hier ook aan de naam van de Messias gedacht heeft, blijkt uit zijn antwoord. Filippus zei er namelijk niet bij dat het om de Messias ging. Natanaël begreep direct, dat het over de Messias ging. Hij wist echter dat de Messias uit Bethelehem en niet uit Galilea zou komen en reageerde als volgt: *“Kan uit Nazareth iets goeds komen?”* (Johannes 1:47)

In de volgende teksten lijkt het alsof het tegendeel aangetoond wordt. *“De Joden dan morden over Hem, omdat Hij gezegd had: Ik ben het brood, dat uit de hemel nedergedaald is, en zij zeiden: is dit niet Jezus, **de Zoon van Jozef**, wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Hij nu: Ik ben uit de hemel nedergedaald?”* (Johannes 6:41,42) Vanuit christelijk oogpunt wordt hier juist gezegd, dat

Jezus gewoon de zoon van Jozef is. Vanuit Joods oogpunt staat er iets bijzonders.

De Here Jezus zei hier, dat Hij uit de hemel nedergedaald was. Dit was zowel een Messiaanse gedachte als ook een vreemde gedachte. Aangenomen werd, dat – zoals wij later zullen zien – de Messias in Genesis 1 al in de hemel aanwezig was. Maar Hij zou ook in Bethlehem komen. Hij zou geen engel uit de hemel zijn, maar een nakomeling van David. Het lijkt wel of de Joden op dit moment zich vertwijfeld afvragen, waar zij met Jezus aan toe zijn.

“En Hij kwam te Nazareth, waar Hij opgevoed was, en Hij ging volgens Zijn gewoonte op de sabbatdag naar de synagoge en stond op om voor te lezen. En Hem werd het boek van de profeet Jesaja ter hand gesteld en toen Hij het boek geopend had, vond Hij de plaats, waar geschreven is: de Geest des Heren is op Mij, daarom, dat Hij Mij gezalfd heeft, om aan armen het evangelie te brengen; en Hij heeft Mij gezonden om aan gevangenen loslating te verkondigen en aan blinden het gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijheid, om te verkondigen het aangename jaar des Heren.

Daarna sloot Hij het boek, gaf het aan de dienaar terug en ging zitten. En de ogen van allen in de synagoge waren op Hem gericht. En Hij begon tot hen te zeggen: heden is dit schriftwoord voor uw oren vervuld.

*En allen betuigden hun instemming met Hem en verwonderden zich over de woorden van genade, die van Zijn lippen kwamen en zij zeiden: is dit niet **de Zoon van Jozef**?”* (Lucas 4:16-22)

Toen de mensen in de synagoge onder de indruk waren van Jezus' woorden en Hem met open armen ontvingen, noemden zij Hem: **“De Zoon van Jozef”**. Meestal wordt dit uitgelegd, alsof de mensen hun afkeuring uitspraken, maar zij waren op dit moment juist zeer ingenomen met de Here Jezus, die net verklaard had, dat de Messiaanse woorden uit de profetie van Jesaja op Hem van toepassing waren. Daarop noemden zij Hem: “de Zoon van Jozef”. Bedoelden zij met “Jozef” de man van Maria, of bedoelden zij, dat

zij Jezus zagen als “Messias de Zoon van Jozef”? Mijns inziens het laatste!

Een andere keer was er echter een grote weerstand tegen de Here Jezus. *“En het geschiedde, toen Jezus deze gelijkenissen ten einde gebracht had, dat Hij vandaar wegging. En in Zijn vaderstad gekomen, leerde Hij hen in hun synagoge, zodat zij versteld stonden en zeiden: vanwaar heeft Hij die wijsheid en die krachten? Is dit niet **de zoon van de timmerman**? Heet zijn moeder niet Maria en zijn broeders Jakobus en Jozef en Simon en Judas? En behoren zijn zusters niet allen bij ons? Vanwaar heeft Hij dan dit alles? En zij namen aanstoot aan Hem. Maar Jezus zei tot hen: een profeet is alleen in zijn vaderstad en in zijn huis ongeëerd. En Hij deed daar niet vele krachten wegens hun ongelof.”* (Mattheüs 13:53-58; zie ook Marcus 6:1-6)

Toen de mensen Hem aanvaardden, was Hij “de Zoon van Jozef”. Toen zij Hem afwezen, was Hij “de Zoon van de timmerman”. Is dit verschil slechts een toevalligheid, of hebben de mensen, toen zij Hem aanvaardden, echt gemeend, dat Hij Messias de Zoon van Jozef was?

Verdere gegevens over Messias de Zoon van Jozef

Hoewel dit alles heel opmerkelijk is, is dit nog maar het begin. In dit verband is het heel opmerkelijk, dat na de geboorte van Jezus ineens sprake is van een wenende Rachel. Het leven van Messias Zoon van Jozef is met de eerste Jozef bij moeder Rachel begonnen en de draad wordt weer opgepakt als deze Messias op aarde is en er weer verdriet bij de moeders is en dit aan Rachel verbonden wordt.[20](#)

[20](#) Een stem is te Rama gehoord, geweend en veel geklaagd: Rachel, wenend om haar kinderen, weigert zich te laten troosten, omdat zij niet meer zijn. (Mattheüs

2:18)

Terwijl Ben Jozef een bondgenootschap met Egypte zou sluiten, komt Egypte ook in het leven van Jezus ter sprake. Als kind wordt Hij naar Egypte gebracht en vindt Hij er bescherming tegen Herodes, die Hem naar het leven staat.

“Zie, een engel des Heren verschijnt Jozef in de droom en zegt: sta op, neem het kind en zijn moeder en vlucht naar Egypte, en blijf aldaar, totdat Ik het u zeg; want Herodes zal alles in het werk stellen om het kind om te brengen. Hij stond op en hij nam in de nacht het kind en zijn moeder en week uit naar Egypte, en daar bleef hij tot de dood van Herodes, opdat vervuld zou worden hetgeen de Here door de profeet gesproken heeft, toen hij zeide: uit Egypte heb Ik mijn Zoon geroepen.” (Mattheüs 2:13-15)

Van Messias Zoon van Jozef was gezegd, dat Hij door het Woord van God zou opstaan, waarna de mensen Hem “Messias” zouden noemen. Opmerkelijk is, dat dit zo ook in vervulling gegaan is bij de Here Jezus. Hij stond in het water van de Jordaan, de hemel ging open en God verklaarde, dat Jezus de door Hem gezonden Messias was (zie Mattheüs 3:17).

Terwijl Messias Zoon van Jozef Zijn werk in Galilea zou beginnen, is Jezus juist ook daar begonnen. En op een bepaalde dag is Hij met een grote schare mensen de stad Jeruzalem binnengegaan, precies zoals de rabbijnen aangekondigd hadden. Na de verzoeking in de woestijn begon Jezus Zijn werkzaamheden in Galilea (zie voor Galilea bijvoorbeeld Mattheüs 4:12 en Lucas 4:1 en voor de intocht in Jeruzalem Mattheüs 21:1-11).

Terwijl Messias Zoon van Jozef “de Heelmeester” genoemd zou worden, is het opmerkelijk dat Jezus Zichzelf ook zo noemde. *“En Hij zei tot hen: gij zult ongetwijfeld deze spreuk tot Mij zeggen: Geneesheer (dat is: Heelmeester!), genees Uzelf! Doe alle dingen, waarvan wij gehoord hebben, dat zij te Kapernaüm geschied zijn, ook hier, in uw vaderstad.” (Lucas 4:23)*

Terwijl van Messias Zoon van Jozef gezegd was, dat de Joden Hem zouden volgen, heeft de Here Jezus ook gezegd, dat Zijn schapen Hem volgen.[21](#) (Johannes 10)

[21](#) *Mijn schapen horen naar mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij.* (Johannes 10:27)

Het lijden en sterven van Messias de Zoon van Jozef

Ook bij Jezus' lijden en sterven zien wij feiten, die aan Jozef herinneren. Er is een grote overeenkomst tussen Jozef en Jezus. Jozef werd verkocht en dood verklaard. Later werd hij een groot redder. Voor de reden van Jozefs onbegrijpelijke lijden waren niet zijn broers verantwoordelijk, ook al hebben zij altijd de schuld gekregen, maar was God Zelf verantwoordelijk. Jozef zegt tegen zijn broers:

“Maar weest nu niet verdrietig en ziet er niet zo ontsteld uit, omdat gij mij hierheen verkocht hebt, want om u in het leven te behouden heeft God mij voor u uit gezonden... Daarom heeft God mij voor u uit gezonden om u een voortbestaan te verzekeren op aarde, en om voor u een groot aantal geredden in het leven te behouden.”

(Genesis 45:5,7) Het Nieuwe Testament wijst er nadrukkelijk op, dat Jezus' lijden en sterven in diepste zin niet veroorzaakt zijn door de Joden, maar door God Zelf, Die deze weg gekozen had, om Zijn volk met Zich te verzoenen!

In de toespraak die Stephanus kort voor zijn sterven hield, vergeleek hij het leven van de Here Jezus met dat van Jozef. Ook Jozef was door zijn broers verworpen, maar werd toch hun redder. Hij werd pas door hen herkend, toen zij hem de tweede keer ontmoetten:

“En de aartsvaders verkochten uit naijver Jozef naar Egypte, maar God was met hem en verlost hem uit al zijn verdrukkingen en gaf

hem genade en wijsheid tegenover Farao, de koning van Egypte, die hem aanstelde tot hoofd over Egypte en over zijn gehele huis.

En er kwam hongersnood over geheel Egypte en Kanaän en grote verdrukking, en onze vaders vonden geen voedsel. Maar toen Jakob hoorde, dat er koren was in Egypte, zond hij onze vaders de eerste maal daarheen; en bij de tweede maal maakte Jozef zich aan zijn broeders bekend en Jozefs afkomst werd aan Farao openbaar. En Jozef zond heen om zijn vader Jakob te laten komen en al zijn bloedverwanten, vijfenzeventig zielen.” (Handelingen 7:9-14)

Van Messias Zoon van Jozef was gezegd, dat hij door Armelius, de valse Messias die wij de antichrist noemen, gedood zal worden.

Wat zien wij in de lijdensgeschiedenis van de Here Jezus? Er is een soort Armelius in de persoon van Judas, de man die Jezus verraden en overgeleverd heeft en die door de Here Jezus Zelf “*een duivel*” genoemd werd! “*Jezus antwoordde hun: heb Ik niet u twaalfen uitgekozen? En één van u is een duivel.*” (Johannes 6:70) “*En onder de maaltijd, toen de duivel reeds Judas, Simons zoon Iskariot, in het hart had gegeven Hem te verraden...*” (Johannes 13:2)

Van Messias Zoon van Jozef werd gezegd, dat Hij zou strijden tegen Edom en Rome en zou sterven. Bij Jezus komen Rome en Edom ook samen in Zijn lijden en sterven. De Here Jezus kwam bij Herodes, de vertegenwoordiger van Edom en bij Pilatus, de vertegenwoordiger van Rome. U weet toch, dat Herodes een Idumeër was? Dat wil zeggen, dat hij een Edomiet, een nakomeling van Ezau was! Hier kwamen Edom en Rome op een opmerkelijke wijze samen.

Van Messias Zoon van Jozef was gezegd, dat Zijn dode lichaam buiten de poort van Jeruzalem geworpen zou worden. Wij weten, dat Jezus ook buiten de poort aan het kruis gehangen heeft en er gestorven is. Zoals de mensen zouden jammeren om de dood van Ben Joseef, zo hebben velen in Israël geweend om de dood van Jezus.

Het Joodse volk was, zoals het bij Messias de Zoon van Jozef zou zijn, wanhopig en hief een luide jammerklacht aan toen Jezus aan het kruis hing. Lucas beschrijft dit als volgt: *“En al de scharen, die voor dit schouwspel samengekomen waren, keerden terug toen zij aanschouwd hadden, wat er geschied was, en sloegen zich op de borst.”* (Lucas 23:48)

Terwijl van Messias Zoon van Jozef gezegd werd, dat de dieren Zijn lichaam na Zijn dood niet zouden aanraken, kan iets dergelijks van het lichaam van Jezus na Zijn dood gezegd worden: het is met eerbied behandeld en er is geen been van gebroken.

Terwijl van Messias Zoon van Jozef gezegd werd, dat Hij uit de doden zou opstaan, is dit ook met Jezus gebeurd!

Op de vraag waarom Armelius de gelegenheid zou krijgen om Messias Zoon van Jozef te doden, luidde het antwoord van de rabbijnen: hierdoor moeten de harten van de ontrouwe Joden tot verbreking komen en zullen zij gaan zeggen: “Degene op Wie wij onze hoop gevestigd hadden is gedood. Er is geen andere redding voor ons.” Het is opnieuw opmerkelijk om te zien, hoe ook dit in het leven van de Here Jezus in vervulling gegaan is. Toen Hij na Zijn opstanding met de Emmaüsgangers opliep, kwam het gesprek over de gestorven Jezus. De Emmaüsgangers wisten niet dat Jezus echt opgestaan was uit de dood en dat Hij nu naast hen liep. Toen spraken zij over hun teleurstelling dat Jezus gedood was en dat nu al hun hoop vervlogen was. Wat zeiden zij? *“Wij echter leefden in de hoop, dat Hij het was, die Israël verlossen zou. Maar met dit al is het thans reeds de derde dag, sinds dit geschied is.”* (Lucas 24:21) Zij maakten duidelijk, dat hun hoop vervlogen was. Er was geen redding, geen verlossing.

Messias de Zoon van Jozef en de heidenen

Het is opmerkelijk, dat Jezus precies geworden is, wat Ben Joseef

zou zijn, namelijk de Heiland, de Messias van de niet-Joden. Zoals Jozef de redder van de niet-Joden was, zo zou deze Messias de Redder van de niet-Joden zijn.

God had van de Messias gezegd: *“Ik, de HERE, heb u geroepen in gerechtigheid, uw hand gevat, u behoed en u gesteld tot een verbond voor het volk, tot **een licht der natiën**.”* (Jesaja 42:6)

*“Hij zegt dan: het is te gering, dat gij Mij tot een knecht zoudt zijn om de stammen van Jakob weder op te richten en de bewaarden van Israël terug te brengen; **Ik stel u tot een licht der volken**, opdat Mijn heil reike tot het einde der aarde.”* (Jesaja 49:6)

Jezus maakte bekend, dat deze woorden bij Hem in vervulling gegaan waren. *“Wederom dan sprak Jezus tot hen en zei: **Ik ben het licht der wereld**; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben.”* (Johannes 8:12)

Prof. J. David Bleich schrijft in “With Perfect Faith”: “Alles wat met Jezus gebeurd is (maar ook met Mohammed) was om de weg te bereiden voor de Koning Messias, opdat de hele wereld God zal dienen.” Hier erkent een Joods geleerde, dat het leven van Jezus zinvol geweest is als voorbereiding voor de komst van Messias de Zoon van David.

Als wij de verwachting die de Joden hebben van Messias Zoon van Jozef leggen naast het leven van Jezus van Nazareth, dan mogen wij zeggen: Jezus openbaarde Zich aan het Joodse volk als Messias ben Joseef, Messias Zoon van Jozef, die zij verwachtten en die zou komen om te lijden en te sterven, om hen zo met God te verzoenen. Het is niet Joods om Jezus te verwerpen, ook al menen veel Joden dit. Het is onjoods om Hem niet te erkennen. Zijn leven en Zijn uitspraken waren niet in strijd met de leer van de rabbijnen, maar juist in volkomen overeenstemming met de rabbijnse traditie. Daarom wordt het tijd, dat de Joden, zoals Zacharia gezegd heeft en zoals de Talmoed bevestigd heeft, gaan

wenen om deze Messias, opdat God Messias Zoon van David kan zenden, die als Koning zal heersen en hen volledige vrede en vrijheid zal schenken.

Het is begrijpelijk dat christenen het iets anders zeggen.

Christenen zeggen dan dat Jezus zal wederkomen om als Koning te regeren. Stel, dat het op die dag een dag van grote verrassingen wordt. Stel, dat de Joden dan moeten erkennen, dat Jezus toch de (eerste) Messias was? Stel, dat de christenen dan moeten erkennen, dat Jezus niet los van het jodendom stond, maar dat Hij toch de Joodse Messias is en was? Dan zullen zowel Joden als christenen in zekere zin beschaamd staan!

Hier citeren wij de Messiaanse Jood Yechiel Lichtenstein uit de negentiende eeuw, die zei: “Natuurlijk is Messias ben Joseef dezelfde als Jeshoea ben Joseef (Jezus Zoon van Jozef) uit Nazareth.” Ja, Jezus was Messias ben Joseef, de lijdende en gestorven Messias, die verzoening met God teweegbracht.

9. ARMILUS, DE JOODSE “ANTICHRIST”

Eigenlijk is de uitdrukking “de Joodse antichrist” een verkeerde benaming. Het lijkt dan namelijk alsof de Joden iets van de christenen hebben overgenomen. De christenen bedoelen met “antichrist” immers de vijand van de Here Jezus. Het lijkt nu, alsof het woord “antichrist” het correcte woord is en het lijkt, alsof de Joden hier een eigen begrip van gemaakt hebben. Dat is echter beslist onjuist! De oorspronkelijke naam hoort namelijk niet bij de christenen thuis, maar bij de Joden!

Het woord “antichrist” is van oorsprong geen Nederlands woord. In het woord antichrist komen wij twee woorden tegen: anti, dat “tegen” of “vals” betekent en christ, dat de afkorting is van het Griekse woord Christos of Christus. Dit Griekse woord is echter ook weer niet oorspronkelijk. Het is de vertaling van het Hebreeuwse woord dat wij kennen als “Messias”. Het woord “**antichrist**” is dus in feite de christelijke weergave van het begrip: **de valse messias!**

Toen in het Nieuwe Testament van de Bijbel over de antichrist in het enkelvoud maar ook in het meervoud geschreven werd, werd er niet gedacht aan een kerkelijke- of christelijke antichrist, maar aan een Joodse antichrist, beter gezegd: er werd gedacht aan de valse messias. Zoals de Bijbel de Here Jezus niet toont als de Koning van de kerk, maar als de Messias van Israël, zo gaat het bij de antichrist ook om de valse messias. En toen de Here Jezus zei, dat velen zouden komen en zouden zeggen, dat zij de Christus waren, bedoelde Hij, dat velen zouden zeggen, dat zij de messias waren.

Jezus sprak niet tot christenen, maar tot Joden over de antichrist!

“Want velen zullen komen onder Mijn naam en zeggen: Ik ben de Christus (de Messias!), en zij zullen velen verleiden. Indien dan iemand tot u zegt: zie, hier is de Christus (de Messias!), of: Hier, gelooft het niet.

Want er zullen valse christussen (messiassen!) en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden verleiden. Zie, Ik heb het u voorzgd. Indien men dan tot u zegt: zie, Hij (de Messias) is in de woestijn, gaat er niet heen; zie, Hij (de Messias) is in de binnenkamer, gelooft het niet.” (Mattheüs 24:5,23-26)

De Here Jezus sprak deze woorden niet tegen leden van de kerk – er was nog geen kerk! – maar Hij sprak tegen Joodse mensen! De Heer gaf hen, maar ook ons, daarmee de opdracht om goed op te letten op valse messiassen, die zouden proberen om de Joden te verleiden.

Johannes heeft de christenen veelvuldig gewaarschuwd voor valse messiassen die komen zouden. *“Kinderen, het is de laatste ure; en gelijk gij gehoord hebt, dat er een antichrist (een valse messias) komt, zijn er nu ook vele antichristen (valse messiassen) opgestaan, en daaraan onderkennen wij, dat het de laatste ure is. Zij zijn van ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet; want indien zij uit ons geweest waren, zouden zij bij ons gebleven zijn: maar aan hen moest openbaar worden, dat niet allen uit ons zijn... Wie is de leugenaar dan wie loochent, dat Jezus de Christus (de Messias) is? Dit is de antichrist (de valse messias), die de Vader en de Zoon loochent.” (1 Johannes 2:18-23)*

“Geliefden, vertrouwt niet iedere geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn; want vele valse profeten zijn in de wereld uitgegaan. Hieraan onderkent gij de Geest Gods: iedere geest, die belijdt, dat

Jezus Christus (de Messias) in het vlees gekomen is, is uit God; en iedere geest, die Jezus niet belijdt, is niet uit God. En dit is de geest van de antichrist (de valse messias), waarvan gij gehoord hebt, dat hij komen zal, en hij is nu reeds in de wereld.” (1 Johannes 4:1-3)

“Want er zijn vele misleiders uitgegaan in de wereld, die de komst van Jezus Christus (de Messias) in het vlees niet belijden. Dit is de misleider en de antichrist (de valse messias).” (2 Johannes :7)

Johannes wijst er op, dat in de beginperiode van de gemeente er al mensen onder de christenen waren die zich als valse messiassen ontpopten. Ze maakten eerst deel uit van de christelijke gelovigen. Later werden zij felle tegenstanders en verwierpen zij de Here Jezus als de ware Messias. Deze valse messiassen zouden een gevaar blijven voor de gelovigen. Wij doen er daarom goed aan aandacht te besteden aan de Joodse valse messiassen, opdat wij ook gewaarschuwd worden voor valse messiassen onder de christenen.

Armilus

Terwijl de christenen gewend zijn om alleen over de antichrist of over de komende valse messias te praten, hebben de Joden van oudsher hem ook een naam gegeven: Armilus of Armelius. In “Pirke-ha-Mashiach” wordt hij zelfs “satan Armilus” genoemd. Hij zal de tegenstander zijn van de komende Messias. Ongetwijfeld zult u zich afvragen hoe de Joden aan de naam Armilus of Armelius komen.

In Joodse kring is de valse messias meer de vijand van Messias de Zoon van Jozef en niet zozeer van Messias de Zoon van David. Van Messias de Zoon van Jozef zagen wij, dat Hij zal sterven in de strijd tegen de Romeinen. Messias de Zoon van Jozef heeft dus te maken met de Romeinen. En Armilus treedt in die tijd op en heeft dus automatisch ook te maken met de Romeinen.

Zeer waarschijnlijk is de naam Armilus afgeleid van de naam Romulus, dat is degene, die samen met Remus indertijd de stad Rome gesticht heeft. Zoals bijvoorbeeld aan de stad Nineve de naam van Nimrod, de stichter van de stad verbonden is²², zo is aan Rome de naam Romulus als stichter van de stad verbonden. Deze Romulus staat model als vertegenwoordiger van al het kwaad dat de Romeinen de Joden zouden en zullen aandoen. Terwijl de Joden hun heil verwachten van de Messias, zal hun onheil komen van de valse messias, de vertegenwoordiger van Rome. Het Romeinse rijk vertegenwoordigt voor de Joden daarom ook het rijk van satan. Zoals de Messias het koninkrijk van de hemel vertegenwoordigt, zo vertegenwoordigt Armilus het koninkrijk van satan. Armilus zal dus als een koning over de hele aarde heersen.

²² *Nimrod... was de eerste machthebber op de aarde... en hij bouwde Nineve...*
(Genesis 10:8,11)

De rabbijnen zeggen, dat als deze Armilus komt, hij de hele wereld zal verleiden, doordat hij zal zeggen, dat hij God is. Zijn verleiding zal zo sterk zijn, dat de mensen in de wereld hem zelfs als god zullen aanvaarden. Zo zal hij de hele wereld in zijn macht krijgen en over de gehele wereld gaan heersen. Niemand zal hem kunnen weerstaan. Wie zich niet voor hem zal buigen, zal door zijn verschrikkelijke zwaard gedood worden. Hij zal met tien koningen komen en de strijd tegen Jeruzalem aanbinden. Hij zal zelfs kans zien om Messias de Zoon van Jozef te vermoorden. Diens lichaam zal buiten de poort van de stad Jeruzalem geworpen worden. Het zal echter niet door de dieren geschonden worden. Tevens zal Armilus 1600 rechtvaardigen doden. Hierna zal het volk Israël bitter om Messias de Zoon van Jozef wenen, als om de dood van een enige zoon²³.

²³ *Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene.*

(Zacharia 12:10)

Armilus zal Israël wegvoeren naar de woestijn en er zal een tijd van lijden aanbreken, zoals nog nooit eerder geweest is. Hij zal echter niet de Oostpoort van Jeruzalem kunnen bereiken. Dan vindt plaats wat God gezegd had: *“Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen; de stad zal genomen worden, de huizen zullen worden geplunderd en de vrouwen geschonden. De helft van de stad zal wegtrekken in ballingschap, maar de rest van het volk zal in de stad niet uitgeroeid worden.”* (Zacharia 14:2) Er zal “een rest” dat is “een overblijfsel” in de stad achterblijven.

Er zal gedurende 45 dagen een grote hongersnood zijn, terwijl de heidenen de Joden uit hun land zullen verdrijven. De Joden zullen zich verbergen in spelonken en holen. Armilus zal een steen oprichten die het voorwerp van afgodische verering zal worden. Alle heidenen zullen zich voor deze steen buigen en er offers voor brengen. Niemand zal echter naar de steen kunnen kijken. De grote schoonheid van de steen zal beletten dat mensen ernaar kijken.

Sommige rabbijnen menen, dat God Zelf de strijd zal aanbinden met Armilus en zijn leger²⁴. Dit zal zijn in de strijd van Gog en Magog. God zal verschijnen op de Olijfberg en op een grote sjofar blazen. Anderen menen, dat de aartsengel Michael drie keer op de sjofar zal blazen²⁵ (Jesaja 27:13). De Olijfberg zal in tweeën splijten²⁶ en alle afgoden, afgodsbeelden en afgodentempels zullen vernietigd worden.

²⁴ *Dan zal de Here uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg; (Zacharia 14:3)*

²⁵ *En het zal te dien dage geschieden, dat er op een grote bazuin geblazen zal worden, en zij die verloren waren in het land Assur en die verdreven waren in het land Egypte, zullen komen en zich nederbuigen voor de Here op de heilige berg te Jeruzalem. (Jesaja 27:13)*

²⁶ *Zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt aan de oostzijde; dan zal de Olijfberg middendoor splijten, oostwaarts en westwaarts, tot een zeer groot dal, en de ene helft van de berg zal noordwaarts wijken en de*

andere helpt zuidwaarts; (Zacharia 14:4)

God Zelf zal Armilus doden. Hierbij wordt gezegd, dat 500 mannen van Israël het 500.000 man tellende leger van Armilus zullen verslaan.

Andere rabbijnen denken dat Messias de Zoon van Jozef zal komen en tegen Armilus zal zeggen, dat hij niet God maar satan is. Daarna zal Messias de Zoon van Jozef met 30.000 Joden Armilus bestrijden en 200.000 man van zijn leger doden.

Ook wordt gedacht dat Messias de Zoon van Jozef Armilus zal doden met de adem van Zijn mond, zoals geprofeteerd is in Jesaja 11:4.* God zal Zijn volk redden van hun vijanden, waarna het volk de redding van God zal zien.

** ... hij zal de aarde slaan met de roede zijns monds en met de adem zijner lippen de goddeloze doden.*

Er zal een grote bevrijding komen voor Israël, waarna het koninkrijk der hemelen zal worden opgericht op aarde. Dit koninkrijk der hemelen²⁸ zal dan de gehele aarde omvatten. Armilus zal echter uit de dood opstaan.

²⁸ Zie "Het Koninkrijk der Hemelen en het Koninkrijk van God" van ds. H.G. Koekkoek
Gedrukt boek: ISBN 9789070700652

De tijdelijke verwerping van de Messias en Zijn komst in heerlijkheid

Messias de Zoon van David zal nu op een wolk verschijnen, zoals Daniël 7:13,14 laat weten²⁹ en Hij zal Zijn volk Israël ontmoeten in de woestijn van Judea. De grote Joodse geleerde Rabbi Saadyah Gaon heeft gezegd, dat het Joodse volk niet in Messias de Zoon van Jozef zal geloven, totdat Messias de Zoon van Jozef uit de doden zal zijn opgewekt! U leest het goed: deze grote rabbijn verwachtte de opstanding uit de doden van Messias de Zoon van

Jozef! Tevens was hij ervan overtuigd dat pas na de opstanding uit de doden van Messias de Zoon van Jozef het Joodse volk zou geloven in Messias de Zoon van David!

29 *Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon; hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde hem voor deze; En hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natien en talen dienden hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is.*

Verschillende rabbijnen hebben gezegd, dat het Joodse volk in eerste instantie Messias de Zoon van David niet zal aanvaarden. Zij zullen tegen Hem zeggen, dat Hij een leugenaar is, omdat de Messias (namelijk de Zoon van Jozef) al gekomen is en het onmogelijk is, dat er een tweede Messias zal komen. Midrasj Nistravos DeRashbi citeert dan Jesaja en zegt, dat *“de Messias (de Zoon van David) ‘veracht en van mensen verlaten’ zal zijn, waarna de Messias Zich zal verbergen, zoals geschreven staat: ‘hij was iemand, die het gelaat voor ons verbergt.’ (Jesaja 53:3)”* Hiermee wordt door Joodse geleerden bevestigd, dat het in Jesaja 53 gaat over de Messias, zonder dat nu al direct gezegd is, over welke van de twee Messiassen het gaat.

Messias de Zoon van David zal hen terugvoeren naar hun eigen land, met name naar de stad Jeruzalem. Dan zal God tegen Messias de Zoon van David zeggen: *“Zet u aan Mijn rechterhand...”* (Psalm 110:1) Messias de Zoon van David zal tegen het volk zeggen: *“Houdt stand, dan zult gij de verlossing des HEREN zien, die Hij u heden bereiden zal.”* (Exodus 14:13)

De valse messias en het Nieuwe Testament

Wij wijzen u op een aantal gedachten over Armilus die wij ook in het Nieuwe Testament tegenkomen. Paulus wijst er in 2 Thessalonicenzen 2 op, dat de valse messias in de tempel van God

zal gaan zitten en zich daar als een god zal laten vereren. *“Laat niemand u misleiden, op welke wijze ook, want eerst moet de afval komen en de mens der wetteloosheid zich openbaren, de zoon des verderfs, de tegenstander, die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, zodat hij zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is.”* (2 Thessalonicenzen 2:3,4)

Hoewel rabbi Paulus de komende antichrist hier niet met zijn naam noemt, schrijft Paulus onder de leiding van de Heilige Geest precies hetzelfde als wat de rabbijnen over Armilus geschreven hebben.

De eerste christenen zagen de personificatie van de antichrist ook in de keizer van Rome. Veel christenen menen nog steeds dat Rome “het Babel van de eindtijd” is.

De gedachte, dat het volk Israël in de eindtijd naar de woestijn geleid zal worden, waarover de rabbijnen spraken, komen wij ook in Openbaring 12 tegen. Dit hoofdstuk zegt, dat de draak zal zorgen dat de vrouw (beeld van Israël) in de woestijn terechtkomt. Dit moet u duidelijk maken, dat de Joodse gedachten niet zo vreemd zijn, als zij veel christenen op het eerste gezicht zullen lijken.

In Openbaring 12 hebben wij een opmerkelijke beschrijving van de tijd zoals de rabbijnen hem verwachten. In de tijd van de Messiaanse weeën, zullen hemel en aarde verenigd worden in hun strijd tegen de antichrist, de valse messias, hier voorgesteld als de draak. In die tijd zal het volk Israël, hier voorgesteld als de vrouw, naar de woestijn gevoerd worden, waarna “het Kind”, de Zoon van Israël, als Redder zal komen. De valse messias, dat is de antichrist (de draak) wil Hem doden. De Zoon zal echter de antichrist, de valse messias verslaan en Heerser worden en alle heidenen hoeden met een ijzeren staf, zoals in Psalm 2:9 en Jesaja 11:4 aangekondigd was, dat de Messias zou doen.

“En er werd een groot teken in de hemel gezien: een vrouw, met de zon bekleed, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd; en zij was zwanger en schreeuwde in haar weeën en in haar pijn om te baren. En er werd een ander teken in de hemel gezien, en zie, een grote rossige draak met zeven koppen en tien horens, en op zijn koppen zeven kronen. En zijn staart sleepte een derde van de sterren des hemels mede en wierp die op de aarde. En de draak stond voor de vrouw, die baren zou, om, zodra zij haar kind gebaard had, dit te verslinden. En zij baarde een zoon, een mannelijk wezen, dat alle heidenen zal hoeden met een ijzeren staf; en haar kind werd plotseling weggevoerd naar God en zijn troon. En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats heeft, door God bereid, opdat zij daar twaalfhonderd zestig dagen onderhouden zou worden. En er kwam oorlog in de hemel; Michael en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak; ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen standhouden, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd op de aarde geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt; hij werd op de aarde geworpen en zijn engelen met hem. En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: nu is verschenen het heil en de kracht en het koningschap van onze God en de macht van zijn Gezalfde; want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is nedergeworpen. En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad, tot in de dood.” (Openbaring 12:1-11)

In Jesaja 66:7-11; 26:17,18; Micha 4:10 en Mattheüs 24:8 ziet u, dat de Bijbel vaker Israël vergelijkt met een vrouw, die in barensnood is.

Het boek Openbaring geeft nog een beeld van de toekomst waarin de valse messias, de antichrist een grote rol zal spelen en waarbij opmerkelijke raakvlakken liggen met de Joodse leer. Terwijl de

rabbijnen leren dat Armilus uit de dood zal opstaan, zegt Openbaring ook van de antichrist, dat zijn dodelijke wond zal genezen! *“En ik zag een van zijn koppen als ten dode gewond, en zijn dodelijke wond genas; en de gehele aarde ging het beest met verbazing achterna.”* (Openbaring 13:3)

10 VALSE MESSIASSEN

Er zijn in de afgelopen 2000 jaar meer dan 50 valse messiassen in de Joodse geschiedenis geweest. Sommigen van hen leken enkele profetieën over de komende Messias te vervullen. Geen van hen vervulde echter zoveel profetieën als Jezus deed! De geschiedschrijver Flavius Josephus vertelt, dat er in zijn tijd valse messiassen waren, die bedriegers en verleiders van het volk waren. Deze valse messiassen maakten de mensen wijs, dat zij van God de macht gekregen hadden om wonderen te doen, waardoor zij bevrijd zouden worden van de vijandige overheersers. Daarom riepen zij de mensen op om hen te volgen naar de woestijn. Onder het voorwendsel van goddelijke verlichting hielden zij zich bezig met revolutie en oproer. Zij beïnvloedden de menigten op zo'n manier, dat de mensen zich als idioten gingen gedragen, aldus Flavius Josephus.

Theudas

Sommige van deze valse messiassen kennen wij zelfs uit de Bijbel. Hier horen wij van een zekere Theudas (wiens Joodse naam "Todah" was) en van een zekere Judas de Galileër (wiens Joodse naam "Judah haG'lili" was). *"Want voor deze dagen stond Theudas op, die beweerde, dat hij iets was, en een aantal van ongeveer vierhonderd man sloot zich bij hem aan; maar hij werd gedood en zijn gehele aanhang viel uiteen en verliep. Na hem stond Judas de Galileër op, in de dagen der inschrijving, en kreeg vele afvalligen op zijn hand, maar ook deze is omgekomen en zijn gehele aanhang is uiteengeslagen."* (Handelingen 5:36,37)

Deze Theudas is niet dezelfde Theudas die Flavius Josephus noemt. De Theudas van Flavius Josephus leefde in een wat latere tijd. De hier genoemde Theudas leidde een opstand kort na de

dood van Herodes de Grote, in de tijd rond de geboorte van de Here Jezus. Van deze Theudas is verder niets bekend.

Josephus schrijft...

“... dat er een tovenaars was, die Theudas heette en die een grote menigte van het volk bepraatte om hem met al hun goed tot aan de Jordaan te volgen, waarbij hij zei, dat hij een profeet was en dat hij met één woord de loop van de rivier zou stuiten en hen er droogvoets door zou doen gaan. Zo bedroog hij veel mensen. Maar de schalk werd door de landvoogd gestraft, evenals de mensen die zich in hun dwaasheid door hem hadden laten bedriegen. De landvoogd zond enkele ruiters achter hen aan, die hen overvielen, een deel van de mensen doodden en een ander deel gevangennam, waaronder ook Theudas, die men het hoofd afgehouden heeft en het naar Jeruzalem gebracht heeft.”

Judas de Galileër

Flavius Josephus vertelt dat de hier genoemde Judas de Galileër afkomstig was uit Gamla een stad op de Golan. Hij leefde ook in de tijd rond Jezus' geboorte. Als gevolg van zijn opstand ontstond de partij van de Zeloten; mensen die de Romeinen hevig bestreden. Josephus geeft nog een bijzondere aanvulling. Hij schrijft, dat deze Judas de Galileër de grootvader was van Eleazar ben Jaïr, de leider van de Joodse opstand en van de strijd tegen de Romeinen op de bergvesting Massada.

Flavius Josephus vertelt ook over een andere zogenaamde messias over wie in Handelingen 21:38 geschreven wordt³⁰. Deze man wist maar liefst 30.000 mensen om zich heen te verzamelen op de Olijfberg. Hier beloofde hij hen, dat hij door een woord te spreken, de muren van de stad Jeruzalem zou laten instorten, waarna zij de stad zouden innemen. Er kwam niets van terecht. Felix kwam en

doodde de meesten of nam hen gevangen. De zogenaamde messias wist echter te ontkomen.

30 *Zijt gij dan niet de Egyptenaar, die dezer dagen oproer maakte en de vierduizend bandieten deed uittrekken naar de woestijn?*

Was Jezus ook een valse messias?

In zijn boek “De Messias” geeft Nathan Peter Levinson een verslag van een aantal valse messiassen onder het algemene thema “Heiligen en Charlatans”. Christenen moeten niet schrikken als Levinson als eerste valse messias noemt: “De verlosser uit Nazareth – of: ‘in niemand anders heil’, Jezus, de messias der christenen.” Het zal christenen pijn doen dat zo over hun Heer geschreven wordt. Andersom gaan christenen zich misschien nu ook realiseren hoeveel pijn zij de Joden gedaan hebben door minachtend over de Joodse geleerden te spreken en te schrijven.

Voor Joden kan Jezus niet de Joodse Messias zijn geweest, zo menen zij. Wij zagen dat al eerder. Levinson maakt duidelijk, dat de christenen zelf ook niet duidelijk maken wie Jezus nu eigenlijk was. De ene christen beweert dat Jezus zijn Heiland en Verlosser is, maar een andere christen zegt, dat hij Hem niet als Redder nodig heeft. De ene christen zegt dat Jezus een revolutionair was die de strijd met de gevestigde orde aanbod, terwijl een andere christen zegt, dat Jezus een weldoener was. In de jaren zestig van de vorige eeuw stelden velen het voor alsof Jezus een soort “edelhippie” was, die Zich bijzonder thuis gevoeld zou hebben bij de Flower Power beweging. De ene christen zegt dat Jezus de Joden tolereerde, terwijl een andere christen zegt, dat Jezus fel tegen de Joden gekant was en niets van hen moest hebben. De ene christen zegt dat Jezus ongehuwd was, een andere christen zegt dat Jezus overspel pleegde met de vrouwen die Hem omringden, terwijl er ook christenen zijn die beweren dat Jezus homofiel was. En dan hebben wij het nog niet eens over het feit, dat Jezus’

moeder, Maria, door een groot deel van het christendom “de moeder van God” genoemd wordt, alsof God een moeder zou hebben. Godslasterlijker kan het al niet voor een Jood zijn!

Als u dit alles tot u laat doordringen, vindt u het dan vreemd dat Bijbelgetrouwe Joden niet in zo’n Jezus willen geloven? Natuurlijk zult u waarschijnlijk zeggen, dat de “christenen” die vreemde dingen over de Here Jezus zeggen, “geen echte christenen” zijn. Maar hoe kan een Jood het verschil zien tussen wat u een “echte” en een “onechte” christen noemt? Al die mensen noemen zich immers “christen”? Het is toch begrijpelijk, dat als er uit christelijke hoek zulke afschuwelijke dingen over Jezus gezegd worden, de Joden zich vol afschuw van Hem afwenden en Hem rekenen tot de valse messiassen?

Bar Kochba

De bekendste van alle valse messiassen was Simon Bar Kosiba, die meestal Simon bar Kochba genoemd wordt. Zijn echte naam was Simon bar Kosiba, maar rabbijn Akiva veranderde zijn naam in “Bar Kochba”, dat “zoon van de ster” betekent en een verwijzing is naar Numeri 24:17, waar staat, dat een ster zal opgaan uit Jakob. Zie ook 2 Petrus 1:19, waar Messias Jezus “de Morgenster” genoemd wordt.

Deze Simon bar Kochba leidde van 132 tot 135 na Christus een grote opstand tegen de Romeinen. Simon was een hard maar kundig veldheer. Hij leefde als een getrouwe Jood volgens de eis van de Torah (de wet van God, zoals die in de Bijbel staat). Hij stierf in 135.

In de “Bar Kochba opstand” zoals deze genoemd wordt, moesten de Romeinen enorme versterkingen naar Israël zenden om de legers van Bar Kochba te kunnen verslaan. Ook al hebben de Romeinen toen zware verliezen geleden, zij hebben de opstand ten

slotte neergeslagen. Er zijn maar liefst 55 veldslagen geweest. In de strijd hebben de Romeinen 995 dorpen verwoest en 580.000 mensen gedood. Naast dit grote aantal doden zijn er nog velen door de oorlogsomstandigheden omgekomen, zoals honger, ziekte en het vuur. Wie het er levend af gebracht had, werd op de slavenmarkt verkocht voor de prijs van een paard. De grootste geleerden (ook de bekende rabbijn Akiva) werden afschuwelijk gemarteld en gedood.

De Romeinen waren onvoorstelbaar boos vanwege deze Joodse opstand. Zij veranderden de naam van het land in “Palestina” dat “Filistea” betekent. Zij veranderden de naam van Jeruzalem in “Aelia Capitolina”. Joden mochten de stad, die nu een Romeins karakter droeg, niet meer betreden. De sabbat mocht niet meer gehouden worden. De Bijbel mocht niet meer bestudeerd worden. De besnijdenis was voortaan verboden, evenals andere Joodse gebruiken. Op het voormalige tempelterrein werd een standbeeld voor de Romeinse god Jupiter opgericht.

De Jeruzalemse Talmoed vertelt, dat het rabbi Akiva was, die bekend gemaakt heeft, dat Bar Kochba de Messiaanse koning was. Rambam voegt hieraan toe, dat de meeste van rabbi Akiva's collega's met hem instemden. Toch hebben de geleerden later ingezien, dat Bar Kochba de Messias niet was. Hoe is het mogelijk dat zij zich zo vergist hebben?

Rabbi Yitzchak Abarbanel heeft het antwoord op deze vraag gegeven, door er op te wijzen, dat rabbi Akiva deze Bar Kochba niet hield voor Messias de Zoon van David, maar dat hij hem hield voor Messias de Zoon van Jozef. Toen rabbi Akiva zag welk een moed en heldhaftigheid Bar Kochba aan de dag legde tegen de Romeinen, dacht rabbi Akiva dat Bar Kochba zeker een bode van God moest zijn, dat hij Messias de Zoon van Jozef moest zijn, die gezonden was om de strijd met Rome aan te binden en deze vijanden te verslaan. Rabbi Akiva meende, dat Bar Kochba de door de profeten voorzegde “hamer” van God was, waardoor de

vijanden verslagen zouden worden. Daarom heeft rabbi Akiva steun verleend aan Bar Kochba.

Er zijn rabbijnen die toch niet helemaal tevreden zijn met deze uitleg. Dit wijst er op, dat men, zoals Rambam meent, hem toch aangezien heeft voor Messias de Zoon van David. Rambam meent, dat alle geleerden uit de tijd van Bar Kochba hem aangezien hebben voor Messias de Zoon van David.

De Talmoed vertelt, dat Bar Kochba, of zoals hij daar genoemd wordt “Bar Kosiva” tweeëneenhalf jaar regeerde en toen tegen de rabbijnen zei, dat hij de messias was. De rabbijnen zeiden daarop, dat één van de kenmerken van de Messias was, dat Hij op een bijzondere wijze zou “ruiken en oordelen”. (Wij komen hier later op terug.) Toen de rabbijnen merkten, dat Bar Kochba deze bekwaamheid niet bezat, wisten zij, dat hij een valse messias was. Daarop hebben zij hem gestraft. De grote messiaanse droom was voorbij, ook al zouden er later nog allerlei zogenaamde messiasen komen, die opnieuw aanhangers zouden krijgen.

Met Bar Kochba trad de grote scheiding in tussen de Joden die wél en de Joden die níet in de Here Jezus geloofden. Tot deze tijd trokken de Joden over het algemeen samen op. Men aanvaardde het dat de ene Jood wel de Here Jezus als Messias aanvaard had en dat de andere Jood dit niet deed. Nu kwam er echter een grote scheiding tussen beide groepen.

Bar Kochba riep alle mannen op om hem te volgen in de strijd tegen de gehate Romeinen. De christelijke Joden wilden hem wel volgen, maar vonden dat ze het toch niet konden maken om hem te volgen. Zij vonden, dat dit verraad was aan de Here Jezus, omdat Bar Kochba zei dat hij de messias was. Als zij Bar Kochba volgden en daarmee min of meer erkenden dat hij de messias was, betekende dit voor hen, dat zij de Here Jezus zouden loslaten. En dat wilden zij niet. Dus weigerden de christelijke Joden om zich in de strijd tegen de Romeinen te scharen onder de leiding van Bar

Kochba. Dit was voor beide partijen zo'n afschuwelijke en verscheurende situatie, dat er een grote scheiding ontstond tussen de Joden die wél in Jezus geloofden en de Joden die niet in Hem geloofden.

“Mozes”

In de vijfde eeuw van onze jaartelling leefde er op het eiland Kreta een Jood met de naam Mozes. Hij was een man die een grote uitstraling had, waardoor hij de mensen voor zich kon winnen. Op een bepaald moment waren alle Joden van het hele eiland onder zijn invloed gekomen. Nu deed hij het voorkomen alsof hij de tweede Mozes was en een wonder voor hen zou doen, zoals Mozes gedaan had. Ze stonden bij de zee en hij beloofde hen, dat hij hen – zonder natte voeten te krijgen – naar het beloofde land zou brengen. Hij riep de mensen op om al hun bezittingen te verkopen en hem te volgen naar een berg die aan de kust van de zee lag. Op zijn bevel moesten de mensen van de berg af springen en zich op het water van de zee storten. Daarna zouden ze zich over het water naar het beloofde land begeven. Het liep echter anders af. Er was wel een wonder beloofd, maar er gebeurde geen wonder, ook al geloofden zijn aanhangers stellig dat God het wonder zou doen. Velen zijn verdronken. Anderen zijn door vissers die medelijden met de dwaze Joden hadden, uit het water gehaald. De nieuwe Mozes is daarna niet meer gezien. Het is niet bekend wat er met hem gebeurd is.

Mogelijk vraagt u zich af, hoe deze “domme Joden” toch zo goedgelovig konden zijn. Christenen kunnen net zo dom zijn. Omstreeks het jaar 1096 vertelden zowel de Joden als de christenen van Saloniki, dat de profeet Elia, de voorloper van de Messias, verschenen was. Men had hem gezien. Nu zou de nieuwe tijd aanbreken! Veel christenen geloofden het ook!

“David”

Nog geen eeuw later was er weer een messias, David geheten. Deze man hield zich bezig met magie en maakte indruk door zijn “wonderen”. Er wordt van hem verteld, dat mensen gezien hebben, dat hij op zijn zakdoek de rivier overstak en dat hij eens een reis die 10 dagen moest duren in één dag deed.

Een paar bedriegers leverden een brief, die zogenaamd van messias David afkomstig was, af bij de Joden van Bagdad. De mensen kregen opdracht om al hun bezittingen te verkopen en op een bepaalde nacht op de daken van hun huizen te gaan staan. Ze zouden dan met elkaar naar Jeruzalem vliegen... Ze dachten dat zij op de vleugels van de engelen naar het heilige land gebracht zouden worden. Ze verkochten alles en stonden tevergeefs de hele nacht op het dak van hun huis te wachten. Er gebeurde niets. Ze waren wel al hun bezittingen kwijt!

Meerdere keren hebben goedgegelovigen al hun bezittingen verkocht om de “messias” te volgen, waarna bleek, dat zij bedrogen waren en al hun geld en bezittingen kwijt waren. Vele keren zijn zowel Joden als christenen opgelicht, voor de mal gehouden en bedrogen door welsprekende charlatans. Het lijkt soms wel, of gelovigen er opuit zijn, om zich te laten misleiden en bedriegen. Als ergens maar iets spectaculairs aangekondigd wordt, staan de gelovigen vaak in de rij om er maar niets van te hoeven missen. Ook veel christenen hunkeren meer naar het spectaculaire in hun samenkomsten, dan dat zij verlangend zijn om de God van de Bijbel beter te leren kennen.

Sabbatai Zwi

De valse messias die wij nu noemen is een man geweest, die ongeken­de invloed gehad heeft en zeer velen op een dwaalspoor gezet heeft. Sommigen schrijven zijn naam als Shabtai Tzvi,

anderen schrijven Sabbatai Zwi. Wij zullen ons aan de laatste naam houden. Hij leefde van 1626-1676.

Sabbatai Zwi werd op een bijzondere dag geboren: de negende Ab, de datum waarop de Joden de verwoesting van de eerste en van de tweede tempel gedenken. Zijn geboortedag kwam overeen met een datum in augustus 1626. Het was op een sabbat. Kinderen die op sabbat geboren werden, werden vaak “Sabbatai” genoemd.

De Joden noemen verschillende dagen waarop de Messias geboren zou kunnen worden. Eén van die dagen is de negende Ab, de dag van de verwoesting van de beide tempels. Het hoeft ons dus niet te verwonderen, dat men zich ook afgevraagd heeft, of dit kind misschien de Messias was.

Sabbatai Zwi kreeg een zeer goede opleiding en werd een groot kenner van de Joodse leer. Om op een hoog geestelijk niveau te komen, kastijdde hij zijn lichaam, vastte veel en lang. Hij was zo briljant, dat hij al op achttienjarige leeftijd bevestigd werd als rabbijn. Hij beschikte niet alleen over een zeer grote kennis, maar had ook een bijzondere uitstraling, waardoor hij al snel mensen aan zich bond.

Zeer waarschijnlijk was hij homoseksueel. Zoals de gewoonte was, trouwde hij op jonge leeftijd. Hij had echter geen omgang met zijn vrouw. Na enkele maanden scheidde hij van haar. Hij trouwde een andere vrouw, had met haar ook geen omgang en scheidde opnieuw. Hierbij gaf hij de verklaring, dat de Heilige Geest hem duidelijk gemaakt had, dat hij geen omgang met zijn vrouw moest hebben. Intussen had hij wel een grote belangstelling voor knappe jonge mannen.

Terwijl hij aan de ene kant een groot geleerde was en een bijzondere uitstraling bezat, was hij aan de andere kant ook psychisch gestoord. Hij leed aan manisch-depressieve stemmingen. Hij was een man met een gespleten persoonlijkheid. Hij gedroeg zich vreemd. Hij kon ook in religieuze vervoering

raken. Hij beweerde zelfs, dat hij eens in de lucht gezwefd had. Er waren echter ook mensen die meenden, dat hij door boze geesten bezeten was.

Toen Sabbatai Zwi net twintig jaar oud was vonden in 1648 de ergste Jodenvervolgingen plaats die er ooit geweest waren. Deze vervolgingen werden uitgevoerd door de Kozakken. Het is haast te gruwelijk om te vertellen wat er toen gebeurde. De Kozakken stroopten van sommige Joden de huid af om het vlees van deze mensen aan de honden te geven, terwijl anderen levend begraven werden. Ze staken baby's dood, terwijl dezen in de armen van hun moeders waren. Bij zwangere vrouwen sneden ze de buik open, haalden het kind eruit en smeten het in het gezicht van de moeder. Anderen van wie zij de buik opensneden "vulden" zij met levende katten, waarna zij de buiken weer dichtnaaiden. Vervolgens hakten zij deze vrouwen de armen af, zodat zij absoluut machteloos waren. Ze hebben zelfs een groot aantal Joodse kinderen in het water gesmeten om een "dam" te maken, zodat zij makkelijk konden oversteken. In deze tijd leefde Sabbatai Zwi en dit alles maakte grote indruk op hem en op de andere Joden. De Joden waren het einde nabij en hunkerden naar een redder, die hen zou bevrijden van het afgrijselijke leed. De tijd was rijp voor een nieuwe messias en Sabbatai Zwi zou zich aanbieden.

Sabbatai Zwi beweerde dat een stem tegen hem gezegd had, dat hij de redder van Israël was en dat niemand anders in staat zou zijn om de Joden te redden, dan alleen hij. Hij vertelde verder, dat de profeet Elia hem met welriekende olie tot messias gezalfd had.

Eerder al beschouwden de andere rabbijnen Sabbatai Zwi als een onruststoker. Zij hadden hem vermaand, gestraft en hem ten slotte in de ban gedaan. Niets hielp. Sabbatai Zwi zag het lijden dat hij onderging juist als messiaans lijden, dat alleen maar nóg duidelijker maakte, dat hij de messias was, de lijdende messias, die, zoals de profeten aangekondigd hadden, door zijn volk verstoten zou worden.

Als een profeet ging hij rond. Hij presteerde het zelfs een keer om in een wiegje een vis met zich mee te nemen. Hij had de vis als een baby aangekleed... Dit moest een zinnebeeldige handeling zijn en betekende, dat de Joden onder het sterrenbeeld van de vis verlost zouden worden.

Een groot geleerde uit die tijd meende zelfs dat Sabbatai Zwi de goddelijke natuur bezat. Er wordt in die tijd zelfs gesproken over een soort hemelvaart die Sabbatai Zwi gemaakt zou hebben, waarbij hij aan de rechterhand van de Goddelijke Vader gezeten zou hebben.

Sabbatai Zwi schuwde de zonde niet. Hij meende zelfs een soort profeet in de sfeer van Hosea te zijn. Sabbatai Zwi hoorde van een zeer mooi meisje dat hoer was. Dit meisje had verklaard, dat zij bestemd was om de bruid van de messias te worden. Hierop liet Sabbatai Zwi het meisje halen en trouwde met zijn "koningin". Toen hem gevraagd werd hoe hij de messias kon zijn en tevens de weg van de zonde kon bewandelen, verklaarde hij dit door te zeggen, dat God toestaat wat verboden is, omdat alleen als de messias zich vernedert, hij het werk van de verlossing kan volbrengen.

Nu begon er ook een soort hysterie bij zijn aanhangers te ontstaan. Mensen begonnen steeds meer Sabbatai Zwi te verheerlijken. Zowel mannen en vrouwen als kinderen begonnen te profeteren. Zij raakten in extase, vielen op de grond, rolden over de grond en raakten buiten bewustzijn. In hun visioenen zagen zij Sabbatai Zwi op zijn messiaanse troon zitten, hoog boven de sterren, waarbij hij heerser was over hemel en aarde. Sabbatai Zwi schreef zelfs in een brief: "Ik, de Heer, uw God, Sabbatai Zwi, de Messias en Verlosser van het Joodse volk..." Sabbatai Zwi maakte duidelijk dat hij geloofde, dat de Messias niet alleen een gewoon mens zou zijn, maar ook een goddelijke afkomst zou vertonen.

Ook nu gingen mensen hun bezittingen verkopen, omdat ze

meenden, dat zij op korte termijn naar het heilige land zouden reizen. Mensen troffen zelfs voorbereidingen om de doden uit de graven te halen, opdat zij de lijken zouden kunnen meenemen op hun reis naar Palestina, zoals het land toen heette. Ook waren er christenen die in vervoering raakten. Er waren zelfs christenen die beweerden, dat zij voor de kust van Schotland vreemde schepen hadden gezien. Deze schepen hadden zeilen van zijde en droegen Hebreeuwse vlaggen. Er waren ook christenen die gehoord hadden dat de nieuwe messias veel wonderen deed en zich nu afvroegen, wat zij hiermee aan moesten.

Het liep met Sabbatai Zwi op een gegeven ogenblik verkeerd af. Een sultan liet Sabbatai Zwi bij zich komen en stelde hem voor de keus: óf Sabbatai Zwi bekeerde zich tot de Islam óf hij zou net zo lang gepijnigd worden, totdat hij zou bewijzen dat hij de messias was. Dit vond Sabbatai niet zo'n moeilijke keuze. Hoewel aanhangers hem opriepen om te kiezen voor het martelaarschap, koos Sabbatai Zwi voor de overgang tot de Islam. De Joodse messias werd een Islamiet... In een brief aan zijn broer schreef Sabbatai Zwi zelfs, dat God hem tot Ismaëliet gemaakt had. Het had God blijkbaar behaagd dat hij moslim zou worden... God had het bevel gegeven dat hij moslim zou worden en zo was het toen gegaan.

Hoewel velen nu wel inzagen, dat Sabbatai Zwi niet de echte Messias was, waren er toch nog mensen die bleven geloven dat hij toch de messias moest zijn. Zij zeiden dat het niet Sabbatai Zwi zelf was die moslim geworden was, maar dat het zijn schijngestalte was die moslim geworden was. Ja, zo zeiden zij, Sabbatai Zwi zelf was, net als Elia indertijd, ten hemel gevaren. Hij zou terugkomen om de verlossing te volbrengen. Anderen vergeleken hem met Mozes, die ook een tijd aan het hof van Farao gewoond had.

Het leek bij Sabbatai Zwi alsof er een groot werk van de Heilige Geest was. In werkelijkheid raakten de mensen steeds meer in de macht en de ban van de duivel en de demonen. De persoon en het

werk van Sabbatai Zvi maken ons duidelijk dat allerlei opmerkelijke verschijnselen geen bewijs zijn van een Goddelijke roeping of zending.

Menachem Schneerson

De volgende “messias” die wij noemen is de Lubavitzer rabbijn Menachem Mendel Schneerson, die in 1902 geboren werd en aan het eind van de vorige eeuw, dus kort voor het nieuwe millennium gestorven is. Hoewel hij zelf nooit echt gezegd heeft dat hij de messias was, hebben velen gemeend dat hij de messias zou zijn en heeft hij dat nooit ontkend. In 1993 verwachtten veel Joden, dat hij tot messias gezalfd zou worden. Het is echter niet gebeurd.

Wie rond die tijd in Israël was, kwam overal het portret van rabbi Schneerson tegen. Op spandoeken en aanplakborden langs de snelwegen kon je lezen: “De messias komt”. Overal hingen welkomsborden: “Welkom, koning Messias.” Op de achterruiten van veel auto’s zaten stickers: “Wij willen de messias, nu!” Aanhangers van de rabbijn deelden blaadjes uit waarop stond: “Bereid u voor op de komst van de messias.” Overal kwam je stands tegen met aanhangers van Schneerson, die Joden opriepen om terug te keren naar het geloof van de Bijbel, opdat de messias zich zou kunnen openbaren. Zelf heeft Schneerson gezegd, dat veel Joden “uit de wieg gevallen zijn” en weer in de geestelijke wieg van het jodendom teruggelegd moesten worden.

Rabbi Schneerson zond zijn volgelingen echter niet alleen er opuit om afgedwaalde Joden terug te brengen op het Bijbelse pad, zij richtten zich ook tot de niet-Joden om hen duidelijk te maken, dat zij de geboden van God moesten gehoorzamen. Zo is en was de beweging van rabbijn Schneerson een heus “zendingswerk”.

De beweging van rabbi Schneerson verrichtte opmerkelijke “wapenfeiten”. In 1990 haalden zij met vliegtuigen kinderen met

kanker uit Tsjernobyl om hen een behandeling in Israël te laten ondergaan. Op de heenweg zaten de vliegtuigen vol met kinderen, die genezing zochten in Israël. Op de terugweg zaten de vliegtuigen vol met levensmiddelen. Dit is maar een klein voorbeeld van het zeer vele sociale werk dat de beweging van de rabbijn verrichtte.

De rabbijn verrichtte wonderen, zoals men zei, waarbij onvruchtbare vrouwen zwanger, zieken gezond en armen rijk werden, nadat zij door de rabbijn gezegend waren. De rabbijn beschikte ook over de gave van de profetie. Hij had ook tevoren bekend gemaakt, dat bij de zesdaagse oorlog de Israëliërs zouden winnen. Hij had tevoren bekend gemaakt, dat er een grote intocht van Russische Joden zou zijn.

In de tijd van de Golfoorlog deed Menachem Schneerson opmerkelijke uitspraken. Hij kondigde aan, dat de mensen geen gevaar liepen, omdat Israël niet door gifgas getroffen zou worden. Toen dit tegen alle verwachting in ook niet gebeurde, meenden velen, dat nu wel bewezen was, dat hij de messias was. Dit geloof werd versterkt, toen de rabbijn verklaarde: “Wij staan op de drempel van de verlossing.” Honderden rabbijnen tekenden een verklaring, waarin zij Menachem Schneerson opriepen zich als de messias te openbaren. Het feit dat hij verlamd raakte, was geen belemmering, maar werkte juist mee aan het geloof van zijn messiaanse identiteit, omdat, zoals men zei, Jesaja 53:3,7 duidelijk maakt, dat de Messias een man van lijden zal zijn. *“Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht... Hij werd mishandeld, maar hij liet zich verdrukken en deed zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed hij zijn mond niet open.”* (Jesaja 53:3,7)

Op 12 juni 1994 stierf rabbi Menachem Schneerson. Daarna waren zijn aanhangers niet overtuigd dat hij de messias niet was. O nee,

zij geloofden nog steeds dat hij de messias was. Nu vertrouwden zij er op, dat hij zou opstaan uit de doden en spoedig zou wederkomen.

Ovadja Joseef?

Eind juni 2001 maakte rabbijn Ovadja Joseef, de geestelijk leider van de Shaspartij in Israël, bekend, dat hij een Messiaanse droom gedroomd had. Deze droom liet hem niet los. De rabbijn vertelde het volgende:

“In een droom zag ik op vrijdagavond de Messias naar de Klaagmuur komen. Er bevonden zich veel mensen op het tempelplein. De Messias zei: ‘Ik ben gekomen, omdat er een miljoen kinderen op openbare scholen zitten en geen onderwijs uit de Torah [de Bijbel] krijgen. Ik wil dat alle godsdienstige leiders aan het werk gaan om deze kinderen de Torah te leren. Er mag geen enkele school meer zonder de Torah zijn.”

Rabbijn Ovadja Joseef heeft later het volgende aan zijn droom toegevoegd:

“Op het plein voor de Klaagmuur stonden duizenden mensen. Zij die niet tot het volk van Israël behoren, waren er niet meer. Zij waren het land Israël uitgezet.

Ik zag overal vanaf de Klaagmuur tot aan de Jordaan de Joden, die uit de verstrooiing naar Israël gekomen waren. Zij waren uit alle delen van de wereld afkomstig. Ik zag ook alle gestorven Joden uit de hele wereld, die uit de dood opgestaan waren. Het waren er miljoenen. Zij zeiden tegen mij, dat er geen oorlog meer was en dat er vrede en rust in de gehele wereld was en dat de Messias al regeerde.”

Rabbijn Ovadja Joseef is zo gefascineerd door zijn droom over de

Messias, dat hij daarna in zijn toespraken steeds doorborduurd op dit thema. Hij sprak over de nieuwe tempel, die uit de hemel zal neerdalen. Hij sprak over de Messias, die geen angst zal hebben voor de dreiging van alle volken die Israël belagen. De Messias zal die vijandige volken in één keer wegblazen, met de adem van Zijn mond. (Denk hierbij aan Jesaja 11:4.)

Het gevolg van het enthousiasme van rabbijn Joseef is, dat er nu Joden zijn, die menen, dat rabbijn Ovadja Joseef de messias is. Niet Messias de Zoon van David, maar Messias de Zoon van Jozef. De toekomst zal leren, of het een kleine groep blijft, die dit gelooft, of dat het een grote beweging wordt.[31](#)

[31](#) Na het verschijnen van het gedrukte boek en voor het verschijnen van het e-Book is Ovadja Joseef op 7 oktober 2013 op 93-jarige leeftijd in Jeruzalem overleden. Dat zijn aanhang inderdaad groot was, blijkt uit het feit dat zijn begrafenis bijgewoond werd door naar schatting tussen 500.000 en 700.000 aanhangers. Anderen noemen een getal van 800.000.

Wij sluiten dit hoofdstuk over de valse messiassen af. Wij hebben gezien, dat van de Messias verwacht kan worden dat hij wonderen zal doen, al hoeft dat niet per se. Ook zagen wij, dat hij gezien wordt als een mens, die een bijzondere band met God heeft, een band die anders is dan de andere mensen hebben. Ook zagen wij, dat veel Joodse geleerden duidelijk gezegd hebben, dat Jesaja 53 van toepassing is op de Messias en dat de Messias een lijdende Messias zal zijn. Ja, wij zagen zelfs, dat je bij de Messias kunt denken aan zijn opstanding uit de dood en zijn wederkomst. Voorwaar, het blijkt dat al deze aspecten juist bij de Here Jezus gevonden worden. Hiermee maakt het jodendom duidelijk, dat het voor Joden toch mogelijk is en mogelijk moet zijn om te geloven, dat Jezus de van God gezonden Messias is.

11. DE MESSIAANSE TIJD

De rabbijnen onderscheiden bij de Messiaanse tijd drie verschillende perioden. Zij spreken over:

1. **Ikv'ta d'Mashicha**, dat is: “De voetstappen van de Messias”. Deze tijd wordt ook wel **Chevre Mashiaich** genoemd, dat is: “De geboorteweëen van de Messias”. Het verwijst naar de tijd van het lijden die aan de komst van het Messiaanse rijk vooraf gaat. Het is de tijd die de christenen “de grote verdrukking” noemen. Deze benaming komen wij ook tegen in de Bijbel. De Here Jezus sprak ook over “weëen” in verband met Zijn toekomst. Hij zei: *“Doch dat alles is het begin der weeën.”* (Mattheüs 24:8) en *“Want volk zal opstaan tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk. Er zullen nu hier, dan daar, aardbevingen zijn en er zullen hongersnoden wezen. Dat is het begin der weeën.”* (Marcus 13:8)

Het woord “weëen” verwijst naar de geboorte van een kind. Zoals de geboorte van een kind verloopt, zo zal het gaan met de komst van de Messias. Gedurende een lange periode wordt het kind verwacht. Er wordt naar zijn komst uitgekeken. Dan komen de weeën. Tijdens de weeën is de nood voor de vrouw hoog. De vrouw is hier het beeld van het volk Israël. Als de weeën het ergst zijn, dan ineens zet de geboorte door en wordt het kind geboren. Zo zal het ook gaan met de komst van de Messias.

2. **Jemot HaMashiaich**, dat is: “De dagen van de Messias” of: “De Messiaanse tijd”. Het verwijst naar de periode dat de Messias op aarde zal zijn. Het is de tijd die wij “het Messiaanse vrederijk” noemen.

3. **Techivat HaMetim**, dat is: “De opstanding”, ook wel **Olam HaBa** genoemd, dat is: “De wereld die komt”, of: “De komende wereld”. Het wordt ook wel **I'Atid LaVo** genoemd. Dit betekent: “De komende toekomst”. Christenen noemen dit de tijd van de

nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

In welke tijd leven wij nu?

In de visie van de rabbijnen leven wij nu al in de dagen van de Messias. De rabbijnen leven in de verwachting, dat de Messias al op aarde is of kan zijn, maar dat Hij alleen nog openbaar moet worden. Deze verwachting is niet slechts van de laatste tijd. Al heel lang leven de rabbijnen met de verwachting, dat de Messias (mogelijk) al op aarde zal zijn. Hij moet zichzelf alleen nog openbaar maken. Hij moet nog laten zien wie Hij is en dat Hij er is. De rabbijnen leren, dat als wij Hem echt verwachten, Hij er al is. Zijn mogelijke aanwezigheid heeft dus te maken met onze verwachting van Hem.

De Joodse jaartelling is anders dan de christelijke jaartelling. Om een rond jaartal te nemen: in het jaar 2000 van de christelijke jaartelling leefden de Joden in het jaar 5760 na de schepping. Dit betekent, dat zij op dat moment nog zo'n 240 jaar verwijderd waren van het jaar 6000. Dit jaartal speelt een heel bijzondere rol bij hun verwachting van de Messias. Het betekent ook, dat zij, zoals de rabbijnen het zeggen, in de eindtijd van de Messias gekomen zijn. De laatste dagen voor de komst van de Messias zijn angebroken.

Zeven weken van duizend jaar

De Talmoed zegt:

“De aarde is geschapen om 6000 jaar te bestaan, waarna er een sabbats-millennium zal aanbreken.”

De rabbijnen trekken een vergelijking tussen de zes dagen van de schepping die gevolgd werden door een zevende dag van rust (de sabbat) met de tijd van de aarde, die naar hun mening uit 7 x 1000

jaar zal bestaan. De eerste periode zal 6000 jaar duren en zal een tijd zijn waarin de mensen moeten “werken”. De zevende periode van 1000 jaar zal echter een “sabbats-millennium” zijn, waarin de mens rust zal hebben van zijn werken en vrede zal hebben.

Vergeleken met de zes dagen van de schepping is het nu “vrijdagmiddag” in de wereld en zal de duizendjarige sabbat spoedig aanbreken. Deze gedachte waarin de scheppingsdagen vergeleken worden met jaren, komen wij ook in de Bijbel tegen. “Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren, wanneer hij voorbijgegaan is, en als een nachtwake.” (Psalm 90:4)

De apostel Petrus zegt in verband met de toekomst in feite hetzelfde:

“Dit vooral moet gij weten, dat er in de laatste dagen spotters met spotternij zullen komen, die naar hun eigen begeerten wandelen, en zeggen: waar blijft de belofte van Zijn komst? Want sedert de vaderen ontslapen zijn, blijft alles zo, als het van het begin der schepping af geweest is.

Want willens en wetens ontgaat hun, dat door het woord van God de hemelen er sedert lang geweest zijn en de aarde, die uit en door het water bestaat, waardoor de toenmalige wereld is vergaan, verzwolgen door het water.

Maar de tegenwoordige hemelen en de aarde zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, ten vure bewaard tegen de dag van het oordeel en van de ondergang der goddeloze mensen.

Doch dit ene mag u niet ontgaan, geliefden, dat één dag bij de Here is als duizend jaar en duizend jaar als één dag.

De Here talmt niet met de belofte, al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig jegens u, daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen.

Maar de dag des Heren zal komen als een dief. Op die dag zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen door vuur vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen gevonden worden. Daar al deze dingen aldus vergaan, hoedanig behoort gij dan te zijn

in heilige wandel en godsvrucht.” (2 Petrus 3:3-11)

Het laatste boek van de Bijbel geeft het volgende:

“En ik zag een engel nederdalen uit de hemel met de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren; daarna moest hij voor een korte tijd worden losgelaten.

En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop, en het oordeel werd hun gegeven; en ik zag de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aanbeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang.

De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding.

Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding; over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, die duizend jaren.” (Openbaring 20:1-6)

De Messias kan eerder komen

Het bovenstaande lijkt te zeggen, dat de Joden de Messias pas over ruim 200 jaar zouden verwachten. Hoewel dit zo lijkt, is dit niet het geval. Op grond van Jesaja 60:22 menen de rabbijnen, dat de komst van de Messias bespoedigd kan worden. Jesaja zegt namelijk: *“Uw volk zal geheel uit rechtvaardigen bestaan, voor altoos zullen zij het land bezitten: een scheut die Ik geplant heb, een werk Mijner handen, tot Mijn verheerlijking. De kleinste zal tot een geslacht worden en de geringste tot een machtig volk; Ik, de HERE,*

zal het te zijner tijd met haast volvoeren.” (Jesaja 60:21,22)

In deze tekst wordt eigenlijk een onmogelijkheid bekendgemaakt. God zegt, dat Hij het Messiaanse rijk zal brengen op de bestemde tijd (bij ons is dat vertaald met: “te zijner tijd”), terwijl Hij ook zegt, dat Hij Zich in verband met de komst van het rijk zal haasten. Dat betekent, dat Hij de komst van het rijk zal bespoedigen, vervroegen. Hoe moet de schijnbare tegenstelling verstaan worden? De rabbijnen zeggen, dat als de Joden God oprecht dienen en de Messias verwachten, dat God dan de komst van het Messiaanse rijk zal bespoedigen. Als de Joden echter God niet dienen en de Messias niet verwachten, zal het Messiaanse rijk pas op de bestemde tijd aanbreken.

De rabbijnen wijzen in dit verband op de volgende tekst: *“Want wel wacht het gezicht nog tot de bestemde tijd, maar het spoedt zich zonder falen naar het einde; als het vertoeft, verbeid het, want komen zal het gewis; uitblijven zal het niet.”* (Habakuk 2:3) Zij vertalen dit vers iets anders en lezen hier: “Ook al vertoeft Hij, wacht op Hem, want Hij zal zeker komen.”

De rabbijnen wijzen er op, dat God Zijn volk uit Egypte verlost heeft, omdat zij tot Hem riepen. In antwoord op de gebeden van de Israëlieten in Egypte verlost God hen. *“In die lange tijd stierf de koning van Egypte; en de Israëlieten zuchtten nog steeds onder de slavernij en schreeuwden het uit, zodat hun hulpgeroep over de slavernij omhoog steeg tot God. En God hoorde hun klacht en God gedacht aan Zijn verbond met Abraham, Izaäk en Jakob. Zo zag God de Israëlieten aan en God had bemoeienis met hen.”* (Exodus 2:23-25)

In antwoord op de gebeden deed God ook wonderen voor Jozua. God wil gebeden zijn en is, zo zeggen de rabbijnen, bereid de tijd tot aan de komst van de Messias in te korten. En zeker zou de bekering van het volk de komst van de Messias bespoedigen. Rabbi Levi heeft gezegd: “Als alle Joden zich slechts één dag zouden

bekeren, zouden zij onmiddellijk verlost worden en zou de Zoon van David komen.” God zou dus bereid zijn de komst van de Messias te bespoedigen, waardoor Hij al vóór de bepaalde tijd zou komen.

Hierbij citeren de rabbijnen het verhaal van rabbi Jehoshua ben Levi, die eens aan Elia vroeg, wanneer de Messias zou komen. Elia antwoordde: “Ga naar hem toe en vraag het aan hemzelf. Hij zit tussen de zieken en de bedelaars bij de poort van Rome.” Daarop ging rabbi Jehoshua naar de Messias toe en vroeg hem wanneer Hij zou komen. “Heden (dat is: vandaag)”, antwoordde de messias. De messias kwam echter niet. Daarop ging rabbi Jehoshua naar Elia terug om zich erover te beklagen, dat de messias tegen hem gelogen had. Hij zei tegen Elia: “De messias zei dat hij heden (vandaag) zou komen, maar hij is niet gekomen.” Elia maakte de rabbijn duidelijk, dat hij de messias niet goed begrepen had. De messias bedoelde: “...heden, als gij naar Zijn stem hoort.” (zie Psalm 95:7)

De Talmoed zegt ook: “De wereld zal 6000 jaar bestaan. De eerste 2000 jaar was de aarde woest en chaotisch. De tweede 2000 jaar was de tijd van de Torah (dat is: de wet van Mozes). De laatste 2000 jaar zal de tijd van de Messias zijn.” Waarom noemt de Talmoed de eerste periode van 2000 jaar “woest en chaotisch”? Omdat de mensen in die tijd Gods wet nog niet bezaten. Ze moesten leven zonder Gods Woord, dat hun de weg wees.

De derde periode van 2000 jaar is dus “de tijd van de Messias”. Voor de Joden is die derde periode dus in hun jaar 4000 na de schepping aangebroken. Die periode begon omstreeks ons jaar 240 na Christus. Vanaf die tijd is de Messiaanse tijd aangebroken.

De “volheid des tijds”

Nu is er iets heel opmerkelijks. Als christenen zeggen wij, dat de

derde periode van 2000 aangebroken is toen de Here Jezus geboren werd. Als wij nu eens even van dat moment uitgaan en de boodschap van de Talmoed naast de tijdrekening van de christenen zetten, dan blijkt, dat de Messiaanse tijd aangebroken is, toen de Here Jezus geboren werd. Zou Paulus dat misschien ook bedoeld hebben, toen hij schreef: *“Maar toen de volheid des tijds gekomen was, heeft God zijn Zoon uitgezonden, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, om hen, die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij het recht van zonen zouden verkrijgen.”* (Galaten 4:4,5) Als wij de boodschap van de rabbijnen combineren met de tijdrekening van de christenen, moeten wij zeggen, dat de Here Jezus precies gekomen is op het moment, dat de Messias door de rabbijnen verwacht werd! Toen brak de Messiaanse tijd aan. Toen is de tijd van de geboorteweeën aangebroken.

Er is nog iets opmerkelijks. Wij komen de gedachte aan de periode vóór het Messiaanse rijk als een periode van werken, en de tijd van het Messiaanse rijk als de periode van rust, óók in het Nieuwe Testament tegen. Over de tijd waarin Hij leefde, zei de Here Jezus: *“Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook.”* (Johannes 5:17) Hiermee maakte Hij duidelijk, dat het Messiaanse rijk nog niet aangebroken was. De **Messiaanse tijd** was wel aangebroken, maar het **Messiaanse rijk** nog niet.

De Hebreeënbrief gaat over dit onderwerp verder en noemt naar Joods gebruik het komende Messiaanse rijk ook de sabbatsperiode. *“Er blijft dus een sabbatsrust voor het volk van God. Want wie tot zijn rust is ingegaan, is ook zelf tot rust gekomen van zijn werken, evenals God van de Zijne. Laten wij er dus ernst mede maken om tot die rust in te gaan, opdat niemand ten val kome door dit voorbeeld van ongehoorzaamheid te volgen.”* (Hebreeën 4:9-11) Dit wordt tevens toegepast op de hemel.

De Messias had 2000 jaar geleden moeten

komen...

Er is nog iets opmerkelijks, maar nu bij de rabbijnen. De rabbijnen zeggen, dat de Messias **“aan het begin van de laatste 2000 jaar had moeten komen, maar dat door onze zonden Zijn komst vertraagd is.”** De Joden zijn zich bewust van hun zonden en zien dit als reden waarom de komst van de Messias uitgesteld is en Hij niet al aan het begin van de laatste periode van 2000 jaar gekomen is. Het Nieuwe Testament vertelt echter, dat de Messias wel degelijk bij het aanbreken van de laatste 2000 jaar gekomen is en dat Zijn komst toen ook nog iets te maken had met de zonden van het volk. De engel zei indertijd tegen Jozef over Jezus: *“Gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het die Zijn volk zal redden van hun zonden.”* (Mattheüs 1:21) Ja, Jezus kwam indertijd op de vastgestelde tijd, dat was de tijd die Paulus *“de volheid des tijds”* noemde (Galaten 4:4).

Ten slotte wijzen wij u nog op het volgende. De rabbijnen verdelen de tijd dus in drie perioden van 2000 jaar. De eerste periode lijkt op de tijd die in Genesis 1:2 genoemd wordt: “Woest”. De eerste periode was een geestelijk woeste en lege tijd. Hij eindigde volgens de rabbijnen toen Abraham op de leeftijd van 52 jaar de mensen in zijn omgeving begon te vertellen en te overtuigen dat zij niet de afgoden moesten dienen, maar de ene ware God. De tweede periode van 2000 jaar eindigde 172 jaar na de verwoesting van de tweede tempel (de tempel van Herodes). Dat was in “ons” jaar 244 na Christus. Maar... in dat jaar gebeurde er in de Joodse geschiedenis helemaal niets! In “ons” jaar 244 na Christus brak het Joodse jaar 4000 aan. De Messiaanse tijd moest aanbreken, maar er gebeurde niets opmerkelijks dat jaar.

Wel gebeurde er iets opmerkelijks in de tijd van Jezus’ sterven. In de Talmoed (Joma 39 a,b) worden opmerkelijke feiten genoemd, die begonnen op de grote versoendag ongeveer 40 jaar vóór de verwoesting van de tempel. De verwoesting van de tempel was in

70 na Christus. Veertig jaar eerder is omstreeks het jaar 30. Als u bedenkt, dat de Here Jezus waarschijnlijk omstreeks het jaar 4 vóór onze jaartelling geboren is, worden wij hier waarschijnlijk bepaald bij de gebeurtenissen op de grote verzoendag na het sterven van de Here Jezus.

Vreemde gebeurtenissen volgens de Talmoed

Wat gebeurde er allemaal volgens de Talmoed? De rabbijnen zeiden, dat gedurende de 40 jaar dat Simeon de rechtvaardige zijn dienst verrichtte, het lot [voor de HERE] altijd in zijn **rechterhand** kwam, maar daarna kwam het de ene keer in de **rechterhand**, de andere keer in de **linkerhand** van de hogepriester.

De scharlaken rode draad die aan de deur van de tempel gebonden was en die eerst aan de horens van de zondebok gebonden was, werd altijd wit als de bok in de woestijn gestorven was. Dit was een teken van Godswegen dat de zonden van het volk vergeven waren, zoals Jesaja gezegd had. *“...al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.”* (Jesaja 1:18). Vanaf dit moment werd deze draad niet meer iedere keer wit; de ene keer wel, de andere keer niet.

Het meest westelijke licht van de kandelaar in de tempel werd nooit gedoofd. Als de lichten van de kandelaar gereinigd werden, bleef deze lamp branden. Na deze tijd bleef de lamp niet meer altijd branden – soms wel, soms niet. Ook het vuur op het brandofferaltaar bleef daarna niet meer altijd branden. De ene keer wel, de andere keer niet.

Er gebeurde echter nog meer. De grote en zware deuren van de tempel gingen in deze tijd vanzelf open. Rabbi Jonathan ben Zakkai heeft daarop de deuren bestraft door te zeggen: “Heiligdom, Heiligdom, waarom wil jij zelf de waarschuwer zijn?”

[Dat betekent: waarom wil jij je eigen ondergang prediken?] Ik weet, dat je verwoest zult worden, want Zacharia de zoon van Iddo heeft over jou geprofeteerd: ‘Open uw deuren, o Libanon, opdat het vuur uw ceders vertere!’ [‘Libanon’ is het ‘Huis van de Libanon dat met ceders gebouwd is’, dat is de tempel.] Tot zover het verslag van de Talmoed.

De hier in de Talmoed genoemde genoemde deuren, waren de deuren van de oostelijke poort van de binnenhof van de tempel. Deze deuren waren van koper. Zij waren zo zwaar, dat er steeds 20 man nodig waren om de deuren te openen en te sluiten. Maar na de dood van de Here Jezus gingen deze zware deuren elke nacht vanzelf open. Veertig jaar lang, tot aan de verwoesting van de tempel, gingen de deuren elke nacht vanzelf open.

De hiervoor in de Talmoed genoemde westelijke lamp was de middelste lamp van de zeven lampen uit de kandelaar. Deze lamp brandde dag en nacht en mocht nooit uitgaan. Maar vanaf het sterven van de Here Jezus ging de lamp ‘s nachts uit.

De gebeurtenissen die na de dood van Jezus in de tempel plaats hadden, leidden tot veel verwarring onder de priesters. Zij begrepen, dat God hun een boodschap zond. Zij begrepen, dat er spoedig een andere tijd zou aanbreken. Zij begrepen, dat er een bepaalde periode voorbij was.

Ook in de Bijbel lezen wij, dat tijdens het sterven van de Here Jezus de voorhang in de tempel (tussen het Heilige en het Heilige der Heiligen) van boven naar beneden scheurde (Mattheüs 27:51).

12. HOE ZAL DE MESSIAS ZIJN?

Wij zagen al eerder, dat Messias de Zoon van Jozef kenmerken zou hebben die herinneren zouden aan Jozef, de zoon van Jakob en de onderkoning van Egypte. Zo zijn er ook speciale kenmerken waaraan wij Messias de Zoon van David kunnen herkennen. Hierbij gaat het om de vraag, hoe wij het verschil kunnen zien tussen een valse messias en de echte Messias.

De Joden hebben hiervoor een aantal vragen. Deze vragen roepen bij ons misschien enige verwondering op; voor hen zijn ze zeer belangrijk. Zo vragen zij zich bijvoorbeeld af: als de Messias komt, welke taal zal Hij dan spreken: Hebreeuws, Jiddisch (de taal die de Joden eeuwen geleden in de Rijnstreek spraken en die vóór de tweede Wereldoorlog door hen in Oost Europa gesproken werd) of Engels, de wereldtaal?

De Messias zal als Adam, Mozes en David zijn

De Joden verwachten, dat de Messias een gewoon mens zal zijn, geboren uit het huwelijk van een man en een vrouw. Hij zal iemand zijn in wie zowel de kenmerken van Adam, als van Mozes en David teruggevonden zullen worden.

Hij zal rechtvaardig en rein zijn, zoals Adam was vóór de zondeval. Zoals God Zijn Geest aan Adam gaf, zo zal de Messias ook de Heilige Geest rijkelijk bezitten.

Hij zal een groot Redder en Verlosser zijn, zoals Mozes de redder van het volk was toen zij uit Egypte vertrokken. Zoals Mozes eerst door zijn broeders in Egypte en daarna door Korach en de zijnen in de woestijn en ook door de verspieders, ja zelfs door zijn eigen zuster Mirjam (zie Numeri 12) werd verworpen, zo zullen de Joden de Messias eerst ook niet aanvaarden, maar verwerpen. Was

het puur toeval, dat de broers en zusters van de Here Jezus Hem ook niet aanvaardden, ja Hem verwierpen, of herhaalde zich hier de verwerping van Mozes door Mirjam en maakte dit alles duidelijk, dat Hij echt de Messias was?

Zoals Mozes een groot herder was, zo zal de Messias ook een groot herder zijn. Hiermee begrijpen wij meteen, waarom de Here Jezus Zichzelf *de goede Herder* noemde (Johannes 10). Zoals Mozes volkomen nederig was (zie Numeri 12:3 *“Mozes nu was een zeer zachtmoedig man, meer dan enig mens op de aardbodem”*) en zichzelf opofferde voor de redding van het volk³², zo zal de Messias ook volkomen nederig en zachtmoedig zijn en Zelfopoffering tonen. Was het een bijkomstigheid dat Jezus *“nederig van hart”* was en gekomen was om als een lam Zich op te offeren voor Zijn volk, of maakte ook dit duidelijk, dat Hij de Messias was? Zie Mattheüs 12:28,29 en Johannes 1:29.

³² Maar nu, vergeef toch hun zonde. En zo niet, delg mij dan uit het boek dat Gij geschreven hebt. (Exodus 32:32)

Zoals Mozes 40 dagen en nachten zonder eten kon, zoals Exodus 34:28 zegt: *“En hij was daar bij de HERE veertig dagen en veertig nachten, brood at hij niet en water dronk hij niet, en Hij schreef op de tafelen de woorden van het verbond, de Tien Woorden”*, zo zal de Messias ook veertig dagen en nachten kunnen leven zonder te eten en te drinken. Dit gebeurde bij de verzoeking in de woestijn³³. Bij deze verzoeking werd dus een bewijs geleverd, dat de Here Jezus echt de Messias was. Zoals Mozes toornig kon zijn (denk aan de situatie met het Gouden Kalf), zo kan de Messias ook toornig zijn, zoals Jezus was, toen Hij de tempel reinigde (Johannes 2:13-25).

³³ En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, kreeg Hij ten laatste honger. (Mattheüs 4:2)

De Messias zal een groot koning zijn, zoals David een machtig koning en dapper strijder was. Hij zal als David de grote Leider van Zijn volk zijn. Zoals David echter nederig was, zo zal de

Messias ook nederig zijn (zie Mattheüs 11:28,29). Hij zal echter net als David, die door Ruth de Moabitische van “twijfelachtige” afkomst was (zie Deuteronomium 23:3 *“Een Ammoniet of Moabiet zal niet in de gemeente des HEREN komen; zelfs hun tiende geslacht zal nimmer in de gemeente des HEREN komen.”*), ook van twijfelachtige afkomst zijn, waardoor de mensen moeite zullen hebben om Hem te aanvaarden. Zie de namen in het geslachtsregister dat Mattheüs 1 geeft.

Zoals Mozes de Torah (de wet) gaf en David, die een grote kennis van de Torah had, het volk de weg wees om op de juiste wijze volgens de Torah te leven en te bidden, zo zal de Messias ook deze grote kennis hebben en hierin het volk leiden. Zoals Mozes de fundamenteën legde voor het eerste huis van God (Mozes heeft de tabernakel die door anderen gebouwd was, opgericht – zie Exodus 40:18 – wij komen hier op later terug) en zoals David de fundamenteën legde voor het eerste huis van God in Jeruzalem, zo zal de Messias de laatste tempel bouwen.

De Messias zal de nieuwe Adam zijn. In de naam van Adam vinden de rabbijnen eigenlijk al alles terug, waar het bij de Messias om gaat:

A = van Adam.

D = van David.

M = (van Mozes, maar vooral) van Messias.

Centraal staat de D van David, die Adam en de Messias met elkaar verbindt. Wij komen deze gedachte, dat de Messias de nieuwe Adam is, ook tegen in het Nieuwe Testament. *“Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest.”* (1 Corinthe 15:45) Toen Paulus dit schreef, gebruikte hij dus een rabbijnse uitdrukking om duidelijk te maken, wie Jezus was.

In zijn boek “Highlights of Moshiach” – een boek dat gebaseerd is op Talmoed, Midrash en Rabbijnse bronnen – schrijft Rabbi

Abraham Stone, dat als Jesaja uit Naam van God zegt: *“Zie, mijn knecht zal voorspoedig zijn, hij zal verhoogd, ja, ten hoogste verheven zijn”* (Jesaja 52:13), dat Jesaja het dan over de Messias heeft! (Zie ook Midrash Tanchuma, Toldos 14) Rabbi Stone wijst er op, dat de Messias zelfs boven Abraham en Izaäk verheven zal zijn. Ook wijst hij er op, dat het Hebreeuwse woord me’od (geschreven als **MAD**), dat bij ons vertaald is als “ten hoogste” de drie letters **M**, **A** (nu als “o” uitgesproken) en **D** bevat. Deze letters staan voor de namen **A**dam, **M**ozes en **D**avid. Dit wijst er op, zo zegt rabbi Stone, dat de wijsheid van de Messias hoger en groter zal zijn dan die van Adam of Mozes.

Rabbi Stone wijst er op, dat de Messias “de grote berg” genoemd wordt. *“Wie zijt gij, **grote berg**? Voor het aangezicht van Zerubbabel wordt gij een vlakte; hij zal de gevelsteen naar voren brengen onder het gejubel: heil, heil zij hem!”* (Zacharia 4:7) De Messias wordt een “grote berg” genoemd, omdat Hij groter is dan de aartsvaders. Hij zal “verhoogd” zijn boven Abraham en ook boven Izaäk. Toen Abraham ten strijde trok, zoals Genesis 14 vermeldt, had hij gewone wapens nodig. De Messias heeft geen gewone wapens nodig. *“Hij zal de aarde slaan met de roede zijns monds en met de adem zijner lippen de goddeloze doden.”* (Jesaja 11:4)

De Messias zal *“ten hoogste verheven zijn”*, dat is: hoger dan Jakob, ja zelfs hoger dan Mozes. Het leiderschap van Mozes over het volk Israël was tijdelijk. Mozes moest het leiderschap aan Jozua overdragen. De Messias zal echter voor altijd de leiding van het volk Israël op Zich nemen. *“...en mijn knecht David zal hun voor eeuwig tot vorst zijn.”* (Ezechiël 37:25) *“Mijn knecht David”* verwijst hier naar de Messias uit het huis van David.

De Messias zal ook boven Mozes verheven zijn, omdat de wonderen die Hij zal doen, groter zullen zijn dan de wonderen die Mozes deed (Talmoed, Berachos 12b). De geleerden van Israël hebben er op gewezen, dat de uittocht uit Egypte niet zal vervallen

tot een onbelangrijk moment uit Israëls geschiedenis, maar dat het zijn positie op de eerste plaats zal verliezen en dat de redding die de Messias zal brengen en de wonderen die Hij dan zal doen de eerste plaats zullen innemen.

De Here Jezus was Zich bewust van de grote belangrijkheid van de wonderen die Hij verrichtte. Zo kon Hij zeggen: *“Ik heb een getuigenis, gewichtiger dan dat van Johannes; want de werken, die Mij de Vader gegeven heeft om te volbrengen, juist die werken, die Ik doe, getuigen van Mij, dat de Vader Mij gezonden heeft.”* (Johannes 5:36, zie ook 5:39 en 10:25)

Jezus was Zich terdege bewust van Zijn hoge status evenals van Zijn hemelse afkomst. Hij sprak de bijzondere woorden: *“Eer Abraham was, ben Ik.”* (Johannes 8:58) *“...en zie, meer dan Salomo is hier.”* (Mattheüs 12:42)

De schrijver van de Hebreeënbrief kent ook deze gedachten en maakt duidelijk, dat Jezus hoog verheven is boven mensen als Mozes: *“Want Hij (Jezus) is zoveel groter heerlijkheid dan Mozes waardig gekeurd, als de bouwmeester hoger eer geniet dan het huis.”* (Hebreeën 3:3)

Wat Maimonides over de Messias zei

Maimonides, die ook wel de Rambam genoemd wordt (afgeleid van **Rabbi Mosjé ben Maimon**. Hij leefde van 1135-1204 en was één van de grootste Joodse geleerden), heeft in zijn verhandeling Hajad Hachazaka een aantal duidelijke uitspraken over de Messias gedaan. Hoewel de rabbijnen achter de meeste gedachten van Maimonides staan, zijn er ook rabbijnen die op een enkel punt anders denken. Hierbij gaat het over de vraag, of de Messias wonderen zal doen. Een aantal rabbijnen meent, dat de Messias, net als Mozes, grote wonderen zal doen en dat Hij dus ook aan deze wonderen te herkennen zal zijn. Anderen menen echter, dat

hij geen wonderen zal verrichten.

Maimonides zegt, dat de Messias afkomstig moet zijn uit het huis van David, de geboden (de Joden noemen dit “de mitswot”) dwingend aan het volk Israël zal opleggen, een tempel zal bouwen en de verstrooiden in Israël zal bijeen verzamelen.

Ook zijn niet alle rabbijnen het met elkaar eens in hoeverre de Messias wel of geen Goddelijke afkomst zal hebben. Opmerkelijk is wel, dat de grote en belangrijke Chabad beweging (van de Lubavitcher rebbe Menachem Schneerson, die aan het eind van de vorige eeuw overleden is) in een pamflet meedeelt, dat rabbijn Schneerson de messias zou kunnen zijn (en voor velen zelfs is!), omdat hij “verheven is boven alle aardse schepselen en boven de hele wereld, goddelijke krachten heeft, zoals de kracht om te voorspellen. Hij heeft het zintuig van de reuk – door dit zintuig weet de messias immers de ‘zin’ van de mens.” Het pamflet roept op om rabbijn Schneerson als messias te aanvaarden en “het juk van zijn koningschap op zich te nemen en met het hele volk te verkondigen: ‘Leve de koning’”. Voorts roept het op “tot God te bidden, dat Hij onze meester, leraar en rabbi – de messias – zal sturen om onmiddellijk het Joodse volk te verlossen, waarna wij de herbouw van de tempel zullen meemaken, evenals de inzameling van de ballingen en alle (andere) doelstellingen van de algehele verlossing”, aldus dit pamflet.

In dit pamflet komen wij twee bijzondere uitdrukkingen tegen, die wij ook bij de Here Jezus tegenkomen: “**juk**” en “**ruiken**”. Over het “juk” lezen wij met betrekking tot de Here Jezus:

“Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven; neemt Mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen; want mijn juk is zacht en mijn last is licht.” (Mattheüs 11:28-30)

Welk “juk” bedoelde de Here Jezus? Hij had het over het “juk” van

Zijn koningschap. Hier riep Hij de mensen op om Hem als Messias te aanvaarden. Als Hij koning zou worden, zou Hij goed voor hen zorgen en zouden de mensen rust vinden voor hun zielen. Hij zou, als Messias, zachtmoedigheid en vrede uitstralen.

Hierbij vermelden wij nog het volgende. De Messias zal opvallen door Zijn nederigheid, zo leren de rabbijnen. Hij zal ook opvallen door Zijn vreze des Heren, waardoor Hij absoluut gehoorzaam zal zijn aan God. Zijn nederigheid was al door de profeet Zacharia aangekondigd:

“Jubel luide, gij dochter van Zion; juich, gij dochter van Jeruzalem! Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnenjong.” (Zacharia 9:9) Wij vinden deze karaktereigenschap van de Messias ook weer terug bij de Here Jezus, zoals Mattheüs 11:28,29 zegt.

Overigens zien wij ook met betrekking tot deze karaktereigenschap de verbintenis tussen Messias Jezus en het Joodse volk. Terwijl het Joodse volk in de tijd van het Oude Testament een moedig en dapper volk was, zijn zij na de dood van de Here Jezus en de verwoesting van Jeruzalem en van de tempel een nederig volk geworden. Totdat zij in 1948 weer een eigen staat kregen, waren de Joden nederige en weinig strijdbare mensen.

Waar komt de gedachte van het “ruiken” vandaan?

Het “ruiken” is tevens een belangrijke kwaliteit van de Messias. Dit is een gedachte die de christenen niet kennen. Hij is echter wel op de Bijbel gebaseerd. Dit “ruiken” zorgt er voor, dat de Messias precies weet wat in de mens is. De Here Jezus had deze kwaliteit, zoals wij lezen: *“Omdat het voor Hem niet nodig was, dat iemand van de mens getuigde; want Hij wist zelf, wat in de mens was.”*

(Johannes 2:25)[34](#)

[34](#) Het Boek: *Niemand hoefde Hem iets over de mens te vertellen, want Hij wist wat er in een mens omgaat.*

In Jesaja 11:3 lezen wij over de Messias:

“Ja, Zijn lust zal zijn in de vreze des HEREN. Hij zal niet richten naar hetgeen Zijn ogen zien, noch rechtspreken naar hetgeen Zijn oren horen.”

De Joden vertalen dit vers iets anders. Zij vertalen hier:

*“Ja, **Hij zal ruiken met de vreze des HEREN.** Hij zal niet richten naar hetgeen Zijn ogen zien, noch rechtspreken naar hetgeen Zijn oren horen.”*

De Statenvertaling geeft hier ongeveer hetzelfde als de Joden zeggen:

“En Zijn rieken [ruiken] zal zijn in de vreze des HEEREN; en Hij zal naar het gezicht Zijner ogen niet richten; Hij zal ook naar het gehoor Zijner oren niet bestraffen.”

Het Hebreeuwse woord dat hier staat en bij ons als “lust” vertaald is, betekent inderdaad letterlijk “ruiken”. De gedachte is “een heerlijke geur ruiken”. Vandaar dat onze vertalers het woord “lust” gebruikten.

De Messias zal een bijzondere gave tot “ruiken” hebben. Door deze gave zal Hij in staat zijn om precies te weten wat recht en wat onrecht is. Hoewel deze gedachte bij christenen als “vreemd” zal overkomen, zullen wij ons moeten realiseren, dat de Bijbel ook spreekt over de adem van de Messias (zie Jesaja 11:4 “...*hij zal de aarde slaan met de roede zijns monds en met de adem zijner lippen de goddeloze doden*”). Waarom zou het dan vreemd zijn als er ook over de neus of over het ruiken van de Messias gesproken zou worden?

In dit verband staat er een opmerkelijke tekst in de Bijbel. ***“Onze levensadem, de gezalfde des HEREN*** (dat is: de Messias), *werd in hun valkuilen gevangen, hij, van wie wij dachten: in zijn schaduw zullen wij leven onder de volkeren.*” (Klaagliederen 4:20)

De Statenvertaling geeft hier het volgende: ***“De adem onzer neuzen, de gezalfde des HEEREN, is gevangen in hun groeven; van welken wij zeiden: wij zullen onder zijn schaduw leven onder de heidenen!”*** U ziet, dat ook de Statenvertaling het woord “neus” weergeeft!

Christenen zijn geneigd om in deze tekst uit te gaan van het woordje “levensadem”. Zij menen, dat in deze tekst over de levensadem gesproken wordt, die dan vergeleken wordt met een gezalfde des HEREN. De Joden gaan echter uit van het woordje “Gezalfde” en zeggen, dat het in deze tekst gaat over de komende Messias. Zij zeggen, dat in deze tekst gesproken wordt over de adem van de Messias. En wie bereid is om naar de Joden te luisteren, ontdekt hier iets moois.

Zodra gesproken wordt over het “ruiken” van de Messias, zo zeggen de rabbijnen, gaat het in het bijzonder over het gebedsleven van de Messias. Zodra het gaat over de “neus” van de Messias, komen wij terecht bij het scheppings-verhaal. Hier lezen wij, dat God de levensadem in de neus van Adam blies, waardoor hij tot een levend wezen werd (Genesis 2:7). In het scheppingsverhaal neemt de neus dus ook al een belangrijke plaats in!

De “neus” van de Messias

Er is in dit verband nog een belangrijke tekst. *“Toen Israël zich aan Baäl-Peor gekoppeld had, ontbrandde de toorn des HEREN tegen Israël en de HERE zei tot Mozes: neem al de oversten van het volk en hang hen in het openbaar op voor de HERE, opdat de brandende toorn des HEREN zich van Israël afwende.”* (Numeri 25:3,4) Het

woord “toorn” is de vertaling van het Hebreeuwse woord AF, dat zowel “neus”, “woede” als “toorn” betekent. Dit maakt duidelijk, dat in de Hebreeuwse taal “toorn” met “neus” te maken heeft. Wij kennen die gedachte in onze taal trouwens ook. Als iemand erg boos wordt, zeggen wij soms ook, dat zijn neusvleugels beginnen te trillen! Wij zouden de tekst uit Numeri 25 in onze taal als volgt kunnen vertalen: “God werd zó boos, dat Zijn neus(vleugels) begon(nen) te trillen.” Of: “God werd zó boos, dat Zijn neus zich vulde met boosheid.”

Wij hebben hier te maken met een bepaalde manier van spreken in de Bijbel, die wij vaker tegenkomen. *“Toen werden de beddingen der zee zichtbaar, de grondvesten der wereld kwamen bloot door het dreigen van de HERE, vanwege het blazen van de adem van Zijn neus.”* (2 Samuël 22:16 en Psalm 18:16) *“Door Gods adem vergaan zij, door het blazen van Zijn neus komen zij om.”* (Job 4:9)

Als nu bij de Messias over Zijn neus gesproken wordt, betekent dit, dat Hij aan de ene kant de Geest en de heerlijkheid des Heren zal bezitten, zoals Adam die ontvangen had, terwijl Hij ook een biddende Messias zal zijn. Het betekent ook, dat Hij door Zijn gebeden de toorn van God tot bedaren zal brengen. Bij het ruiken van de Messias denken de rabbijnen in het bijzonder aan liefde en vrees. Het heeft te maken met het feit, dat de Messias een rechter zal zijn. Hij zal in liefde recht spreken, maar als Hij het oordeel moet uitspreken, zal er vrees over de mensen komen.

In zekere zin vinden wij hiervan weer iets terug bij de Here Jezus. Hij verrichtte een handeling, die ons als christenen wat vreemd overkomt. De Here Jezus blies kort vóór Zijn afscheid op de discipelen. Waarom? Waarschijnlijk was dit het blazen van de Messias om hierdoor naast de Heilige Geest ook Zijn liefde en heerlijkheid aan hen over te dragen. Zie Johannes 20:22.

Maimonides vervolgt

Maimonides heeft verschillende keren iets over de persoon van de komende Messias geschreven. In Iggeres Teman schreef hij, dat “een man zal opstaan, die tot dat moment onbekend was. Hij zal tekenen en wonderen doen die de bewijzen zijn van zijn ware afkomst.” Hier voelen wij ons als christenen meteen thuis, want van de Here Jezus lezen wij ook dat Hij tekenen en wonderen verrichtte. Het wordt echter een beetje verwarrend, als Maimonides in Mishneh Torah, Hilchos Melachim 11:3 schrijft, dat men er niet van moet uitgaan dat de Messiaanse koning tekenen en wonderen moet verrichten, nieuwe schepselen op aarde zal creëren, de doden zal opwekken of dergelijke (wonder)daden zal verrichten.”

Het klinkt een beetje oneerbiedig voor de grote Maimonides, maar hij heeft hier twee verschillende uitspraken gedaan, die elkaar tegenspreken. Het is begrijpelijk, dat daardoor veel rabbijnen op dit punt ook wat moeite met Maimonides hebben. Het gevolg is, dat de ene rabbijn de ene mening van Maimonides volgt, de andere rabbijn de andere mening en dat de volgende rabbijn de waarheid maar in het midden laat.

Er is echter een oplossing voor de schijnbare tegenstelling gevonden. Rabbi Jehudah Chayoun geeft in zijn boek WHEN MOSHIACH COMES de volgende verklaring. Hij heeft deze verklaring ter controle aan een andere rabbijn voorgelegd, die ermee kon instemmen. De verklaring is als volgt:

In Iggeres Teman, waarin Maimonides schrijft, dat de Messias wonderen en tekenen zal verrichten, schrijft Maimonides over de komst van de Messias indien Zijn komst vóór de bestemde tijd zal zijn. Dus als de dagen ingekort worden en de Messias eerder zal komen, dan zal Hij Zich moeten legitimeren door het verrichten van tekenen en wonderen.

In Mishneh Torah schrijft Maimonides echter over de komst van de Messias op de vastgestelde tijd. Als Hij op dat moment

zal komen, hoeft Hij Zich niet te legitimeren door tekenen en wonderen.

Voor de Joden geldt de volgende uitspraak van Maimonides als een soort richtsnoer voor de herkenning van de komende Messias. Maimonides schreef:

“Als een koning uit het huis van David opstaat en hij onderwijst de Torah (de wet), hij bekleedt zichzelf met de mitzvos (de geboden) zoals geschreven staan in de geschreven – en de mondelinge wet (zoals zijn voorvader David deed) en hij heel Israël dwingt om in de wegen van de Torah te wandelen en hij Gods oorlogen zal strijden, dan mag men ervan uitgaan dat hij de Messias is. Als hij succesvol aan deze voorwaarden voldoet en de tempel op de juiste plaats gebouwd heeft en de verstrooiden van Israël bijeen verzameld heeft, dan is het zeker, dat hij de Messias is.”

Andere rabbijnen, zoals de grote en bekende Rashi (dat is een samenvatting voor **Rabbi Shlomo ben Itzhak**, die leefde van 1040-1105 in Frankrijk) menen, dat de derde tempel niet door de Messias gebouwd zal worden, maar dat deze uit de hemel naar de aarde zal komen. Er is inmiddels een compromis gevonden: de Messias zal de zichtbare tempel in Jeruzalem bouwen, maar zijn geestelijke gelijke zal uit de hemel nederdalen en de zichtbare tempel vullen.

Maimonides heeft geschreven, dat in de dagen van de Messias het Joodse volk eeuwige redding zal bezitten, de verstrooiden uit de hele wereld in het land Israël zullen zijn teruggekeerd, de tempel herbouwd zal zijn en er weer offers gebracht zullen worden, de sabbatten, de feesten en inzettingen onderhouden zullen worden, grote wijsheid en trouw gevonden zullen worden en de hele wereld zal verlangen om God te leren kennen. Daarom zullen de Joden in die tijd de grote geleerden zijn, die de verborgen zaken van God aan de mensen zullen uiteenzetten. De eenvoudigste Jood zal dan

van het ene eind van de aarde naar het andere eind kunnen kijken, alle generaties zal hij kunnen overzien, niets zal zijn inzicht en zijn kennis hinderen. Dan zal de aarde vol zijn van de kennis des HEREN, zoals Jesaja 11:9 zegt: *“Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des Heren, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.”* Zie ook Jesaja 2:2,3.

Wat Rabbi Jitschak Abarbanel over de Messias zei

Rabbi Jitschak Abarbanel heeft tien karakteristieken genoemd waaraan de Messias herkenbaar zal zijn.

1. Hij zal uit het huis van David komen, op Zijn troon zitten en bij Zijn Naam genoemd worden.
2. Hij zal een groot profeet zijn, zoals de Bijbel zegt, dat de Geest des HEREN op Hem zal rusten (Jesaja 11:2).
3. Hij zal grote kennis en wijsheid bezitten, zoals geschreven staat, dat de Geest van wijsheid en verstand, de Geest van raad en sterkte, de Geest van kennis en vreze des HEREN op Hem zullen zijn (Jesaja 11:2).
4. Hij zal de neiging ten kwade overwonnen hebben, geen lichamelijke verlangens hebben en zinnelijk genot schuwen. Dit komt voor een groot deel overeen met wat wij zouden zeggen: Hij zal zonder zonde zijn.
5. Hij zal recht en gerechtigheid najagen. Hij zal groot in rechtvaardigheid zijn, zelfs voor de andere volken. Hij zal door profetie en door de Heilige Geest de waarheid kennen. Gods hand zal op Hem rusten. Zo zal Hij de geringen in gerechtigheid richten en over de ootmoedigen des lands in billijkheid rechtspreken (Jesaja 11:4) en Zijn lust zal zijn in de vreze des HEREN (Jesaja 11:3).
6. Hij zal veel tekenen en wonderen verrichten, doordat Hij

- volkomen God toegewijd zal zijn en door Zijn profetie.
7. In Zijn tijd zal er vrede zijn. Er zal geen verloedering zijn, geen diefstal en geen achterdocht. De mensen zullen elkaar geen kwaad doen.
 8. De volken zullen naar Hem uitkijken, hun vragen en problemen aan Hem voorleggen, naar Hem opzien, Hem volgen en Hem vereren.
 9. Hij zal al de verstrooide Joden bijeenbrengen, tezamen met de tien stammen die indertijd door de koning van Assyrië weggevoerd zijn. De Joden zullen nooit meer verschrikt worden en de afgunst van Efraïm zal verdwijnen (Jesaja 11:13).
 10. In de dagen van de Messias zal de HERE de zeeboezem van Egypte met de ban slaan en zal Hij Zijn hand tegen de Rivier bewegen met de gloed van Zijn adem, en Hij zal haar tot zeven beken uiteenslaan en maken, dat men geschoeid daardoor kan gaan (Jesaja 11:15).

Als wij naar een aantal van deze karakteristieken kijken, zien wij, dat deze ook bij de Here Jezus openbaar werden. Hij kwam uit het huis van David en zal eens de troon beklimmen. De Geest des Heren was op Hem, zoals Lucas 4:1 en 18 zeggen. Hij had grote kennis en wijsheid, waarover de mensen in Zijn tijd zich verbaasden. *“En in Zijn vaderstad gekomen, leerde Hij hen in hun synagoge, zodat zij versteld stonden en zeiden: vanwaar heeft Hij die wijsheid en die krachten?”* (Mattheüs 13:54). Hij leefde zonder zonden te doen. *“Wie van u overtuigt Mij van zonde? Als Ik waarheid spreek, waarom gelooft gij Mij niet?”* (Johannes 8:46).

Chaim Kramer over de Messias

In zijn boek **MASHIACH – WHO? WHAT? WHY? HOW? WHERE? WHEN?** somt Chaim Kramer een aantal kenmerken van de komende Messias op. Hij schrijft er bij, dat wij de Messias

pas echt kunnen leren kennen als Hij eenmaal geopenbaard zal zijn. Toch is er een aantal kenmerken, dat hij achter elkaar noemt.

Hij zegt in de eerste plaats, dat de Messias een mens zal zijn, geboren uit een vrouw. Hij wijst dus niet op de **vader** van de Messias, maar op Zijn **moeder**. Dit is in overeenstemming met de boodschap over de Here Jezus, bij Wie het ook alleen gaat om de moeder: Maria.

Hij zegt in de tweede plaats, dat Hij altijd (zij het dus onzichtbaar) aanwezig is en dat Hij zeer rechtvaardig is. Dit is in overeenstemming met Jezus' eigen woorden: *“En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld.”* (Mattheüs 28:20) Het is ook in overeenstemming met hoe de Bijbel Jezus noemt: *“de Rechtvaardige”* (zie Handelingen 3:14; 7:52 en 22:14).

In de derde plaats zegt hij, dat Hij de hoogste morele standaard belichaamt. Zo was Jezus ook. Daarom kon Hij zeggen: *“Wie overtuigt Mij van zonde?”* (Johannes 8:46)

Vervolgens zegt hij, dat de Messias de koning van de gehele wereld zal zijn en dat hij als koning aanvaard zal worden, zowel door de Joden als de heidenen. Zijn macht zal voortvloeien uit de vreze des Heren. Inderdaad zien wij in de evangeliën, dat Jezus als de koning der Joden gekomen is. Wij zien in de komst van de wijzen uit het Oosten de heidenen komen om Hem als koning te aanvaarden. Wij zien Pilatus die in alle wereldtalen in het bord boven het kruis laat bekend maken, dat Jezus de koning der Joden is.

In de vijfde plaats zal de Messias een bijzonder gevoel voor gerechtigheid hebben. Hij zal het verschil tussen goed en kwaad “ruiken”. Wij schreven hiervoor al over dit ruiken.

Wij zien in Johannes 8:1-11, dat de Here Jezus beproefd werd met betrekking tot Zijn gevoel voor gerechtigheid. Wij zien ook, dat Hij de proef glansrijk doorstond.

In de zesde plaats zegt hij, dat de Messias alle mensen individueel

zal helpen en hen de weg zal wijzen hoe zij moeten leven, ieder volgens zijn eigen mogelijkheden. Ook dit is in overeenstemming met de Here Jezus. Denk aan de gelijkenis van de ponden. Hij maakte duidelijk dat zij allen moesten werken, maar ieder in overeenstemming met zijn eigen mogelijkheden.

Verder zal de Messias het geloof in God verbreiden. Ook zal Hij de strijd aanbinden met de boze machten en de afgoderij uitbannen. Tevens zal Hij een geestelijke manier van leven introduceren. Wat zien wij in het evangelie van Johannes? Jezus roept steeds op tot geloof in God. Jezus noemt Zichzelf de (nieuwe en geestelijke!) Weg (Johannes 14:26). Wat zien wij ook in de andere evangeliën? Jezus bond de strijd aan met de duivel en de boze machten. Wij zien dit in Zijn bevrijding van de bezetenen en het bestraffen van wind en storm!

Vervolgens zegt Chaim Kramer dat de Messias de kennis van de Torah zal verspreiden en dat Hij de kennis ervan ook zal verdiepen. Nu lijkt het of wij bij de Here Jezus met dit punt in conflict komen. De meeste christenen denken, dat de Here Jezus regelmatig met de wet in conflict kwam, zeker als het ging om de sabbat. In werkelijkheid kán de Here Jezus niet met de wet van Mozes in conflict geweest zijn, omdat Hij in volkomen overeenstemming leefde met de hemelse Vader, die de wet gegeven had. De Here Jezus was ook niet gekomen om de wet te ontbinden, maar juist om de wet op een hoger niveau te brengen en deze te vervullen. Dat zien wij in Zijn toespraken, die wij gewoonlijk “de Bergrede” en “de zaligspreekingen” noemen. Hier paste Hij de wet van Mozes toe op een hoger niveau dan men meestal gewend was. Realiseer u, dat waar mensen soms denken, dat de Here Jezus de wet bestreed, zij dit denken als gevolg van hun gebrek aan kennis. Wij noemen Mattheüs 5 als voorbeeld. Hier gaat de Here Jezus niet tegen de wet van Mozes in, maar tegen de overlevering van “de ouden”. Hij zegt ook steeds, dat er door hen “**gezegd**” is en niet dat er “**geschreven**” staat.

Vervolgens zou de Messias liefdedaden bewijzen. Hij zou er voor zorgen, dat de mensen een goede gezondheid zouden hebben en dat het hen aan niets zou ontbreken. De evangeliën vertellen aan een stuk door hoe de Here Jezus daden van liefde verrichtte door mensen te genezen. Ook zei Hij, dat Hij gekomen was, opdat wij “overvloed” zouden hebben. (Johannes 10:10)

Ten slotte zou de Messias de mensen heel nadrukkelijk bepalen bij het feit, dat gebed en zang de middelen zijn om gemeenschap met God te hebben. In de evangeliën zien wij, dat de discipelen bij de Here Jezus kwamen en Hem vroegen om hen te leren bidden (Lucas 11:1). Hoewel wij in de evangeliën niet lezen over de liederen die de Here Jezus gezongen heeft – ongetwijfeld heeft Hij de gebruikelijke liederen van Israël gezongen – lezen wij later wel, dat de christenen zingende mensen waren. Niet voor niets neemt het lied nog steeds een belangrijke plaats in onze diensten in. Ephese 5:19 en Colossen 3:16 geven ons de opdracht om te zingen.[35](#)

[35](#) ... spreekt onder elkander in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zingt en jubelt de Here van harte...

Het woord van Christus wone rijkelijk in u, zodat gij in alle wijsheid elkander leert en terechtwijst en met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen zingende, Gode dank brengt in uw harten.

De stem van de Messias

Wij zagen, dat de Messias een bijzonder vermogen tot “ruiken” heeft. De rabbijnen wijzen er op, dat Hij ook een bijzonder vermogen tot “spreken” heeft. Hij zal een heel bijzondere spreker zijn. Als het Hebreeuwse zelfstandig naamwoord voor zo’n spreker gebruikt wordt, betekent het “een advocaat”. Het gaat hier om iemand die de macht van het woord heeft en daardoor een ander kan redden. Dit komen wij ook bij de Here Jezus tegen: “En als iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige.” (1 Johannes 2:1) Het woord dat

hier als “voorspraak” vertaald is, kan ook als “advocaat” vertaald worden.

Het Hebreeuwse woord voor “mond” is “hechal” en betekent eigenlijk “paleis”. De combinatie van paleis en mond (spreken) zien wij in de volgende Psalm: “...in Zijn paleis zegt ieder: Ere!” (Psalm 29:9) Om van je mond een paleis te maken, moet je letten op wat je zegt. De “zonden der tong” verontreinigen je paleis!

Spreken doe je met je adem. Wie geen adem heeft, kan ook niet praten. Je mond en je adem horen dus bij elkaar. De adem is in het Hebreeuws verwant met de geest, ja, met de adem of de Geest van God! Het feit dat wij adem hebben en kunnen spreken, hebben wij te danken aan Gods adem/Geest. Dat samengaan van adem/geest en mond/spreken zien wij in de volgende Psalm: “Door het woord des HEREN zijn de hemelen gemaakt, door de adem van Zijn mond al hun heer.” (Psalm 33:6)

Wij komen dit bijzondere spreken ook weer tegen bij de Here Jezus. Hij sprak anders dan de rabbijnen. Hij sprak anders dan de mensen gewend waren. Lucas zegt: “En zij stonden versteld over Zijn leer, want Zijn woord was met gezag.” (Lucas 4:32) “En er kwam verbazing over allen en zij spraken erover tot elkander en zeiden: wat voor spreken is dit? Want Hij legt met gezag en macht aan de onreine geesten Zijn bevelen op en zij varen uit.” (Lucas 4:36)

Abraham, Mozes, de Messias en de ezel

De profeet Zacharia heeft aangekondigd, dat als de Messias komt, Hij nederig zal zijn en op een ezel zal rijden³⁶. Deze gedachte heeft sterk tot de verbeelding van de rabbijnen gesproken. De Messias en de ezel horen bij elkaar. Hierbij realiseerden zij zich, dat er ook bij Abraham en Mozes sprake was van een ezel. Er waren er dus drie die met een ezel te maken hadden: Abraham,

Mozes en de Messias.

36 *Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnejong. (Zacharia 9:9)*

Van Abraham staat er: *“Toen stond Abraham des morgens vroeg op, zadelde zijn ezel, en nam twee van zijn knechten met zich, benevens zijn zoon Izaäk; hij kloofde hout voor het brandoffer, begaf zich op weg en ging naar de plaats, die God hem genoemd had.”* (Genesis 22:3) Abraham zadelde de ezel om met zijn zoon Izaäk naar de offerplaats Moria te gaan. Op de ezel lagen het hout voor het offer en het mes om Izaäk te slachten. Zelf gingen Abraham en zijn metgezellen te voet.

Van Mozes staat er: *“Daarop nam Mozes zijn vrouw en zijn zonen, zette hen op een ezel en keerde naar het land Egypte terug; ook nam Mozes de staf Gods in zijn hand.”* (Exodus 4:20) Mozes zette zijn familie (zijn vrouw en kinderen) op de ezel. Zelf liep Mozes naast de ezel. Terwijl Abraham alleen maar hout en een mes op de ezel legde, plaatste Mozes het kostbaarste wat hij had op de ezel: zijn gezin.

Van de Messias staat er echter, dat Hij zelf op de ezel zal plaatsnemen. Als de rabbijnen naar een geestelijke verklaring van deze drie teksten kijken, zeggen zij, dat de ezel van de Messias verwijst naar een hogere geestelijke dimensie, dan de ezels van Abraham en Mozes. Gebruik maken van een ezel wil zeggen, dat je een doel wilt bereiken, een doel dat zonder de ezel niet bereikbaar is. Zo zal de Messias zijn doel bereiken, als Hij op de ezel rijdt.

Dit moet christenen heel bijzonder in de oren klinken, omdat van de Here Jezus staat, dat Hij – toen Hij naar het uiteindelijke doel van Zijn leven ging – Jeruzalem binnenreed op een ezel. Op deze ezel gezeten toonde Hij, dat Hij boven Abraham en Mozes uitstak en dat Hij gekomen was om het doel van Zijn leven te bereiken: de verzoening van de mens met God. *“En Jezus vond een jonge ezel en Hij ging erop zitten, gelijk geschreven is: wees niet bevreesd, dochter*

Zions, zie, uw Koning komt, gezeten op het veulen van een ezel.”
(Johannes 12:14,15)

Mattheüs voegt hier nog iets aan toe: *“Dit is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen gesproken is door de profeet, toen hij zei: zegt der dochter Zions: zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en rijdend op een ezel, en op een veulen, het jong van een lastdier.”*
(Mattheüs 21:4,5) Op de ezel gezeten werd voor de mensen openbaar, dat Jezus de Messias-Koning was en dat Hij als een zachtmoedige Messias tot hen kwam.

13. DE NAMEN VAN DE MESSIAS

Veel christenen realiseren zich niet, dat de Bijbel wel zegt dat er een Messias zal komen, maar dat wij nergens letterlijk de naam van de Messias tegenkomen. Terwijl de Heiland van de christenen ook een Naam heeft – Jezus – moet het toch voor de hand liggen, dat de Joodse Messias ook een Naam zal hebben? Het gevolg is, dat de geleerden zich afvroegen, hoe de Messias zou heten. Welke Naam zou Hij hebben? Zo werden er verschillende namen gevonden.

Tevens werd de vraag gesteld, of de Messias ook aan Zijn Naam te herkennen zal zijn. In de Bijbel zijn de namen van de mensen immers heel belangrijk. De naam vertelt iets van je. Je naam vertelt wie en wat je bent. Aan de naam kan je iemand herkennen. Zal dat bij de Messias ook het geval zijn?

Terwijl de Bijbel dus wel vertelt dat er een Messias komt en dat Hij in Bethleem geboren zal worden en een nakomeling van koning David zal zijn, wordt er verder niets over hem en zijn familie verteld. Hij zal dus in zekere zin een onbekende zijn, totdat Hij Zich openbaart. Rambam schreef hierover het volgende:

“Realiseer u, dat u niets van Hem weet, totdat Hij komt. Niemand zal van tevoren kunnen zeggen wiens zoon Hij zal zijn of uit welke familie Hij zal voortkomen. Ja, deze mens zal onbekend zijn, totdat Hij zich openbaart.”

Midrash Rabbah (Klaagliederen I. 16, § 51) stelt de vraag: “Wat is de naam van de Koning-Messias?” Verschillende rabbijnen reageren op deze vraag. Zij geven ieder een ander antwoord. Tezamen geven zij een mooi beeld van de verschillende namen, die Messias de Zoon van David zou kunnen hebben. Het eerste antwoord werd gegeven door rabbi Abba ben Kahana. Hij zei: “Zijn Naam zal zijn ‘de Heer’, zoals geschreven staat: *‘En dit is zijn*

*naam, waarmee men hem zal noemen: **de HERE** is onze gerechtigheid.”* (Jeremia 23:6)

Rabbi Joshua ben Levi zegt, dat zijn naam “Spruit” zal zijn, omdat geschreven staat: *“Zie, een man, wiens naam is **Spruit**. Deze zal uit zijn plaats uitspruiten en hij zal de tempel des Heren bouwen.”* (Zacharia 6:12)

Rabbi Judan zei in de naam van rabbi Aiboe dat zijn naam “Trooster” zal zijn. De school van rabbi Shila zei, naar aanleiding van Genesis 49:10, dat zijn naam “Shiloh” zal zijn. De school van rabbi Hanina zei: “Zijn naam zal ‘Haninah’ zijn, zoals geschreven staat: “...doordat Ik u geen genade (in het Hebreeuws: haninah) zal bewijzen (dat is: geven).” (Jeremia 16:13) Dit betekent dus, dat de (vertaalde) naam van de Messias is: “Genade” of “Barmhartigheid”. Het feit dat hier over “geen” genade gesproken wordt, verbaast ons misschien. Het betekent niet, dat God Israël vervloekt heeft en op die manier geen genade met hen zou hebben. Het betekent, dat God hen in het verleden strafte met de ballingschap en hun zonde niet door de vingers zag. Het was dus een tijdelijk “geen genade”.

Johannes schreef over Messias Jezus: *“Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van **genade** en waarheid... Immers uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs **genade op genade**; want de wet (de Torah) is door Mozes gegeven, de **genade** en de waarheid zijn door Jezus Christus (de Messias) gekomen.”* (Johannes 1:14,16,17)

De school van rabbi Jannai zei: “Zijn naam zal ‘Jinon’ zijn, want er staat geschreven: *“Zolang de zon er is, bloeie zijn naam.”* (Psalm 72:17) “Bloei” is de vertaling van het Hebreeuwse woord “jinon”. Rabbi Biba van Sergoenieh (een plaatsje in de buurt van Tiberias) zei: “Zijn naam zal ‘Nehirah’ zijn, want er staat geschreven: *“En het licht* (Hebreeuws: nehorah) *woont bij Hem.”* (Daniël 2:22) Zeer

toepasselijk kon de Here Jezus Zichzelf als Messias openbaren, toen Hij zei: “*Ik ben het Licht...*” (Johannes 8:12) Dat is: “Ik ben Nehirah.”

Ten slotte zei rabbi Judah ben rabbi Simon in de naam van rabbi Samuël ben rabbi Isaac: “Koning Messias, of hij hoort bij de levenden of bij de doden, zal de naam ‘David’ dragen. Rabbi Tanhoema gaf daarop de reden voor deze naam vanuit de volgende tekst: “*Hij schenkt Zijn koning grote uitreddingen, en betoont trouw aan Zijn Gezalfde* (dat is letterlijk: aan Zijn Messias!), *aan **David** en Zijn nageslacht voor altijd.*” (Psalm 18:50) Hier wordt de Messias ‘David’ genoemd. Hiermee wordt niet koning David, de vader van Salomo, bedoeld, maar de Messias, die ook de naam ‘David’ zal dragen.

Tot zover de namen zoals zij in Midrash Rabba genoemd worden. Nu willen wij een aantal van deze namen wat verder bestuderen.

Shiloh

De eerste naam die wij tegenkomen als een naam van de Messias, is een naam die ook bij de christenen bekend is. Het gaat om de naam “Shiloh” (bij ons als “**Silo**” geschreven). Wij komen deze naam in Genesis 49 tegen. “*De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, **totdat Silo komt**, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn.*” (Genesis 49:10)

Terwijl de Joden ervan uitgaan, dat de Messias ook echt Shiloh zal heten, gaan de christenen er meestal van uit, dat het woord Shiloh meer als beeldspraak bedoeld wordt. Zoals de naam “Immanuel” door de christenen alleen gebruikt wordt als omschrijving van wat Jezus zal doen, zo gebruiken zij ook de naam Shiloh. De Joden gaan er echter van uit, dat één van de namen van de Messias echt “Shiloh” zal zijn.

Als wij het woord Shiloh vertalen, blijkt dat het betekent:

- rust
- totdat de rust komt
- totdat hij tot rust komt
- totdat de rustbrenger verschijnt

Vrij vertaald betekent het :

- de Rustbrenger
- de drager van de Rust

Het is een Messiaanse titel die duidelijk maakt, dat de Messias zowel rust zal zijn als rust zal brengen. Sforzo wijst er op, dat het woord etymologisch verbonden is aan het woord Shaloom, dat vrede (ook harmonie, blijdschap en volkomenheid) betekent. Het woord Shiloh verwijst zo naar de toekomstige tijd van de Messias, als Hij Zijn rijk van vrede (shaloom), blijdschap en harmonie zal brengen. Sforzo vertaalt het woord Shiloh daarom als volgt: “Totdat [de uiteindelijke] rust verschijnt.”

Het doet denken aan de Here Jezus, die “onze Vrede” en onze “Vredevorst” is. “Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, **Vredevorst**.” (Jesaja 9:6) en: “*Want Hij is onze vrede...*” (Ephese 2:14)

Het doet natuurlijk heel sterk denken aan Mattheüs 11:28-30 waar wij de vervulling van Silo uit Genesis 49:10 hebben, als wij Jezus horen zeggen: “*Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven; neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen; want mijn juk is zacht en mijn last is licht.*”

Veel christenen gaan ervan uit, dat de vervulling van deze tekst gekomen is bij de komst van de Here Jezus. Zij zien in deze tekst, dat de heersersstaf van Juda niet zal wijken totdat de Here Jezus

(Silo) gekomen is. Bij de komst van de Here Jezus eindigde voor hen de heerschappij van Juda en heeft het Joodse volk geen toekomst meer.

De Hebreeuwse tekst is echter heel bijzonder. Hier staat letterlijk:

*“De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, **totdat wanneer** Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn.”*

De meeste vertalingen laten “wanneer” weg en vertalen “totdat” Silo komt. Er zijn ook andere vertalingen en die laten “totdat” weg en lezen: *“De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, **wanneer** Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn.”* Nu staat er, dat er niets zal veranderen voor het Joodse volk en dat de Here God ook na de komst van de Messias met hen zal verder gaan. Wie deze tekst vergelijkt met de vele profetieën over de toekomst van Israël, zoals wij die in de Bijbel hebben, realiseert zich, dat “wanneer” zeker de bedoeling kan zijn in dit vers.

Het Hebreeuwse woord dat als “totdat” vertaald is, heeft ook de betekenis van “hoogtepunt” bij de komst van de Messias. De betekenis is, dat de scepter nooit van Juda zal wijken, maar volledig openbaar zal worden bij de komst van de Messias. Dit is volledig in overeenstemming met wat God aan Jakob beloofd had: *“En zie, Ik ben met u en Ik zal u behoeden overal waar gij gaat, en Ik zal u wederbrengen naar dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik u heb toegezegd.”* (Genesis 28:15)

De Midrash Aggada kijkt naar de naam Shiloh en zegt, dat je hier ook twee woorden van kunt maken: Shi en Lo, wat “een geschenk (of: gift, of: gave) voor hem” betekent. Dit verwijst dan naar Psalm 76:12, waar staat: *“Doet geloften en betaalt ze de HERE, uw God; **allen rondom Hem moeten gaven brengen aan de Geduchte.**”* (Zie voor dezelfde gedachte Jesaja 18:7.) Op het eerste gezicht lijkt het,

dat de mensen geschenken zullen brengen aan God. De grote geleerde Rashi zegt echter, dat hier bedoeld wordt, dat de volken hun geschenken aan de Messias zullen geven. Zo zagen wij als vervulling hiervan ook de wijzen uit het Oosten hun geschenken aan de Here Jezus aanbieden (zie Mattheüs 2:1-12).

Jinon

De tweede naam die als naam voor de Messias genoemd wordt, is Jinon. Deze naam is afkomstig uit Psalm 72:17, waar staat:

*“Zijn naam zij voor altoos, zolang de zon er is, **bloei** zijn naam. Mogen alle volken elkander daarmee zegenen, hem gelukkig prijzen.”*

Het woord dat bij ons als “**bloei**” vertaald is, is in het Hebreeuws “**jinon**”. Hier staat dus: “...zolang de zon er is, is zijn naam Jinon.” De Joden vertalen het woord “jinon” ook als “blijven”. De naam van de Messias is dan “*Hij die blijft*”. Het doet denken aan de nadruk die de Here Jezus legde op “blijven”. Zie een aantal teksten in het evangelie van Johannes, zoals:

*“En ik kende Hem niet, maar Hij, die mij gezonden had om te dopen met water, die had tot mij gezegd: op wie gij de Geest ziet nederdalen en op Hem **blijven**, deze is het, die met de heilige Geest doopt.”* (Johannes 1:33)

*“...**blijft** in Mij, gelijk Ik in u. Evenals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet aan de wijnstok **blijft**, zo ook gij niet, indien gij in Mij niet **blijft**.”* (Johannes 15:4)

*“De schare dan antwoordde Hem: wij hebben uit de wet gehoord, dat de Christus [de Messias] tot in eeuwigheid **blijft**; hoe kunt Gij dan zeggen, dat **de Zoon des mensen** moet verhoogd worden? Wie is deze **Zoon des mensen**?”* (Johannes 12:34)

Jezus is de Blijvende. Hij blijft in Zijn volgelingen en Zijn volgelingen blijven in Hem.

De hierboven genoemde titel “**Zoon des mensen**” is een officiële titel van de Messias. Hij komt al voor in het boek Daniël. Daniël schrijft:

“Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon [letterlijk: “Zoon des mensen”]; hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde hem voor deze; en hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natiën en talen dienden hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is.” (Daniël 7:13,14)

Deze Zoon des mensen staat voor de troon van God in de hemel. Hij was er al, zo zegt het Boek van Henoch in 46:1-3, voordat de zon en de sterren geschapen werden. Deze Zoon des mensen is niemand anders dan de Messias, die uit de hemel komt. Ook hier blijkt de Goddelijke afkomst van de Messias.

Het woord “jinon” wordt door de rabbijnen ook wel als “**verheerlijkt**” vertaald. Ook deze Messiaanse gedachte vinden wij terug bij de Here Jezus, die bad:

*“Vader, verheerlijk Uw Naam! Toen kwam een stem uit de hemel: Ik heb hem **verheerlijkt**, en Ik zal hem nogmaals **verheerlijken!**” (Johannes 12:28)*

*“Dit sprak Jezus en Hij hief Zijn ogen ten hemel en zei: Vader de ure is gekomen; **verheerlijk** Uw Zoon, opdat Uw Zoon U verheerlijke...” (Johannes 17:1)*

*“En nu, **verheerlijk** Gij Mij, Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was.” (Johannes 17:5)*

De Talmoed zegt, dat de naam van de Messias al geschapen was,

voordat de wereld geschapen werd. Psalm 72:17 zegt namelijk letterlijk, dat “*zijn naam* (de naam van de Messias) *vóór de zon was.*”

Deze naam heeft in de leer van de rabbijnen ook te maken met “geloof”. Zij zeggen dat de Messias het ware geloof zal openbaren. In dat verband is het opmerkelijk dat het Nieuwe Testament regelmatig spreekt over het geloof van de Here Jezus. In onze vertaling hebben de vertalers dit meestal weergegeven als geloof **in** de Here Jezus. Dat klinkt voor ons vertrouwd. Natuurlijk moeten wij in Hem geloven, maar wij moeten ook het geloof **van** Hem hebben. Wij moeten geloven op dezelfde wijze als Hij Zijn geloof in God had. Zijn geloofsvertrouwen moet ook ons geloofsvertrouwen zijn. Iedere gelovige moet er niet een eigen geloof op na houden. Ieder moet **het geloof van de Here Jezus** hebben.

Het Nieuwe Testament maakt duidelijk, dat dit een bekende gedachte is. Helaas is dat in de Nieuwe Vertaling niet zo weergegeven, maar wel in de Statenvertaling. Wij citeren twee teksten als voorbeelden hiervan:

*“Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn onder de verdraagzaamheid Gods; tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid in dezen tegenwoordigen tijd; opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengene, die uit **het geloof van Jezus** is.”* (Romeinen 3:25,26)

*“Doch wetende, dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus, zo hebben wij ook in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden gerechtvaardigd worden uit **het geloof van Christus**, en niet uit de werken der wet; daarom dat uit de werken der wet geen vlees zal gerechtvaardigd worden.”* (Galaten 2:16)

*“En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door **het geloof van Christus** is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof.”*
(Philippenzen 3:9)

In deze teksten gaat het over de rechtvaardigmaking, waarbij blijkt, dat deze geschiedt op grond van het geloof van de Here Jezus! In Galaten 3:22 lezen wij ook over het geloof van Christus: *“Maar de Schrift heeft het alles onder de zonde besloten, opdat de belofte uit het geloof van Jezus Christus aan de gelovigen zou gegeven worden.”* Let er op, dat Paulus hier steeds schrijft over “Christus” (dat is: de Messias) of over “Christus Jezus” (dat is: Messias Jezus). Zie ook nog Romeinen 3:22 en Openbaring 14:12 (in de Statenvertaling).

Chaninah

Vervolgens wordt de naam Chaninah genoemd. Bij dit woord wijzen de rabbijnen er op, dat dit Hebreeuwse woord afkomstig is van de stam van l’ChaNeN, dat bidden en pleiten betekent. Zo wijzen de rabbijnen ons er op, dat de Messias een bidder zal zijn, ja, dat Hij een pleiter voor Zijn volk zal zijn. Wij zagen al, dat Chaninah (of: Haninah) ook “genade” betekent. De Messias zal Gods genade openbaren!

In dit verband moeten wij er op letten, dat wij regelmatig in de evangeliën lezen, dat de Here Jezus in de eenzaamheid ging om te bidden. Wij leren Hem in de Bijbel kennen als de biddende Heiland, de Voorbidder. Als wij er op letten, dat de naam Chaninah speciaal wijst op het pleiten in het gebed, mogen wij niet voorbij gaan aan wat Johannes in dit verband over de Here Jezus schreef.

“Mijn kinderkens, dit schrijf ik u, opdat gij niet tot zonde komt. En als iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij de

Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige.” (1 Johannes 2:1)

Het woord “voorspraak” is de vertaling van het Griekse woord paraklêton, dat advocaat, pleitbezorger, betekent! Het woord wijst er op, dat het werk van de Here Jezus onder andere is om voor ons te pleiten! Zo maakt ook Johannes duidelijk, dat de Here Jezus de Messias is en dat het pleiten behoort bij Zijn Messiaanse taak!

Menachem

De vierde naam is Menachem. Het woord “Menachem” betekent “**troost**” of “**trooster**”. Het toont de Messias die komt om een einde te brengen aan het lijden van het Joodse volk en om een periode van vertroosting te brengen. Het wordt al in Jesaja 40 gebruikt voor de komende verlossing:

*“**Troost, troost** Mijn volk, zegt uw God. Spreekt tot het hart van Jeruzalem, roept het toe, dat zijn lijdenstijd volbracht is, dat zijn ongerechtigheid geboet is, dat het uit de hand des HEREN dubbel ontvangen heeft voor al zijn zonden.”* (Jesaja 40:1,2)

Het feit, dat het woord “troost” hier twee keer genoemd wordt, betekent, dat er een grote en allesomvattende vertroosting van de Messias zal uitgaan. Er zal een dubbele portie troost van Godswege over het volk komen. Zij hebben een dubbele portie van het lijden gehad en zullen nu ook een dubbele portie troost van God krijgen.

Je zou zelfs het ene woord wél en het andere woord niet kunnen vertalen. Je krijgt dan: “Menachem, troost Mijn volk, zegt uw God...”

Het volk Israël heeft een dubbele portie lijden van God gekregen. Het eerste lijden kwam in de tijd van de **eerste ballingschap**, in 586 vóór Christus. Daarna kwam het tweede lijden in de tijd van de **tweede ballingschap**, die duurde van 70 – 1948 na Christus. Beide keren werd de tempel in Jeruzalem verwoest. Maar na 1948

is de tijd gekomen die uitloopt op de tijd van de verlossing. De Messias komt. Hij zal de langverwachte verlossing brengen. De rabbijnen verwachten zelfs, dat de Messias op de datum waarop de beide tempels verwoest werden, geboren zal worden. Beide tempels werden op dezelfde dag verwoest: 9 Av (“Tisja Be’aw” genoemd). Deze datum is nog altijd een treurdag voor de Joden. Er brandt bijna geen licht in de synagoge. Mensen spreken niet met elkaar. Ze groeten elkaar niet eens.

Er wordt verteld, dat Napoleon eens op de avond van Tisja Be’aw in Parijs langs een synagoge liep en hoorde hoe de Joden in de synagoge jammerden en klaagden. Hij zond een van zijn dienaren naar binnen om te vragen, waarom de mensen zo bedroefd waren. De voorzitter van de gemeente kwam naar buiten en vertelde Napoleon, dat zij treurden vanwege de verwoesting van de tempel. Napoleon antwoordde, dat hij niet gehoord had, dat hun tempel verwoest was en vroeg, wanneer dat dan gebeurd was. De voorzitter van de synagoge zei: “Achtthienhonderd jaar geleden.” Napoleon reageerde als volgt: “Na 1800 jaar treuren jullie nog steeds? Ik geloof, dat als jullie zo lang rouwen, jullie je tempel eens zullen terugkrijgen.”

De naam Menachem wordt in de Talmoed ook in verband gebracht met de volgende tekst: *“Daarom moet ik wenen, mijn oog, mijn oog vliet van water, want verre van mij is de trooster die mijn ziel verkwikken zou; mijn zonen zijn verbijsterd; zo machtig is de vijand!”* (Klaagliederen 1:16) De hier genoemde “Trooster (Menachem) die mijn ziel verkwikken kan” is de Messias. Op grond daarvan wordt aangenomen, dat Hij “Menachem” heet. Bij deze naam volgt meestal een toevoeging en heet de Messias: “Menachem, de zoon van Hizkia”.

Er is een Joodse legende (Midrash Rabba I. 16, § 51) die vertelt van een Jood die aan het ploegen was. Er liepen twee ossen voor de ploeg. Plotseling ging één van de twee ossen

liggen. Er kwam een Arabier voorbij die hem vroeg: “Wat ben jij?” Hij zei: “Ik ben een Jood”. De Arabier zei: “Maak je os los en stop met ploegen (als een teken van rouw).” “Waarom?” vroeg de Jood. “Omdat de tempel van de Joden verwoest is” antwoordde de Arabier. De Jood vroeg: “Hoe weet je dat?” “Omdat je os ging liggen.”

Terwijl zij stonden te praten ging de os opnieuw liggen. De Arabier zei: “Maak je os weer vast en maak je ploeg weer gereed, want de redder van de Joden is geboren.” “Hoe heet hij?” vroeg de Jood. “Zijn Naam is Menachem (Trooster)”, antwoordde de Arabier. “Hoe heet zijn vader?” vroeg de Jood. De Arabier antwoordde: “Hizkia”. (Koning Hizkia wordt namelijk in de Joodse literatuur vereenzelvigd met de Messias.) “Waar wonen ze?” vroeg de Jood tenslotte. Het antwoord luidde: “In Bethlehem, in Judea.”

De Here Jezus gebruikte de naam “Menachem” zowel voor Zichzelf als voor de Heilige Geest. Hij zei:

*“En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u de andere **Trooster** (Menachem) geven om tot in eeuwigheid bij u te zijn.”* (Johannes 14:16; zie ook Johannes 14:26; 15:26 en 16:7)

Als er sprake is van een “andere” Trooster, is er dus sprake van nóg een Trooster. Wie is de eerste Menachem, de eerste Trooster? Dat is Jezus Zelf. Hij maakt met deze woorden duidelijk, dat Hij de vervulling is van de Joodse verwachting. Hij is de Messias met de Naam Menachem, Trooster.

Nu begrijpt u ook, wat er bedoeld wordt in de volgende tekst: *“En zie, er was een man te Jeruzalem, wiens naam was Simeon, en deze man was rechtvaardig en vroom, en hij verwachtte **de vertroosting van Israël**, en de Heilige Geest was op hem.”* (Lucas 2:25) Wat verwachtte Simeon? Hij verwachtte **de Menachem van Israël**. Hij verwachtte de Messias.

De melaatse

Er zijn zelfs Joden die menen, dat de Messias, vanwege Zijn lijden voor het gehele volk van Israël, gewoon “de melaatse uit het huis van rabbi Juda, de vorst” zal heten. Wij zagen al eerder dat de rabbijnen op grond van Jesaja 53:4 de Messias bij de melaatsen verwachtten. Een “geplaagde” is namelijk niet iemand die getreiterd wordt, maar iemand die “de plaag” heeft, dat is de plaag van de melaatsheid!

Rabbi Chaim schreef: “Iemand die de Verlosser van Israël zal zijn... zal iemand zijn die geleden heeft en ziekte kent...” Dit was naar aanleiding van Jesaja 53:

*“Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht. Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een **geplaagde**, een door God geslagene en verdrukte.”* (Jesaja 53:3,4)

Ik ben

Rabbi Nachman zei, dat als de Messias er zou zijn, hij “als ikzelf zou zijn”, waarbij de rabbijn het noemde alsof de Messias “Ik ben het” zou heten. Hiermee is gezegd, dat de Messias een bijzondere relatie met God zou hebben. God is immers de grote “Ik ben”, zoals wij dat in Exodus 3:14 lezen.

Opnieuw is het opmerkelijk om te zien, dat de Here Jezus aanspraak maakte op deze Messiaanse Naam. Door een aantal keren Zichzelf te openbaren met een uitdrukking die begon met “Ik ben...” gaf Hij niet alleen Zelf aan, dat Hij een bijzondere relatie had met God in de hemel – dus in verband met Exodus 3:14 – maar ook, dat Hij Zichzelf de Messiaanse Naam gaf.

Bij het noemen van de Messiaanse Naam, gaf Hij ook steeds een Messiaanse toevoeging op die Naam. Wij geven een paar voorbeelden.

Hij zei: *“Ik ben de Goede Herder”* (Johannes 10:11). Hij gebruikte de Messiaanse naam “Ik ben” en vertelde tevens, dat Hij “Messias de Herder” was, zoals de Joden de Herder-Messias verwachtten. Toen Hij zei: *“Ik ben de Opstanding”* (Johannes 11:25), maakte Hij duidelijk, dat Hij zou zorgen voor de opstanding uit de doden, waarnaar de Joden uitkeken. Toen Hij in de hof van Gethsemané Zichzelf bekend maakte met de Naam “Ik ben het”, vielen de mensen als dood op de grond. Zo werd Zijn Messiaanse autoriteit openbaar uit die ene Naam! Zie Johannes 18:6.

MaShiJaCh

De meest gangbare namen die de Joden gebruiken voor de Messias zijn: **Menachem**, **Shiloh**, **Jinon** en **Chaninah**. Wat krijgt u als u van elk van deze namen de eerste letter afneemt en van deze letters een nieuw woord maakt? MaShiJaCh. Dat is de Hebreeuwse schrijfwijze van ons woord “Messias”. In het woord “Messias” zitten dus de vier bijzondere namen van de Messias in feite verborgen!

Naast de hierboven genoemde namen, zijn er nog andere namen, die wij als christenen ook kennen. Wij denken aan de Naam **“Spruit”** (Jesaja 11:1; Jeremia 23:5 en 33:15) en aan de namen die in de volgende tekst genoemd worden:

“Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.” (Jesaja 9:5) In dit verband moeten wij er op letten, dat de tekst die zegt, dat de Messias uit zijn stad zou uitspruiten, duidelijk maakt, dat de Here Jezus de Netzer (Spruit) uit Nazareth (de stad van de Spruit) is. Dit

is uiteengezet in het boek “Steden waar Jezus was”.
(ISBN 9789070700301)

En... Jezus?

De vraag kan gesteld worden, wat wij nu moeten met de Naam “Jezus”. Is voor die Naam helemaal geen Bijbelse aanleiding? Toch wel! De Naam Jezus is de vertaling van de Hebreeuwse Naam Jeshoea. In Zijn eigen taal heette de Heiland “**Jeshoe**” of “**Jeshoeah**”. In Galilea werd Zijn Naam als “Jeshoe” uitgesproken, in het andere deel van het land als “Jeshoeah”. De Galileeërs hadden immers een andere uitspraak dan de Judeeërs (of “Joden” zoals zij in het Nieuwe Testament vaak genoemd worden). Zie Mattheüs 26:73.[37](#)

[37](#) *Even later kwamen zij, die daar stonden, naar Petrus toe en zeiden: Waarlijk, ook gij behoort tot hen, want ook uw uitspraak verraadt u.*

Het is de Naam, die wij in het Oude Testament vele malen tegenkomen en dan vertaald is als “**heil**”. Wij geven enkele voorbeelden:

In Psalm 3:9 staat: “*De verlossing is van de HERE, uw zegen zij over uw volk.*” Het woord “**verlossing**” is de vertaling van **Jeshoea**. Hier staat eigenlijk: “Jeshoea is van de HERE.” Dus: Jezus is van God!

In Psalm 9:14,15 staat: “*Wees mij genadig, HERE; zie mijn ellende, door mijn haters mij berokkend, Gij die mij opheft uit de poorten des doods, opdat ik verhale al uw roemrijke daden, in de poorten der dochter van Zion juiche over uw heil.*” Het woord “heil” is de vertaling van Jeshoe. Hier staat dus, dat de Psalmist wil juichen over Jeshoea.

14. IS DE MESSIAS GODDELIJK OF MENSELIJK?

Terwijl er door een aantal rabbijnen beweerd wordt, dat de Messias een gewoon mens zal zijn en niet Goddelijk, zagen wij, dat verschillende valse messiassen juist erkenning kregen, omdat men zag dat zij iets Goddelijks leken te hebben.

Rabbijn Yehudah Chayoun schrijft in zijn boek “When Moshiach Comes” het volgende:

“Onze rabbijnen zeiden: op de dag dat onze meester Mozes zou sterven, bracht God hem vóór hij stierf naar de hemel en toonde hem het goddelijke loon en vertelde hem wat de toekomst inhield... Mozes keek rond en zag God, die de (toekomstige) tempel bouwde met prachtige stenen en parels. Tussen de stenen was de glans van de heerlijkheid des Heren, die sterker straalde dan de parels. Messias de Zoon van David stond in de tempel en Aäron, de broer van Mozes, stond er bij.

Aäron zei tegen Mozes: ‘Raak mij nog niet aan, want ik vrees voor u vanwege de heerlijkheid des Heren, want niemand mag hier binnenkomen als hij de smaak van de dood niet geproefd heeft en zijn ziel niet aan de engel des doods gegeven heeft.’

Toen Mozes de woorden van Aäron hoorde, viel hij op zijn aangezicht voor God en zei: ‘Heer van de wereld, geef mij toestemming om met Uw Gezalfde te spreken voordat ik sterf.’

Mozes vroeg daarop Messias de Zoon van David: ‘God heeft tegen mij gesproken en gezegd, dat Hij de tempel in het land zou bouwen... maar Hij bouwt de tempel in de hemel...’

Hierop zei de Messias tegen Mozes: ‘Mozes! Uw voorvader Jakob zag het huis dat op aarde gebouwd zal worden... het huis dat God Zelf in de hemel zal bouwen en Jakob begreep, dat het huis dat God Zelf in de hemel zal bouwen het huis zal zijn dat eenmaal voor altijd bij Israël zal zijn. Daarom zei Jakob in die nacht, toen hij met zijn hoofd op een steen sliep en zag hoe Jeruzalem in de hemel en op aarde gebouwd zou worden: ‘Wat op aarde is, stelt eigenlijk niets voor, maar dit [d.i. de tempel in de hemel] is niet anders dan het huis van God.’ Dit is ‘de plaats die Gij, HERE, tot Uw woning gemaakt hebt; het heiligdom, HERE, door Uw hand gesticht.’ (Exodus 15:17)

Toen onze meester Mozes alles hoorde wat de Messias zei, werd hij heel blij, keerde zich tot God en zei tegen Hem: ‘Meester van de wereld, wanneer brengt U dit hemelse Jeruzalem naar de aarde?’ God antwoordde: ‘Ik heb dat nog nooit aan iemand verteld en zal Ik het wel aan jou vertellen?’ Mozes zei: ‘Meester van de wereld, geef mij een aanwijzing over wat komen gaat.’ God zei: ‘Ik zal de Joden verstrooien... Zij zullen verstrooid worden naar de einden der aarde en onder alle volken. Door hen zullen de volgende woorden in vervulling gaan: *‘Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, de HERE, uw God, zal u vandaar bijeenbrengen en vandaar halen.’* (Deuteronomium 30:4) Dat is precies wat geschreven staat: *‘En het zal te dien dage geschieden, dat de HERE wederom Zijn hand opheffen zal om los te kopen de rest van Zijn volk, die overblijft...’* (Jesaja 11:11)

Hierna keerde Mozes blij vanuit de hemel naar de aarde terug. De engel des doods volgde hem, maar Mozes gaf zijn geest en zijn ziel niet aan de engel des doods over. Hij wachtte tot hij eerst het aangezicht van God gezien had. Toen gaf hij zijn ziel volkomen aan God...”

Tot zover het citaat van rabbijn Yehudah Chayoun, dat hij weer

overgenomen heeft uit Midrash Rabba (Bereshit). Dit citaat toont ons dus, dat gelooft werd, dat de Messias al in de hemel aanwezig was toen Mozes nog leefde. De Messias zal volgens dit citaat dus uit de hemel naar de aarde komen en dus niet maar een gewoon mens zijn!

De moeder van de Messias – maagd of jonkvrouw?

Terwijl de Joden geloven dat de Messias een gewoon mens zal zijn, zeggen de christenen, dat Jezus de bijzondere Zoon van God is. Wij zagen al eerder, dat de Joden ook geloven, dat de Messias “van eeuwigheid” is en dat Hij al aan het begin van de schepping aanwezig was als “de Geest Gods die over de wateren zweefde” (Genesis 1:2) en dat Hij ook al in de hemel was op de dag dat Mozes stierf. Het is dus niet waar, dat de rabbijnen leren, dat de Messias een gewoon mens zal zijn, net zoals u en ik dat zijn. Toch zeggen de Joden steeds weer, dat de Bijbel niet leert, dat de Messias anders zal zijn dan de andere mensen.

Het verschil van mening blijkt heel duidelijk bij de uitleg van Jesaja 7:14. *“Daarom zal de HERE zelf u een teken geven: zie, **de jonkvrouw** zal zwanger worden en een zoon baren; en zij zal hem de naam Immanuel geven.”* De Statenvertaling heeft hier: *“Daarom zal de HERE Zelf ulieden een teken geven; ziet, **een maagd** zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren, en Zijn naam IMMANUEL heten.”*

De Joden wijzen er op, dat hier het Hebreeuwse woord “**alma**” gebruikt wordt, dat een “**jonge vrouw**” betekent. Er is in het Hebreeuws een apart woord voor maagd: “**Betoelah**”. Jesaja gebruikt echter niet het woord “betoelah” (maagd), maar het woord “alma” (jonge vrouw).

Rabbin Kaplan schrijft, dat het woord “alma” nooit als “maagd”

vertaald is. In “The Soncino Books of the Bible” (Isaiah) schrijft rabbijn Dr. I.W. Slotki (en dit is later door rabbi A.J. Rosenberg in dit boek opnieuw bevestigd) echter, **dat een “alma” een jonge vrouw is, die de leeftijd bereikt heeft, waarop zij kan trouwen.** Het woord hoeft niet perse “maagd” te betekenen. Het Hebreeuwse woord voor maagd is “betoelah”. Het woord “alma” heeft echter soms wel de betekenis van “maagd”, aldus dit rabbijnse commentaar.

Rabbi A.J. Rosenberg geeft in Judaica Books of the Bible – Isaiah – als commentaar op Jesaja 7:14, dat het woord “alma” verwijst naar een jonge vrouw, waarbij het niet gaat om de vraag of zij een maagd is of niet. Wie het Joodse leven kent, zeker uit de tijd van de Bijbel, weet, dat een Joods meisje als regel trouwde op de leeftijd van 12 jaar. Zij diende als maagd in het huwelijk te treden en had daarom geen omgang met haar aanstaande bruidegom, totdat zij daadwerkelijk in het huwelijk met hem trad. Als dus Jesaja 7:14 verwijst naar een meisje, dat de leeftijd bereikt heeft waarop zij mag trouwen, dus de leeftijd van 12 jaar heeft, **dan is dit meisje nog een maagd!** Zeker als, zoals uit Jesaja 7:14 blijkt, dit meisje iets te maken zal hebben met “God met ons”.

Als dit nog niet overtuigend genoeg is, dan het volgende. Enkele honderden jaren voor de komst van de Here Jezus werd de gehele toenmalige Bijbel (die christenen meestal “het Oude Testament” noemen – de Joden noemen hem “Tenach”) door Joodse geleerden vanuit het Hebreeuws in het Grieks vertaald. Deze vertaling heet de Septuagint. Er waren in die tijd veel Joden – vooral in het buitenland – die de Bijbel niet meer konden lezen in het Hebreeuws. Om er voor te zorgen, dat zij niet van Gods Woord zouden vervreemden, werd de Bijbel zo betrouwbaar mogelijk voor hen in het Grieks vertaald. En hoe vertaalden de rabbijnen Jesaja 7:14? Zij gebruikten het Griekse woord “parthenos” dat “maagd, maagdelijk, meisje, ongehuwd, rein en kuis” betekent. De Joodse geleerden uit die tijd maakten in hun vertaling duidelijk,

dat het in Jesaja 7:14 ging om een jong meisje, dat nog maagd was! Als het Nieuwe Testament deze tekst toepast op de bijzondere situatie van de zwangere Maria (Mattheüs 1:23), is dat dus niet strijdig met de Joodse leer, maar juist in overeenstemming met de leer van de oude rabbijnen.

In den beginne...

Een belangrijke tekst in verband met de vraag in hoeverre de Messias een zuiver aardse afkomst zal hebben (dus echt een gewoon mens zal zijn) of juist ook een hemelse, Goddelijke afkomst zal hebben, hebben wij in Genesis 1:2. Midrash Rabba (Bereshit-Genesis 3:7) zegt, dat God in het begin werelden schiep en verwoestte, totdat Hij deze wereld schiep. Chaim Kramer schreef naar aanleiding hiervan in zijn boek “Mashiach: who? what? why? how? where? when?” kort maar krachtig: “Onze geleerden leren dat vóór deze wereld gemaakt werd, God andere werelden geschapen en weer verwoest had.”

In Genesis 1:1,2 lezen wij: *“In den beginne schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en ledig, en duisternis lag op de vloed, en de Geest Gods zweefde over de wateren.”* In deze tekst zien de rabbijnen al de Messias. Op de vraag wie of wat wij onder de “Geest Gods” moeten verstaan, zeggen zij: **“De Geest van God verwijst naar de Messias”**. (Midrash Rabbah Bereshith-Genesis 2:4 en Zohar I 240a) Chaim Kramer zegt verder, dat God vanaf het begin van de schepping de geest van de Messias in onze levens geschonken heeft. Hier blijkt dus duidelijk, dat de rabbijnen de Messias “van vóór de grondlegging der wereld” zien als de Goddelijke Geest! Een duidelijker uitspraak voor een Goddelijke afkomst van de Messias hoeven wij mijns inziens niet te hebben. De apostel Petrus zegt het als volgt: *“Hij (Messias Jezus) was van tevoren gekend, voor de grondlegging der wereld, doch is bij het einde der tijden geopenbaard ter wille van u.”* (1 Petrus 1:20)

Het feit dat de Geest Gods in de persoon van de Messias als een Goddelijk wezen in menselijke gedaante op aarde is verschenen, is niet in strijd met de boodschap van het Oude Testament. Juist in het Oude Testament zien wij immers dat God Zich persoonlijk in de gestalte van een mens, van een man op aarde openbaarde. Zo kwam Hij immers bij Abraham? (zie Genesis 18)

De befaamde Encyclopedia Judaica maakt duidelijk dat als wij over de “Shekinah” [dat is: de heerlijkheid van God] spreken, wij het hebben over de Goddelijke tegenwoordigheid, de aanwezigheid van God in de wereld, waarbij het heilige (van God) bij het onheilige (van de mens) openbaar wordt. Bij de Shekinah moeten wij ook denken aan “licht”, zoals Ezechiël volgens de rabbijnen duidelijk maakt: *“En zie, de heerlijkheid van de God van Israël kwam uit oostelijke richting... en de aarde straalde vanwege zijn heerlijkheid.”* Het woord “straalde” verwijst immers naar licht dat schijnt en straalt.

Saadia Gaon (die leefde van 882-942) heeft gezegd dat de Shekinah gelijk is aan “de heerlijkheid des Heren” (kevod ha-Shem). Hij zei, dat de heerlijkheid des Heren in de tijd van de profeten functioneerde als een middelaar tussen God en de mens. Hij ging ervan uit dat “de heerlijkheid des Heren” de Bijbelse term was voor wat in de Talmoed “de Shekinah” genoemd wordt. Ook hij wees er op, dat de Shekinah soms in de vorm van een mens op aarde was. Ook hier zien wij dus een rabbijnse bevestiging, dat God in Zijn heerlijkheid Zich meerdere keren al in het Oude Testament als een mens op aarde geopenbaard heeft. Het kan dus niet strijdig met de leer van de rabbijnen zijn om te zeggen, dat de Messias als Gods Geest op aarde aanwezig is of was. Zo kan de schrijver van de Hebreeënbrief ook schrijven dat de Here Jezus *“de afstraling van Gods heerlijkheid en de afdruk van Zijn wezen is.”* (Hebreeën 1:3)

Als een aantal rabbijnen ervan uitgaat dat de Messias een echt mens zal zijn, is ook dit in overeenstemming met de christelijke

leer. Het evangelie van Johannes begint al meteen met de mededeling dat “het Woord” vlees geworden is (Johannes 1:14, zie ook 1 Johannes 4:2). In gewoon Nederlands betekent dit: “De Goddelijke Messias is een mens geworden.” Ook de apostel Paulus deelde mee, dat de Messias een mens is: “*de mens Christus Jezus*” (1 Timotheüs 2:5). Terwijl wij in het Oude Testament zien dat engelen soms optreden als middelaars tussen God en mensen, was de Messias wel een Middelaar tussen God en mensen, maar geen engel.

15. EEN LIJDENDE MESSIAS ALS ZOON VAN DAVID?

Wij zagen, dat de rabbijnen spreken over twee Messiassen:

- Messias de Zoon van Jozef, die de lijdende Messias is, en
- Messias de Zoon van David, die de koninklijke Messias is.

Zo gezien is er een duidelijke scheiding tussen de lijdende Messias aan de ene kant en de heersende Messias aan de andere kant. Maar... kennen de rabbijnen ook de gedachte, dat Messias de Zoon van David weleens zowel een lijdende Messias als een koninklijke Messias zou zijn? Het antwoord op deze vraag zal u verbazen!

Een aantal rabbijnen stelt het voor, alsof in de Joodse leer over de Messias wel plaats is voor een lijdende Messias Zoon van Jozef, maar niet voor een lijdende Messias Zoon van David. Hiertoe moeten zij zich soms in bochten wringen, iets wat christelijke theologen soms ook goed kunnen. Wij geven een voorbeeld.

In Jesaja lezen wij:

“Zie, Mijn knecht zal voorspoedig zijn, hij zal verhoogd, ja, ten hoogste verheven zijn. Zoals velen zich over u ontzet hebben (zozeer misvormd, niet meer menselijk was zijn verschijning, en niet meer als die der mensenkinderen zijn gestalte) zo zal hij vele volken doen opspringen, om hem zullen koningen verstommen, want wat hun niet verteld was, zien zij, en wat zij niet gehoord hadden, vernemen zij.

Wie gelooft, wat wij gehoord hebben, en aan wie is de arm des Heren geopenbaard?

Want als een loot schoot hij op voor zijn aangezicht, en als een wortel uit dorre aarde; hij had gestalte noch luister, dat wij hem zouden hebben aangezien, noch gedaante, dat wij hem zouden

hebben begeerd. Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht. Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte.” (Jesaja 52:13-53:4)

Is Israël de lijdende knecht?

Rabbi Shmuel Yerushalmi zegt eerst, dat met “de knecht” **het volk Israël** bedoeld wordt. Tevens zegt hij, dat de Messias het toonbeeld van Israëls grootheid zal zijn. De Messias zal hoog verheven zijn, hoger dan Mozes. En dan gaat rabbi Shmuel Yerushalmi naar aanleiding van Jesaja 52:13 wijzen op de grootheid van de Messias, waardoor hij duidelijk maakt, dat de hier genoemde grote Knecht van God **toch de Messias** is. Naar aanleiding van vers 14 en 15 wijst hij er zelfs op, dat de volkeren ontzet zullen zijn over de komende Messias, die in alle nederigheid als een bedelaar op een ezel zal komen aanrijden.

Zodra rabbi Shmuel Yerushalmi zijn uitleg geeft over Jesaja 53 hoor je hem in de eerste verzen alleen maar spreken over **het Joodse volk en hun lijden**, alsof het in Jesaja 53 alleen maar over het Joodse volk gaat.

Maar dan ineens komen wij bij vers 5 en 6 waar staat: “*Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden. Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg, maar de HERE heeft ons aller ongerechtigheid op hem doen neerkomen.*”

Bij vers 6 geeft de rabbijn het volgende commentaar:

“En **de Messias** zal ook lijden om de zonden van anderen – hij zal lijden om de zonden van het Joodse volk. Omdat ieder

van het Joodse volk ‘zijn eigen weg gaat’, de weg van de aardse inspanning en geen tijd besteedt aan de geestelijke zaken. Daarom kan de Messias nog niet komen en heeft ‘de HERE ons aller ongerechtigheid op hem doen neerkomen,’” aldus rabbi Shmuel Yerushalmi.

Bij vers 9 geeft de rabbijn eerst weer zijn mening dat het hier gaat over **het Joodse volk**. Daarna geeft hij het volgende commentaar:

“En **de Messias** zal ook blootgesteld worden aan alle martelingen, zowel door de handen van de bozen uit de (heidense) volken als door de rijken (dat zijn: de voornamen) van het Joodse volk. Eén ding hebben deze beide groepen gemeen: zij willen geen van beiden de Messias.”

Wij tekenen hierbij aan, dat Jezus zowel door de voornamen van het volk (het Sanhedrin) als door de heidenen (de Romeinen) geleden heeft.

Bij het laatste vers van dit hoofdstuk wijst rabbi Shmuel Yerushalmi eerst weer op **het martelaarschap van het Joodse volk**, waardoor zij hun eigen zonden gedragen hebben. Daarna schrijft hij de volgende slotwoorden bij dit hoofdstuk:

“De Messias zal ook voor de zondaars bidden, hun zonden dragen, ja Hij zal onder hen gerekend worden. Zoals Mozes zijn leven gaf om de zondaars te redden en bij hen begraven werd om verzoening te doen voor hun zonden, zo is de Messias bereid hetzelfde te doen. Zo zal God de Messias een persoonlijk deel in het land geven te midden van zijn broeders.”

Deze citaten maken het duidelijk, dat een lijdende Messias niet onjoods is, maar juist zeer Joods is! Dit blijkt ook uit het volgende citaat.

In zijn boek “Mashiach: Who? What? Why? How? Where? When?” verwijst Chaim Kramer ook naar Jesaja 52:13-53:12. Hij

schrijft dan letterlijk:

“Dan zal de profetie met betrekking tot **het Joodse volk en de Messias** vervuld worden: ‘Mijn knecht zal voorspoedig zijn, hij zal verhoogd, ja ten hoogste verheven zijn... Wie gelooft wat wij gehoord hebben...? Hij had gestalte noch luister, dat wij hem zouden hebben aangezien... Hij was veracht en van mensen verlaten... Ik zal hem een deel geven onder velen ... omdat hij de zonden van velen gedragen heeft en voor de overtreders gebeden heeft.’”

Deze geleerde, wiens boek uitgegeven is door het Breslov Research Institute in Jeruzalem, maakt hier heel duidelijk, dat in de Joodse leer gerekend moet worden met een lijdende Messias als Zoon van David!

Denk nu niet, dat Chaim Kramer en Shmuel Yerushalmi de enige Joodse geleerden zijn, die aan een lijdende Messias denken. In zijn boek “When Moshiach Comes” citeert Yehudah Chayoun de grote Joodse geleerde, Rashi, die gezegd heeft:

“Als de Messias nu leeft, dan is Rabbi Yehudah HaNasi zeker de Messias, want hij is ziek en vroom. Als de Messias al dood is, was het Daniël, die geleden heeft.”

Yehudah Chayoun maakt duidelijk, dat Rashi hiermee niet bedoeld zal hebben, dat de Messias letterlijk één van deze twee zou zijn, maar dat hij als één van deze twee zou zijn; hij zou een lijdende Messias zijn. Hij citeert ook Rabbi Chaim die gezegd heeft: “Wie de Verlosser van Israël zal zijn, zal iemand zijn die geleden heeft en de ziekten kent...”

In Midrash Talpios worden 10 tekenen van de komende Messias gegeven. Eén van deze tekenen is:

“Messias Zoon van David zal uit de gevangenis bevrijd worden, zoals geschreven staat: ‘Want de eerste komt uit de gevangenis om koning te worden.’ (Prediker 4:14) Hij zal op

een wolk komen, zoals geschreven staat: ‘En zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon.’ (Daniël 7:13)”

Messias de Zoon van David zal dus zowel met de wolken komen als ook een lijdende Messias zijn.

Verdediging tegen christelijke invloed

Ongetwijfeld vraagt u zich af, hoe het komt, dat de rabbijnen de ene keer zeggen, dat in Jesaja 53 het Joodse volk bedoeld wordt en een andere keer, dat de Messias bedoeld wordt. Ook zult u zich afvragen, wat oorspronkelijk de rabbijnse uitleg was.

Aanvankelijk, zo blijkt uit de oude rabbijnse literatuur, zeiden de rabbijnen, dat in Jesaja 53 de Messias bedoeld werd. Zoals zij zagen, dat de Messias ook zou moeten lijden, zo zagen zij, dat in Jesaja 53 ook van het lijden van de Messias sprake was. Maar toen de christenen hiermee het lijden van de Here Jezus in het kader van het Messiaanse lijden plaatsten en er Joden waren, die naar de christenen luisterden, moesten de rabbijnen voorkomen, dat Joden tot het christelijk geloof zouden overgaan. Zo kwam er, als gevolg van de dreigende invloed van Joden door christenen, een nieuwe uitleg van Jesaja 53 en heette het, dat juist het Joodse volk de lijdende knecht zou zijn.

De grote geleerde Rashi en latere rabbijnen verbonden een nieuwe uitleg aan Jesaja 53. Natuurlijk kenden zij de oorspronkelijke verklaring en wisten zij, dat het in Jesaja 53 ging over de Messias. Doordat zij een oprecht verlangen hadden om de Joden te beschermen tegen de invloeden van het christendom, hebben zij helaas ook gezorgd voor het op de achtergrond raken van de oorspronkelijke bedoeling van Jesaja 53.

Jesaja 53 en Messias de Zoon van David

Ten slotte citeert Yehudah Chayoun Pesikta Rabbasi 35-37; Yalkut Shimoni, Yeshayahu 600 en schrijft:

“God maakte de Messias bekend, dat ‘de overtredingen van het Joodse volk als een ijzeren juk op zijn hals gelegd zouden worden, dat hij zou worden als een blind kalf, dat het juk hem zal verstikken en zijn tong zal vastkleven aan zijn gehemelte.’ Hierna vroeg God aan de Messias: ‘Ben je bereid al dit lijden op je te nemen?’ De Messias gaf als antwoord: ‘Heer van het heelal, zal het lijden lang duren?’ God antwoordde: ‘Ik heb besloten dat het een week zal duren. Als je ziel bedroefd wordt, kan ik de Joden nu direct verbannen.’ De Messias zei hierop: **‘Heer van het heelal, ik aanvaard deze pijn met grote vreugde,** opdat geen Jood verloren zal gaan. In mijn tijd zullen zowel de doden als de levenden gered worden, dat is iedereen die gestorven is vanaf Adam, zelfs de onvoldragen foetussen.’

God zei tegen hem: **‘In de week dat Messias de Zoon van David komt, zal een zwaar ijzeren juk op zijn schouders geplaatst worden, totdat hij ineenkrimpt. Hij zal het uitschreeuwen en huilen en zijn stem zal omhoog klinken.’**

Hierop zei de Messias: ‘Heer van het heelal, hoeveel kracht, geest en ziel heb ik? Ben ik niet vlees en bloed?’

God antwoordde: **‘Mijn rechtvaardige Messias, je hebt deze opdracht al bij de schepping aanvaard. Jouw pijn zal een beeld zijn van Mijn pijn!** Sinds de boze Nebucadnezar Mijn huis [dat is: de tempel] verwoest heeft, Mijn altaar verbrand heeft en Mijn volk verstrooid heeft onder de naties, heb Ik niet meer op Mijn troon gezeten! Als je Mij niet gelooft, kijk dan eens naar de druppels op Mijn voorhoofd.’

Nu reageerde de Messias en zei: ‘Mijn innerlijk is tot rust

gekomen. Het is genoeg voor een dienstknecht om zijn Meester te mogen vertegenwoordigen.”

Ongetwijfeld heeft, wie de Bijbel kent, bij het hiervoor gegeven citaat moeten denken aan de woorden van de Hebreeënbrief: “*Laat ons oog daarbij alleen gericht zijn op Jezus, de leidsman en voleinder des geloofs, **die, om de vreugde, welke voor Hem lag, het kruis op Zich genomen heeft, de schande niet achtende, en gezeten is ter rechterzijde van de troon Gods.***” (Hebreeën 12:2) Dit is precies de houding van de Messias zoals rabbijnen het verwacht hadden. Niet voor niets staat dit in de brief aan de Hebreeën, dat wil zeggen: de brief aan de Joden!

Wie moet bij dit verhaal, waarin verteld wordt over het lijden van de Messias, waarbij Zijn tong zal vastkleven aan Zijn gehemelte, niet denken aan Jezus’ roepen vanaf het kruis: “*Mij dorst...*” (Johannes 19:28)? Wie moet, als hier verteld wordt over de druppels op het voorhoofd van God, niet denken aan de zweetdruppels op Jezus’ hoofd, toen Hij leed in de hof van Gethsemané? (Lucas 22:44) Wie moet hier niet denken aan Mattheüs 11:28,29, waar Jezus vraagt, wie met Hem “*het juk*” wil dragen?

Wie dit alles leest, begrijpt steeds beter, hoe bepaalde feiten die over Jezus meegedeeld worden, niet alleen iets vertellen over Zijn lijden, maar juist ook duidelijk maken, dat en hoe Jezus beantwoordde aan het beeld, dat de rabbijnen van de Messias hadden!

Nog een antwoord op de vraag, wie de “knecht” uit Jesaja 53 zal zijn. Yalkut Shimoni (een verzameling van ongeveer 10.000 verhalen en commentaren uit Talmoed en Midrashim in de dertiende eeuw op Bijbelse orde gerangschikt door Rabbi Shimon haDarshan uit Frankfurt, ook wel Simon de Uitlegger en Simon de Prediker genoemd) zegt bij Jesaja 52:13: “Zie, mijn knecht zal voorspoedig zijn. **Dit is de Koning-Messias.** Hij zal verheven en

verhoogd en zeer hoog zijn. Hij zal verheven zijn boven Abraham en verhoogd boven Mozes en veel hoger dan de engelen zijn.” Rabbi Shimon HaDarshan geloofde dus, dat de Messias deze “Knecht” was, ook al wordt in dit citaat alleen op de verhevenheid van de Messias gewezen.

Het boek Ruth en de Messias

Alle rabbijnse getuigen uit de oudheid verklaren, dat in Jesaja 53 de Messias bedoeld wordt. De oude rabbijnen hebben nooit geschreven dat het Joodse volk de lijdende knecht van Jesaja 53 zou zijn.

De Targom Jonathan (de vertaling van Rabbi Jonathan ben Uzziel, die in het begin van de tweede eeuw van onze jaartelling leefde en een leerling van de grote Hillel was) geeft bij Jesaja 52:13 het volgende:

“Zie, mijn knecht de Messias zal voorspoedig zijn; hij zal hoog zijn en groter worden en onvoorstelbaar sterk. Het huis van Israël zal gedurende vele dagen tot hem op zien, omdat hun gelaat verdonkerd was onder de volken en hun gelaatskleur onder de zonen van de mensen.”

De Midrash Rabbah geeft een heel opmerkelijke uitleg over Ruth 2:14, waaruit blijkt, dat ook hier gedacht wordt aan een lijdende Messias Zoon van David! Het zal christenen verbazen, wat de rabbijnen in de woorden van Boaz zagen.

“Toen het nu etenstijd was, zei Boaz tot haar (Ruth): kom hierheen en eet van het brood en doop uw bete in de azijn. En zij ging zitten naast de maaiers, en hij reikte haar geroost koren toe; zij at en werd verzadigd en hield over.”

De Midrash Rabba vertelt bij dit vers, dat Rabbi Jonathan dit vers op zes manieren verklaard heeft. Hierbij gaat het met name om het

“komen”, “brood”, de “azijn” en het “zitten naast de maaiers”, waarover in dit vers gesproken wordt. Hij zei, dat het hier in de eerste plaats gaat over David; zijn koningschap (“brood”), zijn lijden (“azijn”) en het feit dat de troon (door Absalom) van hem afgenomen werd (“het zitten naast de maaiers”). Vervolgens ziet de Midrash, dat het hier ook gaat over verschillende anderen.

De belangrijkste op wie deze woorden van toepassing zouden zijn, zou de Messias zijn. Het “komen en brood eten” ziet op Zijn toekomstig koningschap en heerschappij. Het “dopen van zijn bete in de azijn” ziet op Zijn lijden, zoals gezegd is *“Om onze overtredingen werd hij doorboord* (Jesaja 53:5).” En het “zitten naast de maaiers” betekent, dat hij een tijdlang van het koningschap beroofd zal zijn, zoals geschreven staat: *“Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen; de stad zal genomen worden.”* (Zacharia 14:2) *“En hij reikte haar geroost koren toe”* betekent, dat hij zal terugkeren tot zijn troon, zoals gezegd is: *“Hij zal de aarde slaan met de roede zijns monds.”* (Jesaja 11:4)

Rabbi Berekiah zei in de naam van rabbi Levi: de toekomstige Verlosser zal als de eerste verlosser [dat is: Mozes] zijn. Zoals de eerste verlosser zichzelf openbaarde en later verborgen voor hen was... zo zal de toekomstige Verlosser geopenbaard worden en dan verborgen voor hen zijn.” Hier eindigt het citaat uit de Midrash Rabba.

Waarom het Joodse volk niet de vervulling van Jesaja 53 kan zijn

Wij zagen al eerder dat in de Talmoed (Sanhedrin 98 b) duidelijk gemaakt werd, dat met de lijdende Knecht uit Jesaja 53 de Messias bedoeld wordt. De gezaghebbende Talmoed kent de gedachte niet, als zou het Joodse volk de vervulling van Jesaja 53 zijn. Dat is ook begrijpelijk.

Wie Jesaja 53 bestudeert, ziet heel duidelijk, dat wat hier staat, niet bij een volk in vervulling kan gaan. Er wordt hier heel duidelijk over één persoon gesproken. Ook is het Joodse volk nooit uit het land der levenden uitgeroeid, wat wel met de Messias zou gebeuren. Zeker, er zijn veel Joden uit het land der levenden uitgeroeid, maar het gehele volk is nooit uitgeroeid. God had juist beloofd, dat dit nooit met hen zou gebeuren. God had beloofd, dat het volk Israël juist altijd zou blijven bestaan! Ook is het onmogelijk, dat als de Knecht zal lijden voor de zonden van het volk, hier bedoeld wordt dat Israël zal lijden voor zijn eigen zonden. Jesaja 53 maakt juist duidelijk, dat een ander zal lijden voor de zonden van het volk Israël!

Moshe Kohen, een rabbijn uit de vijftiende eeuw in Spanje, schreef: “In navolging van de leer van onze rabbijnen, verklaar ik met vreugde, dat het hier gaat over de Koning-Messias.”

Rabbi Moshe Alsheikh, die aan het eind van de zestiende eeuw in Safed (Israël) leefde, maakte het volgende bekend: “Ik wijs er op, dat onze rabbijnen eenparig en eensgezind verklaard hebben, dat de profeet hier sprak over de Koning-Messias.”

Ook de grote Joodse leraar Herz Homberg, die leefde van 1749 – 1841, heeft duidelijke taal gesproken. Hij schreef: “Volgens de mening van Rashi en Ibn Ezra verwijst Jesaja 53 naar Israël aan het eind van de verstrooiing. Als dat waar zou zijn, wat betekent dan “om onze overtredingen werd hij doorboord?” (Jesaja 53:5) Wie werd er dan gewond, doorboord? Wie zijn de overtreders? Wie heeft onze ziekten op zich genomen en wie heeft onze smarten gedragen? Het antwoord is: dit verwijst naar de Koning-Messias.”

Heeft de Messias niets met vergeving van zonden te maken?

In zijn boek “The Real Messiah? A Jewish Response to

Missionaries” bestrijdt rabbi Aryeh Kaplan de leer van de christenen, dat de Messias de straf voor hun zonden gedragen zou hebben, waardoor zij vergeving ontvangen zouden hebben. Rabbijn Kaplan doet dan zó zijn best om de christelijke leer als onbijbels af te wijzen, dat hij een van de fundamenteën van de Joodse Bijbel, de Joodse leer, de Joodse geschiedenis en de Joodse tempel volkomen over het hoofd lijkt te zien. Hij schrijft namelijk, dat de Torah nergens leert, dat de dood van de een vergeving van zonden voor een ander kan brengen. De rabbijn gaat dan echter voorbij aan het feit, dat de gehele offerdienst gebaseerd was op het feit, dat een dier stierf in de plaats van de zondaar, waardoor de zondaar vergeving ontving en met God verzoend werd. De rabbijn gaat zelfs voorbij aan het feit, dat Mozes zichzelf eens aan God had aangeboden om te sterven in de plaats van het volk (Exodus 32:32). Zijn redenering wordt wat onbegrijpelijk, als hij schrijft dat de dood van Jezus (op grond van de Bijbel) niet ten behoeve van de mensheid zou kunnen zijn, maar dat de dood van de Joden (als lijdende knechten) wel ten behoeve van de mensheid zouden kunnen zijn. Waarom de een wel en de ander niet?

De rabbijnen hebben er steeds op gewezen, dat de lijdende Messias hen met God zou verzoenen en vergeving van zonden zou brengen. Jesaja had over de tijd van de Messias gezegd: *“En geen inwoner zal zeggen: ik ben ziek; het volk dat daar woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben.”* (Jesaja 33:24) De profeet Jeremia voegde hier aan toe: *“In die dagen en te dien tijde, luidt het woord des HEREN, zal de ongerechtigheid van Israël gezocht worden, maar zij is er niet, en de zonden van Juda, maar zij zijn niet te vinden; want Ik zal vergeving schenken aan wie Ik doe overblijven.”* (Jeremia 50:20) Met “Israël” in deze tekst worden de nakomelingen van de tien stammen bedoeld en met “Juda” de nakomelingen van de twee stammen.

Hier wordt een van de meest opmerkelijke feiten van Jezus openbaar. Toen Hij aan het kruis hing, bad Hij om vergeving voor

Zijn volk. *“En Jezus zei: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.”* (Lucas 23:34) Hij gaf Zijn bloed als “Offerlam” juist ook voor Zijn eigen volk, opdat Zijn bloed verzoenend werk zou doen.

16. DE VERWORPEN MESSIAS

In Mozes hebben wij een beeld van de Messias. De rabbijnen wijzen er op, dat Mozes maar al te goed wist, dat het volk in Egypte niet op hem zat te wachten en dat zij hem niet zouden aanvaarden, ja, dat zij hem juist zouden verwerpen. Mozes ging ervan uit, dat ze hem “niet zouden geloven en niet naar hem zouden luisteren, doch zouden zeggen: de HERE is u niet verschenen!” (Exodus 4:1) Zoals Mozes als redder eerst niet door zijn volk aanvaard werd, terwijl hij toch door God Zelf gezonden was, zo is ook Jezus als Redder eerst niet door Zijn volk aanvaard. *“Hij kwam tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in Zijn Naam geloven.”* (Johannes 1:11,12)

Zoals Mozes moest bewijzen, dat hij toch door God gezonden was, zo moest de Here Jezus dit ook bewijzen!

De Jeruzalem Talmoed, Taanis 4:5 wijst er op, dat zelfs de Messias zal moeten kunnen aantonen, dat Hij echt de Messias is en dat Hij niet aanvaard zal worden, totdat Hij bewezen heeft dat Hij echt de Messias is. Pas als Hij door Zijn tekenen bewezen heeft, dat Hij echt de Messias is, zal het volk Hem aanvaarden. Dit betekent, dat het volk in eerste instantie kritisch en afwijzend zal staan tegenover de Messias.

Yehudah Chayoun citeert Midrash Nistaros DeRashbi en Midrash Chachamim en schrijft, dat als Messias Zoon van David komt, het volk eerst zal onderzoeken of Hij wel echt de Messias is. Zij zullen dan denken aan Messias de Zoon van Jozef, die gedood is en tegen Messias de Zoon van David zeggen: “Je bent een leugenaar, want de Messias is al gedood en er kan nooit een andere Messias komen.” Zo zal – aldus Yehudah Chayoun – Messias de Zoon van David “veracht en van mensen verlaten” zijn, zoals Jesaja 53:3 zegt

en zal Hij zichzelf verbergen, zoals geschreven staat, dat hij iemand zal zijn, die [als een melaatse] zijn gelaat verbergt (Jesaja 53:3), aldus Chayoun.

Bij Jezus van Nazareth zijn de feiten die de rabbijnen van de Messias genoemd hebben, in vervulling gegaan. Op grond van de leer van de rabbijnen blijft voor ons niets anders over dan te zeggen: “Ja, Jezus was inderdaad de Joodse Messias. Jezus was de lijdende Messias. De lijdende Messias past in het beeld dat de rabbijnen van de komende Messias aan de Bijbel ontleend hebben.”

De Messias, een zegen speciaal voor Israël

Als Joden over de komende Messias spreken en als zij dit doen om duidelijk te maken, waarom zij Jezus van Nazareth niet als Messias aanvaarden en niet als Messias aanvaard hebben, wijzen zij in de regel op één aspect van de komende Messias en spreken zij juist niet over een ander belangrijk aspect. In zijn boek “The real Messiah? A Jewish Response to Missionaries” schrijft Rabbi Aryeh Kaplan, dat het eerste werk dat de Messias zal doen is, Israël bevrijden uit de ballingschap (dat is dus de huidige verstrooiing onder alle volken) en onderworpenheid. Hierdoor zal de Messias de gehele wereld verlossen van het kwaad en zullen oorlogen, leed en lijden verbannen worden. Hij zal alle mensen bij God brengen en de wereld tot volmaaktheid brengen en vrede brengen, aldus Aryeh Kaplan.

Wat Aryeh Kaplan schrijft is ten dele waar. De Messias zal dit inderdaad doen. Het zal echter niet zijn eerste werk zijn, zoals de rabbijnse geleerden steeds gezegd hebben. Hij zal eerst komen als de lijdende Knecht des Heren om het volk Israël met God te verzoenen. Als christenen geloven wij met ons hele hart, dat Hij zo reeds gekomen is. Terwijl dat juist het grote werk van Jezus was, laat de rabbijn dit onvermeld. Mattheüs legt echter juist de nadruk

op deze bijzondere taak van Jezus in verband met het volk Israël. *“Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het die **Zijn volk zal redden van hun zonden.**”* (Mattheüs 1:21) Ja, Jezus kwam in de eerste plaats als Messias om het volk Israël met God te verzoenen en hen te redden van hun zonden. Dit werd later door Petrus herhaald: *“God heeft **in de eerste plaats voor u** (dat is: voor Israël) **Zijn Knecht doen opstaan en Hem tot u gezonden, om u te zegenen, door een ieder uwer af te brengen van zijn boosheden.**”* (Handelingen 3:26)

Rabbin Kaplan wijst er op, dat de Joden uit Jezus' tijd, in het bijzonder de geleerden uit Zijn tijd, Hem niet aanvaard hebben, maar Hem juist verworpen hebben. Dit moet volgens de rabbijn een duidelijk bewijs zijn, dat Jezus níet de door God gezonden Messias was. De rabbijn stelt het zelfs voor alsof de leer, dat Jesaja 53 niet op het lijdende volk, maar op de lijdende Messias zou slaan, een bedenksel was van de eerste christenen. Hij doet het voorkomen alsof het de officiële Joodse leer is, dat Jesaja 53 alleen op het Joodse volk zou slaan. Zelf schrijft hij onder andere dat Jesaja 53 slaat op de zes miljoen Joden die in de Tweede Wereldoorlog door Hitler gedood zijn. Voor wie niet beter weet, lijkt dit alles een aannemelijke redenering. Maar... ook deze redenering is in strijd met de rabbijnse leer over de Messias, zoals wij hiervoor duidelijk gezien hebben. Het zou juist de Messias zijn die verworpen werd, net zoals Jozef en Mozes door hun eigen “volk” (broers) verworpen werden.

De profeten waren vaak ook niet “succesvol”

Als het feit, dat Jezus geen vrede op aarde gebracht heeft en dus Zijn opdracht niet tot een goed einde gebracht heeft en door het Sanhedrin in Jeruzalem verworpen werd, een bewijs is, dat Hij niet door God gezonden was, zoals rabbijn Kaplan wil zeggen, waren de koningen uit het huis van David en de profeten in Juda ook niet

door God gekozen. Israëls koningen en profeten hadden ook een bijzondere taak en opdracht van God gekregen. Hoe succesvol waren zij? Zij waren “minimaal succesvol”, net als Jezus dit was in Joodse ogen. Toch waren de koningen en de profeten door God gezonden. Mozes en Jeremia, die Gods profeten waren, werden meerdere malen door hun eigen volk verworpen. In dit verband moest Jezus zelfs zeggen: *“Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild.”* (Mattheüs 23:37) Iedere Jood weet, dat dit maar al te waar is geweest!

De christenen hebben ook gefaald

Zo ook verwijten de Joden de christenen, dat zij niet de liefde getoond hebben, waartoe Jezus hen oproepen had. Christenen zeggen te geloven dat God liefde is, maar zij hebben zelf weinig laten zien van hun liefde voor God en van hun liefde voor Zijn volk Israël. Soms stellen christenen de vraag: “Waar was God toen de Joden leden?” De Joden stellen ook zo’n vraag: “Waar waren de christenen toen de Joden leden?” Waar waren de christenen in de tijd van de inquisitie? Waar waren de christenen, toen de Joden in de tijd van de Tweede Wereldoorlog als schapen naar de slachtbank geleid werden? Waar waren de christenen toen de Joden uit de Arabische landen verdreven werden? Waar was de christelijke hulp voor de Joden in de tijd van de zesdaagse oorlog of in de tijd van de Yom Kippoer-oorlog? Waar was de christelijke hulp als de Verenigde Naties weer eens de Joden veroordeelden?

Erger wordt het nog, als de Joden aan de christenen de vraag stellen, hoe het mogelijk was, dat christenen in de tijd van de inquisitie en in de tijd van de Tweede Wereldoorlog de Joden de dood in dreven? Vol schaamte zullen wij, christenen, moeten toegeven, dat wij ons zeer ernstig misdragen hebben.

Maar het feit dat de christenen zich verschrikkelijk misdragen hebben, betekent niet dat de Heiland van de christenen ook niet zou deugen. Dat proberen de Joden ons voor te houden. Zij stellen het voor, dat als de christenen niet deugen, de Christus ook niet deugt. En dat is een verkeerde redenering. Er is bijvoorbeeld een tijd geweest dat de Israëlieten op een afschuwelijke wijze de afgoden dienden en zelfs kinderooffers brachten. In die tijd deugden de Israëlieten niet. Maar betekent dit, dat je nu kunt zeggen, dat de God van de Joden toen ook niet deugde? Nee, de God van de Joden was volmaakt, maar Zijn volgelingen deden het verkeerd. Zo kan er ook geen blaam op Jezus geworpen worden, ook al hebben Zijn volgelingen het helaas vaak verkeerd gedaan.

17. EERST ZAL ELIA KOMEN

“Zie, Ik zend u de profeet Elia, voordat de grote en geduchte dag des HEREN komt” (Maleachi 4:5)

Veel christenen kunnen zich niet voorstellen, dat deze woorden van Maleachi echt in vervulling zullen gaan. Veel christenen menen, dat Johannes de Doper de wedergekomen Elia was. De Bijbel maakt ons duidelijk, dat de Joden terecht op grond van de Bijbel geloven, dat de wederkomst van Elia aan de komst van Messias de Zoon van David zal voorafgaan.

Het geloof in de terugkeer van Elia, die aan de komst van de Messias vooraf zal gaan, is zo belangrijk, dat de Joden aan het eind van de sabbat zingen: **“Elia de profeet... moge hij spoedig tot ons komen, tezamen met de Messias.”** Ongetwijfeld weet u, dat op het Paasfeest de Joden altijd een extra stoel bij de tafel en een glas wijn op de tafel gereed hebben staan voor Elia. Al duizenden jaren wachten zij op deze wijze op Elia, want als hij komt, zal de Messias ook komen.

De vraag kan gesteld worden, hoe spoedig na de terugkeer van Elia de Messias zal komen. Op deze vraag worden verschillende antwoorden gegeven, die variëren van drie dagen later, een dag later, zelfs eerder, tot tezamen met Elia. De verwachting is, dat Elia zal komen om de onmiddellijke komst van de Messias aan te kondigen, de Messias tot koning te zalven en het Joodse volk tot bekering te brengen, dat hij het vredesproces tussen de Joden en de andere volken en misschien wel in de gehele wereld op gang zal brengen en dat hij ervoor zal zorgen dat de doden opstaan. Aangenomen wordt dat de Messias pas Messias zal zijn, als hij door Elia gezalfd is.

Hierbij kan de vraag gesteld worden, of in de visie van de rabbijnen, de Messias van tevoren zal weten, dat Hij de Messias is,

dus als Hij nog niet door Elia tot Messias gezalfd is.

Voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar de geschiedenis van Mozes. Mozes was de eerste verlosser. Toen hij 80 jaar oud was, wist hij nog steeds niet, dat hij de verlosser van het volk zou worden. Hij voelde dit ook niet in zijn ziel. Zelfs toen God tegen hem zei, dat Hij hem voor deze taak gekozen had, meende Mozes nog dat dit geen goed plan was (zie Exodus 3:10). Zo zal het ook met de laatste verlosser, de komende Messias, zijn. Hij zal ook niet van tevoren weten, dat God hem voor deze taak gekozen heeft, totdat het moment komt, waarop Elia hem aanwijst. De Messias is echter wel van vóór de schepping al geroepen tot Zijn taak. Als Hij op aarde zal zijn, zal Hij pas weten dat Hij de Messias is, als Hij hiertoe aangesteld is, zo zeggen de rabbijnen.

Bij de Here Jezus zien wij, dat Johannes de Doper Hem aanwees en bekend maakte, dat Hij de Verlosser van Israël was (Johannes 1:29)[38](#).

[38](#) *De volgende dag zag hij [Johannes de Doper] Jezus tot zich komen en zeide: Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.*

Wij zien ook dat God Zelf bij de doop van de Here Jezus in de Jordaan bekend maakte, dat Hij Zijn geliefde Zoon was en door Hem als de Messias naar Israël gezonden was (Mattheüs 3:13-17)[39](#).

[39](#) *Toen kwam Jezus uit Galilea naar de Jordaan tot Johannes, om Zich door hem te laten dopen... Terstond nadat Jezus gedoopt was, steeg Hij op uit het water. En zie, de hemelen openden zich, en hij zag de Geest Gods nederdalen als een duif en op Hem komen. En zie, een stem uit de hemelen zeide: Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb.*

Was Johannes de Doper de wedergekeerde Elia?

Toen de Here Jezus op aarde was, had Hij ook een voorloper: Johannes de Doper. Het is begrijpelijk, dat de mensen toen

vroegen, of Johannes de Doper de teruggekeerde Elia was. De Here Jezus beantwoordde deze vraag – precies zoals wij zulke antwoorden ook eerder bij de rabbijnen zagen – met het woord “als”. “Als jullie Mij als Messias aanvaarden, dan is Johannes de Doper de wedergekomen Elia.” (zie Mattheüs 11:14) In onze vertaling staat: “En indien gij het wilt aanvaarden...” Nu lijkt het of er een speciale boodschap aanvaard moet worden. Letterlijk staat er in het Grieks: “*En indien gij wilt aanvaarden*”, dus zonder “het”. Er moest namelijk niet “iets” aanvaard worden, maar “Iemand”. Als de mensen Jezus aanvaard hadden als Messias, dan zou Johannes de wedergekomen Elia zijn!

18. HET DOEL VAN DE KOMST VAN DE MESSIAS

Een belangrijke vraag is, wat volgens de rabbijnen het doel van de komst komen van de Messias is of zal zijn. Waarom moet of moest Hij eigenlijk komen? Is het een ramp als Hij niet zou komen?

Voor veel christenen is het meest belangrijke doel, dat de Messias verzoening bracht tussen de mens en God. De Messias zou komen om te lijden en om daardoor de van God vervreemde mens bij God terug te brengen. De christen verwijst hierbij vooral naar Jesaja 53. Hiervoor zagen wij, eerst bij de verwijzing naar de Talmoed en daarna bij de bespreking van Jesaja 53, dat ook de rabbijnen als een belangrijk doel de verzoening zagen, evenals het lijden, waardoor de Messias deze verzoening zou brengen. Er wordt in de rabbijnse literatuur echter minder gesproken over de verzoening als doel en meer over andere aspecten van de komst van de Messias. Het lijkt wel, of de verzoening door de Messias wat minder belangrijk is.

Rambam (in Hilkhhot Melakhim 12:4-5) heeft het verlangen naar de komst van de Messias als volgt onder woorden gebracht:

“Onze geleerden en profeten verlangden niet naar de dagen van de Messias, **opdat** zij over de wereld of over de volken zouden kunnen heersen, of dat de naties de Joden met respect zouden behandelen. Ook keken zij niet uit naar de dagen van de Messias, **opdat** zij zouden kunnen ‘eten, drinken en vrolijk zijn’. Zij verlangden naar de tijd van de Messias, opdat zij vrij zouden kunnen zijn van de materiële beperkingen en zij hun leven zouden kunnen wijden aan de studie van de Torah en de wijsheid... In die tijd zal er geen hongersnood of oorlog, geen jaloersheid of rivaliteit meer zijn. Alles zal er in overvloed zijn en iedereen zal God zoeken...”

De rabbiïnen zijn in feite niet in staat een duidelijke beschrijving van de Messias zelf te geven. Daarom blijft het voor de Joden een verrassing wie en hoe Hij zal zijn. Zij weten wel, dat Hij een groot leider als Mozes en David zal zijn. Ook kunnen zij een duidelijke beschrijving geven van de tijd die Hij zal brengen.

De Messias zal een tijd brengen die gekenmerkt zal worden door grote wonderen; wonderen die ons voorstellingsvermogen te boven gaan. Er zal voor alle mensen grote rijkdom en goede gezondheid zijn, terwijl allen lang zullen leven, zoals Jesaja 65:20 zegt: *“Daar zal niet langer een zuigeling zijn, die slechts weinige dagen leeft, noch een grijsaard, die zijn dagen niet voleindigt, want de jongeling zal als honderdjarige sterven, zelfs de zondaar zal eerst als honderdjarige door de vloek getroffen worden.”*

Het zal een tijd zijn, waarin er onvoorstelbare vrede en harmonie zullen zijn, zoals God Zelf gezegd heeft: *“Dan zal de wolf bij het schaap verkeren en de panter zich nederleggen bij het bokje; het kalf, de jonge leeuw en het mestvee zullen tezamen zijn, en een kleine jongen zal ze hoeden; de koe en de berin zullen samen weiden, haar jongen zullen zich tezamen nederleggen, en de leeuw zal stro eten als het rund; dan zal een zuigeling bij het hol van een adder spelen en naar het nest van een giftige slang zal een gespeend kind zijn hand uitstrekken. Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des HEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.”* (Jesaja 11:6-9)

Er is verschil van mening over de uitleg van deze verzen. Ramban neemt deze verzen letterlijk en zegt, dat er in de tijd van het Messiaanse rijk ook vrede en harmonie tussen de dieren onderling zal zijn. De natuur van de wilde dieren zal dan helemaal veranderd zijn.

Rambam meent echter dat wij in deze verzen beeldspraak hebben. De dieren stellen volken voor. Het Joodse volk wordt vergeleken met een lam, dat in de tijd van het Messiaanse rijk in vrede zal

leven met de volken, die nu nog als een wolf hen trachten te verslinden.

In feite zien wij hier ook iets terug van de invloed die van de Here Jezus uitging op Zijn discipelen. Twee broers, Jacobus en Johannes, waren als een panter en een leeuw toen zij volgelingen van de Here Jezus werden. Daarom noemde Jezus hen “*Boanerges*”, dat is “*zonen des donders*” (Marcus 3:17). Toen zij na drie jaar de Heer gevolgd te zijn, zelf leiding moesten geven aan anderen, bleken zij volkomen veranderd te zijn en kon Johannes zelfs ‘de apostel der liefde’ genoemd worden.

Hij zal de tempel bouwen

Yalkut Shimoni, Yeshayahu 49:14 zegt, dat de Messias bij Zijn komst op het dak van de tempel zal staan en Zich tot Israël zal richten, zeggende: “De tijd van uw verlossing is gekomen. Als jullie het niet geloven, kijk dan naar mijn licht waarmee ik jullie verlicht.” Op dat moment zal God het licht van de Messias en van Israël laten schijnen en zullen zij allen opgaan naar dat licht. Zij zullen, aldus nog steeds Yalkut Shimoni, komen en het stof van onder Zijn voeten likken. Zij zullen komen en ter aarde vallen op hun aangezicht voor de Messias en voor Israël en zeggen: “Wij zullen slaven voor u en voor Israël zijn.” Johannes vertelt, dat Jezus Zelf ook gesproken heeft over Zijn Licht: “*Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben.*” (Johannes 8:12)

De Messias zal op het dak van de tempel staan. Wie moet hier niet denken aan Mattheüs 4:5, waar verteld wordt, dat de Here Jezus, juist vanwege Zijn Messiasschap, op het dak van de tempel stond? De Messias zal eerst de (derde) tempel bouwen, tenzij, zoals onder andere Rashi meent, de tempel uit de hemel naar de aarde zal nederdalen. De Jeruzalem Talmoed meent echter, dat de derde tempel al gebouwd zal worden nog voordat de Messias zal komen.

Er is dus verschil van mening. Er zijn rabbijnen die menen, dat eerst de Messias komt en daarna de herbouw van de tempel, er zijn ook rabbijnen die menen, dat het juist andersom zal zijn.

Rabbi Chaim Kramer schreef: “God wil dat Zijn huis [dat is dus de nieuwe tempel] gebouwd zal worden, opdat alle mensen Hem kunnen ‘bezoeken’ en toegang tot Hem zullen hebben.” Wie God in Zijn heiligdom komt bezoeken, komt om tot Hem te bidden. Daarom wordt Zijn huis *“een huis van gebed voor alle volken”* genoemd (Jesaja 56:7).

In de ogenschijnlijke verwarring over de vraag of de nieuwe tempel door de Messias gebouwd zal worden of uit de hemel zal komen en over de vraag of de tempel door de Messias alleen gebouwd zal worden, of door het Joodse volk, is het goed om te kijken naar de tabernakel en naar de manier waarop in de tijd van Mozes de tabernakel gebouwd werd.

Het karakter van de tabernakel

In het Hebreeuws heet de tabernakel “mishkan”. Dit woord “miShKaN” komt van de stam “ShaKheN”, dat “buurman” betekent. In de tabernakel wisten de Israëlieten, dat zij de burenen van God waren en dat Hij hun Buurman was! Als “buren” brachten de mensen “offers”. Het Hebreeuwse woord voor “offer” is “korban” (zie ook Marcus 7:11). Dit woord “KoRBan” komt van de stam “KaReV”, dat “naderbij komen”, “naderen” betekent. [De B en de V kunnen in het Hebreeuws afwisselend gebruikt worden voor dezelfde letter, terwijl de woorden alleen met medeklinkers geschreven worden en zonder klinkers!] God riep in de tijd van de tabernakel en de tempel Zijn “buren” om “naderbij te komen”. Hij wilde, dat zij Hem kwamen bezoeken en tot Hem zouden bidden. Zo zei de Here Jezus, dat Hij de weg tot God was en dat de mensen door Hem God konden naderen. Zie Johannes 14:6.

Als het gaat over de heerlijkheid des Heren en over de tegenwoordigheid des Heren (dat is dus: Zijn aanwezigheid), gebruikten de Joden het woord SheKHiNah. Ongetwijfeld ziet u, dat hier weer de drie letters Sh-Kh-N gebruikt worden, de letters die verwezen naar de tabernakel en naar God als Buurman. Nu worden zij ook gebruikt voor de heerlijkheid des Heren: de shekinah. Zo wisten de Joden die naar de tabernakel gingen, dat zij daar God zouden ontmoeten en dat de heerlijkheid des Heren zich daar bevond.

De bouw van de tabernakel

Terwijl indertijd in de woestijn de mensen alle voorbereidingen voor de bouw van de tabernakel getroffen hadden en sommige mensen hierbij bepaalde verantwoordelijkheden hadden, wordt de bouw op een gegeven ogenblik aan slechts één man toegeschreven: aan Mozes.

“Mozes richtte de tabernakel op, plaatste de voetstukken, stelde de planken, bracht dwarsbalken aan en richtte de pilaren op. Hij breidde de tent over de tabernakel uit en legde het dekkleed der tent er overheen, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij nam de getuigenis en legde die in de ark, hij schoof de draagstokken aan de ark en legde het verzoendeksel boven op de ark. Hij bracht de ark naar de tabernakel, hing het voorhangsel ter bedekking op en onttrok de ark der getuigenis aan het oog, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij zette de tafel in de tent der samenkomst aan de noordzijde van de tabernakel, buiten het voorhangsel. Hij schikte daarop het brood voor het aangezicht des HEREN, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij plaatste de kandelaar in de tent der samenkomst tegenover de tafel, aan de zuidzijde van de tabernakel. Hij zette de lampen erop voor het aangezicht des HEREN, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij zette het gouden altaar in de tent der samenkomst voor het voorhangsel. Hij ontstak daarop

welriekend reukwerk, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij hing het gordijn voor de ingang van de tabernakel op. Het brandofferaltaar zette hij bij de ingang van de tabernakel, de tent der samenkomst, en hij offerde daarop het brandoffer en het spijsoffer, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij zette het wasvat tussen de tent der samenkomst en het altaar en hij deed er water in voor de afwassingen. Mozes en Aäron en diens zonen wiesen daarmee hun handen en hun voeten. Wanneer zij kwamen in de tent der samenkomst en wanneer zij naderden tot het altaar, wiesen zij zich, zoals de HERE Mozes geboden had. Hij richtte de voorhof op rondom de tabernakel en het altaar, en hij hing het gordijn voor de poort van de voorhof op. Zo voleindigde Mozes het werk.”
(Exodus 40:18-33)

Terwijl wij weten dat velen gewerkt hebben aan de voorbereiding en aan de fabricage van alle voorwerpen van de tabernakel, blijkt het Mozes alleen geweest te zijn, die daarna alle voorwerpen bij elkaar bracht en zo de eigenlijke tabernakel oprichtte en inrichtte. De Bijbel toont duidelijk aan, dat al het voorbereidende werk door het volk verricht was. *“Toen was alle arbeid aan de tabernakel, de tent der samenkomst, voltooid, en de Israëlieten hadden het werk verricht overeenkomstig alles wat de HERE Mozes geboden had, zo hadden zij het verricht. En zij brachten de tabernakel tot Mozes, de tent met al haar gerei, de haken, planken, dwarsbalken, pilaren met hun voetstukken... Overeenkomstig alles, wat de HERE Mozes geboden had, zo hadden de Israëlieten al de arbeid verricht. En Mozes zag al het werk, en zie, zij hadden het gemaakt zoals de HERE geboden had; zo hadden zij het gemaakt. Toen zegende Mozes hen.”* (Exodus 39:32,33,42,43)

Zo zal het waarschijnlijk ook gaan bij de bouw van de volgende tempel. De Israëlieten zullen alle voorbereidingen treffen en alles gereed maken. De Messias zal de tempel in gebruik nemen.

Nu begrijpt u waarschijnlijk ook waarom de Here Jezus zo nadrukkelijk sprak over het feit, dat Hij de tempel zou bouwen.

“Jezus antwoordde en zei tot hen: breekt deze tempel af en binnen drie dagen zal Ik hem doen herrijzen.” (Johannes 2:19) Natuurlijk: Hij sprak op dat moment over Zijn naderende dood en opstanding. Hij gebruikte echter een uitdrukking, die duidelijk maakte, dat er een diepere betekenis achter Zijn woorden zat, een betekenis die aansloot bij de verwachting van de rabbijnen.

De Messias zal in de tempel zitten

Hij zal Koning zijn. Zijn troon zal niet in een paleis ergens in Jeruzalem zijn. Zijn troon zal in de tempel zijn. Van oudsher hebben de Joden gezegd, dat – terwijl niemand in de tempel mag “zitten” – de Messias wel in de tempel mag zitten. Als voorlopers van de Messias mochten volgens de Talmoed alleen de koningen uit het huis van David in de binnenste voorhof van de tempel zitten. Volgens de Midrash mocht echter ook de hogepriester in de binnenste voorhof van de tempel zitten. Zo maakt 1 Samuël 1:9 duidelijk, dat Eli hogepriester was en het voorrecht had om op een stoel in de voorhof te zitten. Hierdoor was voor iedereen duidelijk wie de hogepriester was en waar je hem kon vinden. Hij zat op zijn stoel in de binnenste voorhof.[40](#)

[40](#) *Eens, nadat men te Silo gegeten en gedronken had, stond Hanna op (de priester Eli zat op een stoel bij de deurpost van de tempel des Heren).*

De Messias zal er zelfs Zijn troon hebben. Zo wijst de apostel Paulus er op, dat de valse messias hetzelfde zal doen:

“Laat niemand u misleiden, op welke wijze ook, want eerst moet de afval komen en de mens der wetteloosheid zich openbaren, de zoon des verderfs, de tegenstander, die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, zodat hij zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is” (2 Thessalonicenzen 2:3,4).

In de tempel gezeten zal de Messias Koning zijn over het volk

Israël en de vrede en de gerechtigheid over de gehele wereld verspreiden.

De Messias zal echter niet alleen vrede verkondigen, Hij zal ook het “zwaard” hanteren. Dat wil zeggen, dat Hij hen die werkelijk absoluut slecht zijn, zal oordelen en vernietigen.

Hij zal het volk leren hoe zij God echt moeten dienen

De Messias zal herstellen wat bij Adam mislukt en verloren gegaan is. Adam en Eva hadden in het paradijs moeten leven als heilige mensen, die vol waren van de kennis van God en hun hele leven op God gericht hadden. Helaas kwam er zelfzucht en kozen Adam en Eva voor zichzelf. Zij overtraden het gebod van God en zondigden. Adam en Eva verloren hun heilige status en werden zondaars. Als straf moesten zij voortaan hard werken en moesten zij veel tegenslag in hun leven verwerken.

De mensen dwaalden al snel verder en verder van God af. Steeds meer zonden bedachten zij. Liegen, stelen, moorden, afgoderij, hoererij, enz. De toren van Babel stond er al in de vroege tijd van de geschiedenis van de mensheid. Deze toren toonde, hoe de mensen toen al tegen God in opstand gekomen waren en niet langer wilden, dat Hij Koning over hen zou zijn. Al deze zonden, opstanden en rebellie tegen God zijn gebleven en zijn ook in onze tijd aan de orde van de dag.

In de tijd van het Messiaanse rijk zal er een heel andere maatschappij zijn. Zacharia zegt:

“En Ik zal te dien dage, luidt het woord van de HERE der heerscharen, de namen van de afgoden uit het land uitroeien, zodat niet meer aan hen gedacht zal worden; ook de profeten en de onreine geest zal Ik uit het land wegdoen.” (Zacharia 13:2)

De gehele aarde zal dan vol zijn van Gods heerlijkheid, zo zegt Jesaja 6:3. Jeremia voegt hier aan toe:

“In die dagen en te dien tijde, luidt het woord des HEREN, zal de ongerechtigheid van Israël gezocht worden, maar zij is er niet, en de zonden van Juda, maar zij zijn niet te vinden; want Ik zal vergeving schenken aan wie Ik doe overblijven.” (Jeremia 50:20)

Als Chaim Kramer over deze tijd schrijft, wijst hij op het Hebreeuwse woord “Ajeh” dat “Waar?”, “Waar is God?” betekent. Hij wijst er op, dat het zoeken naar het geestelijke altijd begint met de vraag: “Ajeh? Waar? Waar is God?” Heel opmerkelijk koppelt hij aan deze vraag de volgende zin: “Ajeh? Waar is het lam voor het offer?” (Genesis 22:7) Dit is de geschiedenis van Abraham, die zijn zoon Izaäk op het altaar legde.

Chaim Kramer vertelt dan hoe op Nieuwjaarsdag, Rosj HaShanah, de Joden – in herinnering aan Izaäk als offer-op-het-altaar – op de sjofar, de ramshoorn, blazen. Het gaat dan om de vraag, die Izaäk al stelde: *“Wij hebben vuur en hout. Maar waar is het lam ten brand offer?”* (Genesis 22:2)

Chaim Kramer wijst er op, dat de verlossing ieder jaar op Rosj HaShanah (Nieuwjaarsdag) bekendgemaakt wordt. Het is de eerste dag van de tien dagen durende tijd van inkeer, berouw en boete doen. Tevoren is Jom Kippoer (de Grote Verzoendag) gevierd, die in de Bijbelse tijd op grond van het offer in de tempel bekend maakte, dat alle zonden vergeven waren.

Onze tijd: geen tempel en geen offers

In onze tijd waarin er geen tempel is en er dus ook geen offers gebracht mogen worden (de offers mogen namelijk alleen in de voorhof van de tempel te Jeruzalem gebracht worden), leven de Joden eigenlijk met een groot probleem en een groot gemis. Er wordt op grote verzoendag geen offer gebracht dat hun zonden

wegneemt. Nu hebben de rabbijnen ingesteld, dat God de zonden ook kan wegdoen op grond van hun gebeden. Grote groepen Joden voelen echter duidelijk aan, dat hier iets niet klopt. Er kan dan wel gebeden worden, maar er wordt niet geofferd, er vloeit geen plaatsvervangend bloed en er kan dus geen vergeving zijn. Om die reden slachten veel Joden met grote verzoendag een kip, ook al is de kip geen Bijbels offerdier. De kip sterft nu in hun plaats en moet hun zonden wegdoen en voor vergeving zorgen.

Hier is het grote verschil tussen de Joden en de christenen. Eigenlijk moeten wij zeggen, dat hier twee Bijbelse antwoorden gegeven worden, waarin Jezus toont de Messias van Israël te zijn. Het eerste wat het Nieuwe Testament deed, was antwoord geven op de vraag: “Ajah? Waar is God? Waar is het offerlam?” Het Nieuwe Testament kwam met een duidelijk antwoord: “Hier is Hij. Jezus is het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.” (Johannes 1:29)

Er is een offer voor ons gebracht!

De christenen kijken terug op Jezus als Messias, die kwam om – zoals Jesaja het in hoofdstuk 53 gezegd had – te lijden en zo de straf op de zonden weg te dragen. Jezus was het Offerlam, zoals Johannes de Doper Hem in Johannes 1:29 aankondigde:

De volgende dag zag hij Jezus tot zich komen en zeide: Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

De christenen weten, dat er een heel bijzondere eenmalige grote verzoendag gekomen is, waarin de Messias eens en voor altijd de zonden gedragen heeft. Zijn lijden bracht verzoening en herstelde hun relatie met God.

“Immers, zulk een hogepriester hadden wij ook nodig: heilig, zonder schuld of smet, gescheiden van de zondaren en boven de hemelen verheven; die niet, gelijk de hogepriesters, van dag tot dag eerst

offers voor zijn eigen zonden behoeft te brengen en daarna voor die van het volk, want dit laatste heeft Hij eens voor altijd gedaan, toen Hij Zichzelf ten offer bracht.” (Hebreeën 7:26,27)

“Maar Christus, opgetreden als hogepriester der goederen, die gekomen zijn, is door de grotere en meer volmaakte tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van deze schepping, en dat niet met het bloed van bokken en kalveren, maar met zijn eigen bloed eens voor altijd binnengegaan in het heiligdom, waardoor Hij een eeuwige verlossing verwierf. Want als reeds het bloed van bokken en stieren en de besprenging met de as der vaars hen, die verontreinigd zijn, heiligt, zodat zij naar het vlees gereinigd worden, hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door de eeuwige Geest Zichzelf als een smetteloos offer aan God gebracht heeft, ons bewustzijn reinigen van dode werken, om de levende God te dienen?” (Hebreeën 9:11-14)

Het tweede dat Jezus deed, was, zoals bovenstaande teksten duidelijk maken: verlossing en vergeving schenken. Wij zien dit heel duidelijk bij de gebeurtenissen rond het kruis. Veel christenen menen, of meenden, dat de Joden vervolgd moesten worden, omdat zij geroepen hebben *“Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen.”* (Mattheüs 27:25) Deze christenen zijn zo slecht op de hoogte van hun eigen geloofsleer, dat zij niet weten, **dat Jezus Zijn bloed niet straffend of oordelend gegeven heeft, maar dat Hij Zijn bloed tot redding en vergeving schonk.**

Zo horen wij Hem aan het kruis niet een oordeel uitspreken over hen die Hem aan het kruis genageld hebben, maar horen wij Hem juist voor deze mensen tot God bidden: *“Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen...”* (Lucas 23:34) Jezus bad om vergeving! Als Messias ging het Jezus – zoals Jeremia 50:20 aangekondigd had – niet om Gods oordeel over Israël, maar om Gods vergeving voor het volk Israël!

Eens komt de dag waar de Joden naar uitkijken, dat al hun zonden

vergeven zullen zijn. Die dag zal werkelijk de Messiaanse toekomst zijn. Jeremia heeft hem aangekondigd: *“In die dagen en te dien tijde, luidt het woord des HEREN, zal de ongerechtigheid van Israël gezocht worden, maar zij is er niet, en de zonden van Juda, maar zij zijn niet te vinden; want Ik zal vergeving schenken aan wie Ik doe overblijven.”* (Jeremia 50:20) Dan zullen alle Joden de sjofar horen als teken dat de straf gedragen is en de zonden vergeven zijn, waardoor zij weer voor God in Zijn heiligdom kunnen naderen.

“En het zal te dien dage geschieden, dat er op een grote bazuin geblazen zal worden, en zij die verloren waren in het land Assur en die verdreven waren in het land Egypte, zullen komen en zich nederbuigen voor de HERE op de heilige berg te Jeruzalem.” (Jesaja 27:13)

In onze tijd zien wij al een heel duidelijk Messiaans teken: de terugkeer van grote groepen verstrooiden naar het land der vaders. Voor deze terugkeer hebben de Joden bijna 2000 jaar lang dagelijks drie keer gebeden. En in onze tijd gebeurt het en zien wij Gods Woord in vervulling gaan.

Hij zal de kennis van God verspreiden

“... en vele natiën zullen optrekken en zeggen: komt, laten wij opgaan naar de berg des HEREN, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Zion zal de wet uitgaan en des HEREN woord uit Jeruzalem.” (Jesaja 2:3)

De Talmoed zegt, dat in de tijd van de Messias sportstadions, theaters en arena's omgebouwd zullen worden tot centra waar het Woord van God bestudeerd zal worden (Megillah 6a). Het Woord van God zal de mensen helpen om God beter te leren kennen en om Hem op de juiste wijze te dienen. In onze tijd gebruiken de mensen hun verstand en hun tijd om te weten waar Beetsterzwaag

en Napels op de landkaart te vinden zijn en om het verschil te weten tussen de verschillende soorten parasieten. In die tijd zullen de mensen hun verstand gebruiken om God beter te dienen. Terwijl in onze tijd de hersenen van veel geleerden niet ten dienste van God gesteld worden, zal dat in die tijd wel het geval zijn. De scholen, opleidingscentra en universiteiten zullen niet meer de evolutietheorie propageren, maar uiteenzetten, hoe God de Schepper is van het prachtige heelal. De mensen zullen niet meer een korte periode per week aan de dienst van God besteden. Hun hele leven zal aan de dienst van God gewijd zijn.

Het begin van de kennis is de vreze des Heren. In de Messiaanse tijd zal de vreze des Heren weer in de harten van de mensen zijn. En deze kennis zal op grote schaal gevonden worden, zoals Jesaja het voorzegt heeft: *“Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans Mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des HEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.”* (Jesaja 11:9)

Jesaja 12:3 is een Messiaanse tekst, die op deze tijd van toepassing is: *“Dan zult gij met vreugde water scheppen uit de bronnen des heils.”* De Targoom Jonathan maakt duidelijk, dat “water putten” op de dag van de redding beeldspraak is en dat het betekent, dat de mensen een nieuwe leer van de rechtvaardige leraars zullen ontvangen. De Messias zal de grootste Rechtvaardige zijn. Hij zal een nieuwe leer over de Torah (de wet) brengen. Hij zal de beste uitleg van de Torah geven en het volk leren, wat God bedoeld heeft met de Torah. Hij zal nieuw water putten uit de wet van God. Zo moeten wij de Bergrede bezien. De Bergrede was niet bedoeld als kritiek op de Torah, maar was bedoeld om de mensen duidelijk te maken, wat God precies bedoelde met Zijn geboden. Terwijl de Joden door de eeuwen heen in de traditie van de vaders geleefd hebben als het gaat om de uitleg en de naleving van de Torah (ook al verschilden velen toch nog van mening), geloven zij, dat als de Messias zal komen, Hij het uiteindelijke en definitieve woord over

de Torah zal spreken. Dan zullen alle vragen beantwoord worden en alle problemen opgelost.

Hoe de Here Jezus met de Torah omging, blijkt onder andere uit enkele duidelijke uitspraken die Hij deed en die in de “Bergrede” staan opgetekend:

“Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken. Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen. Want voorwaar, Ik zeg u: eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet een jota of een tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied. Wie dan een van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen; doch wie ze doet en leert, die zal groot heten in het Koninkrijk der hemelen. Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is.”
(Mattheüs 5:16-19,48)

Hij zal zorgen voor genezing van ziekten en voor gezondheid

Een gezond lichaam is voor ieder mens belangrijk. Maar wat is het doel van een gezond lichaam? In de Messiaanse tijd zullen de mensen een gezond lichaam hebben om God beter te kunnen dienen. Dit is, zo zeggen de rabbijnen, in overeenstemming met de bedoeling van Jesaja 35:3-6, waar staat:

“Sterkt de slappe handen en verstevigt de knikkende knieën. Zegt tot de versaagden van hart: weest sterk, vreest niet; zie, uw God zal komen met wraak, met de vergelding Gods; Hij zal komen en Hij zal u verlossen. Dan zullen de ogen der blinden geopend en de oren der doven ontsloten worden; dan zal de lamme springen als een hert en de tong van de stomme zal jubelen; want in de woestijn zullen wateren ontspringen en beken in de steppe...”

Hij zal vrede en welvaart voor allen brengen

Hij zal grote vreugde en blijdschap bij de mensen brengen. De harten van de mensen zullen niet alleen vol zijn van de kennis des Heren, maar ook van hemelse vreugde en blijdschap. Jesaja 35:10 zegt:

“...de vrijgekochten des HEREN zullen wederkeren en met gejubel in Zion komen; eeuwige vreugde zal op hun hoofd zijn, blijdschap en vreugde zullen zij verkrijgen, maar kommer en zuchten zullen wegvlieden.”

De mensen zullen weer in vrede en harmonie met elkaar leven. Zij zullen weer geduld met elkaar hebben. De mensen zullen tevreden en dankbaar zijn.

Het zal een tijd van grote vreugde zijn, omdat de verstrooiden van Israël eindelijk “thuis” in het eigen land zullen zijn. Jesaja heeft het zo ook aangekondigd toen hij zei: *“Want in vreugde zult gij uittrekken en in vrede geleid worden; de bergen en de heuvelen zullen voor u uitbreken in gejuich en alle bomen des velds zullen in de handen klappen.”* (Jesaja 55:12)

In Jesaja 30:20 lezen wij over de Messiaanse tijd: *“De HERE heeft u wel brood der benauwdheid en water der verdrukking gegeven, maar uw leraars zullen zich niet meer verbergen, doch uw ogen zullen uw leraars zien.”* De rabbijnen zeggen, dat deze tekst betekent, dat in de tijd van het Messiaanse rijk een correctie aangebracht zal worden op de oorzaak van de zondeval. De zonde ontstond toen de mensen “verkeerd aten”. In het Messiaanse rijk zullen zij “goed eten”. Al het voedsel zal heerlijk smaken. De mens zal verzadigd worden door brood en water, terwijl God Zich niet zal verbergen en de mens zijn Meester zal zien.

In onze dagen heeft het ene deel van de wereld te veel voedsel en het andere deel te weinig voedsel. Velen moeten een dieet houden, omdat zij anders te dik worden. De één moet op zijn cholesterol

letten en de ander mag geen suiker of zout. Daarnaast liggen onze supermarkten vol met allerlei soorten voedsel. En toch hebben wij problemen. Hoe gezond is of was ons voedsel? Krijgen wij van de kippen geen salmonella? Is het rundvlees BSE-vrij? Hebben de varkens geen last van de varkenspest? En hoe zit het met de gevreesde mond- en klauwzeer? Is de melk dioxine-vrij? Zitten er niet te veel chemische bestrijdingsmiddelen in groente en fruit? Is de vis nog wel zonder gevaar te eten? Is het wel of niet verstandig om gemanipuleerd voedsel te eten? In wat voor een tijd leven wij eigenlijk?

In de tijd van het Messiaanse rijk zullen de mensen zonder angst voor wat-dan-ook hun voedsel kunnen eten. Het voedsel zal gezond en voedzaam zijn en heerlijk smaken.

In die tijd zal er weer met grote vreugde wijn gedronken worden, terwijl de mensen zich niet aan de alcohol te buiten zullen gaan. Wijn hoort bij vreugde en blijdschap. Omdat er grote vreugde en blijdschap in de tijd van het Messiaanse rijk zullen zijn, zal er ook als teken van vreugde wijn gedronken worden. De wijn zal in die tijd zo bijzonder goed zijn, dat hij zal smaken, alsof hij nog uit de hof van Eden afkomstig is.

Deze gedachte is opnieuw in volkomen overeenstemming met wat de Here Jezus zei, toen Hij afscheid van Zijn discipelen nam. Hij zei: *“Doch Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk mijns Vaders.”* (Mattheüs 26:29)

Het zal ook een tijd van grote rijkdom zijn, zoals Jesaja 54:11,12 ons laat weten: *“Gij, ellendige, door storm voortgedrevene, ongetrooste, zie, Ik leg uw stenen in blinkend erts, Ik grondvest u op lazuurstenen, Ik maak uw tinnen van robijnen, uw poorten van karbonkelstenen en uw gehele omwalling van edelsteen.”*

Enkele hoofdstukken verder laat Jesaja ons nog het volgende

weten: *“Voor koper zal Ik goud brengen, voor ijzer zilver, voor hout koper, voor stenen ijzer; Ik zal vrede tot uw overheid maken en gerechtigheid tot uw heerseres... Uw zon zal niet meer ondergaan en uw maan niet meer afnemen, want de HERE zal u tot een eeuwig licht zijn en de dagen van uw rouw zullen ten einde wezen.”* (Jesaja 60:17,20)

De heerlijkheid van God (de Shekinah) zal weer op aarde zijn. In onze tijd, waarin nog steeds veel Joden “in ballingschap” zijn, is de Shekinah ook in ballingschap. In de tijd van de Messias zullen zowel de Shekinah als de ballingen naar het land Israël terugkeren.

Jeruzalem wacht een bijzondere toekomst:

“Gij, ellendige, door storm voortgedrevene, ongetrooste, zie, Ik leg uw stenen in blinkend erts, Ik grondvest u op lazurstenen, Ik maak uw tinnen van robijnen, uw poorten van karbonkelstenen en uw gehele omwalling van edelsteen. Al uw zonen zullen leerlingen des HEREN zijn, en het heil uwer zonen zal groot zijn; door gerechtigheid zult gij bevestigd worden. Weet u verre van onderdrukking, want gij hebt niet te vrezen, en van verschrikking, want zij zal tot u niet naderen. Valt men heftig aan, dan gaat dat van Mij niet uit; wie u aanvalt, zal over u vallen. Zie, Ik ben het, die de smid geschapen heb, welke het kolenvuur aanblaast en naar zijn kunst het wapen vervaardigt, maar Ik ben het ook, die de verderver geschapen heb om te vernielen. Elk wapen dat tegen u gesmeed wordt, zal niets utrichten, en elke tong die zich voor het gericht tegen u keert, zult gij in het ongelijk stellen. Dit is het deel van de knechten des HEREN en hun recht van Mijnentwege, luidt het woord des HEREN.” (Jesaja 54:11-17)

Bovenstaande tekst betekent niet, dat er in het Messiaanse rijk toch weer tegen Israël gestreden zal worden. Deze tekst betekent, dat zelfs een plan om tegen Israël ten strijde te trekken niet uitgewerkt kan worden, omdat God Zijn volk volkomen zal beschermen. In de tijd van het Messiaanse rijk, als de tempel

herbouwd zal worden, zal de aloude ark des verbonds met de beide cherubs door God aan het volk gegeven worden. Tevens zal Hij hun de heilige zalfolie schenken, evenals de Urim en de Tummim, terwijl ook de Heilige Geest naar de tempel zal terugkeren.

19. SAMENVATTING

Als wij alles samenvatten, zoals Avkas Rochel doet, dan blijkt dat God tien duidelijke beloften aan Zijn volk gegeven heeft:

De Verlosser zal komen.

“Jubel luide, gij dochter van Zion; juich, gij dochter van Jeruzalem! Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnenjong.” (Zacharia 9:9)

De ballingen (de verstrooiden) zullen uit de gehele wereld bijeen verzameld worden in het land Israël.

“Want zo zegt de HERE: jubelt van vreugd over Jakob, juicht om het hoofd der volkeren, verkondigt, looft en zegt: de HERE heeft Zijn volk verlost, het overblijfsel van Israël. Zie, Ik breng hen uit het land van het noorden en verzamel hen van de einden der aarde; onder hen blinden en lammen, zwangeren en barenden tezamen; in een grote schare zullen zij hierheen terugkeren. Onder gewezen zullen zij komen en onder smeking zal Ik hen leiden; Ik zal hen voeren naar waterbeken op een effen weg, waarop zij niet struikelen. Want Ik ben Israël tot een vader, en Efraim, die is Mijn eerstgeborene.” (Jeremia 31:7-9)

De doden zullen opstaan.

“Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven en genen tot versmading, tot eeuwig afgrijzen.” (Daniël 12:2)

De tempel zal herbouwd worden, zoals het laatste deel van de profetie van Ezechiël vertelt.

De Joden zullen over de wereld regeren.

“Want het volk en het koninkrijk, die u niet willen dienen, zullen te gronde gaan, en die volken zullen zeker verwoest worden.” (Jesaja 60:12) Alle volkeren zullen immers de God

van Israël dienen (Zefanja 3:9).

God zal alle vijanden van Israël vernietigen en wraak op hen nemen.

“En Mijn wraak op Edom zal Ik leggen in de hand van Mijn volk Israël; dat zal Edom behandelen naar de eis van Mijn toorn en van Mijn grimmigheid; zij zullen Mijn wraak leren kennen, luidt het woord van de Here HERE.” (Ezechiël 25:14)

God zal alle ziekten en plagen van Zijn volk Israël, wegnemen.

“En geen inwoner zal zeggen: ik ben ziek; het volk dat daar woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben.” (Jesaja 33:24)

God zal de Joden een lang leven schenken.

“Daar zal niet langer een zuigeling zijn, die slechts weinige dagen leeft, noch een grijsaard, die zijn dagen niet voleindigt, want de jongeling zal als honderdjarige sterven, zelfs de zondaar zal eerst als honderdjarige door de vloek getroffen worden. Als de levensduur der bomen zal de leeftijd van Mijn volk zijn.” (Jesaja 65:20,22)

Gods heerlijkheid zal geopenbaard worden “en al het levende tezamen zal dit zien, want de mond des HEREN heeft het gesproken.” (Jesaja 40:5)

God zal de neiging ten kwade van Zijn volk wegnemen en hen in hun hart veranderen.

“Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen; een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar Mijn inzettingen wandelt en naarstig Mijn verordeningen onderhoudt. Gij zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb; gij zult Mij tot een volk

zijn en Ik zal u tot een God zijn. Ik zal u van al uw onreinheden verlossen...” (Ezechiël 36:25-29)

Eerst komt de grote verdrukking

Rabbi Hai Gaon (in Taam Zekeinim, in Arugas HaBosem en in Otzar HaGeonim) heeft gezegd, dat als er zeven jaar overgebleven zijn van de jaren van “het einde”, dat deze zeven jaren dan tevens het begin zullen zijn van de verlossing. De rabbijnen uit vroegere tijden noemden deze tijd “de week dat de Zoon van David zal komen”. In deze tijd zal door het woord van God een nakomeling van Jozef opstaan. De mensen zullen hem “Messias” noemen. Velen zullen zich rondom hem in Boven Galilea verzamelen. Hij zal hun koning worden. De meeste Joden die in andere landen wonen, zullen zich echter niet druk maken om deze gebeurtenissen. Zij zullen zich niet realiseren dat het einde gekomen is. De volken zullen de Joden uit hun midden verbannen. Veel Joden zullen uit die landen vluchten naar de woestijn, waar zij gebrek aan brood en water zullen hebben en veel zullen lijden.

De antichrist (Armelijs) zal in staat zijn Messias de Zoon van Jozef te doden. Hierdoor zullen de Joden gaan zeggen: “Hij op wie wij hoopten is gedood en er is geen andere verlossing voor ons”.

Plotseling zal Messias de Zoon van David in Israël verschijnen. Messias de Zoon van Jozef zal de Joden dan reeds in het land der vaders bijeengebracht hebben. De Joden die in de woestijn zijn, zullen Elia volgen naar Judea, waar zij verenigd zullen worden met de Messias en met de Joden uit het land Israël.

De Messias en Amalek

De Talmoed en de Rambam (in: de wetten van de koningen) hebben gezegd, dat het volk drie opdrachten had om na aankomst

in het beloofde land uit te voeren:

1. Zij moesten **een koning aanstellen**. (Zie Deuteronomium 17:14,15)
2. Zij moesten **de herinnering aan Amalek uitroeien**. (Zie 1 Samuël 15:2,3)
3. Zij moesten **de tempel bouwen**. (Zie Deuteronomium 12:5-26)

Het feit dat zij een koning moesten aanstellen hoeft ons niet te verwonderen. Het koningschap moest immers uitlopen op het koningschap van de toekomstige Messias! Er zijn echter andere rabbijnen, die menen dat de tekst over de koning geen opdracht was, maar een voorzegging, dat het zo zou gebeuren.

Over Amalek zegt de Bijbel: *“En hij zei: de hand op de troon des HEREN! De HERE heeft een strijd tegen Amalek, van geslacht tot geslacht.”* ([Exodus 17:16](#)) Let er goed op, dat hier niet staat, dat de Israëlieten een strijd tegen Amalek hebben, maar dat de Here God Zelf deze strijd heeft. Het is daarom, zo zeggen rabbijnen (zie Sefer Yereim en Ramban), geen opdracht voor de Israëlieten als volk om met Amalek de strijd aan te binden. Het is een opdracht die de koning heeft. In diepste zin betekent dit: het is de Messias-Koning die de opdracht heeft om de strijd met Amalek aan te binden. Deze opdracht kan dus in deze tijd, waarin de Messias niet op aarde is, niet uitgevoerd worden. Hij wordt pas uitgevoerd als de Messias op aarde is. Hij Zelf zal Amalek slaan voor al het leed dat Amalek het volk van God heeft aangedaan.

Er zijn echter ook rabbijnen die menen, dat de opdracht om Amalek te slaan, een opdracht is voor het gehele volk (Sefer HaChinuh, Mitzvah 558). Zij verwijzen hierbij naar het verslag uit het boek Deuteronomium:

“Gedenk wat Amalek u gedaan heeft op uw tocht, toen gij uit Egypte getrokken waart; hoe hij u onderweg tegenkwam en al de zwakken

in uw achterhoede afsneed, terwijl gij vermoeid en uitgeput waart, en hoe hij God niet vreesde. Als dan de HERE, uw God, u rust gegeven heeft van al de vijanden rondom u in het land, dat de HERE, uw God, u ten erfdeel geven zal om het te bezitten, dan zult gij de herinnering aan Amalek onder de hemel uitwissen; vergeet het niet.” (Deuteronomium 25:17-19)

De uitdrukking in bovenstaande tekst: “Hij kwam u onderweg tegen” wordt door rabbijnen ook figuurlijk uitgelegd als “en hij maakte jullie koud”, dat wil zeggen: hij zorgde er voor dat jullie enthousiasme voor het Woord van God (de Torah) afkoelde (zie: Midrash Tanchuma). Zo zien de rabbijnen in het geestelijk leven een voortdurende strijd tegen “Amalek” die hen koud wil maken, die de warmte voor het Woord van God uit hun leven wil wegnemen en hen koud of lauw wil maken, zodat het enthousiasme voor God bij Israël verdwijnt. Zo moet de gelovige iedere dag de strijd aanbinden met de Amalek in zijn leven. Deze gedacht loopt parallel met de woorden uit het boek Openbaring: *“Ik weet uw werken, dat gij noch koud zijt, noch heet. Waart gij maar koud of heet! Zo dan, omdat gij lauw zijt en noch heet, noch koud, zal Ik u uit mijn mond spuwen.”* (Openbaring 3:15,16)

Zij die menen, dat het gebod voor het gehele volk geldt, moeten zich realiseren dat het erg moeilijk is om in deze tijd (eigenlijk: na de grote deportaties die de Assyriërs uitvoerden) nog te weten, wie tot de Amalekieten behoort. Het kan daarom niet anders, dan dat dit een opdracht voor de Messias is.

Wie meent dat de opdracht om Amalek uit te roeien, voor de Messias is, mag zien, dat deze opdracht ook nadrukkelijk aan Messias-Jezus is opgedragen, ook al wordt de naam van Amalek niet expliciet genoemd: *“...als aardewerk worden zij verbrijzeld...”* (Openbaring 2:27; zie ook 12:5 en 19:15)

Een grote sjofar: de opstanding!

Hierna zal er op een grote sjofar geblazen worden:

“En het zal te dien dage geschieden, dat er op een grote bazuin geblazen zal worden, en zij die verloren waren in het land Assur en die verdreven waren in het land Egypte, zullen komen en zich nederbuigen voor de HERE op de heilige berg te Jeruzalem.” (Jesaja 27:13)

God Zelf zal op deze sjofar blazen. *“Dan zal de HERE hun verschijnen, en Zijn pijl zal als de bliksem uitschieten, en de Here HERE zal de bazuin blazen en optrekken in zuiderstormen.”*

(Zacharia 9:14) Aangenomen wordt, dat God op de Olijfberg zal verschijnen, waarbij de Olijfberg in tweeën zal splijten en alle afgoderij opgeruimd zal worden. Anderen menen echter, dat de aartsengel Michael op deze sjofar zal blazen. Het geluid ervan zal over de gehele wereld te horen zijn. God zal verschillende keren op de sjofar blazen om de doden tot leven te wekken. Er zijn rabbijnen, die menen, dat dan alleen de rechtvaardigen zullen opstaan, terwijl anderen menen, dat alle doden zullen herrijzen, dus ook de onrechtvaardigen.

Een duidelijke beschrijving van het geloof in de opstanding van de doden hebben wij in het boek Wijsheid:

“Maar de zielen der rechtvaardigen zijn in Gods hand en geen kwaal raakt hen aan. Bij de onverstandigen worden zij aangezien alsof zij sterven; en hun afscheid wordt voor een ramp gerekend, en hun heenvaart voor een verderf; maar zij zijn in vrede. Of zij al voor het oog der mensen veel lijden hebben, zo is hun hoop nochtans vol onsterfelijkheid. Zij worden een weinig getuchtigd, maar veel goeds zal hen wedervaren; want God beproeft hen en bevindt, dat zij Hem waardig zijn. Hij beproeft hen als goud in den oven en neemt ze aan als een volkomen offer. En ten tijde, als God ze zal bezoeken, zullen zij helder schijnen, en heen- en wedervaren als vlammen over de stoppels. Zij zullen de volken oordelen

en heersen over alle natiën; en de Heer zal eeuwig over hen heersen. Want wie op Hem vertrouwen, bevinden, dat Hij trouw houdt; en wie getrouw zijn in de liefde, laat Hij Zich niet ontnemen; want Zijn heiligen zijn in genade en barmhartigheid, en Hij heeft een opzicht over Zijn uitverkorenen.” (Wijsheid 3:1-9)

1. Als God de eerste keer blaast, zal de hele wereld schudden en beven.
2. Als Hij de tweede keer blaast, zal het stof verwijderd worden.
3. Als Hij de derde keer blaast zullen de beenderen van de doden bijeengebracht worden.
4. Als Hij de vierde keer blaast, zullen hun ledematen weer warm worden.
5. Als Hij de vijfde keer blaast, zal hun huid aangroeien.
6. Als Hij de zesde keer blaast, zullen de adem en de ziel in het lichaam terugkeren.
7. Als Hij de zevende keer blaast, zullen zij levend worden en aangekleed op hun voeten staan.

Ongetwijfeld heeft rabbi Paulus aan deze zevende bazuin gedacht, toen hij aan de Corinthiërs en aan de Thessalonicenzen schreef: *“Zie, ik deel u een geheimenis mede. Allen zullen wij niet ontslapen, maar allen zullen wij veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik, bij de laatste bazuin, want de bazuin zal klinken en de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden.”* (1 Corinthe 15:51,52) *“Want de Here zelf zal op een teken, bij het roepen van een aartsengel en bij het geklank ener bazuin Gods, nederdalen van de hemel, en zij, die in Christus gestorven zijn, zullen het eerst opstaan.”* (1 Thessalonicenzen 4:16)

Het gevolg van het blazen op de sjofar zal dus zijn, dat de aarde verschrikkelijk zal beven, met als gevolg dat de gestorven Joden uit de dood zullen opstaan. Zij zullen meemaken wat Ezechiël in

hoofdstuk 37 beschreven heeft. God zal de opgestanen genezen, zodat de ogen van de blinden geopend zullen zijn en de lammen zullen lopen, zoals Jesaja 35:5,6 zegt. Niemand zal meer een lichaamsgebrek hebben. Zij zullen opstaan zoals zij gestorven zijn. Wie als een oude man stierf, zal als een oude man opstaan. Wie als een blinde stierf, zal als een blinde opstaan. Het zal duidelijk zijn, dat er geen andere mensen opgestaan zijn, maar dat het dezelfde zijn die ook gestorven zijn. Daarna zal God komen en hen genezen.

De eerste en de tweede opstanding

Rabbi Yehudah Chayoun citeert Aruch LeNer, die zegt, dat er twee opstandingen zullen zijn bij het begin van de dagen van de Messias en dat eerst Mozes, Aäron en zijn kinderen zullen opstaan, opdat zij het volk bekend kunnen maken met de wegen des Heren, net zoals zij dit deden bij de uittocht uit Egypte. In aansluiting op deze opstanding zullen nog steeds bij de eerste opstanding, zo zegt onder andere Radak, alle rechtvaardigen die in de diaspora gestorven zijn, opstaan en deel hebben aan de zegen die Israël in de tijd van het Messiaanse rijk zal hebben. Dit is de eerste opstanding.

Hierna komt de tweede opstanding, die een algemene opstanding zal zijn. Rabbi Yosef Karo en anderen zeggen, dat deze opstanding zal plaats hebben aan het eind van de zesduizendjarige geschiedenis van de aarde. Bij deze opstanding zullen lichaam en ziel herenigd worden.

Ook het spreken over een eerste opstanding en een tweede opstanding is in overeenstemming met het Nieuwe Testament:

“De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding. Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede

dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, die duizend jaren.”
(Openbaring 20:5,6)

De Here Jezus zei het als volgt: *“Verwondert u hierover niet, want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel.”* (Johannes 5:28,29)

Er is verschil van mening over de vraag wie aan de komende opstanding deel zullen hebben. In de Gemara van de Talmoed worden drie meningen gegeven:

Iedereen zal opstaan uit de dood.

Allen die in het land Israël begraven zijn, zullen opstaan uit de dood tezamen met de rechtvaardigen die in de landen van de diaspora begraven zijn. Deze rechtvaardigen zullen óf pijnloos naar het land Israël “rollen” (door hollen die door de engelen hiertoe gemaakt zijn), om daar tot leven gebracht te worden, óf zij zullen er ondergronds naar toe lopen. (Ezechiël 37:14 leert immers, dat zij naar het land Israël gebracht zullen worden.)

Alleen zij die geleefd hebben volgens het licht van Gods Woord (de Torah) zullen uit de dood opstaan. Chafetz Chaim en de school van HaLevi maken duidelijk, dat goede werken of trouw een mens niet weer levend kunnen maken, maar dat alleen het licht van de Torah dit kan. Op grond daarvan zeggen de rabbijnen, dat de mens zonder kennis van Gods Woord niet kan opstaan uit de dood. Er is volgens Rabbi Yitzchak Hunter één uitzondering: zij die door hun sterven God geëerd hebben zullen opstaan, zelfs als zij het licht van de Torah niet hebben.

Volgens Rambam zal deze situatie eens tot een einde komen. De

ziel zal (opnieuw) het lichaam verlaten en heengaan naar de wereld van de zielen, alwaar het zijn eeuwige loon zal ontvangen, waarbij de rechtvaardigen zullen zitten met kronen op hun hoofd en zullen genieten van de glans van de Shekinah. Ramban is het hier niet mee eens. Hij meent, dat na de opstanding, als lichaam en ziel weer bij elkaar gebracht zijn, dit voor eeuwig zo zal blijven.

Wie nu weet, dat de rabbijnen de opstanding verwachten bij het aanbreken van het Messiaanse rijk en wie weet, dat de opgestanen op aarde zullen zijn, begrijpt de vraag die men aan de Here Jezus stelde over het huwelijk na de dag der opstanding⁴¹. Ze hadden het niet over een eventueel huwelijk in de hemel, maar een huwelijk op aarde! Het is in dat opzicht inderdaad een belangrijke vraag, als je twee keer getrouwd geweest bent. Wordt in die tijd het eerste huwelijk hersteld of het laatste? Mattheüs 22 maakt duidelijk, dat de Here Jezus de opstanding niet bezag als de poort naar het Messiaanse rijk, maar als de poort naar een heel ander leven.

⁴¹ *Nu waren er bij ons zeven broeders. En de eerste huwde en stierf daarop, en daar hij geen nakomelingschap had, liet hij zijn vrouw na aan zijn broeder. Eveneens de tweede en de derde tot de zevende toe. Het laatst van allen stierf de vrouw. Van wie van de zeven zal zij dan in de opstanding de vrouw zijn? Want allen hebben haar tot vrouw gehad. (Mattheüs 22:25-28)*

Koningin Cleopatra was ook op de hoogte van het Joodse geloof en van de leer van de opstanding uit de doden. Zij stelde Rabbi Meir de volgende vraag: “Ik weet, dat de doden weer zullen leven, maar als zij opstaan, staan zij dan naakt op uit de dood of hebben zij dan kleding aan?” Rabbi Meir antwoordde: “Het is net als met het graan. Het wordt “naakt” in de aarde gelegd, maar komt er met allerlei “kleding” uit te voorschijn. Hoeveel te meer zal dit het geval zijn met de rechtvaardigen, die gekleed begraven worden.”

Zij die uit de dood zijn opgestaan, zullen bijeengebracht worden met hen die dan nog leven. Samen zullen zij deel hebben aan het nu volgende Messiaanse rijk. In dit rijk zullen alle Joden profeten

zijn, zoals Joël 2:28-32 aangekondigd heeft.⁴² De volken op aarde zullen zich bekeren tot het Joodse geloof – dat is dus tot de God van Israël – zoals Zefanja aangekondigd heeft: *“Maar dan zal Ik de volken andere, reine lippen geven, opdat zij allen de naam des HEREN aanroepen; opdat zij Hem dienen met eenparige schouder.”* (Zefanja 3:9)

⁴² *Daarna zal het geschieden, dat Ik mijn Geest zal uitstorten op al wat leeft en uw zonen en uw dochters zullen profeteren; uw ouden zullen dromen dromen; uw jongelingen zullen gezichten zien. Ook op de dienstknechten en op de dienstmaagden zal Ik in die dagen mijn Geest uitstorten. Ik zal wonderen geven in de hemel en op de aarde, bloed en vuur en rookzuilen. De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en geduchte dag des Heren komt.*

En het zal geschieden, dat ieder die de naam des Heren aanroept, behouden zal worden, want op de berg Sion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de Here gezegd heeft; en tot de ontkomenen zullen zij behoren, die de Here zal roepen.

Het gevolg zal zijn, dat de volkeren nu het volgende zullen zeggen en doen: *“...en vele natiën zullen optrekken en zeggen: komt, laten wij opgaan naar de berg des HEREN, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande Zijn wegen en opdat wij Zijn paden bewandelen. Want uit Zion zal de wet uitgaan en des HEREN woord uit Jeruzalem.”* (Jesaja 2:3)

De Messias zal hen dan opdracht geven en dan *“... zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren.”* (Jesaja 2:4)

Rabbi Hai Gaon zegt, dat de steden Sodom en Gomorra weer bewoond zullen zijn. De vloek die eens deze steden trof zal dan opgeheven zijn:

“En Ik zal een keer brengen in haar lot, het lot van Sodom en haar dochters en het lot van Samaria en haar dochters; en tevens zal Ik een keer brengen in uw lot, opdat gij uw schande draagt en u beschaamd gevoelt over alles wat gij gedaan hebt, waardoor gij haar troost hebt verschaft. Uw zusters, Sodom en haar dochters, zullen

terugkeren tot haar vorige staat; Samaria en haar dochters zullen terugkeren tot haar vorige staat; en gij en uw dochters zult eveneens terugkeren tot uw vorige staat.” (Ezechiël 16:53-55) Ook de eerder genoemde verandering in de wijze waarop de dieren met elkaar zullen omgaan zal dan gezien worden, zoals Jesaja 11:6-9 zegt.

Er komt een heel andere wereld

De mensen zullen heel oud worden; zo oud als de bomen! “Daar zal niet langer een zuigeling zijn, die slechts weinige dagen leeft, noch een grijsaard, die zijn dagen niet voleindigt, want de jongeling zal als honderdjarige sterven, zelfs de zondaar zal eerst als honderdjarige door de vloek getroffen worden... want als de levensduur der bomen zal de leeftijd van Mijn volk zijn...” (Jesaja 65:20,22)

Gods heerlijkheid, de Shekinah, zal in die tijd weer bij het volk Israël zijn, net zoals de Shekinah er in vroeger dagen was. *“Dan zal de HERE over het gehele gebied van de berg Zion en over de samenkomsten die daar gehouden worden, des daags een wolk scheppen en des nachts een schijnsel van vlammend vuur, want over al wat heerlijk is, zal een beschutting zijn.” (Jesaja 4:5)* Deze heerlijkheid des Heren zal niet in het gehele land zijn, maar alleen in het gebied van de berg Zion, dus het gebied waar de tempel zal staan. De wolkkolom zal dus zichtbaar zijn bij de nieuwe tempel! Vergeleken bij het licht van de Shekinah zullen het licht van zon en maan duidelijk minder zijn.[43](#)

[43](#) *Dan zal de blanke maan schaamrood worden, en de gloeiende zon zal zich schamen, want de Here der heerscharen zal Koning zijn op de berg Sion en in Jeruzalem, en er zal heerlijkheid zijn ten aanschouwen van zijn oudsten. (Jesaja 24:23)*

Er zal grote vreugde in Jeruzalem zijn[44](#), terwijl de hemel en de aarde er uit zullen zien alsof zij helemaal opnieuw geschapen zijn[45](#).

44 Maar gij zult u verblijden en juichen voor eeuwig over hetgeen Ik schep, want zie, Ik schep Jeruzalem tot jubel en zijn volk tot blijdschap. (Jesaja 65:18)

45 Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; aan wat vroeger was, zal niet gedacht worden, het zal niemand in de zin komen. (Jesaja 65:17)

Hoe lang zal het Messiaanse rijk duren?

Het Messiaanse rijk zal volgens de ene rabbijn, op grond van Jesaja 51:6, voor altijd blijven, terwijl andere rabbijnen denken aan een periode van 1000 jaar, zoals ook het boek Openbaring zegt (Openbaring 20:1-6). Er is ook nog een groot aantal andere meningen: 40 jaar, 70 jaar, drie generaties, 365 jaar, 400 jaar, 2000 jaar, net zo lang als van Gods eed dat Hij de wereld niet meer door water zou verwoesten (zoals ten tijde van Noach) tot aan de dagen van de Messias, net zo lang als van de schepping tot aan de dagen van de Messias, 7000 jaar en 365.000 jaar. De meest gangbare lijkt mij echter: 1000 jaar.

Vanuit het Messiaanse rijk zullen de levenden overgaan naar de nieuwe wereld. *“Heft uw ogen op naar de hemel en aanschouwt de aarde beneden; want de hemel verdwijnt als rook, de aarde vergaat als een kleed en haar bewoners sterven als muggen, maar Mijn heil duurt eeuwig en Mijn gerechtigheid wordt niet verbroken.”* (Jesaja 51:6)

God zal dan de hemel en de aarde herscheppen en de rechtvaardigen zullen op de vernieuwde aarde wonen. *“Want zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die Ik maken zal, voor Mijn aangezicht zullen blijven bestaan, luidt het woord des HEREN, zo zal uw nageslacht en uw naam blijven bestaan.”* (Jesaja 66:22)

De eeuwigheid

Hoewel bij de Joden minder dan bij christenen gesproken wordt over een toekomst in de eeuwigheid en juist meer gesproken wordt

over de toekomst in het Messiaanse rijk, is er zeker ook over deze tijd geschreven. In deze tijd, die zij **“de komende wereld”** noemen, zullen de heerlijkheden uit de tijd van de Hof van Eden genoten worden. Volgens sommigen zal ieder dan drie engelen hebben, die voor hem zullen zorgen. Heerlijkheid zal de hoofden van de mensen omstralen. Miljoenen engelen zullen er zijn om voor de rechtvaardigen op het feest van God te musiceren. Zij zullen dan allen een kroon op hun hoofd hebben, terwijl de glans van de Shekinah van hun gezichten zal stralen. God zal bij hen zijn en zij zullen bij God zijn. Zij zullen allen met hun vinger naar Hem wijzen en zeggen: *“Zie, deze is onze God, van wie wij hoopten, dat Hij ons zou verlossen; dit is de HERE, op wie wij hoopten; laten wij juichen en ons verblijden over de verlossing die Hij geeft.”* (Jesaja 25:9)

In die tijd zal er geen zonde en ziekte meer zijn, geen zorg en geen haat, geen ellende en geen verdriet. *“God zal voor eeuwig de dood vernietigen, en de Here HERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen en de smaad van Zijn volk zal Hij van de gehele aarde verwijderen, want de HERE heeft het gesproken.”* (Jesaja 25:8)

Iedereen zal eeuwig leven.

Dit laatste zien wij ook in het boek Openbaring: *“En ik hoorde een luide stem van de troon zeggen: zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal bij hen zijn, en Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag, noch moeite zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.”* (Openbaring 21:3,4)

Jezus en Zijn wederkomst

Zoals de rabbijnen zeiden, dat Messias de Zoon van David zowel de komende Koning zou zijn als de lijdende Knecht uit Jesaja 53 – de Knecht, die na het lijden en het dragen van de zonden en het

bewerken van verzoening zeer verhoogd zou worden – zo zien wij, dat Jezus het eerste deel tweeduizend jaar geleden op Zich genomen heeft en het tweede deel spoedig zal vervullen.

Zoals de rabbijnen ook zeiden, als zij het veelomvattende werk van de Messias bezagen, dat er twee Messiassen zouden komen, de ene als Zoon van Jozef en de andere als Zoon van David, zo zien de christenen ook, dat al het werk dat de Messias moest doen, niet in één keer door Jezus gedaan kon worden. Veel van Zijn opdrachten heeft Hij vervuld. Andere taken wachten nog op Hem als Hij wederkomt.

Hij heeft als lijdende Messias bij Zijn eerste komst de eerste taak van de Messias volbracht. Hij heeft het volk met God verzoend en verlossing gebracht van hun zonden. Hij had de Israëlieten van harte lief. Ook toen Hij aan het kruis hing, was Hij nog steeds vervuld van liefde voor Zijn eigen volk. Hij predikte geen Jodenhaat toen Hij aan het kruis hing. Hij bad juist tot God, dat Hij hun vergeving zou schenken voor wat zij deden, omdat zij uiteindelijk ook niet echt wisten wat zij deden (Lucas 23:34). Hij was bewogen over het leed van het volk. Hij deed wonderen en genas vele zieken. Hij opende de ogen van de blinden en de oren van de doven. Hij deed lammen lopen en deed stommen spreken. Hij deed precies wat Jesaja gezegd had (Jesaja 35:5). Hongerigen gaf Hij te eten. Doden deed Hij herleven. Hij bad voor Zijn volk. Zijn volgelingen gaf Hij een bijzondere vrede in hun hart (Filippenzen 4:4-6). Direct na Zijn vertrek schonk Hij hun zelfs de Heilige Geest (Handelingen 2:1-13), waardoor een nieuwe Geest op aarde kwam.

Zoals Hij bij Zijn eerste komst in de gestalte van “Messias de Zoon van Jozef” kwam, zo zal Hij bij Zijn wederkomst komen in de gestalte van “Messias de Zoon van David”. Dan zal Hij de verstrooide Joden uit de gehele wereld in Israël bijeenbrengen, over de aarde regeren en wereldvrede brengen.

Bij Zijn wederkomst zal Hij alle profetieën die spreken over wat de Messias als Zoon van David moet doen, vervullen. Het zal een grote dag worden in de wereldgeschiedenis. Het zal een tijd zijn, waarin voor een ieder duidelijk zal worden wat de echte betekenis van Jezus' sterven aan Golgotha's kruis was. De duivel zal geen macht meer hebben en God zal op de gehele aarde geëerd worden.

Zij zullen Hem aanschouwen die zij doorstoken hebben...

Het zal een dag zijn van een opmerkelijke weeklacht.

“Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene.” (Zacharia 12:10)

Letterlijk staat er in het Hebreeuws: “Zij zullen **MIJ** aanschouwen, die zij doorstoken hebben...” Deze tekst maakt de grote eenheid tussen God en Zijn Messias heel duidelijk. In de Joodse Bijbels staat in deze tekst “Mij” en niet “hem” zoals in de christelijke Bijbel vertaald is. Het is begrijpelijk, dat dit een moeilijke tekst voor de Joden is, omdat de christenen deze tekst toepassen op de Here Jezus. Daarom wordt in de verschillende vertalingen die zij hebben, deze tekst steeds op een andere manier vertaald. Rabbi Dr. A. Cohen (in The Soncino Books of the Bible) vertaalt het als volgt: “En zij zullen op Mij zien, omdat zij [dat zijn dan de volken uit vers 9] hem [dat zijn dan de Joden] doorstoken hebben.”

Rabbi Cohen past deze tekst dus toe op het Joodse volk, net zoals een aantal rabbijnen dit doet met Jesaja 53. Hij zegt ook, dat tegenwoordige rabbijnen zich afvragen, welke martelaar hier bedoeld wordt. Hij moet, zo zegt dr. Cohen, in ieder geval een

goede herder geweest zijn, die verworpen werd en ter dood gebracht werd. Christenen zullen hier onmiddellijk aan Johannes 10 moeten denken, waar wij lezen, dat Jezus Zichzelf de Goede Herder noemde, die Zijn leven inzet voor Zijn schapen. Ja, Jezus is de Goede Herder van het Joodse volk en gaf in de eerste plaats voor dit volk Zijn leven (Johannes 10:1-18)!

In het zeer betrouwbare commentaar Me'am Lo'ez geeft Rabbi Shmuel Yerushalmi bij deze tekst onder andere het volgende commentaar: "In de tijd van de uiteindelijke verlossing zal het Joodse volk 'op Mij zien' als zij zich beklagen over het feit dat de Chaldeeën hen doorstoken hebben." Dan gaat de rabbi verder: "Sommigen verklaren dat de Schrift hier spreekt over Messias de Zoon van Jozef, die gedood zal worden. Als dit gebeurt, zal God in Zijn toorn alle volken die tegen Jeruzalem zijn opgetrokken, vernietigen."

Rabbijn Yerushalmi vertaalt dit vers als volgt: "Zij zullen op Mij zien, omdat zij doorstoken zijn." Als hij bij het volgende vers zijn commentaar geeft, geeft hij aan de woorden "omdat zij doorstoken zijn" de volgende betekenis: "Het volk Israël zal in die dag op God moeten zien, omdat Messias de Zoon van Jozef gedood is. En... het volk zal zich hiervoor moeten schamen! Want het volk heeft Hem door hun zonden doorboord. Daarop zullen zij zich bekeren. Om volkomen verzoening te krijgen, zullen zij heel ernstig moeten wenen. Daarom zullen zij 'tot Mij' (dus tot God) opzien, om van Hem genade te ontvangen, omdat zij Messias de Zoon van Jozef gedood hebben. Hij stierf vanwege de ongerechtigheid van die mensen. Zij moeten de pijn van Zijn verlorenheid [dat is dus vanwege de zonden van de mensen] voelen... De Schrift zegt verder, dat de dood van Messias de Zoon van Jozef betekent, dat zij een rouwklacht over Hem zullen aanheffen. Iedereen zal zeggen, dat Hij [de Messias] stierf vanwege zijn zonden [de zonden van de mens]... Dan zal God de Geest van genade en toegang schenken." Tot zover rabbijn Yerushalmi.

Rabbi A.J. Rosenberg deelt in Judaica Books of the Bible (in The Book of the Twelve Prophets) ook mee, dat het hier gaat over Messias de Zoon van Jozef. Is wat deze rabbijnen zeggen echt wel betrouwbaar, is dit de officiële leer, zal iemand zich misschien afvragen? Ja, dit is de officiële Joodse leer. In de Talmoed wordt al van dit vers gezegd, dat het gaat over de tijd van de Messias en dat de martelaar die doorstoken werd, Messias de Zoon van Jozef zal zijn! (Sukkah 52a) Rabbijnen die leren dat het joodse volk de lijdende knecht uit Jesaja 53 is, wijken in feite hiermee af van de Talmoed.

Als wij ons houden aan de letterlijke vertaling van dit vers: *“Zij zullen op Mij zien die zij doorstoken hebben en zij zullen om Hem wenen als om een enig kind...”* dan hebben wij hier een heel bijzondere verklaring, die God Zelf geeft. Het is immers God Zelf die hier aan het woord is. Hij zegt, dat er een dag zal komen, dat Zijn volk Israël op Hem zal zien. Vervolgens geeft God de reden waarom Israël op Hem zal zien: *“Omdat zij Hem (God) doorstoken hebben!”* In de letterlijke vertaling verklaart God, dat Hij degene is, die doorstoken was. Dit betekent niet, dat God de Vader, de Koning van het heelal indertijd de hemel verlaten heeft en aan het kruis gehangen heeft. Het betekent, dat God Zich één verklaart met de Messias, zoals Jezus ook zei: *“Ik en de Vader zijn één.”* (Johannes 10:30) Het is Gods verklaring: *“Wij horen bij elkaar. De Messias hoort bij Mij. Hij is uit de hemel afkomstig.”* Hiermee geeft de Joodse Bijbel een duidelijk antwoord op de vraag of de Messias een gewoon mens zal zijn, net zoals alle andere mensen, of dat Hij een bijzondere binding met God zal hebben.

Messias Jezus bracht een grote geestelijke zegen

De verlorenheid van de Messias, waarover Rabbi Shmuel Yerushalmi schrijft, wordt ook door rabbi Paulus in zijn brief aan de Galaten genoemd. Hij schrijft daar: *“Christus heeft ons*

*vrijgekocht van de vloek der wet door voor ons een vloek te worden; want er staat geschreven: **vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.***” (Galaten 3:13) Met deze woorden bedoelt Paulus natuurlijk niet, dat de wet vervloekt zou zijn. In andere brieven schrijft hij juist over de schoonheid en de heiligheid van de wet. Hij heeft het hier over het oordeel en de straf die de wet oplegt aan hen die de wet overtreden; een straf die als een vloek over de zondaar komt.

Nu schrijft Paulus, dat Messias Jezus deze straf op Zich genomen heeft, door de vloek en de verlorenheid van de mens op Zich te nemen om zo de verloren mens te kunnen redden. Hiertoe citeert Paulus een belangrijke tekst uit de wet: *“Wanneer iemand een zonde begaat, waarop de doodstraf staat, en hij wordt ter dood gebracht en gij hangt hem aan een paal, dan zal zijn lijk gedurende de nacht niet aan de paal blijven, maar gij zult hem dezelfde dag nog begraven, **want een gehangene is door God vervloekt** en gij zult het land dat de HERE, uw God, u als erfdeel geven zal niet verontreinigen.”* (Deuteronomium 21:22,23)

Messias Jezus heeft de straf op de zonde op Zich genomen. Hij heeft de zwaarste straf gedragen: Hij was vervloekt door God, gestraft door God. Hij droeg onze zonden en de straf op onze zonden. Zoals de offerdieren in de tempel de zonden van de schuldige mens op zich kregen en daarna in de plaats van de schuldige mens de doodstraf kregen en zo de straf op de zonden van de schuldige mens droegen, zo deed de Here Jezus dit ook. Daarom noemde Johannes de Doper Hem *“het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt”*. (Johannes 1:29)

Het boek Openbaring geeft ook de gedachte weer van wat er zal gebeuren als Jezus wederkomt. *“Zie, Hij komt met de wolken en elk oog zal Hem zien, ook zij, die Hem hebben doorstoken; en alle stammen der aarde zullen over Hem weeklagen. Ja, amen.”* (Openbaring 1:7) Het Griekse woord dat bij ons ten onrechte als

“aarde” vertaald is, moet als “land” vertaald worden. Alle stammen van het volk Israël zullen eens over Hem weklagen. Dan zal het volk zich ten volle realiseren wat nog meer gezegd wordt: *“...Jezus Christus, de getrouwe getuige, de eerstgeborene der doden en de overste van de koningen der aarde. Hem, die ons liefheeft en ons uit onze zonden verlost heeft door zijn bloed...”* (Openbaring 1:5) Israël zal het voor altijd weten: Messias Jezus heeft ons lief en heeft ons uit onze zonden verlost door Zijn bloed. Dan blijkt: Jezus is en was echt de Joodse Messias!

Veel Joden wisten dat Jezus de Messias was!

De evangeliën vertellen, hoe in de tijd dat de Here Jezus op aarde was, veel Joden overtuigd waren, dat Hij de Joodse Messias was. De Handelingen vertellen ons, dat na Zijn lijden, sterven, opstanding en hemelvaart en na de komst van de Heilige Geest tienduizenden Joden overtuigd waren, dat Jezus de Messias was. Naar schatting waren er al spoedig 50.000 Joden die overtuigd waren dat Jezus zowel de lijdende Knecht als de Messias-Koning was. Zij wisten van Zijn sterven aan het kruis en wisten van de zegen tot verzoening die Hij gebracht had. Zij wisten, dat Hij de vervulling was van Jesaja 53.

Een mooi voorbeeld hebben wij in Handelingen 8, waar wij lezen over een ontmoeting tussen de prediker Filippus en een kamerling uit Ethiopië:

“En het gedeelte van de Schrift, dat hij (de kamerling) las, was dit: ‘Gelijk een schaap werd Hij ter slachting geleid; en gelijk een lam stemmeloos is tegenover de scheerder, zo doet Hij zijn mond niet open. In de vernedering werd zijn oordeel weggenomen: wie zal zijn afkomst verhalen? Want zijn leven wordt van de aarde weggenomen.’ De kamerling zei tot Filippus: ‘Ik vraag u, van wie zegt de profeet dit? Van zichzelf of van iemand anders?’ En Filippus opende zijn mond, en uitgaande van dat schriftwoord, predikte hij

hem Jezus.” (Handelingen 8:32-35)

Vele duizenden Joden geloofden dat Jezus de Messias was. *“Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer **drieduizend** zielen toegevoegd.”* (Handelingen 2:41)

*“Maar velen van hen, die het woord gehoord hadden, werden gelovig, en het getal der mannen werd ongeveer **vijfduizend**.”* (Handelingen 4:4) Het aantal gelovige mannen is nu al in korte tijd gegroeid tot 5.000. Tel daar een zelfde aantal vrouwen bij en u telt nu al zo’n 10.000 gelovigen! In Handelingen 5:14 wordt vervolgens gezegd, dat er telkens meer mensen aan de gelovigen toegevoegd werden en dat het zowel mannen als vrouwen waren. Zo ook in Handelingen 6:6. In Handelingen 11:25 wordt nogmaals gezegd, dat een brede schare aan de Messiasbelijders toegevoegd werd. De kring van Joden die Jezus aanvaardden als Messias, was in korte tijd enorm gegroeid.

Onder deze Joden die in Messias Jezus geloofden waren niet alleen eenvoudige mensen, maar ook grote rabbijnen, zoals rabbi Saul, die bij de bekende en grote geleerde rabbi Gamaliël gestudeerd had. Deze Gamaliël, die lid van het Sanhedrin in Jeruzalem was, nam het zelfs eens in het Sanhedrin voor de Messiasbelijdende Joden op, zie Handelingen 5:33-35.*

* Toen zij dit hoorden, ontstaken zij in woede en wilden hen ter dood laten brengen. Maar een zeker Farizeeër in de Raad, genaamd Gamaliël, een wetgeleerde, in ere bij het gehele volk, stond op en verzocht de mensen een ogenblik buiten te doen staan, en hij zeide tot hen: Mannen van Israël, overweegt wel, wat gij met deze mensen zult doen!

Ook de grote geleerde, rabbi Nicodemus, nam het eens in het Sanhedrin voor Jezus op, zie Johannes 7:50,51.*

* Nikodemus, die vroeger tot Hem was gekomen, een van hen, zeide tot hen: Veroordeelt onze wet dan een mens, tenzij men zich eerst van hem op de hoogte gesteld heeft en kennis genomen van wat hij doet?

Nog een ander lid van het Sanhedrin die in Jezus geloofde was Jozef uit Arimatea. Hij was een zeer vooraanstaand en belangrijk man in zijn tijd, wat bewezen wordt door het feit, dat hij 's avonds ongevraagd toegang tot Pilatus had. Zie Mattheüs 27:57; Marcus 15:43 (*"... Jozef van Arimatea, een aanzienlijk lid van de Raad, die ook zelf het Koninkrijk Gods verwachtte; en hij waagde het naar Pilatus te gaan en het lichaam van Jezus te vragen."*); Lucas 23:50-52 (*"En zie, een man, genaamd Jozef, die raadsheer was, een goed en rechtvaardig man - deze had niet ingestemd met hun raad en bedrijf -, van Arimatea, een stad der Joden, die het Koninkrijk Gods verwachtte, deze ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus."*) en Johannes 19:38 (*"En daarna vroeg Jozef van Arimatea, een discipel van Jezus, maar in het verborgen uit vrees voor de Joden, aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen; en Pilatus stond het toe. Hij kwam dan en nam zijn lichaam weg."*)

Het boek Handelingen vertelt, dat ook een aantal dienstdoende priesters uit de tempel geloofde, dat Jezus de Messias was. *"En het woord Gods wies en het getal der discipelen te Jeruzalem nam zeer toe en een talrijke schare van de priesters gaf gehoor aan het geloof."* (Handelingen 6:7)

Hebben deze mensen zich allemaal vergist? Werden zij allemaal misleid? Waren zij allen zo simpel, dat zij zonder Bijbelse achtergrond zo maar geloofden, dat Jezus de Messias was? Natuurlijk, er zijn vaker mensen geweest, die zich voor Messias uitgaven, terwijl later bleek, dat zij het niet waren. Maar wie van al deze valse messiassen heeft ooit de hele wereld op zijn kop kunnen zetten, zoals Handelingen 17:6 van deze beweging zegt?[48](#) Wie van al deze valse messiassen heeft ooit kunnen bewerken, dat de halve wereld in de God van Israël ging geloven? Alleen al het feit, dat de halve wereld vanuit het heidendom overgegaan is tot het geloof in de God van Israël moet toch betekenen, dat Jezus geen misleider was!

48 Maar toen zij hen niet vonden, sleurden zij Jason en enige broeders voor de stadsbestuurders, en schreeuwden: Dezen, **die de wereld in opschudding gebracht hebben**, zijn ook hier gekomen...

De Joden die in Jezus geloofden, bleven trouwe Joden

Zij die geloofden, dat Jezus de Messias was, maakten zich niet los van het jodendom.

“God heeft in de eerste plaats voor u zijn Knecht doen opstaan en Hem tot u gezonden, om u te zegenen, door een ieder uwer af te brengen van zijn boosheden.” (Handelingen 3:26)

Zij stichtten geen nieuwe godsdienst. Zij bleven de tempel en de synagoge bezoeken. Zie Handelingen 3:1,3; 4:1; 5:12,20,21,24; 5:25,42*; 21:26,27; 22:17 en 24:18. Zij vormden een aparte beweging binnen het jodendom (Handelingen 24:5,14; 28:22). Zij leefden als getrouwe Joden en hielden zich trouw aan de regels van het Joodse leven. Zo leefden zij in de verwachting van de terugkeer van Messias Jezus, om het Messiaanse rijk op aarde te vestigen.

** ...en zonder ophouden, iedere dag, leerden zij in de tempel en aan huis, en verkondigden het evangelie, dat de Christus Jezus is.*

Bij al die mensen die geloven dat Jezus de Messias der Joden was, hoor ook ik. Ik ben geen Jood. Maar de studie van de Joodse Messias heeft mijn geloof en mijn kennis van een aantal teksten verrijkt. Vaak heb ik met open mond gelezen wat de rabbijnen over de Messias schreven en dacht ik: “Precies, dat geldt letterlijk de Here Jezus.” Het lezen van wat de rabbijnen schreven, heeft mijn geloof in Jezus niet in twijfel of onzekerheid gebracht. Nee, mijn geloof in Hem is alleen maar gegroeid en verdiept.

Ik hoop, dat u als lezer ook zult zien, dat Jezus de door God gezonden Verlosser is, die ook voor u geleden heeft en gestorven is, om verzoening te doen voor uw zonden. Als u dit ziet, betuig

Hem dan uw dankbaarheid. Aanvaard Hem als de Redder van uw leven. *“Stel uw vertrouwen op de Here Jezus en u zult behouden worden.”* (Handelingen 16:31) *“Want allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in Zijn Naam geloven.”* (Johannes 1:12)

Ik hoop, dat u uw leven toewijdt aan de Here Jezus, die ook voor u het kruis op Zich nam en de lijdende Messias werd. Ik hoop, dat u Hem verwacht, als de komende Koning-Messias, die in grote heerlijkheid zal regeren en echte vrede zal brengen. Ik hoop, dat u ook in volle zekerheid met mij kunt zeggen: **“Ja, Jezus was de Joodse Messias!”**

REGISTER VAN BIJBELTEKSTEN

Genesis

[Genesis 1](#)

[Genesis 1:1,2](#)

[Genesis 1:2](#)

[Genesis 1:2](#)

[Genesis 1:2](#)

[Genesis 1:5](#)

[Genesis 1:26,27](#)

[Genesis 2:7](#)

[Genesis 2:24](#)

[Genesis 3:17-19](#)

[Genesis 3:22](#)

[Genesis 5:1](#)

[Genesis 10:8,11](#)

[Genesis 11:7](#)

[Genesis 14](#)

[Genesis 16:7-13](#)

[Genesis 18](#)

[Genesis 22:2](#)

[Genesis 22:2](#)

[Genesis 22:3](#)

[Genesis 22:7](#)

[Genesis 28:15](#)

[Genesis 30:22-25](#)

[Genesis 37:2](#)

[Genesis 45:5,7](#)

[Genesis 48:15,16](#)

[Genesis 49](#)

[Genesis 49:10](#)

[Genesis 49:10](#)

[Genesis 49:10](#)

[Genesis 49:10](#)

Exodus

[Exodus 2:23-25](#)

[Exodus 3:10](#)

[Exodus 3:14](#)
[Exodus 4:1](#)
[Exodus 4:20](#)
[Exodus 4:22,23](#)
[Exodus 14:13](#)
[Exodus 15:17](#)
[Exodus 15:26](#)
[Exodus 16:13](#)
[Exodus 17:16](#)
[Exodus 19:21](#)
[Exodus 20:7](#)
[Exodus 20:18-20](#)
[Exodus 20:19](#)
[Exodus 32:10-15](#)
[Exodus 32:30-32](#)
[Exodus 32:32](#)
[Exodus 32:32](#)
[Exodus 34:28](#)
[Exodus 39:32,33,42,43](#)
[Exodus 40:18](#)
[Exodus 40:18-33](#)

Numeri

[Numeri 6:24-27](#)
[Numeri 11:31](#)
[Numeri 11:32](#)
[Numeri 12](#)
[Numeri 12:3](#)
[Numeri 24:17](#)
[Numeri 24:17](#)
[Numeri 25](#)
[Numeri 25:3,4](#)
[Numeri 35:22-25](#)

Deuteronomium

[Deuteronomium 5:1-5](#)
[Deuteronomium 5:5](#)
[Deuteronomium 6:4](#)
[Deuteronomium 6:4](#)
[Deuteronomium 6:4](#)

[Deuteronomium 12:5-26](#)
[Deuteronomium 17:14,15](#)
[Deuteronomium 18:17,18](#)
[Deuteronomium 21:22,23](#)
[Deuteronomium 23:3](#)
[Deuteronomium 25:17-19](#)
[Deuteronomium 29:5](#)
[Deuteronomium 30:3,4](#)
[Deuteronomium 30:4](#)
[Deuteronomium 33:17](#)
[Deuteronomium 33:1,13,17](#)

Jozua

[Jozua 24:19](#)

Richteren

[Richteren 6:11,12,14-16](#)
[Richteren 11:34](#)

Ruth

[Ruth 2:14](#)

1 Samuël

[1 Samuël 1:9](#)
[1 Samuël 15:2,3](#)

2 Samuël

[2 Samuël 7:8-16](#)
[2 Samuël 21:1-3,5-9,14](#)
[2 Samuël 22:16](#)
[2 Samuël 22:44-51](#)
[2 Samuël 23:1-3,5](#)

Job

[Job 4:9](#)

Psalmen

[Psalms 2](#)

[Psalms 2](#)

[Psalms 2:2](#)

[Psalms 2:9](#)

[Psalms 3:9](#)

[Psalms 9:14,15](#)

[Psalms 18:16](#)

[Psalms 18:36](#)

[Psalms 18:50](#)

[Psalms 29:9](#)

[Psalms 33:6](#)

[Psalms 45:8](#)

[Psalms 72:8](#)

[Psalms 72:11](#)

[Psalms 72:17](#)

[Psalms 72:17](#)

[Psalms 72:17](#)

[Psalms 76:12](#)

[Psalms 78:25](#)

[Psalms 90:4](#)

[Psalms 95:7](#)

[Psalms 105:40](#)

[Psalms 110:1](#)

[Psalms 110:1](#)

[Psalms 149:2](#)

Prediker

[Prediker 4:14](#)

[Prediker 12:1](#)

Hooglied

[Hooglied 2:8](#)

Jesaja

[Jesaja 1:18](#)

[Jesaja 2:2,3](#)

[Jesaja 2:3](#)

[Jesaja 2:3](#)

[Jesaja 2:4](#)

[Jesaja 2:4](#)

[Jesaja 4:5](#)

[Jesaja 7:14](#)

[Jesaja 7:14](#)

[Jesaja 7:14](#)

[Jesaja 8:23-9:7](#)

[Jesaja 9:5](#)

[Jesaja 9:6](#)

[Jesaja 9:6](#)

[Jesaja 11:1](#)

[Jesaja 11:1-12](#)

[Jesaja 11:2](#)

[Jesaja 11:3](#)

[Jesaja 11:3](#)

[Jesaja 11:3](#)

[Jesaja 11:4](#)

[Jesaja 11:4](#)

[Jesaja 11:4](#)

[Jesaja 11:4](#)

[Jesaja 11:4](#)

[Jesaja 11:4](#)

[Jesaja 11:6-9](#)

[Jesaja 11:6-9](#)

[Jesaja 11:9](#)

[Jesaja 11:9](#)

[Jesaja 11:9](#)

[Jesaja 11:9](#)

[Jesaja 11:10](#)

[Jesaja 11:11](#)

[Jesaja 11:13](#)

[Jesaja 11:15](#)

[Jesaja 12:3](#)

[Jesaja 16:4,5](#)

[Jesaja 18:7](#)

[Jesaja 24:23](#)

[Jesaja 25:8](#)

[Jesaja 25:9](#)

Jesaja 26:17,18

Jesaja 27:13

Iesaja 27:13

Iesaja 27:13

Iesaja 30:20

Iesaja 33:24

Iesaja 33:24

Iesaja 35:3-6

Iesaja 35:5

Iesaja 35:5

Jesaja 35:5,6

Jesaja 35:10

Jesaja 40

Jesaja 40:1,2

Jesaja 40:5

Jesaja 41:7

Jesaja 42:6

Jesaja 42:6

Jesaja 48:12,13,16,17

Jesaja 49:6

Jesaja 49:6

Jesaja 51:4

Jesaja 51:6

Jesaja 52:13

Jesaja 52:13

Jesaja 52:13

Jesaja 52:13-53:4

Jesaja 52:13-53:12

Jesaja 52:14,15

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

Jesaja 53

[Iesaja 53](#)
[Iesaja 53](#)
[Iesaja 53](#)
[Iesaja 53](#)
[Iesaja 53](#)
[Iesaja 53:3](#)
[Iesaja 53:3](#)
[Iesaja 53:3,4](#)
[Iesaja 53:3,7](#)
[Iesaja 53:4](#)
[Iesaja 53:4](#)
[Iesaja 53:5](#)
[Iesaja 53:5,6](#)
[Iesaja 53:9](#)
[Iesaja 54:5](#)
[Iesaja 54:11,12](#)
[Iesaja 54:11-17](#)
[Iesaja 55:12](#)
[Iesaja 56:7](#)
[Iesaja 59:1-3](#)
[Iesaja 60:3](#)
[Iesaja 60:12](#)
[Iesaja 60:14-17](#)
[Iesaja 60:17,20](#)
[Iesaja 60:21,22](#)
[Iesaja 60:22](#)
[Iesaja 63:7-14](#)
[Iesaja 63:9](#)
[Iesaja 65:17](#)
[Iesaja 65:18](#)
[Iesaja 65:20](#)
[Iesaja 65:20,22](#)
[Iesaja 65:20,22](#)
[Iesaja 66:7-11](#)
[Iesaja 66:22](#)

Jeremia

[Jeremia 23:5](#)
[Jeremia 23:6](#)
[Jeremia 23:6](#)
[Jeremia 31:7-9](#)
[Jeremia 33:15](#)

[Jeremia 50:20](#)

[Jeremia 50:20](#)

[Jeremia 50:20](#)

Klaagliederen

[Klaagliederen 1:16](#)

[Klaagliederen 4:20](#)

Ezechiël

[Ezechiël 16:53-55](#)

[Ezechiël 25:14](#)

[Ezechiël 36:25-29](#)

[Ezechiël 36:28-30,33-36](#)

[Ezechiël 37:14](#)

[Ezechiël 37:25](#)

[Ezechiël 48:35](#)

Daniël

[Daniël 2:22](#)

[Daniël 7:13](#)

[Daniël 7:13,14](#)

[Daniël 7:13,14](#)

[Daniël 9:25,26](#)

[Daniël 9:26](#)

[Daniël 12:2](#)

[Daniël 12:4](#)

Hosea

[Hosea 1:7](#)

[Hosea 3:5](#)

[Hosea 11:1](#)

Joël

[Joël 2:28-32](#)

[Joël 3:18](#)

Amos

[Amos 9:11,12, 14,15](#)

[Amos 9:13](#)

Micha

[Micha 7:14-17](#)

Habakuk

[Habakuk 2:3](#)

Zefanja

[Zefanja 3:9](#)

[Zefanja 3:9](#)

Zacharia

[Zacharia 1:12](#)

[Zacharia 1:20,21](#)

[Zacharia 4:7](#)

[Zacharia 4:14](#)

[Zacharia 9:9](#)

[Zacharia 9:9](#)

[Zacharia 9:9](#)

[Zacharia 9:10](#)

[Zacharia 9:10](#)

[Zacharia 9:14](#)

[Zacharia 12:10](#)

[Zacharia 12:10](#)

[Zacharia 12:10](#)

[Zacharia 12:10](#)

[Zacharia 12:10,11](#)

[Zacharia 12:12](#)

[Zacharia 13:2](#)

[Zacharia 14:2](#)

[Zacharia 14:2](#)

[Zacharia 14:3](#)

[Zacharia 14:4](#)

Mattheüs

[Mattheüs 1](#)

[Mattheüs 1:16](#)

[Mattheüs 1:21](#)

[Mattheüs 1:21](#)

[Mattheüs 1:21](#)

[Mattheüs 1:21](#)

[Mattheüs 1:21](#)

[Mattheüs 1:23](#)

[Mattheüs 2:1-12](#)

[Mattheüs 2:13-15](#)

[Mattheüs 2:18](#)

[Mattheüs 3:13-17](#)

[Mattheüs 3:17](#)

[Mattheüs 4:2](#)

[Mattheüs 4:5](#)

[Mattheüs 4:12](#)

[Mattheüs 5](#)

[Mattheüs 5](#)

[Mattheüs 5:16-19,48](#)

[Mattheüs 5:17](#)

[Mattheüs 5:21](#)

[Mattheüs 10:34,35](#)

[Mattheüs 10:34,35](#)

[Mattheüs 11:14](#)

[Mattheüs 11:28,29](#)

[Mattheüs 11:28,29](#)

[Mattheüs 11:28,29](#)

[Mattheüs 11:28-30](#)

[Mattheüs 11:28-30](#)

[Mattheüs 12:42](#)

[Mattheüs 13:53-58](#)

[Mattheüs 13:54](#)

[Mattheüs 15:24](#)

[Mattheüs 15:24](#)

[Mattheüs 20:28](#)

[Mattheüs 21:4,5](#)

[Mattheüs 21:1-11](#)

[Mattheüs 22](#)

[Mattheüs 22:25-28](#)

[Mattheüs 23:3](#)

[Mattheüs 23:37](#)

[Mattheüs 24](#)

[Mattheüs 24:5,23-26](#)

[Mattheüs 24:8](#)

[Mattheüs 24:8](#)

[Mattheüs 26:29](#)

[Mattheüs 26:73](#)

[Mattheüs 27:25](#)

[Mattheüs 27:51](#)

[Mattheüs 27:57](#)

[Mattheüs 28:20](#)

Marcus

[Marcus 3:17](#)

[Marcus 6:1-6](#)

[Marcus 7:11](#)

[Marcus 9:5](#)

[Marcus 11:21](#)

[Marcus 12:28-30](#)

[Marcus 13:8](#)

[Marcus 14:45](#)

[Marcus 15:43](#)

Lucas

[Lucas 1:67-71](#)

[Lucas 2:25](#)

[Lucas 2:25](#)

[Lucas 4:1](#)

[Lucas 4:1,18](#)

[Lucas 4:16-22](#)

[Lucas 4:23](#)

[Lucas 4:32](#)

[Lucas 4:36](#)

[Lucas 11:1](#)

[Lucas 22:44](#)

[Lucas 23:34](#)

[Lucas 23:34](#)

[Lucas 23:34](#)

[Lucas 23:48](#)

[Lucas 23:50-52](#)

[Lucas 24:21](#)

Johannes

[Johannes 1:11,12](#)

[Johannes 1:12](#)

[Johannes 1:14](#)

[Johannes 1:14,16,17](#)

[Johannes 1:29](#)

[Johannes 1:29](#)

[Johannes 1:29](#)

[Johannes 1:29](#)

[Johannes 1:33](#)

[Johannes 1:38,39](#)

[Johannes 1:42](#)

[Johannes 1:46](#)

[Johannes 1:47](#)

[Johannes 1:50](#)

[Johannes 2:25](#)

[Johannes 2:13-25](#)

[Johannes 2:19](#)

[Johannes 2:19-21](#)

[Johannes 3:2](#)

[Johannes 4:22](#)

[Johannes 4:25](#)

[Johannes 4:31](#)

[Johannes 5:17](#)

[Johannes 5:28,29](#)

[Johannes 5:36](#)

[Johannes 5:39](#)

[Johannes 6:25](#)

[Johannes 6:41,42](#)

[Johannes 6:70](#)

[Johannes 7:50,51](#)

[Johannes 8:1-11](#)

[Johannes 8:12](#)

[Johannes 8:12](#)

[Johannes 8:12](#)

[Johannes 8:46](#)

[Johannes 8:46](#)

[Johannes 8:58](#)

[Johannes 9:2](#)

[Johannes 10](#)

[Johannes 10](#)

[Johannes 10](#)

[Johannes 10:1-18](#)

[Johannes 10:10](#)
[Johannes 10:11](#)
[Johannes 10:25](#)
[Johannes 10:30](#)
[Johannes 10:30](#)
[Johannes 11:8](#)
[Johannes 11:25](#)
[Johannes 12:14,15](#)
[Johannes 12:19](#)
[Johannes 12:28](#)
[Johannes 12:34](#)
[Johannes 13:2](#)
[Johannes 14:6](#)
[Johannes 14:6](#)
[Johannes 14:16](#)
[Johannes 14:26](#)
[Johannes 14:26](#)
[Johannes 15:4](#)
[Johannes 15:26](#)
[Johannes 16:7](#)
[Johannes 17:1](#)
[Johannes 17:5](#)
[Johannes 18:6](#)
[Johannes 18:36](#)
[Johannes 19:28](#)
[Johannes 19:38](#)
[Johannes 20:22](#)

Handelingen

[Handelingen 2:1-13](#)
[Handelingen 2:41](#)
[Handelingen 3:14](#)
[Handelingen 3:19,20](#)
[Handelingen 3:26](#)
[Handelingen 3:26](#)
[Handelingen 3:1,3](#)
[Handelingen 4:1](#)
[Handelingen 4:4](#)
[Handelingen 5:12,20,21,24](#)
[Handelingen 5:14](#)
[Handelingen 5:25,42](#)
[Handelingen 5:33-35](#)

[Handelingen 5:36,37](#)
[Handelingen 6:6](#)
[Handelingen 6:7](#)
[Handelingen 7:9-14](#)
[Handelingen 7:52](#)
[Handelingen 7:53](#)
[Handelingen 8:32-35](#)
[Handelingen 11:25](#)
[Handelingen 16:31](#)
[Handelingen 17:6](#)
[Handelingen 21:26,27](#)
[Handelingen 21:38](#)
[Handelingen 22:14](#)
[Handelingen 22:17](#)
[Handelingen 24:5,14](#)
[Handelingen 24:18](#)
[Handelingen 28:22](#)

Romeinen

[Romeinen 3:22](#)
[Romeinen 3:25,26](#)
[Romeinen 7:12](#)
[Romeinen 7:12](#)
[Romeinen 9:32](#)
[Romeinen 9:32,33](#)
[Romeinen 9-11](#)
[Romeinen 11:11](#)
[Romeinen 11:11,12](#)
[Romeinen 11:11,12](#)
[Romeinen 11:11,12](#)
[Romeinen 11:11,12](#)

1 Corinthe

[1 Corinthe 10:4](#)
[1 Corinthe 15:45](#)
[1 Corinthe 15:51,52](#)

2 Corinthe

[2 Corinthe 1:21](#)
[2 Corinthe 5:17](#)
[2 Corinthe 5:18,19](#)

Galaten

[Galaten 2:16](#)
[Galaten 3:13](#)
[Galaten 3:19,20](#)
[Galaten 3:22](#)
[Galaten 4:4](#)
[Galaten 4:4,5](#)

Ephese

[Ephese 2:14](#)
[Ephese 5:19](#)

Philippenzen

[Philippenzen 3:9](#)
[Philippenzen 4:4-6](#)

Colossenzen

[Colossenzen 3:16](#)

1 Thessalonicenzen

[1 Thessalonicenzen 4:16](#)

2 Thessalonicenzen

[2 Thessalonicenzen 2](#)
[2 Thessalonicenzen 2:3,4](#)
[2 Thessalonicenzen 2:3,4](#)

1 Timotheüs

[1 Timotheüs 2:5](#)

1 Petrus

[1 Petrus 1:20](#)

2 Petrus

[2 Petrus 1:19](#)

[2 Petrus 3:3-11](#)

1 Johannes

[1 Johannes 2:1](#)

[1 Johannes 2:1](#)

[1 Johannes 2:18-23](#)

[1 Johannes 4:1-3](#)

[1 Johannes 4:2](#)

2 Johannes

[2 Johannes :7](#)

Openbaring

[Openbaring 1:5](#)

[Openbaring 1:7](#)

[Openbaring 2:27](#)

[Openbaring 3:15,16](#)

[Openbaring 11:15](#)

[Openbaring 12:1-11](#)

[Openbaring 12:5](#)

[Openbaring 12:10](#)

[Openbaring 13:3](#)

[Openbaring 14:12](#)

[Openbaring 19:15](#)

[Openbaring 20:1-6](#)

[Openbaring 20:1-6](#)

[Openbaring 20:5,6](#)

[Openbaring 21:3,4](#)

Apocriefe boeken

[1 Makkabeeën 14:38-41](#)

[Henoch 46:1-3](#)

[Henoch 90:37,38](#)

[Wijsheid 3:1-9](#)

REGISTER VAN BIJBELSE NAMEN EN ZAKEN

U kunt via de zoekfunctie onderstaande namen en zaken vinden:

Aäron

Abraham

Absalom

Adam

adem

Adonai

advocaat

Aelia Capitolina

AF

afgoden

afgoderij

afgrond

Ajeh

alma

altaar

Amalek

antichrist

antisemitisme

ark

Armelius

Armilus

Asaph

Assyrië

Assyriërs

Av 9

Baäl

Baäl-Peor

Babel van de eindtijd

Bagdad
ballingen
ballingschap
banier
Bar Kochba
barmhartigheid
bazuin
bedelaar
behouden
bekeren
bekering
ben Joseef
benauwdheid
Benjamin
Bergrede
berouw
besnijdenis
Bethlehem
Betoelah
bevrijden
bevrijding
bewijzen
bidden
Bileam
blijven
bloed
bloedschuld
bloedwreker
Boanerges
Boaz
brandofferaltaar
buurman
Chaninah
cherubs

christos
Cleopatra
Daniël
David
De komende wereld
De komende toekomst
De wereld die komt
De Messiaanse tijd
De dagen van de Messias
Demetrius
deportaties
diaspora
Dode-Zeerollen
dodenrijk
doodslager
doop
doorstoken
draak
drager van de Rust
duivel
echad
Edom
eeuwigheid
Efraim
Egypte
Eleazar ben Jaïr
Elia
Elisabeth
Elohenoe
Elohiem
engel
engel des doods
ergeren
Essenen

Ethiopië
Eva
ezel
Farao
Felix
Filippus
Filistea
Flavius Josephus
Gabriël
Galilea
Gamla
gebed
gebedsriem
geboorteweeën van de Messias
geloof
geloven
geloofsbelijdenis
genade
geneesheer
geplaagde
gerechtigheid
Gethsemané
gevangenis
Gideon
gifgas
Godsmoord
Godsmoordenaars
Gog van Magog
Golan
Golfoorlog
Golgotha
Gomorra
Griekenland
grondlegging der wereld

grote verdrukking
grote verzoendag
Hagar
Haninah
hart
hechal
Heelmeester
heerlijkheid des Heren
heerschappij
heil
Heiland
heiligdom
Heilige Geest
hel
hemel
Henoch
Herodes
hielen van de Messias
Hitler
Hizkia
hof van Eden
hogepriester
hongersnood
hoop
Huis van de Libanon
huwelijk
Immanuel
inquisitie
Isaï
Ismaël
Israël
Izaäk
jaartelling
jachied

Jakob
Jefta
Jeremia
Jeruzalem
Jesaja
JeSEPH
Jeshoe
Jeshoea
jinon
Job
Jodenhaat
Johannes de Doper
Jom Kippoer
Jonathan
jonkvrouw
Joodse opstand
Jordaan
Joseph
Jozef
Jozef uit Arimatea
Jozua
Juda
Judah haG'lili
Judas
Judas de Galileër
Judea
juk
Jupiter
kamerling
Kanaän
Kapernaüm
KaReV
Karmel
keizer van Rome

kennis des Heren
kip
Klaagmuur
komende wereld
koning
koningen
koninklijke Messias
koninkrijk der hemelen
Korach
KoRBan
Kozakken
kruis
Kruisvaarders
kwasten
Levensredder
Levi
licht
licht der natiën
licht der volken
licht der wereld
licht des levens
liefde
lijden
lijdenstijd
Lo
lust
maagd
Manasse
Maria
MaShiJaCh
Massada
Mefiboset
melaatse
melaatse Messias

melaatsheid
Menachem
Messias van Aäron
Messias van Israël
Messias van de niet-Joden
mezoelah
Michael
middelaar
Mirjam
misdaad
mishkan
misleiders
misstap
Moab
moeder van God
mond
Morgenster
Moria
moslim
Mozes
naderbij komen
naderen
namen
Napoleon
Natanaël
Nazareth
Nebucadnezar
nederig,nederigheid
neervallen
negende Ab
Nehirah
nehorah
neiging ten kwade
Netzer

neus
Nicea
Nicodemus
nieuwe hemel en de nieuwe aarde
Nieuwjaarsdag
Nimrod
Nineve
Noach
offer
offerdier
offers
Olam HaBa
Olijfberg
omkomen
ongeloof
ongerechtigheid
onreinheden
oorlog
opstanding
overblijfsel
overlevering
overtreding
Paasfeest
Paddan-Aram
paleis
paleis
Palestina
paraklèton
paraptooma
parthenos
Paulus
Petrus
Pilatus
piptoo

plaag
pleitbezorger
pleiten
ploegscharen
priester
priesterlijke Messias
profeet
profetische Messias
ptaioo
Qumran
Rachel
ramshoorn
rechtvaardig
rechtvaardigheid
redden
redding
reiniging
Remus
reukaltaar
reukwerk
Rome
Romulus
Rosh HaShanah
rouwklacht
Ruben
ruiken
rust
Rustbrenger
Ruth
sabbat
Sabbatai Zwi
sabbats-millennium
Safed
Salomo

Saloniki
Samaria
Sanhedrin
Sara
satan
Saul
scepter
schepping
Schotland
Septuagint
ShaKheN
Shaspartij
SheKhiNah
Shekinah
Shema
Shi
Shiloh
Silo
Simeon
Simon bar Kochba
Sinai
sjofar
slang
slavenmarkt
smeden
sneuvelen
snoeimessen
Sodom
speren
Spruit
Stefanus
ster
stoten
straf

struikelen
synagoge
Syrië
tabernakel
te gronde gaan
tefillien
tegenstander
tempel
Theudas
Tiberias
timmerman
Tisja Be'aw
tong
toorn
Torah
toren van Babel
tovenaar
treurdag
troost
trooster
Tsjernobyl
Tweede Wereldoorlog
Urim en de Tummim
val
valse messias
verbond
verdrukking
Verenigde Naties
vergeven
vergeving
verheerlijken
verloren
verlorenheid
verlossen

verlossing
Verpleger
verstrooid
verstrooiden
verstrooien
verstrooiing
vertroosting
vertrouwen
verwoesting
verwoesting van de beide tempels
verwoesting van de tempel
verwoesting van Jeruzalem
verzoeking
verzoenen
verzoening
Verzoener
vloek
voetstappen van de Messias
volheid des tijds
volheid
Voorbidder
voorspraak
vrede
vrederijk
vredesproces
Vredevorst
vrijstad
vrucht van de wijnstok
Waar?
water putten
wederkomen
wederkomst
weeën
wenen

wet
wijzen uit het Oosten
woede
woest en chaotisch
woestijn
wonderen
Yom Kippoer-oorlog
zaad
Zacharias
zachtmoedig
zalfolie
Zaligmaker
zaligsprekingen
Zebulon
zegen
Zeloten
Zerubbabel
zesdaagse oorlog
Zion
zon
zonde
zondebok
zonen des donders
Zoon des mensen
Zoon van David
zoon van Jozef
zwaard

REGISTER VAN RABBIJNEN, RABBIJNSE NAMEN EN RABBIJNSE WERKEN

Abba ben Kahana
Abraham Stone
Acha bar Haninah
Aiboe
Akiva
Aruch LeNer
Arugas HaBosem
Aryeh Kaplan
Avkas Rochel
Avrohom Chaim Feuer
Berekiah
Biba van Sergoenieh
Chafetz Chaim
Prof. J. David Bleich
Chaim
Chaim Kramer
Dr. A. Cohen
Eleazar
Encyclopedia Judaica
Hai Gaon
Hajad Hachazaka
HaLevi
Hanina
Herz Homberg
Hilkhoh Melakhim
Ibn Ezra
Iggeres Teman
Jannai

Jehoshua ben Levi
Jehudah Chayoun
Jeruzalem(se) Talmoed
Jitschak Abarbanel
Jonathan
Jonathan ben Uzziel
Joshua ben Levi
Juda, de vorst
Judah ben Simon
Judan
Levi
Maimonides
Me'am Lo'ez
Megillah 6a
Meir
Menachem Mendel Schneerson
Midrash
Midrash Aggada
Midrash Nistaros DeRashbi
Midrash Rabbah
Midrash Rabbah Bereshit
Midrash Rabbah Genesis
Midrash Rabbah Klaagliederen
Midrash Talpios
Midrash Tanchuma
Midrash Tanchuma, Toldos
Midrash Chachamim
Midrash Rabba Bereshit-Genesis 3:7
Midrash Rabbah Bereshith-Genesis 2:4
Midrashim
Mishneh Torah
Moshe Kohen
Moshe Alsheikh
Nachman

Nathan Peter Levinson
Otzar HaGeonim
Ovadia Joseef
Pesikta Rabbasi
Yalkut Shimoni
Pirke-ha-Mashiach
Rambam
Ramban
Rashi
Rosenberg A.J.
Saadiah Gaon
Saadyah Gaon
Samuël H. Dresner
Samuël ben Isaac
Sefer HaChinuh, Mitzvah
Sefer Yereim
Sforno
Shila
Shimon HaDarshan
Shlomo ben Itzchak
Shmuel Yerushalmi
Simon de Prediker
Simon de Uitlegger
Sukkah
Dr. I.W. Slotki
Taam Zekeinim
Talmoed
Talmoed (Sanhedrin, Joma, Berachos)
Tanhoema
Targoem Onkelos
Targoem Jonathan
With Perfect Faith
Yaakov Yosef van Polnoy
Yalkut Shimoni

Yehudah Chayoun
Yehudah HaNasi
Yeshayahu
Yitzchak Abarbanel
Yitzchak Hunter
Yosef Karo
Zohar